

CHAPTER IV

THE HISTORY OF THE UNITED STATES OF AMERICA

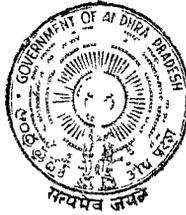
1-40 p. m.

THE HISTORY OF THE UNITED STATES OF AMERICA

THE HISTORY OF THE UNITED STATES OF AMERICA

Vol. X

No. 5

28th June, 1979.

(Thursday)

7 Ashadh 1901 S. E.

THE ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates
OFFICIAL REPORT
CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions.	.. 451
Short Notice Questions and Answers.	.. 473
Written Answers to Questions.	.. 482
Matter under Rule 329 :	
re : Strike by Beddi Workers of Siddipet in Medak District.	.. 504
Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance:	
re : (1) Fire accidents in Akulavarithota, Guntur.	.. 506
re : (2) Strike by the Workers of Nizam Sugar Factory at Bhodan.	.. 507
Paper Laid on the Table.	.. 515
Presentation of the Report of the Committee on Estimates.	.. 516
Government Bills :	
re : (1) Criminal Law Amendment (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1979.	.. 516
re : (2) The Turumala Tirupathi Devasthanams, Bill, 1979.	.. 516
re : (3) The Andhra Pradesh Entertainments Tax (Amendment) Bill, 1979.	.. 519
Business of the House.	.. 520
Short Discussion on the Law and Order Situation in the State.	.. 521

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Eleventh Day of the Fourth-Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 28th June, 1979.

The House met at Half-past Eight of the Clock.

(Mr Speaker In The Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

Supply of Mechanised Fishing Boats To Fishermen

121—

*3520-Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasulu Reddi (Venkatagiri):—
Will the Minister for Rehabilitation and Fisheries be pleased to state:

(a) Whether the World Bank has provided three crores of rupees to the Andhra Pradesh State Cooperative Central Bank for supplying mechanised fishing boats and ordinary fishing boats to the Fishermen in Annhra Pradesh;

(b) if so, whether the said amount will be placed at the disposal of the Andhra Pradesh Fisheries Corporation for utilisation for developing marine fisheries; and

(c) when will the said amount be fully spent and boats supplied to the marine fishermen?

The Minister for Rehabilitation and Fisheries (Sri Ahmed Shareef):—

(a) According to the Andhra Pradesh Fisheries Project aided by the World Bank, 360 mechanised boats (300 of 10 metre size) and 60 of 9 metre size; and 60 non-mechanised boats have to be financed by the participating banks. of these 180 mechanised boats and 30 non-mechanised boats comprising 50% of the programme are

---

*An astrisk before the name indicates confirmation by the Member.

earmarked for being financed by the BPCOB through the concerned Cooperative Central Banks. The cost of the earmarked boats will amount to Rs. 203.20 lakhs of which 80% i.e. 292.56 lakhs will be refinanced by the Agricultural Re-finance Development Corporation.

(b) The Andhra Pradesh Fisheries Corporation had agreed to supply the required boats from its Boat building Yard, Kakinada. As per the Government instructions the borrower has to pay 5%, Government of Andhra Pradesh will give a special loan of 15% to Andhra Pradesh Fisheries Corporation and participating Banks will provide rest of 80% of the cost of the Boat where Cooperative Bank is concerned. On receipt of consignment by the borrower society the Cooperative Bank will give 80% of the cost of the boat to Andhra Pradesh Fisheries Corporation on behalf of the Society.

(c) The Scheme is to be implemented in a phased manner with in a period of 5 years starting from 1978-79 and ending 1982-83.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి (వె.కటగిరి):—అధ్యక్షా, ఇందులో వరల్డ్ బ్యాంక్ పాత్ర ఏమిటి? ఎంత ఇస్తుంది? కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంక్ గాని, జిల్లా స్టాయిలో వుండి కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంక్ గాని ఎంత ఇస్తున్నవి? ఈ సంవత్సరానికి ఎన్ని బోట్స్ సప్లయ్ చేస్తున్నారు?

Sri Ahmed Shareef:—It is a phased programme; it has started from this year. i.e., 1979. According to the programme the World Bank will provide 202.56 lakhs and the remaining amount will be provided as loan; that is to say, 15% by the Government of Andhra Pradesh and 5% will be met by the purchaser.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—ఈ ఫేజ్ పోగ్రాం కింద ఒక్కొక్క సంవత్సరం ఎన్ని బోట్స్ సప్లయ్ చేస్తారు? అవి ఎక్కడ మామ్యూఫాక్చర్ చేస్తున్నారు?

Sri Ahmed Shareef:—oats are being manufactured at the Kakinada yard by the Corporation. There is no such programme as so many number of boats per year. It is a phased programme; we will continuously go ahead.

శ్రీ కె. సత్యనారాయణ (రేపల్లె):—78-79లో యిది ప్రారంభమైనది అన్నారు, 78-79 కంక్లీట్ అయింది, ఇప్పుడు 79-80లో వున్నాం. ఫస్ట్ ఇయర్ లో యిప్పటికి పూర్తి అయినది ఏమైనా వున్నాయా?

Sri Ahmed Shareef:—No, sir, We are implementing the scheme from this year, i.e., 1979-80 and not 1978. This is the first year of the scheme.

శ్రీ ఎన్. ఎన్. ఎన్. రెడ్డి (విశాఖపట్నం):—మంత్రిగారు 360 మెకాన్స్ బోట్స్, 30 నాన్ మెకాన్స్ బోట్స్ సప్లయ్ చేస్తాం అన్నారు. ఇవి

మత్స్యపారిశ్రామికలకే సరఫరా చేస్తున్నారా? లేక మత్స్యపారిశ్రామికలు కాని వారికి కూడా చేస్తున్నారా? ఎవరెవరికి ఎన్ని యిస్తున్నారు?

Sri Ahmed Shareef:—We are giving these boats to the societies and to the individuals. Even the societies can come and take loans and supply to their members because we are offering 50% to the societies.

Sri K. Satyanarayana:—Are fishermen given preference or priority?

Sri Ahmed Shareef:—These are fishermen societies.

మిస్టర్ స్పీకర్:—ప్రశ్న నెం. 122, 123, 124, 125 తరువాత తీసుకుందాము. దానికి సంబంధించిన మంత్రులు నా పర్మిషన్ తీసుకున్నారు.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—ప్రశ్నలు యీ విధంగా వాయిదా వేసుకుంటూ పోతే కష్టమవుతుంది

మిస్టర్ స్పీకర్:—వాయిదా వేయడం లేదు. తరువాత తీసుకుందాము

Enhancement of Age Limit for Entering into Government

Service for Persons Liberated from Bonded Labour

126—

* 4588 Q.—Sri B. Ramasubba Reddy (Kanigiri):—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government have enhanced the age limit upto 40 years to enter into Government service to those persons who have been liberated from bonded labour;

(b) if so, the date from which it will come into force;

(c) whether any reservations are also made in the jobs to such persons; and

(d) if so, the percentage of reservations?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె.వి.ఆర్.ఎస్. పద్మానాభరాజు):—

(ఎ), (బి) ఈ విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది.

(సి) లేదండీ.

(డి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట):—పరిశీలనలో వుంది—అన్నారు. ఈ పరిశీలన ఏ సూత్రాలపై జరుగుతున్నది? ఎప్పటిలోగా యీ పరిశీలన పూర్తి అవుతుంది?

శ్రీ కె.వి.ఆర్.ఎస్. పద్మానాభరాజు:—ఇది తమరు 40 వర్సెంట్ అన్నారు. 39 వర్సెంట్లు వరకు యిప్పటికే యివ్వబడింది. ఆ ఒక్క వర్సెంట్

వి యంలో రివైస్ కమిషన్ కు పంపించాము. వారి కంకరెన్సు రాగానే కొద్ది రోజుల్లో అది కూడా పూర్తవుతుంది.

Re. L A. Q. No. 127

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ప్రశ్న నెం. 127 తీసుకుందాము.

ఈ సమయంలో యీ ప్రశ్నకు సమాధానము యివ్వవలసిన ఎన్నికలు మరలయు ఒప్పు శాఖామాత్యులు సభలో హాజరై లేరు)

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—మంత్రిగారు హాజరు కాలేదు ఉదయం 7.30 కాదు. 8.30 గం. లున్నా వారు హాజరు కాలేదు. అలస్యంగా రావడానికి మీ పర్మిషన్ కూడా తీసుకున్నట్లు లేదు. మా పరిస్థితి వదలిపెట్టండి, అధ్యక్షుల వారిని కూడ గౌరవిస్తున్నట్లు లేదు.

Sri M. Venkiah Naidu (Udayagiri).—This is not the first time the concerned Minister is absent. It has happened so many times. Minister concerned are expected to be present in the House to answer the questions.

Mr. Speaker.—I quite agree. The concerned Minister has not sent any information that he is coming late or is unable to come due to any reason. ఒక మినిస్టర్ రాకపోతే తమకు వున్న యిబ్బందులను తెలియజేసి పర్మిషన్ తీసుకోవాలి. లేకపోతే ఇంకొక మంత్రిగారిని అందుకు చెప్పాల్సి చెయ్యాలి. ఈ రెండు చెయ్యకపోవడం బాధాకరం, అభ్యంతరకరం. . . . ఇప్పుడు ప్రశ్న నెం. 127 తీసుకుందాము.

8-40 a.m.

Running of Express Bus Service from Vinukonda to
Tirupathi

122—

*4276 Q—Sri G. Sundararamaiah (Alluru) :—Will the Minister for Transport and Minor Irrigation be pleased to satate :

(a) whether it is a fact that a number of representations have been made by the public to run an 'Express' bus service from Vinukonda to Tirupathi, (via) Kuruchedu, Darsi, Podili, Kanigiri, Vinjamoor ;

(b) the number of Express buses that are plying in this route ;
and

(c) whether there is any proposal to run an Express Service in this route ?

Minister for Transport and Minor Irrigation (Sri A. Vengal Reddy) :—(a) Yes, Sir.

(b) Road Transport Corporation is not plying any Express service between Vinukonda and Tirupathi at present.

(c) Yes, Sir. The representations received from Sri B. Rama Subba Reddy, MLA, and residents of Vinukonda have been examined and it is proposed to introduce a service from Vinukonda to Tirupathi (via) Kanigiri, Singarayakonda after publishing a scheme.

శ్రీ జి. సుందరరామయ్య:—ఎక్స్ ప్రెస్ బస్ లకు ఇంటర్మీడియట్ చెయ్యడానికి రిప్రజెంటేషన్ కావాలా? ఆర్.టి.సి. వారు సర్వే చెయ్యడం లేదా? ఈ ఇంటిలిజెన్స్ వారు కాదరు చెయ్యడం లేదా? Is it only the representations of the hon. Members of the House that are feeding the intelligence to R. T. C.

Sri A. Vengal Reddy :—R. T. C. is also getting its reports. Representations from the legislators and the public are also being taken into consideration.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—తిరువతి — వినుకొండ ఎక్స్ ప్రెస్ వేసి వప్పుడు అది నిగిరి మీదుగా వెళ్ళేటప్పుడు ఉదయగిరి తాలూకానుంచి తిరువతి వెళ్ళే బస్సులు తేవు కనుక ఉదయగిరినుంచి ఆత్మకూరు మీదుగా తిరువతి వెళ్ళే విధంగా వేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎ. వెంకళరెడ్డి :— దృష్టిలో పెట్టుకుంటాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు ఒక మాప్ ఇవ్వండి. వారు దానినిబట్టి ఆలోచిస్తారు.

SANCTION OF BUS DEPOT AT NARAYANAKHED

123—

*4222-Q.—Sri Shivrao Shetkar (Narayanakhed) :—Will the Minister for Transport and Minor Irrigation be pleased to state :

(a) Whether the A. P. S. R. T. C. has sanctioned a Bus Depot at Narayanakhed in the month of August, 1978; and

(b) If so, the time by which the Bus Depot will start functioning?

Sri A. Vengal Reddy :—(a) Road Transport Corporation has sanctioned a sub Depot at Narayanakhed.

(b) Road Transport Corporation is on the look out for acquiring a suitable site. Sub Depot will start functioning after the site is acquired and infrastructural facilities are put up;

శ్రీ శివరావ్ షేట్కర్ :—ఔంవరరి షెడ్ లో ఈ డిపోను స్టార్ట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? దీనిని గురించి మైఖేండ్ ప్రోగ్రాం ఉందా?

Sri A. Vengal Reddy :—Sub-depot is sanctioned. As soon as the site is acquired, definitely we will start.

Sri Shivrao Shetkar.—My anxiety is for starting the depot. Are you intending to start in a temporary shed.

Sri A. Vengal Reddy.—The suggestion will be taken into consideration.

శ్రీ కె.వి. సుబ్బారెడ్డి (నెల్లూరు):—ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మంజూరైన డిపోలతో కార్య రూపం ధరించకుండా ఉన్నవి ఎన్ని ఉన్నాయి? నెల్లూరు జిల్లాలో అత్యుక్తమ గూడూరు, ఇంకా ఇతర ప్రాంతాలలో మంజూరు చేసినట్లు తెలుస్తున్నది. వాటిని ఎప్పటి లోపల పూర్తి చేస్తారు?

Sri A. Vengal Reddy.—Information is not available.

శ్రీ కె. వెంకటరామయ్య (గూటి):—మైదరాబాదు-చిత్తూరు మధ్య సూపర్ డీలక్స్ పేసి వయా అనంతపురం నడుపుతారా?

Sri A. Vengal Reddy:—We will consider.

Construction of Houses for Police Staff at Medchal Village

128—

*3945-X-Q.—Sarvasri P. Janardhan Reddy (Kamalapur) B. Machender Rao (Sec'bad Contonment).—Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that tenders have been invited for constructing houses for Police staff at Medchal village of Ranga Reddy district, on behalf of the Home Department;

(b) whether it is also a fact that highest tender has been accepted and the lowest tender was rejected. and

(c) the loss sustained (in lakhs) by the Department thereby?

Sri N. Janardhan Reddy:—(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir. Three tenders were received. Out of these the lowest tenderer happened to be a defaulter. Hence the next lowest tenderer who after negotiations offered a lower rate than that of the defaulter had been accepted by the Corporation.

(c) No loss was sustained by the Corporation in respect of this tender, Sir.

Imposing of ban on beggary and movement of lepers in public places

129—

*3455 Q.—Sri A. Eswara Reddy (Thirupathi).—Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether the Government propose to impose any ban on beggary and movement of lepers in public places in the State.

(b) whether the Government are contemplating to bring comprehensive legislation in this regard, and

(c) if so, when?

సాంఘిక సంక్షేమశాఖా మంత్రి (శ్రీ కె.వి.ఆర్.ఎస్. పద్మానాభరావు):—
(a), (b), (c): 1977లోనే ఆంధ్రప్రదేశ్ శిశుులను విచారణ చట్టం చేయబడింది.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వర రెడ్డి :—వెంగళరావుగారు హోం మినిస్టరుగా ఉన్నప్పుడు కూడా ఇటువంటి ప్రశ్న వేయడం జరిగింది. కాని అప్పుడేమీ జరుగలేదు. తిరుపతి పెద్ద పిలిగ్గిం సెంటరు. అక్కడక్కడకు రకరకాల వ్యాధులు కలవారు మెయిమ్ హాండ్సులో వెహికల్సు వద్దకు వస్తూంటారు. తమిళనాడునుంచి వలస వచ్చినట్లు ఈ కితుకులు వస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో బిజాటనను బాస్ చేయక పోతే యాత్రా స్థలాల్లో మరీ ఇబ్బందిగా ఉంటుంది దీనిని పునః పరిశీలన చేస్తారా ?

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్. పద్మనాభరాజు :—వచ్చే ఆగస్టునుంచి హైదరా బాద్ లోను ఇతర పిలిగ్గిం సెంటర్లు, తిరుపతివంటి వోట, ఈ చట్టం అమలు చేయాలని అనుకుంటున్నాము.

శ్రీ ఎం. ఓకార్ :—ఈ చట్టం చేసి చాలాకాలమైనది. ఇంతకాలం అమలు చేయకుండా ఉండడానికి కారణాలు ఏమిటి ?

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్. పద్మనాభరాజు :—ఈ మధ్య అమలుచేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది.

శ్రీ ఎం. ఓకార్ :—ఇంతకాలం ఏమి చేసారు ?

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్. పద్మనాభరాజు :—ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత అమలు చేయాలి అనుకుంటున్నాము.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :—ఈ చట్టం ప్రకారం బిజాటన పైన నిషేధం ఉంటుందా? నిషేధం లేకుండా బిజాటనం తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా ?

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్. పద్మనాభరాజు :—వారందరిని హోమ్స్ లో పెట్టి రిహాబిలిటేటు చేయాలని ఉద్దేశ్యం.

శ్రీ ఎన్. ఎన్. ఎన్. రెడ్డి (విశాఖపట్టణం-2) :—దీనిని అమలుచేయడం చాలా అవసరం. దీనిపై చర్చ తీసుకోలేదు. ఎందువల్ల? లెవర్సు చాలా ఇబ్బంది కలిగిస్తున్నారు. విశాఖపట్టణంలో నడిరోడ్డుమీద రోజుకు 40-50 మంది భజనలు చేసుకుంటూ అడ్డంగా పోతుంటారు. ఊరి మధ్యలో లెవర్ కాలనీ ఉంది. దీనిని దూరంగా మార్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్. పద్మనాభరాజు :—1979-80 క్రింద బడ్జెటులో ఈ పునరావాస పథకానికి 90 లక్షలు కేటాయించారు. ఇంకా కొన్ని సలహాలు కూడా వచ్చాయి. వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆగస్టు నెల నుంచి అమలు చేయాలి అనుకుంటున్నాము.

శ్రీ ఎల్. ఈశ్వరరావు (గుంటూరు-1) :—గుంటూరులో బస్సులలో అనేకరకాల ప్రయాణీకులకు బాధ కలిగిస్తున్నారు. ఎవ్వకపోతే నా నా దుర్భాషలు అడుతున్నారు. విదేశాలనుండి వచ్చేవారున్నారు. గుంటూరువంటి పట్టణాలలో ఒది చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది. కుష్టు రోగులు ఊరేగింపుగా

వెదుకూంటారు, తిరువతిలో కూడా ఇదే పరిస్థితి. దీనిపై గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్. పద్మనాభరాజు :— చర్య తీసుకుంటామని చెప్పాను.

శ్రీ జి. ధనసూర్యవతి (నిదుమోలు) :— కుష్ఠరోగులు ఇంట్ల వెంబడి బిజాటన చేయడంలో ఆరోగ్యానికి అభ్యంతరకరంగా అయ్యే ప్రమాదం ఉంది వారికి ఒక హాస్పిటలు పెట్టి ఉచితంగా ట్రీట్ మెంటు ఇస్తే బిజాటన చేయడానికి అవకాశం ఉండవని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్. పద్మనాభరాజు :— వారికి కూడా వర్తిస్తుంది.

శ్రీ జి. వెంకటనారాయణరెడ్డి (మదనపల్లి) :— తిరువతి కుష్ఠరోగులకు నిలయంగా ఉంది. వారి వార తప్పించుకోడానికి రాత్రిపూట బస్సులు ఎక్కించి దూరంగా వదిలి వస్తున్నారు. వారివల్ల ఆరోగ్యానికి భంగకరంగా ఉంది. ఈ విషయం ఇక్కడనే డిస్పెన్సరీ ఆఫ్ చేయాలికాని వేరే గ్రామాలకు వారిని పంపి అక్కడకు ప్రెస్ట్ కాకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్. పద్మనాభరాజు :— అదే మంచిచేసాను. చట్టం అమలుకాకుండా ఉండిపోయింది ఇప్పుడు దానిని అమలుచేయడానికి 30 లక్షలు కేటాయించాము చర్యలు తీసుకోవాలనే అనుకుంటున్నాము.

8-50 a.m.

శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎన్. రెడ్డి :— అధ్యక్షా, పరైనా హామీ రావడం లేదు.

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్. పద్మనాభరాజు :— చెప్పాను. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత బడ్జెటులో 30 లక్షలు పెట్టాము. యోచనకుంటున్నాము.

శ్రీ జి. నాగేశ్వర రావు (పొన్నూరు) :— అధ్యక్షా, లెప్రసీ యాక్టు యాంటీ బెగింగ్ యాక్టుగా పాసు అయింది. అది తెపర్చుకేసా? మిగతా లెప్రస్సుకు వర్తిస్తుందా? బెగింగ్ అనేది ఒక పిలిగ్రిమ్స్ సెంటర్స్ కే కన్వెన్ అయితేదు. అన్ని లెప్రస్సులో అన్ని ట్రూఫిక్ సెంటర్స్ లోను వుంది. కాబట్టి దానిని నివారించడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంటుంది?

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్. పద్మనాభ రాజు :— ఘోచ్యుగా పిలిగ్రిమ్స్ సెంటర్స్ లో వుంది. వాటిలో మొదట పెట్టి అక్కడ చూచి తరువాత వేరే చోట్ల పెట్టాలనుకుంటున్నాం.

Mr. Speaker:— It applies to all, not only to lepers

శ్రీ పి. వెంకటరావు (నూజివీడు) :— అధ్యక్షా, ఇందులో రెండు సమస్యలు వున్నవి. వారందరినీ కట్టకట్టుకొని లారీలో తీసుకొని పోయడం వేస్తే ఎక్కడో వుంటారంటే అది అసంభవం. 30 లక్షలు పెట్టారు, హోమ్స్ సరిగా నడుపుతున్నారా? వారి సఫిషియంట్ ఫుడ్ వుందా? వారికి కూడ మెంటల్ యావకేషన్లు వుంటాయి. వారికి కూడ లైఫ్ ఎంజాయ్ చేసే మార్గాలు వుం

కుష్టు వుంది గాబట్టి వసుకర్తడు కాదు అన్నింటికీ దూరంగా వు జాలగానే సాధ్యం కాదు. అన్ని మార్గాలు పాడేడి. ముఖ్యంగా గుడగా. నుండి వచ్చేవారిని గాకుండా ఆపుజేసారు

శ్రీ కె. వి. శర్. న. పద్మనాభ : రా. — మనకి చేయి ఇన్స్పెక్టరు ఆఫ్ ప్రీజర్వేషన్ కు సూచన చేయండి. వాళ్ళు నింటిని రిజిస్ట్రేషన్లోకి తీసుకొని అగస్టు 15 లోగా కొన్ని స్థలాలు రిజిస్ట్రేషన్లోకి తీసుకొని గౌరవ సభ్యులు వెంటటరావుగా చెప్పింటు అందరికీ కృతజ్ఞతగా తీసుకొనిపోయి సముద్రములో పెడవేయాలని లేదు.

శ్రీ బి. వి. శర్మ (ఇచ్చాపురం) : అన్నిటా, ముద్ర కృతపాతములో మత్స్య పారిశ్రామికుల శ్రీ పారిశ్రామికులు సుమారు 10 సంవత్సరాల నుండి కూడ సాగు చేస్తున్నారు సర్వీ మొక్కలు నాటడానికి కూడ అవకాశం లేదు. 5 సెంటు, 10 సెంటు వ్యయ చేస్తూ 20 సంవత్సరాల నుండి పుఖ్యానికి పెనాల్టీస్ చెల్లిస్తున్నారు. మత్రి గారు లేమి అంటున్నాడు అది పుష్టమైన భోగట్టా కావని మనవి చేస్తున్నాను సర్వీ మొక్కలు నాటడానికి గాని చేరి గాని ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుకు వెళ్లి రాదు. సన్నకాంబైలలో వెళ్లి వస్తుంది. అది మంత్రిగారు దృషిలో పెట్టుకోవాలని మన చేస్తున్నాను

Assignment of Seashore Lands In Ichapuram Taluq To The Poor Fishermen And Toddy Tappers

130—

*3951-C-Q.—SRI B.V. Sharma (Ichapuram): Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Sea shore lands in Ichapuram taluk in Srikakulam District have been cultivated by poor fishermen and toddy tappers for a long time;

(b) whether it is a fact that those ST/SC Jamedars are paying penalty under 'B' Memo to Government for the last 20 years;

(c) if so, whether the Government will assign or lease out the above lands in their favour and

(d) if not, the reasons therefor?

రెవిన్యూ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి):—

- (ఎ) అవునండీ.
- (బి) లేదండీ.

(సి), (డి):—శివాయ్ జమాదార్ల ఆక్రమణ క్రింద వున్న మొత్తం భూమి విషేధపుటుక్తువు వున్నక లో చేర్చబడింది ఆభూమి సర్వీచెట్లను కెం నిమిత్తం అటవీ శాఖ వారి నియంత్రణ కింద ఉన్నది చేద్యపు ఐదు నిమిత్తం ఆ భూమిని కేటాయించడానికి అటవీశాఖ సముఖంగా లేదు.

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:— నేను పెనాబ్లిస్ వేస్తున్నానని చెప్పలేదు. హయస్ట్ వాటర్ రేటు మాత్రం చార్జి చేస్తున్నాడు. సర్వి చెట్లు పెంచడానికి వీలు కాదు వారికి యివ్వాలన్నారు ప్రభుత్వ నిర్ణయం తీసుకుంది. నమ్మడ తీర ప్రాంతములో పల్లరు బెట్టగా తీసుకొని చెట్లు పెంచి సాయిల్ కంజర్వేషను చేయడమేగాకుండా తుఫానులు వచ్చినప్పుడు పనికి వస్తుందని. అది యివ్వడానికి వీలు పడదని జిల్లా కలెక్టరు చెబుతున్నారు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న (సోంపేట):— మ.త్రిగారు తీర ప్రాంతానికి చెందిన వారు. వారికి అర్థం అవుతుంది. నమ్మడ తీర ప్రాంతములో సుక భూములు వున్నది ఒక భాగం. ఊట జలాల మీద ఆధారపడి వున్నటువంటి మాగాణి భూములు ఒక భాగం. ఇసుక దిబ్బలకు వెనుకాల భాగాన వుండే మాగాణి భూములు వేరు, యిసుక భూములు వేరు ఈ యిసుక భూముల మీద స్వ తోటలు పెంచరు, రెండో విధంగా పునయోగపడుతుందనేదానితో ఎవరికి బేదాఖిప్రాంతం వుండే అవకాశం వుండదు ఇసుక భూములలో ఏమీ చేస్తున్నారంటే. ఫార్మెస్ట్, అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంట్సువారు, ఫిషర్ మెన్ వంటి ఆరేసు కోడానికి కూడ జాగ్రత్త విడిచిపెట్టకుండా సర్వి తోటలు వేసే సడర్బాలు వున్నాయి. వారి దై నందిన పృత్తి ప్రతిబంధకాలు కలుగ తున్నవి. రెండవది, ఎక్కువ వాటరు రేటు వేయడం ఏ మాత్రం న్యాయమైనటువంటిది కాదు. ఇవి ఊట భూములు, కా.వలు కాని నీటి సరఫరా గాని ఏమీ లేవు. బ్యాక్ వాటర్సు మీద ఆధారపడివున్న భూముల వాటి మీద మ్యూన్సిపాలిటీ వాటరు రేటు వేయడం సబబు కాదు ఊట భూములో సర్వి తోటలు వేస్తే చచ్చిపోతాయి. ఈ విషయాలు మీద పరిశీలన చేసి మత్స్యపారిశ్రామికలకు యిబ్బంది కలగకుండా వుండేట్లు ప్రభుత్వం తగు చర్య తీసుకుంటుందా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:— వలల గురించి చెప్పారు. వారి జీవనోపాధికి అడ్డం కలిగిస్తున్నదని చెప్పారు అది పరిశీలన చేస్తాం. హయస్ట్ వాటర్ రేటు ఎగ్జంప్ట్ చేయమన లేక తగ్గించమని కోరతూ జమాబంధీలో వారు దరఖాస్తు పెట్టుకున్నట్లు నా వద్ద సమాచారం లేదు. వారు చెప్పారు గాబట్టి పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న:— జమాబంధీకి వారు వెళ్ళే పరిస్థితి లేదు.

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి:— వారు జమాబంధీకి వెళ్లలేదని తప్ప పట్టడం లేదు. అలాంటి దరఖాస్తు వున్నట్లు ఎగ్జామిన్ చేసినట్లు లేదు ఇప్పుడు వారు చెప్పినదాని మీద శప్పకు డా పరిశీలన చేస్తాను.

శ్రీ జి. సుందర రామయ్య (అల్లూరు):— అదృతా, మత్స్య పారిశ్రామికలకు సంవత్సరములో ప్రాఫెషనల్ యావకేపన్ను వుండేవి చాలా కొద్ది రోజులు. వారికి తప్పకుండా 20, 30 నెట్ల ల్యాండు for growing some Ragi or jonna is very essential and without that they cannot sustain themselves. Will the Minister assure this House, after the green belt, will it be provided for the fishermen to have their livelihood because the number of days in a year for their vocational performance is very little.

(శ్రీ) ఎన్. జనార్దనరెడ్డి: — శ్రీన్ జెట్ తగువారితో ఉన్న భూమిని ఏదైనా పరిశీలిస్తున్నారా అంటే బహుశ: వారి నియోజకవర్గం చిన్నాయపాలెం వగైరా ప్రాంతాలను గ్రూప్ లో పెట్టుకొని చెబుతున్నాను అది భారెస్తు డిపార్టుమెంటుది. కాని యిప్పటివరకు వారేమో అనాధరైట్స్ గా సేద్యం చేసుకున్నాను, డిపార్టుమెంటును సంప్రదించి అంతమేరకు ఎక్కడైనా భూమిని చూపించి తీసుకోవలసి వుంటుంది. గవర్నమెంటు ఆఫ్ యిం:యా వారి యిన్ స్పెక్టివ్ లో మనము కూడ పక్షి: విస్తున్నాము. డిపార్టుమెంటును ఎక్కువ అయిపోతుందని, తప్పకుండా ఆలోచించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

Purchase of Surplus Paddy Available in the State By FCI and State Civil Supplies Corporation

131—

*4624-Q—Sri Bhattam Srirama Murthy (Paravada):—Will the Minister for Agriculture and Civil Supplies be pleased to state:

(a) The total quantity of surplus paddy available in the market for purchase from the Agriculturists in the State during the previous year and the Kharif season and the quantity finally purchased so far by;

- (i) the Food Corporation of India;
- (ii) the state Civil Supplies Corporation; and
- (b) the quantity exported to other countries?

వ్యవసాయ, పౌర సరఫరాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ వై. వెంకటరావు):—

(ఎ) అర్ధ గణాంక శాఖ అంచనాల ప్రకారం సంవత్సరం వారీగా ఖరీపు, రబీకాలాలలో మార్కెటులో లభ్యమయ్యే మిగులు వడ్ల వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి :

1977-78	..	16.29 లక్షల టన్నులు
1978-79	..	38.76 లక్షల టన్నులు.

ఖరీపు కాలంలోను రబీకాలంలోను మార్కెటులో లభ్యమయ్యే మిగులు వడ్ల వివరాలను విడివిడిగా మాపడం సాధ్యం కాదు.

(i), (ii). 1977-78, 1978-79 సంవత్సరాలలో భారత ఆహార సంస్థ, రాష్ట్ర పౌర సరఫరాల సంస్థ కొనుగోలు చేసిన వడ్ల పరిమాణాల వివరాలు ఈ క్రింద తెలియజేయబడినాయి :

1977-78	సంస్థ పేరు	కొనుగోలు చేసిన వడ్ల పరిమాణం
	భారత ఆహార సంస్థ	2,93,898 టన్నులు
	రాష్ట్ర పౌర సరఫరాల సంస్థ	...

1978-79	అర్జీ	రబీ
భారత ఆహార సంస్థ	3,58,802	2,12,943 (18-6-79 వరకు)
రాష్ట్ర పౌర సంస్థ	11,301	54,984 (18-6-79 వరకు)
మొత్తం	3,70,103	2,97,877

(బి కేంద్రీ భుత్వం స్వీయ చిర చొప్పు వగాం అంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర వ్యాపార సంస్థ 20,000 అండ్ల బియ్యం కొనుగోలు ఎగుమతి చేయడానికి చర్యతీసుంటున్నది. అంతకాక మన రాష్ట్ర లో భారత ఆహార సంస్థ వద్ద గల రెండు లక్షల టన్నుల బియ్యం కొనుగోలు ఎగుమతి చేయడానికి కేటాయింబడింది భారత ఆహార సంస్థ వీటిని ఎగుమతి చేయడానికి అవసరమైన పర్మిట్లు చేస్తున్నది.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానములో వరగా రెండు సంవత్సరాలలో, మొదటి సంవత్సరములో 16 లక్షల 23 వేల టన్నులు రెండవ సంవత్సరములో 38 లక్షల 76 వేల టన్నులు మార్కెట్టుబుల్ స్టాక్ లో అటంచెప్పగు అంతేకా రావడానికి కారణం ఏమిటి? అమాంతంగా పెటలు పోతున్నామా? రెండవ, ఆహార సంస్థ 2 లక్షల 35 వేల 38 లక్షల 76 వేల టన్నులు యాకథం కొంటున్నది; మన రాష్ట్రములో మార్కెట్టుబుల్ స్టాక్ లో 16, 20, 30 లక్షల మెట్రీక్ టన్నులు ఉన్నప్పుడు ఆహార కార్పొరేషన్లు రెండు లక్షల, మూడు లక్షల టన్నులు మాత్రమే కొంటున్నది. సివిల్ స్టోక్స్ వారు కొన్ని వేలుమాత్రమే కొంటున్నారు. లక్షలు కూడ కాదు. కేంద్ర రాష్ట్ర కొనుగోలు సంస్థలు 5 పర్సెంట్ కూడ కొనడంలేదనే వాస్తవాన్ని చూస్తే మిగతాది అంతా వైవేటువర్తకులు కొంటున్నారు. దానిని నివారించడానికి రైతుకు గిట్టుబాటు ధర రావడానికి ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్యలు ఏమిటి?

9-00 a.m. శ్రీ వై. వెంకటరావు —1977-78 లో అసలు ఉత్పత్తి 56.05 లక్షల టన్నులు, దానిలో 15 లక్షల 23 వేల లక్షల టన్నులు స్టాక్ లో వుదని చెప్పటం జరిగింది. 1977 నవంబరులో తుఫాను వచ్చిన కారణంగా, ఎక్కువగా ఉత్పత్తి చేసే కోస్తా జిల్లాలు దెబ్బ తినటంవల్ల ఆ సంవత్సరం తక్కువ ఉత్పత్తి అయింది. 1978-79 లో 71 లక్షల టన్నుల రైస్ ఉత్పత్తి అయింది గ్రామసీమలలో ఉన్న ప్రొజెక్ట్ పావులెడనులో ప్రతి ఒక్కరికి యావరేక్ ని 112 కేజీలు నేషనల్ కాంపిల్ సర్వే ప్రకారం వదిలితే సిద్ రిక్వైర్ మెంట్ నకు పోను 38 లక్షల టన్నులు

సర్ప్లస్ వుంది. ఖాళీ, రబీ కాల లో ; కాన్స్టేబుల్ రిలక్షల చిల్లర కొన్నారు ఇదిగాక బియ్యం వుంది. సిస్టం 4 కిలల పేల టన్నులు కొన్నారు. సివిల్ సప్లయ్ వారు 1 , 3 టన్నులు కొన్నాడు. ఎప్పుడు కొననంత గడనీయంగా గత స-వత్సరం న్నారు రబీ కాల లో కల్స్ లెకుండా జాగా కి న్నారు. సే- తూర్పు క్షేమ గోదావరి క్షేత్రలో తిగిగాను. రబీ కాలంలో ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారు కొన్నారు. అది డిస్ట్రిక్టర గా వుంది. రష్యాకు ఎగుమతి జరుగుతున్నది రైతుకు ఉపయోగం డేట్లుగా ధాన్యం ధర పెరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. వెంకటరావు (నూజివీడు) :—రెవెన్యూ కార్యాలయం వేరు. ఫుడ్ కార్పొరేషన్ కొన్న 7 లక్ష టన్నులలో రైతును ఎంత కొన్నారు, మిల్లుల నుండి ఎంత కొన్నారు? జిల్లా పరిషత్తు మీ సహాయంతో మిల్లులలో పప్పు మేనేజరు మాకు రెవెన్యూ అధి కులను ఏ తాళం వుంది. మేషు మిల్లర్స్ నుండి కొంటున్నాము, మాకు ఏ ఏ తేవులు చెప్పారు ఇది రైతుకు ఉపయోగపడు తున్నదా లేక మిల్లర్స్ కు ఉపయోగపడుతున్నదా అనే డియం లెఖాలి. డైరెక్టుగా రైతులనుండి ఎంత కొన్నది, మిల్లర్స్ నుండి ఎంత కొన్నది. వివరాలు తెలివ గలరా?

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—1978-79 లో ఖరీఫ్, రబీ రె కులనుండి రిలక్షల టన్నుల ధాన్యం ఫుడ్ కార్పొరేషన్ కొన్నది. 1974-75 లో సివిల్ సప్లయిస్ వారు 10 లక్ష 32 వేల టన్నులు కొనటం పరిగింది. ఇక ఫుడ్ కార్పొరేషన్ రైస్ మిల్లర్స్ దగ్గర 4 లక్షల 84 వేల టన్నులు తీకోవం పరిగింది. మిల్లర్స్ దగ్గర ఎక్కువ తీసుకొన్నట్లు కన్పిస్తున్నది. పంజాబ్ లో డి డి యిదే జరుగుతున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు వారి దృష్టికి తీసుకురావం కుట్రా జరిగింద రైతులనుండి కాకండా మిల్లర్లనుండి ఎక్కువగా తీకోవం ఏమిని ఇక కార్పొరేషన్ వారి అడుగుతున్నాము రైతు నుండి ఎక్కువ కావాలని వారికి చెబుతున్నాము. దానిగురించి తప్పనిసరిగా చర్యలు తీసికొంటాము

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు:—మార్కెట్ టబుల్ సర్ప్లస్ బియ్యంతో కలిపి 7 లక్షలకు దాటటం లేదు. ఫుడ్ కార్పొరేషన్ టాక్ ఎట్ ఫాల్టు వారి చేత కొనిపించటానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసికొన్న చర్య ఏమిటి? మిగిలిన సర్ప్లస్ స్టాకును సివిల్ సప్లయిస్ కార్పొరేషన్ ద్వారా కొనిపించి రైతులను అడుకొంటుందా?

శ్రీ వై. వెంకటరావు:—గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు 7 లక్షలు కాదు. బియ్యం కాని ధాన్యం కాని మొత్తం 15 లక్షల టన్నుల వరకూ కొన్నారు. వై) వేటు మిల్లర్స్ 20 లక్షల టన్నులు కొన్నారు. మా లెక్కల ప్రకారం రైతుల వద్ద 6, 7 లక్షల సర్ప్లస్ వుంది. యింకా ఎక్కువ మోతాదులో రైతుల నుండి సరాసరి ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారే కొనాలని వారికి, చెప్పటం జరిగింది. సేను ఢిల్లీ వెళ్ళినప్పుడు ఫుడ్ కార్పొరేషన్ చైర్ మన్ ను కలిశాను. కేంద్ర వ్యవసాయమంత్రి బర్నాలా గారిని కలిశాను. ఫుడ్ కార్పొరేషన్

ఇక్కడ పని చేస్తున్న సి. గు. ఎం. ప్రికరం లేదు, రైతులు ఇక్కట్లు పడుతున్నారని చెప్పాడు.

శ్రీ వెంకటరావు (ల్లాహూర్):—ప్రొక్యూర్ మెంట్ నిమిత్తం తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్స్ లో ఫుడ్ కార్పొరేషన్ సెంటర్స్ తెరవటం లేదు. ఎక్కువ సెంటర్స్ తెరిపించటాని ప్రభుత్వం కోసం చర్యలేమిటి?

శ్రీ వై. వెంకటరావు:—ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారు 165 సెంటర్స్ పెట్టారు. అవి చాలవని సివిల్ సప్లయ్ వారు 46 సెంటర్స్ పెట్టారు. రబీ కాలంలో సంతృప్తిగా ఉండింది. ఖరీఫ్ కాలంలో కొంచెం ఇబ్బంది కలిగింది. ఎప్పుడు కూడా అక్కడక్కడా గోతాములు లేవు. కంట్రీవైడ్ గన్నీస్ సేకరిస్తే వుంది. దాని గుంటు రిపెరేషన్ చేసి కాలంలో గోతాములు తీసుకొచ్చాము. నెలకు ల ని వేల టన్నులు ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారు వ్యాండ్లర్ చేసుకోవాలని నిర్ణయం తీసికోబడింది. ఇప్పుడు వ్యాండింగ్ టవర్ జరుగుతున్నది. ఇంకా ఎక్కడైనా అవసరం వుంటే కొనటానికి వీలు వున్న చోట్లలో సప్లయ్ పాచే సెంటర్స్ తెరిపించటానికి ప్రయత్నిస్తాము.

శ్రీ ఎస్ జైపాల్ రెడ్డి (కర్నూర్):—మన స్టేటు సివిల్ సప్లయ్ కార్పొరేషన్ మిల్లర్స్ నిండి కొన్నదా? ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారు అలస్యంగా సెంటర్స్ తెరవటం వల్ల ముందుగానే మర్చింట్స్ రైతుల పెద్ద తక్కువ ధరకు కొని తరువాత ఫుడ్ కార్పొరేషన్ కు అమ్ముకొంటున్నారు. అటువంటివి ఆవటానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ వై. వెంకటరావు: గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నిజమే. మిల్లర్స్ వద్ద రైతుల రీకట్టులు కొనటం జరిగింది. ముందుగానే వచ్చేక్ సెంటర్స్ తెరవాలని కేంద్రాన్ని కోరాము. వారు ఎప్పుకొన్నాయి ఆ విధంగా ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (అముదాలవలస):—ఫుడ్ కార్పొరేషన్ కాని, సివిల్ సప్లయ్ వారు కాని ఫల్లుణ అనే వెరైటీని కొనటం లేదు. వివరితమైన వల్లి సిటి ఇవ్వటం వల్ల ఎక్కువ ధాన్యం పండించారు. ఆ ధాన్యాన్ని కొనటానికి ఏర్పాట్లు చేస్తారా?

శ్రీ వై. వెంకటరావు:—ఫల్లుణ ధాన్యానికి పెద్ద కథ వుంది. 6-79 అని, అది మేలు రకమైన ధాన్యం. కన్జుమ్స్ వీఫర్స్ వుంది ప్రాజెక్ట్ పొట్టి నియంతి వుంది. కోస్తాలో జిల్లాలో ముఖ్యమైంది. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఎక్కువ వేళారు. దురదృష్టవశాత్తూ యాగోర్ క్లయిమెటికి కండిషన్స్ వల్ల కాని, మరొకారణం వల్ల కాని బ్లాక్ డెవలప్ అయింది. అది కొన్ని ప్రాంతాలలో వుంది. కొన్ని ప్రాంతాలలో వుండటం లేదు. వీవెన్ పస్ ఆఫ్ ఫుడ్ ఎడల్ట్రీషన్ యాక్టు క్రింద 6 వర్కంటు దాటితే మేము తీసుకొటానికి వీలు లేదని ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారు అంటున్నారు. నేషనల్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ న్యూట్రీషన్ వారిచే ఎవల్యూషన్ చేయినై అది ప్రమాదం కాదు, ఆరోగ్యానికి భంగకరం కాదు అని వారు

చెప్పారు. ఎక్స్ ప్రెస్ లనే ఏం వారు కూడా పరీక్ష చేసి అర్హులకి భాగకగం కాదని చెప్పారు. లు ధోనా నా టూజా 50 ప్రశ్నలకు ధార్యం వుంది. దానిలో బ్లాం డిస్ డెవలప్ అయి . అది ఒకటిగా వుంటే కాదని మీరు తీసుకొంటున్నప్పుడు అది కూడా ఎక్కువ పరీక్ష చేసే దని మేము కేంద్రాన్ని అడిగాము. మైనా గాం దీ ని డోకొనే ఉన్నట్టే లేదు. రైతులను ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశ్య తో ముఖ్యమంత్రిగారి కి కమిషన్ వారు లక్షల టన్నులకు తిక్కున కాం పనల పుట్టాయి. మార్కెట్ లోనికి కొద్దిగా వచ్చి . త గాన ర రైతు గాట డి. ఏమైనా ఆ ధార్యంవల్ల రైతాంగం బిబ్బ దులకు గుర అవుతున్నాడు.

శ్రీ పి వె కటరావు :— డ్రైజింగ్, పేలి వారు రైల్వ వద్ద కొన్నట్లు 9-10 a.m మ తోగారుం చిన్న రైల్వ ల వన్న యిస్తున్న . అ లు ఏమి అడుగుతున్నది? ఏదైతే ధాన్యం ఎఫ్. సి ఐ ఎద్దకు తీసుకు వెళ్ళి అం న్నారో అదే ధాన్యాన్ని రైస్ ల దిన్న 4 లక్షల టన్నులు అమ్ముతున్నా . అంటే రైతుకు వచ్చేటటువంటిది లాస్ రైస్ మిల్లర్లుకు పక్కేడి ప్రాపి . ఇది ఎఫ్. సి. ఐ చేసిన మోసం. దీనిని ఆరిక్కడాని తను చర్య వచ్చే స వళ కాకి అయి - తీసుకొని జాగ్రత్త పడుతారా?

శ్రీ వై. వెం కటరావు — గౌరవ సభ్యులు : మీ ది వాస్తవం రైతు ఎక్స్ ప్రెస్ లయిట్ అవుతున్నాడు దానిని ఆవక కొట్టే ప్రయత్నాలు అన్ని చేస్తున్నా . అలాగే పంజాబులో ఎఫ్. సి ఐ మిల్లర్ల వద్ద ఎక్కువ తీసుకున్నది. యిక్కడ గాని అక్క గా మొత్తం బ్యాంక గా ర్యక్తి తీసుకువెళ్ళాము వారు స్టీంలైను చేసి రైతు వద్ద ఎక్కువ కొనా నే ఫోర్లో చర్య తీసు కుంటున్నారు రాఖోయే సంవ్సరములో యీ చర్య తీసుకొని రైతులవద్ద ఎక్కువ కొనేట్లు కట్టుదిట్టమై టువంటి చర్యలు తీ కుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి లచ్చన్న .— మంత్రిగారు : త్వలు అడిగిన ప్రశ్న వాస్తవం అని ఒప్పుకుంటున్నారా?

శ్రీ వై వె కటరావు :— వాస్తవాన్ని ఒప్పుకోక తప్పదు.

శ్రీ జి లచ్చన్న — అందుకు ంతోం, కాని వాస్తవాన్ని ఒప్పు కోవడం ఆ వాస్తవ లో వున్న అన్యాయాన్ని సర్దుబాటు చేయడానికి చేతకాని తనాన్ని చెప్పకోవడం అది జరుగుతున్నటువంటి విషయం రైతులు నష్ట పోతున్నారని తెలుసు క న్నం నిలవ వుందని తెలిసికూడ వరకులవద్ద పిలిత్ సప్లయిస్ వారు ఎక్కువ ఎందుకు కొంటున్నారా? ఎఫ్ సి ఐ చేస్తున్న అన్యాయం దేశము మొత్తం మీద ఉత్తరాది డి. డి. గాది మధ్యన జరుగుతున్నటువంటి అన్యాయం అందుకు మనిషున్నారు డి. డి. గాది ప్రజలను ఆదుకోడానికి యీ విధి త్వం రైతులవద్ద పుండి కొనకు డా వ రైతులవద్ద కొనవలసిన అవసరం ఏమిటి? ఫల్లణ ధాన్యం విషయం లో అతవరకు కొనడానికి ఒప్పుకున్నారు. మిగతా ఎందుకు కొనడానికి అంకరించరు? అది సాధ్యం కాకపోతే యీ ఫల్లణ

మందిదని పనిచారం నానడిపార్టుమెంటు ధికారుల జీతా క్రింద ధాన్యం కాని యిస్తారా? అడవి, ఫుల్ ఫర్ వర్కు క్రింద ప్రతి రాష్ట్రానికి కేంద్రం నుండి బియ్యం దిగుని తి ఆవుకన్నవి. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంత బియ్యం అయితే యిస్తుందో కేంద్రానికి అక్కడ ఎక్కడ టుకట్ యిక్కడ వున్న బియ్యమును మేమే స్వల్పయి చేస్తామనా నిర్దేశించాడను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తుందా?

శ్రీ వై. వెంకటాచారి :- పెద్దలు స్వల్ప విషయం చెప్పారు. ఆ ధాన్యం మార్కెటులో యివ్వాలి అని లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వంలో దానిని వదలకుండా ప్రయత్నం చేస్తున్నా. రెండు, ఏలూ స్లయిన్ కార్పొరేషను లక్షా 91 వేల నుల ధాన్యం రైతుల వ్యవస్థలకు రివేల టన్నుల బియ్యం మిల్లర్లు వద్ద అక్కడ అక్కడ రిగిడి అక్కడ మిల్లు లెవీ క్రింద తీసుకోవలసిన ధాన్యం వుంటుంది అన్నాడు. లక్షా 91 వేల టన్నులలో ఏవేలు ఎంత? ఎఫ్ సి.ఐ రిలక్షల టన్నుల రైతుల నుండి తీసుకుంటే రిలక్షల టన్నులు మిల్లర్లు నుండి తీసుకున్నాడు. మేము రైతుల సహాయం చేద్దామనే పుద్దేశముతో ఎక్కువగా రైతులను అడ్డి తీసుకోవడం రిలక్షల టన్నులు. ఫుల్ ఫర్ వర్కు క్రింద నేను, బాగా రెడ్డి గారు బాగా గారిని భాష్యుతావ్ అయ్యారని కలిసి చెప్పాము ఇక్కడి రాష్ట్రములో బియ్యం యిక్కడే పర్మాటు చేసుకున్నట్లు చేయాలని చెప్పాము. మేము స్వల్పంను వచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. విజయవాడలో వున్న ధాన్యాన్ని ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాలకు తరలించడం జరిగింది. ఇక్కడి ధాన్యం యిక్కడే ఫుల్ ఫర్ వర్కు క్రింద యివ్వడానికి అప్పోవజం జరిగింది. ఎక్కువగా యిక్కడి ధాన్యాన్ని అర్బు పెట్టేరానికి క్రిస్ క్రాస్ మూవ్ వెంటు లేకుండా యిక్కడిది యిక్కడనే చేస్తే బాగుంటుందనే పుద్దేశం వారిది కూడ.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి కమలాపూర్ :- సివిల్ సప్లయిస్, ఎఫ్.సి.ఐ. గురించి చెప్పారు కోఆపరేటివ్ క్లబ్బులలో ఆంధ్ర దేశములో 180 మిల్లులు ఐడిల్ గా వున్నవి వాటిని ద్విని కేంద్రం చేసుకోవడానికి సివిలు సప్లయిస్ తో వాటిని అనుబంధంగా చేస్తారా?

శ్రీ వై. వెంకటాచారి :- మిల్లులు వున్న ఏకాట వాస్తవం, కొన్ని బాగాలేవు. కాగు చేయని నికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం కోఆపరేటివ్ సెక్టారులో కొనలేదు గాని ఎఫ్ సి.ఐ. సివిల్ సప్లయిస్ వారు కొన్న ధాన్యమును అడించడానికి కోఆపరేటివ్ సెక్టారుతో ఎఫ్ సి.ఐ వారు సంప్రదింపులు జరుపుతున్నారు. అలా జరిగినప్పుడు యీ మిల్లులన్నీటిని యాక్టివైజ్ చేస్తే కొంత వుపయోగంగా వుంటుందనే ఆలోచన రుగుతుంది.

Export of Rice from A.P

122-

* 3848-O - Sarvasati M. Omkar (Narsampet), K. Satyanarayana (Repalle) M. Yadaiah Reddy (Bhadrachalam),

Smt. M. Swarajyam (Thungaturthy) and Sri Bhattam Sreerama Murthy (Paravada).— Will the Minister for Agriculture and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Central Government have accepted for export of rice from A.P. by our State Govt. itself;

(b) if so, the quantity of rice that can be exported and to which countries; and

(c) when will the export be started?

సాంఘిక సంక్షేమ మరియు ఎగుమతుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె.వి. ఆర్.ఎస్. పద్మనాభరాజు) :—

(ఎ) అవునండీ.

(బి),(సి) ప్రయోగాత్మక చర్యగా మొట్టమొదట 20,000 మెట్రికు టన్నుల బియ్యన్ని ఎగుమతి చేసే నిమిత్తం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కేంద్ర ప్రభుత్వము అనుమతి ఇచ్చింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరఫున 80,000 మెట్రికు టన్నుల బియ్యన్ని ఎగుమతి చేయాలని అంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర స్టేట్ ట్రేడింగు కార్పొరేషను సంకల్పిస్తున్నది. మొట్టమొదట 10,000 మెట్రికు టన్నుల బియ్యన్ని భారత ప్రభుత్వ వ్యాపార సంస్థ ద్వారా ఎగుమతి చేయవలసి ఉన్నది. 5,000 మెట్రికు టన్నుల బియ్యం 1979 జూలై ఆగస్టు లోను మిగిలిన పరిమాణం 1979 సెప్టెంబరులోను ఎమెస్ కు ఎగుమతి చేయవచ్చునని ఆశించబడుతున్నది. మరో 20,000 మెట్రికు టన్నుల బియ్యన్ని ఎగుమతి చేయటానికి సంప్రదింపులు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—నూ ప్రశ్న చాలా స్పష్టంగా వుంది. ఏ ఏ దేశాలకు ఎగుమతి చేయదలుచుకున్నారు? రెండవది, 30 వేల టన్నుల బియ్యన్ని ఎగుమతి చేసేదానిలో కేవలం 5 వేల టన్నులు యిప్పటివరకు పోయాయని వారు చెప్పినదానినేబట్టి తెలుస్తున్నది. మిగిలిన 25 వేల టన్నులు డిశంబరు నెలఖర్చులోగా పూరి చేస్తారా? కొత్త పంట రాకముందు దీనిని ఎగుమతి చేస్తారా? లేకపోతే దీనికి టైము లిమిట్ వుందా?

శ్రీ కె. వి.ఆర్.ఎస్. పద్మనాభరాజు :— జూలై లో 5 వేల టన్నులు, సెప్టెంబరులో 5 వేల టన్నులు వంపాలని అనుకుంటున్నాం. పది వేల టన్నులు సంపించడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. 5 వేల టన్నులకు రెండల్ల ఏలడం కన్ ఫార్మ్ చేయడం కూడ జరిగింది.

శ్రీ పి. వెంకటరావు :— అన్ని రాష్ట్రాలకు ఒకే క్వంటిటీ ఏక్స్ పోర్టుకు యిచ్చారా? మదరాసుకు 20 వేలు, మనకు 20 వేలేనా?

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్. పద్మనాభరాజు :—అన్ని రాష్ట్రాలకు ఒకేలాగు యిచ్చారు.

శ్రీ పి. వెంకటరావు :—ఇది కూడ అన్యాయం. పోక్యూర్ మెంటు ఏక్కువగా వున్నప్పుడు ఏక్కువగా పండే రాష్ట్రం అయినప్పుడు ఏక్కువ ప్లస్ పోర్టు చేయడానికి అవకాశం వుండాలి. రెండవది, ధర ఏమిటి? పోక్యూర్ మెంటు రేటుకు ఎఫ్. సి. ఐ. కి యిచ్చే రేటుకు డిఫరెన్సు వుందా? మనకు వచ్చే లాభం ఏమైనా వుందా? లాభం వారికే పోతుందా?

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్. పద్మనాభరావు :—అన్ని రాష్ట్రాలకు ఒకే విధంగా యిచ్చారు. 10 వేల టన్నులు అగస్టులో, సెప్టెంబరులో పంపుతున్నాం రేటు విషయం అంటే కో పానిట్ నో లాస్ మీద నడిపాలనే వుద్దేశం ఏమో అనుకుంటున్నాం. ఎందుకంటే మనకు ఓవర్ ప్లాక్స్ వున్నవి. అవి రిలిజ్ చేయాలనే వుద్దేశం. రేటు విషయంలో మెట్రోక్ టన్ను 2500 అదాకా వుంది. మనకు వచ్చే రేటు గురించి యిప్పుడు చెప్పడం భావ్యం కాదు. స్టేటు యింట రెస్ట్ లో ఆ రేటు చెప్పడం మంచిది కాదు.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :—స్టేటు యింట రెస్ట్ లో అంటే? అసలు డిఫెన్సు వారే దాయడం లేదు. రేటు చెప్పడంలో సీక్రెసీ ఏమీ లేదు. వారికి ఏమైనా స్వంత లాభం వుందా?

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్. పద్మనాభరావు :—జనార్థనరెడ్డిగారు అంగీకరిస్తారనుకుంటాను వారికి తెలియక అంటున్నారు రెండు వేల అయిదు వందలు మన టీసుకొనే రేటు అలి చెప్పాను. కాని అక్కడి నుండి వచ్చే రేటు పెరుగుతుండేమధరలు రావడానికి అవకాశముంది. వారు యిచ్చే ధర చెప్పడం మంచి కాదేమో అనుకుంటాను.

The Period of stay of Collectors and Superintendents of Police in Districts

124—

*2080 Q - Sri S. Jaipal Reddy (Kalvakurthy) — Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) the average stay of Collectors and Superintendent of Police in the districts of the State during the period from 1975 to 1978;

(b) if the average stay has been less than three years, the reason therefor and

(c) the number of persons that held the post of Collector of Hyderabad District during the period from 1971 to 1978

ముఖ్యమంత్రి (డాక్టరు యం. చెన్నారెడ్డి):—(ఎ) 1975 నుండి 1978 వరకు గల కాలంలో కలెక్టర్లు సగటున వుండిన కాలం ఒక సంవత్సరం. పోలీసు సూపర్ టెండెంట్లు సగటు కాలం ఒక సంవత్సరం మూడు నెలలు.

(బి) పరిపాలనా సౌలభ్యం, సర్వీసు అవశ్యకతలు ఇందుకు కారణాలు.

(సి) 14 మంది దీనిలో ఒక మాటర్ను పరచవలసి వుంది, అధికారులు అక్కడ వుండే చాలాన్ని తెక్కలోకి తీసుకున్నప్పుడు ప్రశ్న 75 నుండి 78 వరకు వున్నందున 75కు పూర్వం వుండిన ఆఫీసర్లు ముందుకు కొనసాగినప్పుడు 73 తరువాత అక్కడ వుండినప్పుడు వాటి తెక్కలు తీసుకన్నందున యీ యావరేజ్ చాలా తక్కువ అయింది.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :—ఈ ప్రశ్న వేసిన దృష్ట్యా ఉండే ఇబ్బందులు చెప్పారు. ఒక సంవత్సరం నుంచి 15 మాసాలు కావచ్చు, 18 మాసాలు కావచ్చు. జిల్లా కలెక్టర్ల, సూపరింటెండెంటు ఆఫ్ పోలీసుల యావరేజీ స్టే జిల్లాలలో చాలా తక్కువగా ఉంది. ఒక్క జిల్లాలలోనే కాదు లిడ్ కాపె నాలుగు సంవత్సరాలలో ఐదుగురు మేనేజింగు డైరెక్టర్లు మారినారు. ఇండోనిషన్ ప్రెసిడెన్ట్ జేరింగు కంపెనీలో 7 సంవత్సరాలలో 8 మంది మేనేజింగ్ డైరెక్టర్లు మారినారు. కాబట్టి ఈ యావరేజీ స్టే ఆఫ్ సీనియర్ ఆఫీసర్లు ఎట్ ది లెస్ పెక్టీవ్ పొజిషన్లు పెంచడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తుంది? సైదరాబాద్ జిల్లాలో 1971 నుంచి 73 వరకు 14 మంది కలెక్టర్లుగా ఉన్నారంటే వారి యావరేజీ టైము రిమాసాలు. జనరల్ గా స్టేట్ ఏడ్మినిస్ట్రేషను ఏవిధంగా ఉంచని అడగడానికి ఈ ప్రశ్న వేసాము. దానిని గురించి ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తుంది?

9-20 a. m

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—ఇదివరకు ఉన్నటువంటి పరిస్థితులలోకి ఇప్పుడున్నటువంటి పరిస్థితులలో పెద్ద మార్పు ఉంది. ఆఫీసర్లకు ప్రమోషన్లు రావడం, ఇతర అనేక మేర ఎకనామిక్ ప్రోజెక్టు, కార్పొరేషన్లు అన్నీ రావడం వల్ల ఒక ఆఫీసరును కి సంవత్సరాలకు పెట్టాలని ప్రోజెక్టు ఎంత ప్రోయెక్షన్ చేస్తున్నా ఇబ్బంది అవుతున్న మాట వాస్తవం. డిపార్టుమెంటు విస్తృతం కావడం వల్ల ఈ ఇబ్బంది అవుతున్నది ఈ కారణాలు తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేయవచ్చు కాని పూర్తిగా అరికట్టడం మాత్రం సాధ్యం కాదు.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :—ఒకే డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరును పోస్టు చేసేముందు నెక్స్టు కి సంవత్సరాలలో నెక్స్ట్ గా ప్రోమోట్ అవుతాడో, లేడో జి. ఏ. డికి తెలుస్తుంది కదా. ప్రభుత్వం వారిని కలెక్టరుగా పెట్టేప్పుడు ఈ విషయం ఆలోచించాలి కదా. This should not go beyond the competence of the state Government.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—అరి ఆలోచన చేస్తాము. ఇంకా ఏమైనా కార్పొరేషన్లు అవసరమైతే ఆయనను తీయడం ఒరుగుతుంది. ఈ విధంగా ఎక్కువ ఆఫీసర్లను పెట్టినప్పుడు ప్రమోషన్లు అనుకున్నదానికన్నా కొంత ముందు రావచ్చు. ఉద్దేశం మంచిది మేము దానిని పాటిస్తామని మనవిచేస్తూ ప్యాక్టికల్ డిఫిక్టీసును కూడా గమనించాలని కొరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు (సీరిసిల్లా) :—ముఖ్యమంత్రిగారు ఉద్దేశం మంచిదని అన్నారు, సంతోషం. ఆ జిల్లా కలెక్టరు కాని ఎస్.పి. కానిక్రామ్యుక్య పరిస్థితుల

పైన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలపై నదృష్టిని కేంద్రీకరించి ఫలప్రదమైన కార్యక్రమాలు చేయాలంటే కనీసం కి సంవత్సరాలు ఉండడం అవసరం. ఆ కలెక్టరు, ఎస్.పి ఉపయోగపడటంలేదు, నష్టాలు వస్తున్నాయి అంటే వారిని తొలగించవచ్చు. కాని వారు ఉపయోగపడి, ప్రయోజనకరంగా ఉండే సందర్భాలలో మిగతా కారణాలకు రెండవ ప్రాధాన్యత ఇచ్చి స్థానిక జిల్లా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ప్రథమ ప్రాముఖ్యత ఇచ్చి వారిని అక్కడ ఉండే చర్య తీసుకుంటారా ?

డాక్టరు ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—తీసుకుంటాము. మిగతా కారణాలు మనం ఎంత తగ్గించడానికి సాధ్యమవుతుందనేది సందర్భాలమీద ఆధారపడి ఉంటుంది.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న (సోంపేట) :—ముఖ్యమంత్రిగారు నాన్ కమిట్ మెంట్ గా సమాధానం చెబుతున్నారు. ప్రత్యేక పరిస్థితులలో, అత్యవసర పరిస్థితులలో ఒక ఉన్నతాధికారిని ఒకచోటనుంచి ఇంకొక చోటకు మార్చవలసిన సందర్భంగా అని ఎవరూ అనడంకాదు ఒక జిల్లాకు కాని ఒక సంస్థకు కాని ఒక ఉన్నతాధికారిని నియమించినప్పుడు దానికి సంబంధించిన డెవలప్ మెంటు ప్రోగ్రామ్ను అన్ని ఆయన చేయవలసి ఉంటుంది అని ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకొని చేస్తుంది. దానికి ఎవరు సమర్థులలో ఆలోచించి ప్రభుత్వం నియమించడం జరుగుతుంది. అటువంటి నియామకం చేసిన తరువాత ఒక అధికారి రి మాసాలలో మారిపోతే ఇంకొక అధికారి వచ్చి ఆయన ప్రపోజు చేసినటువంటి పథకాలన్నీ మార్చడం జరుగుతుంది. అవిధంగా ప్రోగ్రామ్ను డెబ్బతీస్తున్నాయి. సంస్థల యొక్క ప్రోగ్రెస్ మాత్రం దేవుని కేరుక కాని అవలంకాలది రూపాయల నష్టాలు తెచ్చి పెడుతున్నారు. కనుక ఈ పరిస్థితి ఇకముందు రాకుండా చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ? ఒక అధికారిని నియమించినప్పుడు ఆయన శక్తిని, సామర్థ్యాన్ని పరీక్షకు పనికివచ్చేట్లు కనీసకాలం అక్కడ ఉండే పద్దతిని 501 కు దాటే అయినా అమలు పెట్టే అవకాశం ఉంటుందా ?

డాక్టరు ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—నేను కమిట్ మెంట్ గా చెప్పటంకాదు. సందర్భం అట్లాగ ఉంది. నేను కమిట్ చేసి అమలు పెట్టడంలో సాధ్యం కాకపోతే బాగుండదు, అందుచేత నేను నాన్ కమిట్ మెంట్ లో గా చెప్పడమే మంచిది. అయితే ఇతర కారణాలను వీలైనంత తగ్గించి తప్పకుండా అక్కడ పెట్టే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేస్తుంది.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు (ఉదయగిరి) :—తరచుగా కలెక్టర్లను, ఎస్.పి.లను వేసిన వెంటనే మార్చడం ద్వారా అధికార పక్షంలో ఉన్న వ్యక్తులు చెప్పినమాట వినకపోతే మనకు ట్రాన్స్ ఫర్ వస్తుందనే భయం వాతిలో కలిగి డి మోరలైజు అయ్యే పరిస్థితి ఉంది. వారియొక్క ఎఫిషియన్సీ తగ్గే పరిస్థితిలేదు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చినతరువాత మా నెల్లూరు జిల్లాలో మూడుసార్లు కలెక్టర్లను మార్చారు. ఏమీ కారణంలేదు. ప్రమోషనులేదు. ఎఫిషియన్సీ గురించి కూడా కాదు.

To suit the whims and fancies of the Rulling Party they were all changed.

ఈ విధంగా మార్పడంవల్ల వారితో డిమోరల్లైజ్ అయ్యే అవకాశం, చదుకుదనం తగ్గే అవకాశం ఉందని ముఖ్యమంత్రిగారు సురిస్తున్నారా? అలాగే గర్మిస్తే వవివ్యక్తులలో ఈ విధంగా జరగకుండా ఉండడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా?

డాక్టరు యం. చెన్నారెడ్డి.—అది చాలా మంచిదే. ప్రతిపక్ష నభ్యులు కూడా డెదిరిస్తే మేము ఇక్కడ ఉండలేము అనే భయం కూడా ఉంటుంది. దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకొని వీలైనంతవరకు మేము చూస్తాము.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్య నాయుడు.—మేము డెదిరిస్తే మీ అధికారులు భయపడే పక్షంలో రాజ్యం ఇల్లాగెందుకుంటుంది?

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి.—తరచు మార్పులు చేయడంవల్ల జిల్లా అడ్మినిస్ట్రేషను మీద ఎటువంటి ఇంపాటు ఉంటుందో మనం చెప్పలేము కాని In the case of Institutions we can easily examine that. లిడ్ కావ్ లో 75 అక్షల రూపాయలు నష్టం వచ్చినది. దానికి కారణమేమిటని మంత్రిగారిని అడిగితే ఒక విషయం చెప్పారు 4 సంవత్సరాలలో 6 మందిమేనే జింగుడైరక్టర్లు వచ్చారని చెప్పారు. ఇండ్లో నిచ్చన్ ప్రొవిజన్ బేరింగ్ కంపెనీలో ఎందుకు 2 కోట్ల రూపాయలు నష్టం వచ్చిందని పబ్లిక్ అండ్ రో కేరింగ్ కమిటీలో అడిగితే 7 సంవత్సరాలలో 8 మంది మేనేజి గుడైరక్టర్లు వచ్చారని చెప్పారు కాబట్టి in the case of Institutions we can easily quantify Therefore, in the light of this experience, will the Government give a commitment that frequent changes won't take place at the level of senior officers.

Dr.M. Channa Reddy:-To say that the losses are due to frequent transfers is over-simplifying the fact. There were several other factors in Indo Nippon and other Organisations This may be one of the reason But it is not the only factor Certainly we will see that they are not disturbed to the possible extent.

Appointment of a High Power Committee to Reform Service Rules
125—

*4572-Q.—SRI K.B. Siddaiah (Puttur):—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the State Government have appointed a High Power Committee to reform the service rules; and

(b) if so, when was it appointed and the time by which the said Committee will submit its recommendations to the Government?

డాక్టరు ఎం. చెన్నారెడ్డి :—(ఎ) అవునండీ,
(బి) ప్రస్తుతమున్న నియమావళిని పునరీక్షించి తగిన సీఫారసులు చేయడానికి 27-5-77 తేదీన సర్వీసుల నియమావళి కమిషను ఏర్పాటు చేయబడింది. అయితే, 1-11-1977 తేదీన మాత్రమే దానికి పూర్తి కారితక ప్రాతిపదికపై ఒక చైర్మన్ ను నియమించడం జరిగింది.

ఈ కమీషను 31-10-1979 నాటికి నివేదిక సమర్పించగలదని ఆశించబడుతున్నది.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య :—ఈ కమిటీ చైర్మన్ ఎవరు? సభ్యులు ఎవరు? కొన్ని డిపార్టుమెంట్సులో నియమావళి లేకపోవడంవల్ల చాలా ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. దీనిపైన త్వర చర్యలు తీసుకుంటారా?

డాక్టరు ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—దీనికి చైర్మన్ శ్రీ కె.బి.లాల్, ఐ.ఎ.ఎస్. ఆయన అధిపత్రకు సెకండు సెక్రటరీ టు గవర్నమెంటుగా ఉండేవారు. ఇది మొదలు పెట్టినప్పుడు మొదట దీనిలో బి.సి.గంగోపాధ్యాయ, తరువాత వి.నారాయణరావు సభ్యులుగా ఉండేవారు. గంగోపాధ్యాయ ఇక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయారు. తరువాత ఇప్పుడు కొన్ని మార్పులు వచ్చాయి వి.నారాయణరావు, డిల్ శుక్రాం, జేదవ్వాస్తి, మొదలు సెక్రటరీగా పని చేస్తున్నారు. గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు మొత్తం అన్ని డిపార్టుమెంట్సులోని వివరాలు పిలవనంతవరకు పరిశీలించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వారు అక్టోబరు అంతానికి ఆ రిపోర్టు ఇస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

Failure of Crops due to supply of faulty grainage

127—

*4335-Q.—Sri B. R. Doraswamy Naidu (Kuppam) :—Will the Minister for Elections and Textiles be pleased to state:

(a) whether it is a fact that many of the ryots in the sericulture industry are facing difficulties due to the failure of Crops due to supply of faulty grainage;

(b) whether it is also a fact that many ryots who have taken up this industry are withdrawing from this due to failure of crops;

(c) whether the Government will furnish particulars of the acreage under sericulture in Kuppam and Palmaner taluks in Chittoor district from 1972 to 1979

(d) whether it is also a fact that there are no marketing facilities and rearing facilities to keep their stocks till the proper time so as to get good market; and

(e) if so, the action taken by the Government in this regard?

ఎన్నికలు, జువళి పరిశ్రమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ సి. దాస్) :—(ఎ) లేదండి.

(బి) లేదండి.

(సి) వివరణ సభా సమక్షంలో ఉంచబడింది.

(డి) అవునండి.

(ఇ) వివరణ సభా సమక్షంలో ఉంచబడింది.

శాసన సభా సమక్షంలో ఉంచిన వివరణ :

(సి) చిత్తూరు జిల్లా కుప్పం, పలమనేరు తాలూకాలలో 1972 నుంచి 1979 వరకు మిల్లరి సాగు అవుతున్న భూముల వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

	1972-73	1973-74	1974-75	1975-76	1976-77	1977-78	1978-79
కప్పం	105	180	220	250	299	328	510
పలమనేరు	110	200	300	350	721	672	935

(ఇ) అనావృష్టి ప్రాంతాల పథకం క్రింద, 1978-79 లో పలమనేరు, మదనపల్లిలలో 250 కడుల తొటి, రెండు రీలింగు యూనిట్లు (ఒక్కొక్కటి 25 జేసిన్లు) ఏర్పాటు చేయటానికి మంజూరు అయ్యాయి. ప్రతి యూనిట్కు రోజుకు అనగా 8 గంటల సింగిలు పిప్టలో, 54,000 కేజీల వినియోగం అవుతాయి.

పలమనేరు వద్ద, ఈ ఏడాది, అనావృష్టి ప్రాంతాల పథకం క్రింద ఒక కకూన్ మార్కెటింగు కేంద్రం త్వరలో ఏర్పాటు అవుతున్నది. చిన్నతరహా, స్వయం పోషక యూనిట్లను ప్రవేశపెట్టడం ద్వారా ప్రయోజనాలు రంగంలో రీలింగు పరిశ్రమను అభివృద్ధి పరచటానికి షరవతి పాకర్వాలు కల్పించాలని సంకల్పిస్తున్నారు.

శ్రీ వి. ఆర్. దొరస్వామినాయుడు :—అధ్యక్షా, ఏ.కి సమాధానం లేదు 9-30 a.m. అని చెప్పారు. కాని పలమనేరు, కుప్పం, పుంగనూరు తాలూకాలలో ఈ క్రిందలో పేర్కొన్నట్లుగా ఉండడంవల్ల రైతులు కొన్ని లక్షల రూపాయలు నష్టపడ్డారు. దానికి వారు లేదు అని సమాధానం ఇస్తే సబబు కాదు. సరిఅయిన సమాధానం ఇచ్చేటట్లుగా తాము శలవు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను ?

శ్రీ సి. దాస్ :—మేము ఇచ్చే విత్తనాలలో ఏలాంటి లోపము లేదు. రైతులే డిమాండునుబట్టి ఈ పలమనేరు పుంగనూరు ప్రాంతాలలో ఉండేవారు కకూన్ అమ్మేదానికి కర్నూటక స్టేటుకి వెళ్ళేప్పుడు అక్కడనుంచి కొన్ని విత్తనాలు తెచ్చుకుంటారు. అందులో నుండి కొంచెం డిసీజు దీనికి వచ్చినట్లుగా మా అధికారుల నుండి రిపోర్టు వాచవచ్చింది. ఆ డిసీజు లేకుండా చేయడానికి సత్వరచర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ఇప్పుడు ఏలాంటి కంప్లయింట్లు లేవని మనవి చేస్తున్నాను

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

COMPULSORY DEDUCTIONS FROM THE WAGES OF LABOURERS OF COLLIERIES TOWARDS CYCLONE RELIEF

132-A

S. N. Q No. 4878-A :—Sarvasri M. Venkaiah Naidu, S. Jaipal Reddy and Chenchu Lakshmayya :—Will the Chief Minister be pleased to state .

(a) whether it is a fact that the Singareni Collieries Management propose to collect two Musters (two days salary) of this month i.e., June, 1979 amounting to Rs. 50/- compulsorily from the labourers of all coal mines towards cyclone relief of Nellore and Prakasam Districts;

(b) Whether it is a fact that notice to that effect was put on the notice boards in all Divisions of the Company;

(c) whether it is also a fact that the labourers of Ramakrishna puram, Mandamairi, Bellampally and Ramagundam divisions are on strike since 15th June, 1979 in protest against the proposed compulsory deduction from their wages; and

(d) if so, the steps taken by the Government in this matter?

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :—(ఎ) లేదండీ.

(బి) లేదండీ.

(సి), (డి) సింగరేణి కాలరీల యాజమాన్యం ఇటీవల తుఫాను మూలంగా దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలకు సహాయ కార్యకలాపాలకిగాను విరాళాలను ప్రోగుచేయడం జరిగింది. ఈ విషయంలో కార్మిక సంఘాల ప్రతినిధులతో సంప్రతించి, వారి ఆమోదం పొందిన తరువాత, అదనంగా రెండు నెలల వరకు దినాల్లో పనిచేసి ఈ దినాల వేతనాన్ని తుఫాను సహాయ నిధికి వంపడానికి నిశ్చయించారు. కానీ కొన్ని సంఘాలు అనుకూల దానికి విరుద్ధంగా కొన్ని గనులలో సమ్మెలకు పాల్పడ్డాయి.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు :— సింగరేణి కోలరీస్ మేనేజిమెంటు వారు మొదట రెండు రోజులపాటు కార్మికుల వేతనాన్ని తుఫాను బాధితుల సహాయానికి, ఇవ్వాలని ముందు నిర్ణయించారు. తరువాత అక్కడ కార్మికుల సంఘాలతోనూ కార్మికులతోనూ వచ్చిన వ్యతిరేకత వల్ల వారు దానిని విరమించు కోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు సి. లో ఉంది. రామకృష్ణాపురం, మందమూరి, బెల్లంపల్లి, రామగుండం వీటిలో వారు కూడా దీనికి నిరసనగా సమ్మె చేయడం కూడా జరిగింది అని. సమ్మె చేసిన మాట వాస్తవమేనా? సమ్మె చేసి ఉంటే దానికి ఆ సమ్మె చేసినవారి యొక్క సాలరీ కట్ చేస్తూ ఈ కంట్రీబ్యూషన్ ఆ విధంగా తీసుకుంటామని ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేసిన మాట వాస్తవమా?

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :— సి అండ్ డి లో నేను చెప్పాను. నేను జవాబులోనే చెప్పాను. కానీ కొన్ని సంఘాలు అనుకూల దానికి విరుద్ధంగా కొన్ని గనులలో సమ్మెలకు పాల్పడడం జరిగింది కనుక నేను చెప్పాను. తరువాత ఇది బలవంతంగా చేసింది కాదు, వారు 29-5-1979 న త్రేడు యూనియన్ యొక్క జనరల్ సెక్రటరీను సింగరేణి కాలరీస్ వర్కర్సు. Singareni Coal Mines Labour Union, President of Singareni Collieries Employees Union, General Secretary Singareni Collieries Engineering Workers Union.. విళ్లయ్య కలిసి మాట్లాడి చివరకు నిర్ణయం చేసింది ఏమిటంటే

That the workers' representative have agreed to work for pay lays during the month of June, 1979 for contributing the same to the cyclone victims. On the lines of the settlement, a Circular was issued along with a copy of the agreement. There was no compulsion of any sort of coercion. The Representatives of the Singareni Collieries and the Management have come to an agreement. Before obtaining the proposed deduction, the permission from the concerned was obtained.

ఈ విధంగా అవకాశమైన చర్య జాగ్రత్తగా తీసుకున్నారు. వారు ఎగ్జిమెంటుకి వచ్చారు. ఎగ్జిమెంటు కాపీ కూడా తీసుకున్నారు. అది లయిన తరువాత కూడా ఇటువంటి మంచి ఉద్దేశం కొరకు, ప్రయోజనాలకొరకు, ఇందులో ప్రత్యేకించి సింగరేణి కోలీరిస్ వారు రెండు రోజులకొరకు తయారు కావడానికి కారణం ఒక గ్రామంలో సింగరేణి కోలీరిస్ లో కాలనీ కడతామని వారు సంఘం చేసినప్పుడు ఇతర వట్టుదలగా చేసప్పుడు దురదృష్టవశాత్తూ తమిళ దీనిని సహాయం చేయకుండా స్ట్రైక్ లోనికి పోయినారు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు :—ఉద్దేశం మంచిదే మనం కాదని అనలేము. ఎక్కడ ఏ పరిస్థితిలో వీరు దీనిని వ్యతిరేకి చినారో స్థానిక కారణాలు సమీక్షా మాకు అయితే తెలియదు. వారు కొంతమంది వ్యతిరేకించిన మాట వాస్తవం. సమ్మే చేసిన మాట వాస్తవం. సమ్మే చేయవలసిన అవకాశం ఎందుకు వచ్చింది? బలవంతంగా మా సాలెస్ తీసుకుంటున్నారు అనే ఉద్దేశం వారికి రాబట్టి ఆ సమ్మే పీరియట్ లో ఇప్పుడు వారి సాలెస్ పోతున్నాయి. అట్లా పోకుండా చేసేదానికి ముఖ్యమంత్రిగారు వామీ ఇస్తారా?

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :—ఇవి అన్ని చెప్పిన తరువాత బలవంతంగా వారి సాలెస్ లో తీసుకుంటున్నారు అనడం సరి అయినది కాదు. సమ్మేకు పోతే దానికి సంబంధించిన రూల్సు వర్తించ దడతాయి.

శ్రీ డి. నగ్నయ్య (అసిఫాబాద్) :—గత సంవత్సరం కూడా సింగరేణి కాలరీస్ ఎంప్లాయిస్ లకు ఈ తుఫాను నిధికి ఇచ్చారు. ఈ సంవత్సరం కూడా వారికి ఇవ్వాలని ఎంతో ఆసక్తి ఉంది. కాని కేవలం లేబరు దగ్గరనే ఇది వసూలు చేస్తున్నారు అఫీసర్సుని వదిలి పెడుతున్నారు అని అభిప్రాయంచచ్చి వారు స్ట్రైకికు చేయడం జరిగింది. ఆ తరువాత సి. డి. ఎస్ మాకు పోయిన సంవత్సరం ఇవ్వోదు కనుక, సి. డి. ఎస్ ఇచ్చి ఉంటే ఈ సంవత్సరం కూడా ఇచ్చేవారము అని వారికి అభిప్రాయం ఉంది. ఈ తుఫాను నిధికి సహాయము చేయకూడదు అనే అభిప్రాయం వారికి లేదు. స్ట్రైకి చేసిన దానిని లిఫ్టు క్రింట్ చేట్ చేస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే వీరు లేబరు. డెయిరీ వారి సంపాదన రూ. 20% నాలుగు రోజులు నష్టమందినందుకు 60 రూపాయలు నష్టము అవుతుంది. దీనిని లీవ్ వేజ్స్ క్రింద టోట్ చేస్తే వారు అ గీకరిస్తారని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను.

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :—అధ్యక్షా, వారి అందం ఒపీనియర్ ప్రకారంగా వారు ఇచ్చి ఒక వేళ నిజంగా అఫీసర్లను ఏప్పించి ఉంటే వారు జనరల్ మేనేజరుకి, మేనేజింగు డైరెక్టరుకి తెలిపి ఉంటే లేక రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి లేక, ఎసంట్లీ సభ్యుల ద్వారా తెలిపి ఉంటే ప్రభుత్వము ఏమైనా తోకము

చేసుకోడానికి వీలు ఉండేది. ఇప్పుడు మిగతా వారు ఇచ్చి వీరు ఇవ్వకుండా, ఇవ్వకుండానే స్ట్రోయికుకి పోవడం ఇది మంచి ఉద్దేశం కాదు అని నా ఉద్దేశం.

శ్రీ సిహెచ్ కాళయ్య (కొత్త గూడెం):— మేనేజిమెంటు రికార్డులకు యూనియనులు కలిసి ఎగ్జిమెంటుకి వచ్చారు, కాని అసలు కార్మికులలో సామాన్యంగా ఎగ్జిమెంటుకి వచ్చేముదుగాని ఎగ్జిమెంటు అయిన తరువాత గాని, కార్మిక నాయ: లు, అన్ని యూనియనులు కలిసి మామూలుగా లోబ విభేదాలతో ఉంటారు కాని కనీసం ఈ పబ్లిక్ పర్సన్ కోసం అందరు కలిసి ఓట్స్ మీకు వెళ్ళి కార్మికులకు చెప్పడం అనేది అదివరకు సాంప్రదాయం ఉంది. మరి అట్లా ఈ సారి చేయలేద అన్న విషయం తెలిసింది ఈ మళ్ళానేను అక్కడకు వెళ్లి నవ్వుచు. కాని తుఫానుకి ఇవ్వడం అనే విషయంలో భేదాభిప్రాయం లేదు. అట్లా చేయకపోవడం వల్ల ఈ పరిస్థితి వచ్చింది. తరువాత అక్కడ ఉన్నటువంటి యూనియనులు అన్ని కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు చదివిన దాంట్లో, వారి ఎగ్జిమెంటులో, యూనియనులు కొన్ని శక్తులు వ్యతిరేకించాయి అని అంటున్నారు. కొందరు భాగస్థులు కూడా ఉన్నారు అంటున్నారు. ఏ యూనియనులు వ్యతిరేకించాయి? ఏ శక్తులు వ్యతిరేకించాయి, అసలు ఈ పరిస్థితులకు కారణాలు ఏమిటి? ఈ కారణాలను బాగవర్న మెంటు ఆఫీసరు చేత పరిశీలన చేయిస్తే మంచిదేమో అసలు ఎందుకు ఈ పరిస్థితి వచ్చింది అని? ఎందుకంటే విషయంలో భేదాభిప్రాయం లేదు. అ లు తుఫాను విషయంలో సహాయపడాలి అన్న విషయంలో భేదాభిప్రాయం ఉన్నట్లు నాకు కనిపించదు. ఏ యూనియన్, ఏ ఫోర్సు దీనిని శబలమేజి చేయడానికీ పోయిత్తు, చేశాయి?

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి:— ఒక వేళ రికార్డులకు యూనియన్ లీడర్లు పోయి ఇండిపెండెన్టులతో కలిసినారా లేదా అనే సంగతి ప్రభుత్వానికి ప్రమేయం లేదు. వారు వచ్చి ఒప్పుకున్నట్లు వారితోబాటు వారిని ఒప్పించుకుంటారని చెప్పి ఆలోచనతోనే ప్రజలకు తెలియని పిలుస్తారు. వారు పిలిచినారా, మామూలుగా పోయి కలిసినారా అన్న సంగతి ఈ నాడు ప్రభుత్వం ఆలోచించడానికి ఏమీ ఆస్కారం లేదు. తరువాత అక్కడ ఏ కారణాలు చెప్పలేము మొత్తానికి స్ట్రోయికు జరిగింది స్ట్రోయికులు మేనేజిమెంటువారు చూసుకోవలసిందే. వాళ్ళు వచ్చి ఇప్పుడైనా చెబితే అప్పుడు లేబరు డిపార్టుమెంటు చూస్తుంది గాని ఇప్పుడు ఈ పరిస్థితులలో ఒక గవర్న మెంటు ఆఫీసరుతో చేసేటటువంటి ఆస్కారం లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. లక్ష్మయ్య (లక్నెట్టపేట):— అవ్యతా, ఎప్పుడైతే నోటీసు బోర్డు వైన ఒక వస్తరు ఇవ్వాలని చెప్పి మేనేజిమెంటువారు వెట్టినారో అప్పుడు వారు స్ట్రోయికు స్టారు చేయలేదు, రెండవసారి రెండవ మస్తరు ఇవ్వాలని, రెండు దినాల నెలరీ ఇవ్వాలని ఎప్పుడైతే నోటీసు బోర్డుమీద వెట్టినారో అప్పుడు వచ్చింది. అక్కడ ఇదివరకు జరిగిన సంఘటనల మూలంగా ఏ యూనియను ప్రమేయం లేకుండానే అక్కడ వర్కర్లు మేము ఇన్వెస్టుమెంట్ అనేటటువంటి ఆలోచన వచ్చింది. అక్కడ రెండు సంఘటనలు జరిగినాయి. ఒకటి దగ్గర ఉన్న గాగ్లెం కాలిపోవడం. రెండవది డైరింగులో 10 మంది చచ్చిపోవడం అనేది ఇంతవరకు పేపరులో వచ్చింది. అట్లా చచ్చిపోయిన వారి కుటుంబాలకు సానుభూతిగా ఏమీ

చేయడం, వారికి ఉద్యోగాలు ఇవ్వడం గాని ఆర్థిక పరంగా ఏమైనా చేయడంగాని చేయలేదు వారికి ఏ మాత్రం సహాయం దొరకలేదు కదా, ఎక్కడో దూరముగా ఉన్నవారికి మేము ఎందుకు రెడు దినాల మర్తు ఇవ్వాలి? మాకు ఎవరూ సహాయం చేయలేదు కదా అని, యూనియన్ల వారు వద్దు అన్నాగాని స్త్రీయికు జరిగింది. ఇదివరకే మేనేజిమెంటువారు 18 లక్షలు సైక్లోను ఎఫ్ టెక్స్ టెక్స్ జలకు జలాలకు పంపడం జరిగింది. నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ఒక టే. పందై రెళ్ళుగా ఒక రోజు సాలరీ ఇవ్వమని అనేకంటే అధికారం వాళ్ళ చేతులో వుంది కాబట్టి ఒక రూల్ పెట్టి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని ప్రతి పార్లమెంటు ఏదైనా పంపుట జరిగినప్పుడు ఇంత ఎక్కువగా ప్రతివారం చేస్తే జరిపోతుంది. ఆ విధంగా ఒక టెక్స్ టెక్స్ తీసుకువస్తే బాగుంటుంది నేను అనుకుంటున్నాను. నాగుని రోజుల సైక్లో పీరియడ్ ను వర్క్ గా డేస్ గా ట్రీట్ చేస్తే వాళ్ళు బాగుపడతారు. 50 రూపాయల బనులు 100 రూపాయలదాకా వాళ్ళకు నష్టం అవుతుంది. కాబట్టి 4 దినాలను వర్క్ గా డేస్ గా ట్రీట్ చేయాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

డా. యం. చెన్నారెడ్డి :—అభిజ్ఞా, వారి సమస్యలు చాలాకి వుంటాయి, నేరే పరిష్కీతులగుంచి చెప్పడానికి ఇది ఎంపర్సంకాదు. గాంకోవిజయం ఏమిటంటే టూంటి పనులకోసం ఆర్డినెన్స్ తేవ సిన ఖర్చు మనకు ఇంకా వుంటే. మన ప్రజలలో అధిమానం, ప్రతరుకొకకు బావపడడం ఇంకా వుంది కాబట్టి అది పీలు కాదు ఇక ఈ సైక్లో గురించి నేను ఇదివరకే మనవిచేసాను.

PROHIBITION OF LOCK-OUT AND STRIKE IN A. P. ELECTRICAL EQUIPMENT CORPORATION

132—B

No. 4873-U : Sarvasri Janardhan Reddy & Shiv Lal :—Will the Minister for Labour and Employment be pleased to state :

(a) whether Government prohibited Lock out & strick for A. P. Electrical Equipment Corporation, Visakhapatnam ; if so, the action taken by the Management and the Union; and

(b) if they do not implement Government order the action Government propose to take against them ?

కార్మిక, ఉపాధి కల్పనా శాఖా మంత్రి (శ్రీ జి వెంకటస్వామి) :—

(ఎ) అవునండీ.

(బి) యాజమాన్యం, కార్మిక సంఘం పని తిరిగి మొదలు పెట్టటానికి ఇటీవల అంగీకరించాయి. 25-6-1979 తేదీన కార్మికులు పనిలో చేరారు.

శ్రీ జనార్దన్ రెడ్డి (ఖైరతాబాద్):— ఫ్యాక్టరీ లాకౌట్ ను ప్రభుత్వం ఎప్పుడు ప్రాహిబిట్ చేసింది? మేనేజ్ మెంట్ లాకౌట్ ఎప్పుడు రిఫ్ట్ చేసింది? కార్మికులు డ్యూటీలోకి ఎప్పుడు వెళ్ళారు? కార్మికులు డ్యూటీకి ఆల్సంగా వెళ్ళినందుకు గల కారణాలు ఏమిటి? ఏదైనా సెటిల్ మెంట్ అయిందా అనే విషయాలు తెలుపవలసిందిగా కార్మిక మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటసామి:— అప్పుడా, లాకౌట్ జరగడానికి కారణం ఏమిటంటే మేనేజ్ మెంట్ వాళ్లు ఇద్దరిని మద్రాసుకు ట్రాన్స్ ఫర్ చేశారు. ఇక్కడ చేయడానికి వీలులేదు, వాళ్ళను క్కడే వుంచాలని యూనియన్ వాళ్ళు అన్నారు. సెను వారిని పిలిచి ట్రాన్స్ ఫర్ ఎందుకు చేశారు అని అడిగాను ట్రాన్స్ ఫర్ కేన్సిల్ చేయాలని కార్మికులు కోరారని కూడా అన్నాను లేదు, ఇవి మా ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ కు సంబంధించిన విషయం కాబట్టి మేం చేసా మన్నారు. ఆ విషయం వర్కర్స్ వినలేదు. అ దుచేత లాకౌట్ జరిగింది. దాని తర్వాత లాకౌట్ ఎత్తివేయాలని వాళ్ళను పిలిచి మీటింగ్ పెట్టాను, లాకౌట్ ను ఇమిడియట్ గా ఎత్తివేయడం జరిగింది. అయితే ట్రాన్స్ ఫర్ చేసిన ఇద్దరినీ రిలైన్ చేసేరకు వారు రామన్నారు. తర్వాత చర్చలు జరిగి మొన్న 28 వ తేదీనాడు కార్మికులు పనిలో చేరారు.

Shifting of National Seeds Corporation

132-C

No. 437 -(I) Sri Paladugu Venkata Rao:— Will the Minister for Agriculture and Civil Supplies be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that the Ryots at Vijayawada are not allowing the shifting of the National Seeds Corporation's office from Vijayawada to Hyderabad;

(b) if so, why the State Government could not convince the National Seeds Corpn., authorities of Delhi to keep the office in Vijayawada; and

(c) will the State Government take necessary action to avert the agitation?

వ్యవసాయ పౌరసరఫరా మంత్రి (శ్రీ వై వెంకటరావు):—(ఎ) విజయవాడ నుండి హైదరాబాదుకు సేవనల్ సిడ్స్ కార్పొరేషను ఆఫీసు బదిలీకి వ్యతిరేకంగా కోస్తా జిల్లా ఆందోళన చేస్తున్నారు.

(బి) ఆందోళన గురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భారత ప్రభుత్వానికి తెలియజేసింది. సేవనల్ ఫీడ్ కార్పొరేషను ఆఫీసును విజయవాడలోనే మరి కొంతకాలం కొనసాగించివలసిందని కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కోరింది.

(సి) అవునండీ.

శ్రీ పాండుగు వెంకట్రావ్ (నూజివీడు) :—అధ్యక్షా, నేషనల్ సిడ్స్ కార్పొరేషన్ వారు ఆర్డర్స్ జారీ చేయడం, ఆఫీసర్స్ ఇక్కడికి రావడం వెంటనే జరిపాలి. ఒక మిగిలించి కాగితాలు తెచ్చుకునే క్యాక్రమం. ఇది మాత్రం రైతులు ఆవగలిగారు. ఆఫీసును అక్కడే వుండేట్లు తిరిగి కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆర్డర్స్ క్వశ్చకపోతే తీవ్రమైన పరిణామాలు ఏదే ప్రమాదం వుంది. ఇప్పటికే రైతులు రోజూ అక్కడికి రావడం, కాగితాలు దొంగచాటుగా పట్టుకు పోతారని కావలా కాయడం జరుగుతోంది. దీనిని ఏ పరిస్థితులలో మీరు ఆప గలరు అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ వై. వెంకట్రావు :—అధ్యక్షా, 1-5-79 నుంచి తరలించాలని 18-4-79 నాడు వైనుంచి ఆదేశాలు వచ్చాయి. అక్కడ దాదాపు 32 మంది ఆఫీసర్లు వుంటే అందులో 12 మంది వైదరాజాదుకు వచ్చారు. తక్కిన 20 మంది అక్కడ కంటిన్యూ అవుతున్నారు. ఇమిడియట్ గా ఏప్రిల్ 30వ తారీఖున నేను బర్నాలా గారికి కూడా వుత్తరం వ్రాసాను. ఇది ఇక్కడ అవసరం. ఈ ప్రాంతంలో వెజిటెబుల్స్ ఎక్కువగా గ్రో చేస్తున్నారు. వెజిటెబుల్స్ ను అక్కడి నుంచి గల్ఫ్ కంట్రీస్ కు పంపే ఒక ప్రాజెక్టు కూడా వుంది. ఆ ప్రాజెక్టు కూడా అవసరం. అంతే కాకుండా ఆ ప్రాంతంలో జూట్ కూడా గ్రో చేస్తున్నారు. స్టేట్ సిడ్ కార్పొరేషన్ వారు ప్రొడ్యూస్ చేసింది ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపించే మార్కెటింగ్ ఏజెన్సీకూడా ఎస్.ఎస్.సి. దే. ఇవన్నీ కారణాలవల్ల ఇక్కడ రైతాంగానికి చాలా వుపయోగం అని వ్రాసాను. నేను ఢిల్లీ వెళ్ళినప్పుడు బర్నాలా గారితో ప్రత్యేకంగా మాట్లాడడం జరిగింది. వారు ఏమన్నారంటే మార్కెటింగ్ మార్కాం, ఇంకా 20 మంది ఇక్కడే వున్నారు కాబట్టి, కొంత ఆఫీసుకూడా అక్కడే వుంది కాబట్టి అక్కడే కంటిన్యూ చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—ఈ సిడ్స్ కార్పొరేషన్ ఆఫీసును తరలించడానికి కారణం ఇంతవరకు వారు డెవలప్ చేస్తున్నటువంటి సిడ్స్ ఇతర ప్రాంతాలకు అవుతున్నవి కాబట్టి పని లేదని తరలించామని చెప్పినమాట నిజమేనా ? అది నిజమే అయితే మంత్రిగారు నెలవు ఇచ్చినట్లు మిగతా వెజిటెబుల్స్ గాని, జూట్ గాని, తదితరమైనవన్నీ ఈ నేషనల్ సిడ్స్ కార్పొరేషన్ వారు డెవలప్ చేసి, రైతాంగానికి ఇతర ప్రాంతాలకు, ఇతర దేశాలకు సరఫరా చేయగలిగిన అవకాశం ఇక్కడికంటే అక్కడే ఎక్కువవుందనే కారణమేదే తరలించడం జరిగితే, ఆ కారణం సరికాదని ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా మరొకమారు వారి దృష్టికి తీసుకు వచ్చి అక్కడి ఆఫీసును తరలించకుండా వుండడానికి గట్టి చర్య ఏదైనా తీసు కుంటుందా ?

శ్రీ వై. వెంకట్రావు : - ఇది చాలా ఆవేదనగా వుంది. బర్నాలా గారు వచ్చిప్పుడు కూడా చాలామంది రైతులు వచ్చి ఇది చాలా ఆవనం, దీని మార్చడానికి వీలులేదని చెప్పడం జరిగింది. ఇది చాలా అనవరం, దీని మార్చడానికీ వీలులేదని చెప్పి నేనుకూడా ఘాటుగా వుత్తరం వ్రాసాను. ఇది అక్కడ పెడరామ, తక్కింది మార్చము అని వారు ఒక వ్యూహం తీసుకున్నారు తిరిగి ఈ హాస్ యొక్క సెన్సను వారికి కస్టో చేస్తూ వుత్తరం వ్రాస్తాను.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న : - ప్రాదరాజాచార్యో డెవలప్ చేసే సీడ్ ఏజీ చెప్పారా? ప్రాదరాజాచారు ఆఫీసును మారుస్తున్నప్పుడు, ఇక్కడ ఏ సీడ్ డెవలప్ చేయడానికి మారుస్తున్నారో కనుక్కోవచ్చురా?

శ్రీ వై. వెంకట్రావు : - వారు చెప్పింది ఏమిటంటే ఇక్కడ ఏ.వి.ఆగ్రి కల్చరల్ యూనివర్సిటీ వారిది ఒక ఫౌండేషన్ సీడ్ ప్రోగ్రాం వుంది. ఆ ప్రోగ్రాం ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సీడ్స్ వారు. అది తయారుచేసి బీడర్ సీడ్, ఫౌండేషన్ సీడ్, సబ్సిడైజ్ సీడ్ మొదలైనవి అందించాలి. అం వరకు ఆ బాధ్యత వుంది. అగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీ ఇక్కడే వుంది. డిపార్టుమెంటు ఆఫ్ అగ్రికల్చరల్ ఇక్కడే వుంది. స్టేట్ సీడ్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ వుంది కాబట్టి అదంతా లైజాన్ వుంటుందని, అన్నిటికంటే ముఖ్యంగా ఇక్కడి నుంచి ఢిల్లీకి సరాసరి చేసుకోవడానికి అవకాశం వుందనే ఉద్దేశంతో మార్పులు నాకు కన్పిస్తుంది.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న : - ఉవ్వోగ్గల పిల్లలు కూడా సుఖంగా చదువు కోవచ్చనే ఆలోచన కూడా వుందా?

శ్రీ వై. వెంకట్రావు : - ఉంటే ఉండవచ్చు. అధ్యక్షా, ఈ విషయం గురించి ప్రత్యేకంగా బర్నాలాగారికి లెటర్స్ కూడా వ్రాసాను. వారికి చెప్పాను. అది రిటైన్ చేయడానికి మీ వై వునుంచి కూడా కృషి చేయండి. ఇప్పుడు ఇక్కడ కొంత వరకు వుంది, కొంత అక్కడ పెట్టారు. ఇక్కడికి మార్పింది కూడా తిరిగి అక్కడికి తరలించడానికి వ్రాయమంటే నేను కూడా వ్రాస్తాను.

శ్రీ వడ్డే రంగారావు (బందరు) : - ఈ విషయమై చాలా రోజులుగా యాజిటేషన్ జరుగుతోంది ఈ మధ్య బర్నాలాగారు వచ్చినప్పుడు కూడా వారిని కలిసి చెప్పాము. ఆయితే ఇది చాలదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంటర్ ఫియర్ అయ్యి అది అక్కడే వుండడానికి ప్రయత్నం చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. యాజిటేషన్ చేయాలనేది తేలికైన విషయం. కాని దానిపై వచ్చే పరిణామాలు అను తట్టుకోవలసింది స్టేట్ గవర్నమెంట్. అందుచేత ఆ పరిస్థితి రాకుండా

ముఖ్యమంత్రిగారు కలుగజేసుకొని పూర్తి ఆఫీసు అక్కడే వుంచడానికి ప్రయత్నించాలి కోరనున్నాను. యాసిస్టెంట్ డిప్యూటీ సర్జన్ జనరల్ వద్దకు వెళ్ళి వర్క్ మెంట్ కు సంబంధించి కాని వాళ్ళకు కాదు. కాబట్టి ఆస్పత్రి రాకుండా ఆఫీసు అక్కడే వుండడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలి. అన్ని విధాలుగా మేము కూడా సహకరిస్తాం. ఈ విషయంలో ప్రతివారూ సహకరించాలని కోరుతూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వై. వెంకటరావు:— వారు చేయడానికి ఎజిజేషను తీసుకురావడం పట్టును బాధపెట్టడం బాగాలేదు. ప్రభుత్వం వైపు నుండి లోపం చేస్తున్నామని చెబితే కచ్చితంగా మేము బాధ్యులము. అక్కడనే వుండి కంటిన్యూ కావాలనే స్వచ్ఛముతో తెటరు ప్రయత్నం జరిగింది పోయినచారీ మాట్లాడడం జరిగింది. మళ్ళీ పోయి రమ్మం చే పోయి మాట్లాడుతాము, మళ్ళీ వుత్తరం వ్రాస్తాను. ఈ కృషి అంతా చేస్తున్నాం దానిగురించి అనుచూపడవలసిన అవకాశం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు అక్కడే వుండాలనే ఆభిప్రాయంతో వున్నారు, వేరే ఆభిప్రాయం వుండదు.

శ్రీ కె.బి. సిద్దయ్య (తూర్పు):— వ్యవసాయ మంత్రిగారు చర్య తీసుకుంటామని చెప్పగా రెడలు రంగారావుగారు కోరినట్లు కేబినెట్ లో ఒక డివిషను తీసుకొని ఎన్. నె.సి. విజయవాడలో వుంచవలసిన అవసరముంది, ప్రాదరాబాదుకు తరలించవలసిన అవకాశం లేదు, ముఖ్యమంత్రిగారు యిటర్ పీస్ అయి ఎన్.ఎన్.సి. విజయవాడలో వుంచేదాని చర్య తీసుకోవాని కోరతున్నాను.

9-50 a.m.

శ్రీ వై. వెంకటరావు:— చర్యలు తీసుకన్నవి మనవి కేవలం. తెటరు వ్రాశాను, బర్నాలగారితో మాట్లాడాను. మళ్ళీ మాట్లాడుతాను. కొంత ఆఫీసు అక్కడ వుంది. తరలించిన ఆఫీసు కూడ అక్కడ వచ్చేదానికి కృషి చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటరావు:— సమస్య పరిష్కారం కావడం లేదు గతములో దానిని మార్గదానికి దొంగతనంగా మూడుసార్లు ప్రయత్నాలు చేశారు, రైతులు ఆఫ్ కోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు మళ్ళీ దొంగతనంగా రాత్రిపూట కాగితాలు తీసుకురావాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. రైతులు బ్యాచిల క్రింద వుండి కవల కాస్తున్నారు. వారు వ్యవసాయం వదులుకొని ఎన్ని రోజులు కవల గాయాలి? లేకపోతే తీవ్రమైన ఎజిజేషను దానికి పరిష్కారం అంటే దానికి సిద్ధపడుతారని రంగారావుగారు అన్నారు. అది రాష్ట్ర ప్రభుత్వాని: నష్టం కేంద్రానికి నష్టం కాదు. ఈ రకమైన ధోరణి మంచిది కాదు. మీరు స్వయంగా వెళ్ళి బర్నాల గారితో మాట్లాడుతారా? బర్నాలగారు ప్రాదరాబాదులో ఒక మాట, ఢిల్లీలో ఒక మాట అంటున్నారు. ఈ రకమైన ధోరణి మంచిది కాదు. మీరే స్వయంగా వెళ్ళి హామీ తుమీ తేల్చుకనే కఠినత తీసుకువస్తారా?

శ్రీ వై. వెంకటరావు:— లోగడ మాట్లాడాను మళ్ళీ మాట్లాడుతాను.

Written Answers to Questions

Loss sustained by the Co-operative Marketing Society, Wanaparthy.

91—

4059 Q.—Sri M. Jayaramloo :—Will the Minister for Co-operation and Small Scale Industries be pleased state:

(a) whether it is a fact that the Co-operative Marketing Society, Wanaparthy sustained loss to the tune of four lakhs ;

(b) the period fixed under the Act to call for the general body meeting (hereof; and

(c) the amount of arrears due from the staff of the Co-operative Marketing Society to the Society?

A.—

(a) As per the tentative Balance Sheet as on 31st December, 1978 the Society sustained loss of Rs. 5.26 lakhs.

The reasons for the loss are:

(1) Paddy procurement in open market during 1976-77 and 1977-78 and slump in the market. The society was forced to sell rice in open market without any margin of profit when compared to the heavy expenditure i.e., interest on capital, sales tax, turn over tax, shortages in long storage of the stocks, and transport charges etc.

(2) Under-utilisation of Rice Mill and Groundnut Decorticator during 1977-78 and 1978-79 due to the shortage of funds.

(3) Reduction of prices of fertilisers in the year 1976-77 which resulted in loss of Rs. 1.00 lakh.

(4) Opening of branches in rural area under the National Co-operative Development Corporation Scheme of distribution of consumer articles in rural areas without sufficient supplies to meet the demand though the Society incurred minimum establishment charges to run the schemes.

(b) According to section 32 of Andhra Pradesh Co-operative Societies Act and as per the bye-law No. 39 (a) of the bye-laws of the society, the society has to convene the general body meeting at least once in a co-operative year.

(c) Rs. 96,480.

Protected Water Supply Scheme for Dharmasagaram Village.

92—

3933-W Q.—Sarvasri Ch. Rajeswararao and Poola Subbaiah :—Will the Minister for Panchayati Raj and Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the villagers of Dharmasagaram, Ghanpur Panchayat Samithi of Warangal district are suffering from acute shortage of drinking water even now;

(b) whether it is also a fact that the community well being used for drinking is not yielding water even for one hour and that this well is in a dilapidated condition; and

(c) will the Government take urgent steps to get underground water by drilling bores in this well immediately or in the alternative supply water from the scheme being used for water supply to Warangal City?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) The District Collector, Warangal has sanctioned an amount of Rs. 0.70 lakh from drought funds and Government also sanctioned an amount of Rs. 0.10 lakh to take up mini P.W.S Scheme. In addition to this, the village was included in Normal Plan during 1978-79 at an estimated cost of Rs. 10.00 lakhs.

Functions of the nominated Members of Rayalaseema
Development Trust.

93—

2090 Q.—Sri B. T. L. N. Chowdary:—Will the Minister for Endowments and Municipal Administration be pleased to state:

(a) the nature of activities under taken by the Rayalaseema Development Trust (RDT), Anantapur after the nomination of three members by the District Collector in the first week of December, 1976;

(b) whether those activities have the approval of the nominated members; and

(c) whether the appointment made to the R.D.T. or the dismissal of the employees of the R.D.T. after the nomination, have the approval of the nominated members?

A.—

(a) According to the Trust deed the aims of the Trust are to organise, establish, consolidate, maintain, support develop and encourage charitable and uplifting activities and to extend financial or other material support for the benefit of the people irrespective of race, community, religion, caste or creed with agriculture, health, medicine, housing, education, industries, trade, publications, hospitals, training and any other charitable work or allied activities conducive to the aims of the trust and any other work which the trustees may decide upon from time to time.

(b) The nominated members are the members of the Board of Directors in common with other Directors, who exercise their function as laid down in the Constitution of the Trust according to which, the activities of the trust need not necessarily have the approval of nominated members.

(c) The rule of the nominated Directors is only advisory.

Financial Assistance to Toddy Tappers Co-operative Societies.

94--

2135 Q.—Sri M. Jagannadham :—Will the Minister for Excise and Legislature be pleased to state:

(a) the number of Toddy Tappers Co-operative Societies in the State;

(b) the nature of financial assistance provided by the Government to the said societies;

(c) the programmes being organised by the Federation of the Toddy Tappers, Co-operative Societies at present and the number of members of the same;

(b) whether any proposal is under consideration of the Government to reorganise this Federation so, that it will be helpful to the member societies;

(e) whether there is any proposal before the Government to provide any financial assistance to the said societies during 1978-79; and

(f) if, so, the manner in which the same will be provided?

A.—

(a) 5,074.

(b) The Government have provided certain Concessions to the Tappers Co-operative Societies Under Rule 18 (3) of Andhra Pradesh Excise (Lease of right to sell liquor in retails) rules, 1969. According to the rule, tappers need not deposit one months rental, but they have to pay the annual rentals in (9) equal instalments. Further, the Tappers Co-operative Societies need not pay the Tree Tax at a time and they can pay the tree tax in three instalments. Financial assistance in the form of "exgratia payment" is also being sanctioned to deceased tappers family and disabled tappers at the rate of Rs. 2,000 and Rs. 500 respectively.

(c) There are two Federations in Andhra Pradesh:

1. Andhra Pradesh Toddy Tappers Co-operative Societies Federation Limited, Hyderabad with the area of operation extending to Telangana area.

2 Andhra Pradesh State Palmgur Co-operative Societies Federation Limited, Nidadavole with area of operation extending to entire state.

The Andhra Pradesh Toddy Tappers Co-operative Societies Federation Limited, Hyderabad is now managed by a Co-operative Sub-Registrar part-time Person-in-charge, Office of the Deputy Registrar, City Circle, Hyderabad, whereas the Andhra Pradesh State Palmgur Co-operative Societies Federation Limited, Nidadavole is managed by Board of Directors (Non—Officials and Officials) newly elected.

(d) There is no such proposals under consideration.

(e) and (f) No, Sir. But the Government have decided in principal to grant financial assistance by way of short—term loans to 1,000 Toddy Tappers Co-operative Societies (500) in Andhra area and 500 in Telangana area from the next excise year, 1979- 80. The manner in which it will be provided is under consideration.

Write-off Arrears of Arrack Contractors in West Godavari District

95—

3951—A. Q.—Sri M Omkar :—Will the Minister for Excise and Legislature be pleased to state :

(a) the number and names of arrack contractors in West Godavari district who were given the concession of “Write Off” of their arrears between 1978 October and 1978 December, total arrears and the amount which was written off; and

(b) number of contractors out of the said category who are still doing business as contractors?

A.—

(a) Nil Sir.

(b) Does not arise.

Increase of Tree-Tax in the State

96—

3953 Q.—Sri M. Jagannadham :—Will the Minister for Excise and Legislature be pleased to state:

The number of persons who obtained stay orders from the High court on the increase of tree-tax in the state and the details thereof ?

(d) if so, the steps taken to get them rectified?

A.—

(a) and (b) A complaint petition against the Patwari of Borrayapalem village, Miryalguda taluk, Nalgonda district, was received by the Collector, Nalgonda on 20th June, 1977 from the ryots of Borrayapalem. The Revenue Divisional Officer, Miryalaguda enquired into the allegations and it was found that the patwari has misappropriated an amount of Rs 77,353.67 during the years 1967-69 to 1975.76. The question of refund of the amount to the ryots does not arise as there is no record of having collected excess amount except in one case from the ryots. However proceedings for recovery of the amount misappropriated by the delinquent patwari have been initiated by the Tahsildar. Besides the patwari was kept under suspension on 25th October, 1978 and he was subsequently dismissed by the Revenue Divisional Officer, Miryalaguda in his proceedings No. E/s283/77, dated 25th October, 1978.

(c) and (d): One instance has been brought to notice which relates to Survey Number 79 wherein the patwari has collected land revenue for an extent of Ac- 23.18 as against actual extent of Ac. 17.12 recorded in the pahani of 1976-77 while apportioning the area among 3 khatadars having khatas bearing Nos. 244, 266 and 228 in the choufasla of the said year. This has been rectified in subsequent years.

Land Revenue Remission To The Ryots of Repalle Taluk

100 -

3937-X-Q.—Sri K. Satyanarayana:—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Rabi crop raised in 1978 in Repalle taluk, Guntur district was badly affected by 'Domakatu' in an extensive area; and

(b) if so, whether the Government has given land revenue remission?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

Non-Supply of Water To The Lands In Kodurupadu Village

101—

3936-S-Q.—Sarvasri Poola Subbaiah and Ch. Rajeswara Rao: Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Government have not supplied water to 800 acres of land for the last 12 years at Kodurupadu village Nellore taluk and district, as a result of which the entire ryots of that village are put to great hardship; and

(b) whether it is also a fact that land revenue is being collected for that land?

A.--

(a) There is only 420,00 acres of land in Kodurpad village area, out of which 20,00 acres is wet land and the rest of 400.00 acres is classified as 'dry' land. Hence the question of supplying water for these dry lands does not arise. However, the Irrigation and Power Department is taking steps to acquire land to provide separate irrigation channel for these lands so as to enable the ryots owning these dry lands to raise irrigated crops.

(b) Dry assessment alone is being collected so far as the extent of 400,00 acres of dry land is concerned. As regards 20.00 acres of wet land, Tiruva Kammi remission is being granted every year as the land is being irrigated under filter points.

Assignment of The Land In S.No. 39 P.P. To Harijans of
Akuvanchagudem

102—

3938(Z)Q.—Sarvasri Ch. Vittal Reddy and Dr. Chima Mallaiiah:—
Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the landless Harijans of Akuvanch gudem village in Narsapur taluk, Medak district, had sunk a well in the land under their possession in S.No. 39 P.P. and raised 'Makka' crop under the said well;

(b) whether it is also a fact that the Joint District Collector through his letter No. CC/JC/25/78, dated 5th February, 1979 issued orders permitting the big landlord to utilise the water from the said well for his sugar cane crop;

(c) if so, steps taken to withdraw those orders immediately in view of the fact that the 'Makka' crop raised by the Harijans is withering away;

(d) whether orders will be issued to give pattas to the landless Harijans for the land in S.No. 39 P.P. which is under their possession since 20 years; and

(e) the steps that are going to be taken to save the 'Makka' crop raised by the Harijans?

A.—

(a) No, Sir. But Harijans of Akwanshaguda village raised Makka crop in an extent of about 10 guntas in S.No. 39 P.P. and this crop is being irrigated from the well situated in that S.No.

(b) In Collector's Office D.O.Lr No CC/JC/25/79, dated 5th February, 1979, while forwarding the application submitted by Sri Fakeer Khan son of Yakooob Khan r/o Akwanshaguda, the Tahsildar, Narsapur was asked to enquire into the matter personally within three days and permit Sri Fakeer Khan to take water till such time since he came up with a petition that his standing paddy and sugarcane crop was getting affected. On that the Tahsildar Narsapur has issued orders on 6th February 1979 permitting temporarily Sri Fakeer Khan to utilise the water of the well in S. No. 39 P.P.

(c) and (e) The Tahsildar, Narsapur who had permitted the use of well water beyond 3 days has been asked on 23rd February, 1979 to cancel the orders issued by him on 6th February 1979 and to permit the Harijans to utilise the well water Accordingly the Tahsildar has cancelled his orders and permitted the Harijans to utilise the water. The Harijans are now utilising the well water for the standing crop and therefore the question of the crop being withering away does not arise.

(d) This S. No. is included in the prohibitory order Book. There are certain Muslim graves and a small 'Mysamma Gudi' in the S.No. besides the well and 14 Mango and 3 Tamarind trees The Tahsildar therefore opined that it is desirable to continue its inclusion in the Prohibitory Order Book. As it is evident from the entries of pahanies, only an extent ranging from 0.02 guntas to 0.30 Guntas is being cultivated. The area cultivated and the names of cultivators differ from year to year. In the circumstances it is considered not advisable to assign the S.No. to anybody.

**Assessment of Land Revenue On The Ayacut Lands Under
Cumbum Tank.**

103—

3942 Q.—Sri Poola Subbaiah:—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the land revenue assessed on the ayacut lands under Cumbum tank Prakasam district is excessive;

(b) whether a representation was given in this connection to the District Collector, Ongole during January, 1979 ; and

(c) if so, the action taken in this regard ?

A.—

(a) The assessment is in accordance with the Rule.

(b) The petition has been received by the Government.

(c) The matter has been referred to the Collector, Prakasam district for necessary action. In the petition it is stated that the High Court, Andhra Pradesh issued orders changing the classification of Cumbum tank from 'A' class to (B) classes. No such orders have been received from the High Court. Neither did the Government issue any such order. The Land Revenue applicable to (A class) source is therefore being adopted for the lands served by Cumbum tank.

Sale of house Sites to the inhabitants in Vijayawada.

104 :—

3942-U Q.—Sri Pothina Chinna :— Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the land in Vijayawada is being sold at Re. 1 per yard for the first 75 yards and at Rs. 40 and 60 if it exceeds 75 yards to the poor people who have been living there for the past 50 years; and

(b) if so, the reasons for this disparity?

(a) With a view to regularise encroachments by houses in several localities of Vijayawada town, Government in their G.O. Ms. No. 1392. Revenue, dated 18th October, 1977, permitted the assignment of house-sites subject to the condition specified below and also other conditions under B.S.G. 21.

(1) The house-sites shall be allotted at Re. 1 (Rupee one only) per sq. yard up to 75 sq. yards and at full market value over and above the extent of 75 sq. yards to those encroachers whose monthly income is Rs. 600 and below and if any of them cannot pay full market value for extents over and above 75 sq. yards, their occupation shall be restricted to 75 sq. yards.

(2) The house-sites shall be allotted at full market value to those encroachers whose income is above Rs. 600 p.m. for the entire extent under their occupation.

(3) Encroachers who have a second house shall not be entitled to allotment of plots even on payment of full market value and they shall be evicted.

(4) The maximum extent of land for house-sites to be given to each category shall be limited as detailed below as prescribed in G.O. Ms. No. 337, Revenue, dated 30th March, 1977.

(i) Low Cost Houses—In the Twin Cities, Vijayawada and Visakhapatnam 50 sq. yards. In other districts up to 75 sq. yards.

(ii) E.W.S.—In Twin Cities up to 100 sq. yards. Other districts up to 150 sq. yards.

(iii) L.I.G.H.—200 sq. yards in Twin Cities, Vijayawada and Visakhapatnam.

(iv) M.I.G.H.—500 sq. yards all districts and the Twin Cities Vijayawada and Visakhapatnam.

(5) The assignment of house-sites shall be according to the layouts approved by the Director of Town Planning.

(6) The full market value of various localities has been fixed as follows:

- (a) Bhimanavaripet—Rs. 30 per sq. yard.
- (b) Giripuram—Rs. 50 per sq. yard.
- (c) Kummari Cheruvu—Rs. 50 per sq. yard.
- (d) Water Works Area—Rs. 55 per sq. yard.
- (e) Kasturbaipet—Rs. 60 per sq. yard.
- (f) Bhramarambapuram—Rs. 55 per sq. yard.
- (g) Ramarajyanagar—Rs. 30 per sq. yard.
- (h) Woodpet—Rs. 50 per sq. yard.

(b) The market value was fixed basing on the registration statistics and importance of locality. Hence; the disparity in the market values of the various localities.

Grant of Patta to the Yadavas of Srikalahasti Town.

105—

3942-W Q.—Sri K.B. Siddajiah :—Will the Minister for Revenue be pleased to state;

(a) whether it is a fact one Sri G.B. Subbaram; Reddy, a multimillionaire of Srikalahasti taluk, Chittoor district has constructed a godown for F.C.I. within Srikalahasti Municipal limits in S.No. 219/5 which is a poromboke land and is threatening to demolish the pucca houses of Yadavas and other backward community people under the bogus patta;

(b) whether it is also a fact that the said Yadavas have applied to the Revenue authorities for grant of patta;

(c) if so, whether pattas were granted to them; and

(d) if so, the reasons therefor?

A.—(a) Yes, Sir. It may be true thrt Sri B.G. Subbaramf Reddy asked the residents to vacate the land as the Assistant Settlement Officer, Chittoor granted ryotwari patta in respect of 0.66 cents of lands in S.No. 219/5 of Panagal village to him and he claims this to be the owner of the land.

(b) Yes, Sir.

(c) The Assistant Settlement Officer's order is pending review by the Director of Settlements. Grant of house-site pattas will be considered depending upon the decision of the Director of Settlements Andhra Pradesh, Hyderabad.

(d) Does not arise.

Inclusion of certain S. Nos. in Taibandi in Ramantapur village.

106—

3944-N Q.—Sri P. Janardhan Reddy :—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Tahsildar has permitted Tai-
bandi in respect of S.Nos. 63,65/7 in Ramanthapur village of Medak
taluk;

(b) whether it is also fact that order has been issued the very
next day not to include the above numbers in Taibandi;

(c) if so, the reasons therefor; and

(d) the number of poor families that are living in the above
Guntas?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) The Tahsildar, Medak kept his orders in abeyance.

(c) S.No. 63 is a single crop wet land irrigated by a separate
source 'Nalabudki' whereas S.No. 65/7 is single crop wet under the
Government Source, Uracheru. As such the above S.Nos. cannot get
priority over double crop wet lands. The inclusion of the above
S. Nos. were kept in abeyance to overcome the likelihood of breach
of peace on the issue, owing to dispute in the village.

(d) there are six families.

LEASING OF LAND TO LANDLESS POOR FOR
SALT PRODUCTION IN SULLURPET TALUK.

107

3966. Q.—*Sarvasri M. Omkar, K. Satyanarayana M. Yarraiah Reddy and Smt. Mallu Swarajam* :—Will the Minister for Revenue be pleased to state ;

(a) whether it is a fact that there is about 25,000 acres of land suitable for Salt Production and other minerals lying waste around the Pulikat Lake near Sriharikota of Sullurpet taluk, Nellore district;

(b) whether it is also a fact that inspite of several applications from the landless poor, the Government are neither allotting nor leasing the said land to the landless poor for salt production;

(c) whether it is also a fact that one Sri O. V. Krishna Reddy, resident of Allur of Kovur taluk, Nellore district, established one saline processors syndicate and applied for lease of the said land for starting Saline Industry; and

(d) if so, the action taken thereon ?

A.—

(a) There is an extent of Ac. 10,000-00 of land available which can be utilised as salt pan for salt production as well as other minerals like Gypsum, Limeshell etc., in Sullurpet taluk.

(b) No, Sir.

(c) and (d) One Sri O. V. Krishna Reddy, Chief Promoter, Saline processors Syndicate Allur has applied for grant of lease and the matter is under consideration.

ASSIGNMENT OF LAND IN RAYALPET VILLAGE TO THE LANDLESS POOR.

108

3971 Q.—Sri A. Rathnam :—Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) the extent of land in S. Nos. 173, 174, 175/1 of Rayalpet village, Punganoor taluk, Chittoor district;

(b) the number and names of landless poor persons who are cultivating the said land and extent of land; and

(c) the reasons for not assigning the same to them ?

A.—(a)

<i>S. No.</i>	<i>Extent.</i>
173	1-74
174	19-04
175/1	1-94

<i>Sl. No.</i>	<i>Total Extent.</i>	<i>Extent under S.J. Occupation.</i>	<i>Name of the S.J. Dar.</i>
(1)	(2)	(3)	(4)
173	1.74	Nil.	Nil.
174	19.04	3.00	Narayanavanam Venkatappa
		0.50	Nandipannagari Venkatramaiah
		1.00	Irala Venkatramana

(1)	(2)	(3)	(4)
174	19.04	2 00 0.60 1.25	Narayanavanam Venkatappa Nadipannagri Venkatramaiah Irala Venkatramana
174	19.04	1.30 0.55	Narayanavanam Venkatappa Nadipannagri Venkatramaiah
174	19.04	2.50 0.75	Narayanavanam Venkatappa Irala Venkatramana
175	1.94	0.30	Chinna Chenga Jetty : From F. 1386 to 1388 there is no Sivajama cultivation in this field.

(c) S. No. 173: The field is not fit for cultivation as the field is full of boulders. There is no Sivajama cultivation in this field. Hence, this was not assigned.

S. No. 174 : The field is classified as grazing poramboke in the village accounts. Action is being taken to get the Sivajama Portion subdivided and assigned after getting it transferred to ayan.

S. No. 175/1 : The entire field excepting an extent of 0.30 cents. is unfit for cultivation. Even in the extent of 0.30 cents, there is no Sivajama cultivation from F. 1386 to 1388 F. and hence it was not assigned.

PAYMENT OF EXGRATIA AMOUNT TO SOME FAMILIES WHO SUFFERED LOSSES
DUE TO CYCLONE IN 1977.

109—

4051.Q.— *Sri M. Adaiiah* :—Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Cyclone and tidal wave occurred in Krishna district on 19/20th November, 1977;

(b) if so, the number of persons died in the said cyclone ;

(c) whether it is a fact that some families are yet to be paid exgratia amount for sustaining losses due to cyclone and if so, the particulars thereof ;

(d) whether the Legislators have brought this matter to the notice of the Hon'ble Minister; and

(e) if so, the action taken thereon ?

A.—

(a) It is a fact that cyclone and tidal wave occurred in Krishna district on 19th/20th November, 1977.

(b) 8,033 persons died in Krishna district.

(c) The following number of families have yet to be paid exgratia amount in Krishna district :

Divi taluk—61 families.

Bandar taluk—9 families.

(d) During the question hour on 14th August, 1978, at the time of answering supplementaries of L.A.Q. No. 125 Shri Sobhandreeswara Rao, M.L.A., brought the matter relating to the payment of compensation to the persons died in November, 1977 cyclone.

(e) The Collector, Krishna has been requested to take necessary action and send compliance reports in the matter. The matter is pending enquiry by Special Deputy Collectors (CR). Avanigadda and Bandar as the claimants are not the surviving members of the deceased families in 38 cases while in 32 cases the enquiry is held up for want of Death Registers. The Collector, Krishna reported that the death Registers were filed in High Court in connection with Election Petition filed against the election of Sri M.V. Krishna Rao, M.L.A. The election petition has since been disposed off, the Collector has promised to obtain the death registers and dispose off all pending cases within a fort night.

Splitting of Joint Pattas in Anakapalli Taluk.

110—

4161 Q.—Sri K. Govinda Rao:—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) the number of villages of Anakapalli taluk, Visakhapatnam district in which the splitting of joint pattas has been completed so far ; and

(b) the number of villages in which pattas have actually been distributed?

A.—

(a) 68 villages.

(b) 51 villages.

Collection of double the Land Revenue from the
Ryots Under Tandava Project.

111—

4164 Q.—Sri M. Adaiyah:—Will the minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that double the land revenue is being collected from the ryots under Tandava Project in Payakaraopet Constituency area of Elamanchili taluk in Visakhapatnam district;

(b) if so, the reasons therefor;

(c) whether the local legislators have brought the same to the notice of the Government;

(d) whether steps will be taken to do justice to ryots by cancelling the doubled land revenue at least now;

(e) whether the excess land revenue collected will be refunded to the ryots;

(f) whether land revenue payable by the ayacutdars under the Tandava Project has been fixed area-wise; and

(g) if not, whether suitable action will be taken against those who acted contrary to the same?

A.—

(a) Additional wet assessment is being collected.

(b) The Tandava Reservoir came under the purview of the Andhra Pradesh Land Revenue (Additional Wet assessment) act, 1975.

(c) Yes, Sir.

(d) and (e) The matter is under consideration of the government.

(f) Yes, sir.

(g) does not arise.

Appointment of Multipurpose Health Workers in all districts.

112—

3850 Q.—Sarvasri M. Omkar, K. Satyanarayana, Smt. Mallu Swarajyam and M. Yarrahiah Reddy:—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) the number of districts in which the multipurpose health workers have been appointed so far;

(b) the duties of the said workers;

(c) whether it is a fact that the Government have taken a decision to appoint multipurpose health workers in all the districts in the state by 80-81; and

(d) if so, the details hereof?

A.—

The following are the 8 districts in which Multipurpose Health Workers have been appointed so far.

(1) Nalgonda, (2) East Godavari, (3) Nellore, (4) Chittoor, (5) Rangareddy, (6) Vizag, (7) Prakasam and (8) Cuddapah.

(b) The Multipurpose Health Worker has to attend to the health needs of rural population on Public Health Schemes, *i.e.*, Malaria, Small-pox, Communicable diseases, Environmental sanitation, immunisation, Family Planning, Medical termination of pregnancy, Maternity and Child Health and Nutrition. The Multipurpose Health Workers is responsible to provide treatment for minor ailments, provide first aid for accidents and emergencies and refer the cases, which are beyond his competence, to the Primary Health Centre or to the nearest hospital.

(c) Yes.

(d) The programme of involving all the districts under Multipurpose Health Workers Scheme is as follows :—

<i>Year.</i>	<i>District covered to be covered.</i>
197 -77	.. Nalgonda, East Godavari, Nellore and Chittoor.
1977-78	.. Rangareddy, Visakhapatnam, Prakasam and Cuddapah
1978-79	.. Medak, Karimnagar, West Godavari, Krishna and Anantapur.
1979-80	.. Nizamabad, Warangal, Srikakulam and Kurnool.
1980-81	.. Khammam, Guntur, Mahboobnagar and Adilabad.

OPENING OF A PRIMARY HEALTH CENTRE AT INDU RTHI.

113—

3943-B-Q.—*Sri D. China Mallaiah* :—Will the Minister for Medical and Health be pleased to state :

(a) whether it is a fact that an amount of Rs. 10,000 has been deposited with the Government for Primary Health Centre at Indurthi, Karimnagar district.

(b) if so, when was the amount deposited:

(c) the reasons for not starting the same ; and

(d) the time by which it will be started ?

A.—

(a) Yes.

(b) The amount was deposited in the State Bank of Hyderabad at Karimnagar on 5th January, 1976.

(c) Prior to V Five-Year Plan period, Government gave a call to the public to come forward for opening of Primary Health Centres and also for construction of buildings for the Primary Health Centres already in existence in their villages with the donation of Rs. 10,000 and 3 acres of land, when the cost of a P.H.C. building was only Rs. 38,000. As the number of P.H.Cs. in the State at the commencement of V Five-Year Plan was 420, which is over and above the eligibility, the working group of the Planning Commission did not envisage opening of new Primary Health Centres during the V Plan period. As such, only requests of those, where Public Health Centres were already in existence were taken up for consideration and the construction works started by the Panchayat Samithis concerned. As there is no Public Health Centre at Indurthi, the request was not considered.

(d) As there are 420 Primary Health Centres in the State, which are over and above its eligibility. It will not be possible to consider opening of a Primary Health Centre at Indurthi now.

Starting of Poultry Corporation in the State

114—

4304 Q.—Sri G. Mallikharjuna Rao:—Will the Minister for Animal Husbandary and Information and Public Relations be pleased to state:

(a) the number of Poultry Farms in Andhra Pradesh;

(b) the number of Eggs being exported from Andhra Pradesh;

(c) the method in which the State Government are encouraging the Poultry Farms in the State; and

(d) whether there is any proposal to start a Poultry Corporation in our State?

A.—

(a) 4,000.

(b) About 12 lakh Eggs are being exported to other States daily from Andhra Pradesh.

(c) During V Five-Year Plan Livestock Production Programme (Poultry) implemented in (5) district of Andhra Pradesh and under Drought Prone Areas Programme and Small Farmers Development Agency in other districts with a subsidy at 25% to small Farmers and 3 1/3% to Marginal Farmers and Agricultural Labours in capital investment of 50/100 Layer Units, besides arranging institutional finance for

the rest of amount through Animal Husbandry Department. Supply of feed at reasonable rates and marketing of eggs and chicken are being undertaken by the Corporation in addition to the Health Care.

(d) The Andhra Pradesh State Meat and Poultry Development Corporation Limited started functioning from 1st November, 1977.

Filling up of the Vacancy of Urdu Calligrapher in the Government Archaeological Museum, Public Gardens.

115—

4397 Q.—Sri Md. Ibrahim Khan:—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there exists a vacancy of a Urdu Calligrapher in the Government Archaeological Museum situated in the Public Garden in Hyderabad;

(b) if so, since when; and

(c) whether steps will be taken to fill up the vacancy early?

A.—

(a) No, Sir.

(b) and (c) Does not arise.

Grant of Fresh Fertiliser Licence to M/s. Sun Trading Company, Gurazala

116—

3375 Q. Sarvasri K. Sattanarayana and M. Omker:—Will the Minister for Agriculture and Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the fertiliser licence given to M/s Sun Trading Company at Gurazala in Guntur district was cancelled in 1978 as the dealers indulged in black marketing:

(b) whether it is also a fact that the Government are contemplating to grant a licence afresh by exonerating the said dealers from their previous offence of black marketing: and

(c) if so, the reasons there for?

A.—

(a) Yes, Sir. The Certificate of Registration was cancelled by the Assistant Director of Agriculture, Narasaraopet in his proceedings No. A/614/77, dated 29th December, 1977.

(b) and (c) No, Sir. No fresh licence has been granted to the dealer. The Sun Trading Company filed an appeal before the Director of Agriculture against the orders of Assistant Director of Agriculture

and later filed a Writ Petition in the High Court of Andhra Pradesh against the orders of cancellation of certificate of registration. The Director of Agriculture dismissed the appeal as infructuous in view of the writ proceedings. The High Court disposed off the writ petition with the direction that the appeal of the Firm be re-entertained and disposed of in accordance with the Law. The Director of Agriculture remitted the case to Assistant Director of Agriculture, Narsaraopet who is the registering authority for disposal according to law. The latter, after examining the witnesses, records and the circumstances of the case, concluded that there was no justification to cancel the certificate of registration of the Firm and revoked his earlier orders cancelling the certificate. The applications received for renewals of certificates were admitted by him and the certificate for 1978-79 was renewed on 31st May, 1979. The Certificate of Registration was thus only renewed but not granted afresh.

Allocation of a site for House Sites to the Harijans
of Bowluvada Village

117—

3627Q.—Sri K. Govind Rao:—Will the Minister for Social Welfare and Commerce and Export Promotion be pleased to state:

(a) whether a site has been allotted for house-sites for Harijans to the village of Bowluvada, Anakapalli taluk, Visakhapatnam district.

(b) if so, whether pattas have been granted for the said site and possession given to them: and

(c) if not, the reasons therefor?

A.—

(a) No land was acquired in Bowluvada village of Anakapalli taluk of Visakhapatnam district for provision of house-sites to Harijans.

(b) and (c) Does not arise as no land was acquired.

Income from Forests during 1976-77 and 1977-78

7-10 p.m.

118—

3760 Q.—Sri C.N. Reddy:—Will the Minister for Forests and Marketing be pleased to state:

(a) the district wise income from Forests in the years 1976-77 and 1977-78; and

(b) the district-wise amount spent in the year 1976-77 and 1977-78 on plantations?

A.—

(a) and (b) The particulars are given below:

Sl. No.	Name of the District	Income During		Amount spent on plantations	
		1976-77 (Rs. lakhs)	1977-78 (Rs. lakhs)	1976-77 (Rs. lakhs)	1977-78 (Rs. in lakhs)
1	2	3	4	5	6
1.	Srikakulam	10,021	8,737	19,432	34,276
2.	Visakhapatnam	65,319	89,632	63,472	65,803
3.	East Godavari	255,158	249,332	12,676	13,026
4.	West Godavari	27,949	37,913	10,118	19,152
5.	Guntur	13,689	14,239	4,392	5,001
6.	Prakasam	33,433	48,642	3,147	3,516
7.	Nellore	12,284	15,612	4,286	4,139
8.	Chittoor	34,642	28,912	2,094	2,326
9.	Cuddapah	31,419	38,339	0,030	0,011
10.	Anantapur	3,416	2,614	0,025	0,012
11.	Kurnool	42,620	48,152	1,246	0,894
12.	Hyderabad	22,051	18,883	8,412	26,570
12.	(a) K.V.R.R. District				
13.	Nalgonda	3,254	1,467	3,220	3,375
14.	Nizamabad	83,151	111,297	..	..
15.	Medak	27,843	23,727	0,143	0,100
16.	Mahbubnagar	31,813	50,789	13,008	19,290
17.	Warangal	175,334	182,289	13,027	10,920
18.	Kareemnagar	195,274	155,948	1,472	8,779
19.	Khammam	299,417	305,161	15,132	6,506
20.	Adilabad	563,422	625,165	14,811	16,143
		1931,608	2054,860	198,943	240,870

Running of Bus on In'er-State Route between Kuppam in
Chittoor District and Pernambut in Tamilnadu-

119—

3073 Q.—Sri B. R. Doraswamy Naidu:—Will the Minister for Transport and Minor Irrigation be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to run a bus on in'er-State route between Kuppam in Chittoor District and Pernambut in Tamil Nadu;

(b) if so, when the proposal will materialise;

(c) whether the Minister for Transport and Commissioner, State Transport Authority have received representation from Sri B. R. Doraswamy Naidu, M.L.A. in 1978 in this regard; and

(d) if so, the action taken in this matter?

A.—

(a) Yes, Sir. The route Kuppam to Pernambut is an existing inter-State route and stands allotted to Andhra Pradesh State with a maximum of 2 buses with 12 singles per day. At present one bus of a Private Andhra Pradesh Operator and one bus of Andhra Pradesh State Road Transport Corporation are plying. Another bus of a private Operator of Karnataka is also plying in pursuance of the inter-State Agreement between Andhra Pradesh and Karnataka.

(b) Does not arise.

(c) Yes Sir. A Copy of the Representation, dated 1st June, 1978 from Sri B. R. Doraswamy Naidu, M.L.A. has been received in Transport Commissioner's Office only.

(d) As the scheme of Chittoor district prohibit the introduction of additional service by private operators, the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation has introduced a bus on the route Kuppam to Pernambut with effect from 18th March, 1979.

Digging of Supply Channel to Kocherlakota Tank.

120—

3936 Q.—Sarasri Polla Subbaiah, E. Subba Rao and M. Venkaiah Naidu—Will the Minister for Transport and Minor Irrigation be pleased to state:

(a) whether the digging of supply channel to Kocherlakota tank Darsi taluk, Prakasam District has been completed;

(b) whether water was released to the Kocherlakota tank;

(c) if not, the reasons therefor; and

(d) when was the channel sanctioned and the amount spent so far?

A.—

(a) The excavation of supply channel was originally completed in 1974. But the channel was not functioning properly due to slipping of side slopes as bad soils are met with in head reaches. Improvements to supply channel such as providing R. C. C. pipe conduit and providing rough stone lining in head reach 0,0 to 3/1 are taken up. This work is expected to be completed by 6/79.

(b) and (c): As a temporary arrangement, water from the surplus course of Markepur tank is being diverted by means of crossbund through Bundamvagu and let into supply channel at M. 3/5 to feed Kocherlakota tank at the tail end. Supplies from anicut across Gundlakamma will be fed on a regular basis through the supply channel to Kocherlakota tank from next irrigation season after improvements work is completed.

(d) The channel was sanctioned by Government in April, 1964 for Rs. 9.85 lakhs on works and for Rs. 11.08 lakhs including direct and indirect charges. The revised estimate was sanctioned in August, 1977 for Rs. 29.29 lakhs on works and Rs. 53,01,990 including direct and indirect charges. The expenditure incurred so far is Rs. 26.30 lakhs upto end of January, 1979.

MATTER UNDER RULE 329

re.—Strike by Beedi Workers of Siddipet in Medak District.

శ్రీ సిపావ్, విశల్ రెడ్డి (నర్సాపూర్) :—అవ్వతా, కిడ్నీ వేటలో 10 వేల మంది బీడి కార్మికులు యీ నెల 16న తేదీ నుండి సమ్మె చేస్తున్నారు. వారి జీవనపరిస్థితులు బాగా లేవు. నికృష్ట జీవితం గడుపుతున్నారు. ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన కనీస వేతనాలు వారికి అందడంలేదు. అంత పెద్ద సమ్మె జరుగుతున్నప్పుడు లేబరు డిపార్టుమెంటు నుండి ఒక ఆఫీసరుపోయి సమస్య పరిష్కారానికి సంప్రదింపులకై నా పూనుకోవడం లేదు. లేబరు యిన్స్పెక్టరు నిజామాబాదులో వుంటాడు. ఇంజనరుకు పరిష్కారంలేదు. మంత్రిగారు తమ సమాధానములో పదిసార్లు చెప్పారు. నిన్నవోయతను వెలిబుచ్చారు. ఎందుకంటే మేనేజిమెంట్ ను కంట్రోలు చేసే అధికారము లేబరు మినిష్టరుకులేదు. వారి దయాదాక్షిణ్యాల మీద ఆధారపడి వున్నారు. ఈ విధంగా వుంటే లేబరు మినిష్టరుగారు కార్మికులకు ఏ విధంగా పువయోగపడతారో అర్థం కావడంలేదు. అవసరమైతే చర్య తీసుకోడానికి చట్టములో మార్పులు తీసుకురావాలి. ఆర్డినెన్స్ యిస్యూ చేయాలి ఎన్నో సమ్మెలు జరుగుతున్నాయి. లేబరు మినిష్టరు పది సార్లు పిలిచి చెప్పినప్పటికీ వినడంలేదు. ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన కనీస వేతనాల గురించి వారు సమ్మె చేస్తున్నారు. లేబరు మినిష్టరుగారు శిర్డీ తీసుకొని వెంటనే ఒక వున్నతాధికారిని పంపించి పరిష్కారం చేయడానికి పూనుకోవాలి. మేనేజ్ మెంట్ వినకపోతే

Matter Under Rule 329 :

re : S rika by Beedi Workers of Siddipet
in Medak District.

తీవ్రమైన చర్య తీసుకోవాల్సి కోరుతున్నాను. వారు స్వహాతను వెలిబుచ్చితే దానివల్ల వేతన కూడా పెంచుతారు. మేనేజ్మెంట్ కు కైర్యం వచ్చి సవరు చెప్పి వివేది లేదు అని అంది. బట్టి లేబరు మినిస్టరుగారు ఆ నూటయి అనకు దాన్ని హామీగా వెలిబుచ్చారు. దాని బట్టి చర్యలు తీసుకోవానికి ప్రాజెక్టు అని సవరు చేస్తారు.

Sri G. Venkataswamy—Sir, the Members are aware that in Nizampet district also, the beedi workers particularly, monthly paid employees have gone on strike demanding abolition of 3 Zone System and the Government proposes to certain categories of monthly paid workers. Government have already fixed the minimum rates of wages in G.O. Nos 272 and 273 LE and TE dated 7-5-1979 revising the minimum rates of wages for beedi rollers and also for the monthly paid employees. So far as beedi rollers wages are concerned, the Government have retained 3 Zones as any modification or reduction in the number of zones will constitute a material alteration from the original draft notification and any such material alteration requires re-notification of the proposals. I may mention in this connection that Government have taken into consideration the report of the Minimum Wages Advisory Board and accepted its recommendation except in the case of zones and the difference of wages between zones.

It is reported that the strike of the beedi workers in Siddipet is confined only to monthly paid workers and lasted for a period of three days during this month and there is no strike now.

శ్రీ సి.వె.ఎ. విశ్వ రెడ్డి :— స్ప్రియిక్ అయిపోయింది, అయితే పరిష్కారం గురించి లేబరు మినిస్టరు రు ఏమి చర్య తీసుకున్నారు ?

శ్రీ జి. వె. కటప్పామి :— అదృశా, ఇంతకుముందే పనవి చేశాను. మె బరు గారికి అందుకు ఓడి వర్కర్లు నిజామాబాదు జిల్లాలో ఆగ్గనైట్లుగా వుండి అమలు చేసుకున్నారు. కొంత వార్డు ఆఫ్ వర గల్, కరింనగర్ లో కూడా ఉపగుణింది, కామెంట్ లో మహబూబ్ నగర్ లో మినిమం వేజెస్ అమలు జరగడం లేదు. ఇండాక మనవి చేశాను మూడు కోస్తు ఎందుకు

506 28th June, 1979. Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance:
re: Fire accidents in Akulavarithota, Guntur.

తీసివేయలేదో. అలా తీసివేస్తే సి డిస్ట్రిక్ట్ హెడ్ క్వార్టర్లలో వున్న వేజెస్ ను గ్రామాలో వున్న వేజెస్ ను మానగగా చేస్తే డిస్ట్రిక్ట్ లెవలులో పెట్టుకుంటున్నారు, గ్రామాలలో వున్నవారు అనెప్లాయిడ్ అయిపోతున్నారు, అందుకని మూడు జోన్లకు కంట్రోలు చేశాము. గ్రామాలలో ఎ ప్లాయిమెంటు ఇచ్చాలనే వుద్దేశముతో. మంచి వేజెస్ ఎంప్లాయిస్ కు కూడ ఒక జోన్ పెట్టి ఒక వేజెస్ యింక్రిజ్ శోశాము. కాబి మేనేజ్ మెంట్స్ అమలు చేయడం లేదు. దీనిపైన నేను హాన్ విశ్వాసం యిస్తున్నాను ప్రభుత్వం లోచన శోస్తూది మినిమం వేజెస్ అమలంకొరకు ఫయిగ్ సా డ్ను పెట్టి ఎగరైతే అవలు జరగడం లేదో వాని అమలు జరపడాని ప్రభుత్వం చేస్తున్నాడు.

10-00 a.m. శ్రీ శివ చౌ. విల్ రెడ్డి :— కనీసం అగ్నినర్సను పరిపాలించి పాస్కారానికి పూనుకోవాలిగదా అది కూడా లేదు. 323 వుద్దేశం అదే.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :— ఇతరుముందే మేము చర్య తీసుకున్నాము. నేను సాయంత్రం వరకు యిన్ఫర్మేషను ఇస్తాను

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: (1) Fire Accident in Akulavarithota, Guntur.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:— అధ్యక్షా, గుంటూరు పట్టణంలోని ఆకలవారి తోటలో 10-9-79 తేదీన ఒకసారి, 23-5-79 తేదీన ఇంకొకసారి మొత్తం రెండుసార్లు అగ్నిప్రమాదాలు సంభవించాయి. మొదటిసారి 114 ఇళ్ళు, రెండో సారి 197 ఇళ్ళు మంటలకు అహుతి అయ్యాయి. 193 మరియు 319 కుటుంబాలు ఇబ్బందులకు గురిఅయ్యాయి మొదటిసారి ప్రమాదంలో షెడ్యూలుకులానికి చెందిన ఏడేళ్ళ కుచ్చాడు చనిపోయాడు. రెండోసారి ఎవరూ చనిపోలేదు. తొలి ప్రమాద ముప్పుడు ఒకతను స్వల్పంగా గాయపడ్డారు. మొదటి ప్రమాదంలోరూ 2.5 లక్షలు 2వ ప్రమాదంలో రూ 5.25 లక్షలదాకానష్టం అయివుంటుందని అంచనా. కల్లెరు, మొదటిసారి రూ. 29015.00 లు, రెండోసారి రూ. 39750.00ల పహాయాన్ని మంజూరుచేశారు. కల్లెరు, మొదటి ప్రమాదమప్పుడు, ఇబ్బందికి గురిఅయిన కుటుంబాలు అన్నిటికీ సుమారు 500 మందికి మూడు బస్తాల బియ్యం కంపిణీచేసి ఒకరోజు ఆహారం అందించారు. అదేవిధంగా రెండోసారి, దాదాపు 1200 మందికి, 8 1/2 క్వింటాళ్ళ బియ్యం కంపిణీ చేసి మూడు రోజులకు ఆహారం అందించారు.

10 Strike by the workers of Nizam Sugar Factory at Bodhan.

2. వెనుకబడిన గంటలు, తదితర కలాలో చెందినవారు మొదటి ప్రమాదంలో 5 కుటుంబాలు, రెండో ప్రమాదంలో 29 కుటుంబాలు, చెబ్బి తిన్నాయి. ఏ దావాగా దా వెద్యూలు గురలు, పెద్యూలు తెంకి చెందిన వార

3. రెండో ప్రమాదానికి గురి అయిన వారి అందరికీ మెల్లరు కల్పించ బడింది అంతేకాక బెక్యూల్ గుంటంబానిది బస చీగలు, కోవకులు, బట్టలు పంపి చేయడం జరిగింది.

4. 1972 జక్కు 7ల కా నీని రూ. 23,31 లక్షల వ్యయంలో నిర్మించా లనుకుంటున్నారు. అంతేకాక సదుపాయాలతో రూ.59,0) 500 అను కూడా ఖర్చు పెట్టాలనుకుంటున్నారు. ఈ ప్రాంతాన్ని, హాసి-గుబోర్డు చైర్మను, జూన్ లో సందర్శించారు. ఎంజీవారి ఆర్థిక సహాయంతో గృహనిర్మాణ పథకాన్ని చేపట్టేందుకు ఆయన ఇబ్బపడ్డారు. కలెక్టరు ఈ పథకం, మంజూరు, అవలు నిమిత్తం హాసింగు బోర్డుకు ప్రతిపాదనలను పంపుతున్నారు.

శ్రీ ఎల్. కశ్యపరావు (గంటూరు):- అధ్యక్షా. ఆదేవిధంగా గుంటూరులో అనేక ప్రాంతాలలో రమారమి 30 వేల గుడిసెలున్నాయి, ఈ 30 వేల గుడిసెలు పరచుగా వచ్చే వైట్లొస్సుకు, ఎండాకాలంలో అగ్నిప్రమాదాలకు ఆపకూతి అవుతున్నాయి వీరంతా పెద్యూల్లుకాష్టు, బలహీనవర్గాలకు చెందిన వారు. 48 లక్షల రు. లతో ఆకులవారితోటలో కాలనీ కడతామని మంత్రిగారు ప్రకటించినందుకు చాలా సంతోషం అదేవిధంగా ఇదిరా కాలనీ, లక్ష్మీరఘురాం కాలనీలు వున్నాయి. అక్కడ వారికి ఏర్పనెంట్ పట్టాలు లేవు, బ్యాంకులద్వారా గాని, ఉతరత్రాగాని హాసింగ్ కాలనీస్ లో పక్కా ఇళ్ళు కట్టిస్తే బాగుంటుంది. ఆ విధంగా కట్టిస్తారని ఆశిస్తున్నాను,

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం క్రమేణ పట్టణాలలో ఉన్న గుడిసెల స్థాన హాజీ, హాసింగ్ బోర్డు, హాసింగ్ కార్పొరేషన్ వీటి ద్వారా పక్కా ఇళ్లు కట్టించాలనే నిధకం వుంది. దీనిని ఒక్కసారి కాకపోయినా, క్రమేపీ పూర్తి చేస్తామని మనవిజేస్తున్నాను.

re :—Strike Notice by the Workers of the Nizam Sugar Factory, Bodhan.

Sri G. Venkata Swamy:-Mr. Speaker, Sir,

On 11th June, 1979, the Sugar Factory Mazdoor Sabha representing the Nizam Sugar Factory workers served a general strike notice on the General Manager, Nizam Sugar Factory demand-

Calling Attention to Matters of Urgent
Public Importance :
re: Strike by the workers of Nizam
Sugar Factory at Bodhan.

ing among others, for immediate arrangements for overhauling of machinery of Nizam Sugar Factory No. 1 Factory, withdrawal of retrenchment notice served on the employees of Nizam Sugar Factory No. 1 and absorption of N.M.R. Workers who had completed requisite period of service as regular workers etc.

At the outset, I may mention that the Nizam Sugar Factory Unit No. I, was established about 40 years ago and the entire machinery has become obsolete and has served its utility. As continued running of the factory with this obsolete machinery will not be economical as per the opinion of the technical experts, the Board of Directors of the Nizam Sugar Factory have decided to close down the unit and as far as possible to absorb the workers in the other sister units of the company but for sentimental reasons, the workers of the Nizamabad Sugar Factory Unit No. I demanded that this unit should be continued to be run as this is the oldest sugar factory.

Since the factory is not being run, the question of overhaul of machinery will not arise and such of the workers who will be retrenched, will however be absorbed in the vacancies that might arise in the other sister concerns.

Since the Sugar Industry is a Public Utility Service the Deputy Commissioner of Labour has taken the dispute in conciliation and a meeting is fixed on the 29th of June, 1979 at Hyderabad.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట) :— అధ్యక్షా, ఇది రాజధానురిధి కావ్వలగా గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా వస్తున్న సమస్య. ఇందులో రెండు ఫండ మెంటల్ ఇస్సుస్ ఇమిడివున్నాయి, మొదటిది— యీ నిజాం ముగర్ ఫ్యాక్టరీని బోధన్ నుంచి తరలించి వేరే ప్యాంటానీకి పంపించడం కొరకు నాలుగైదేళ్ళ క్రిందట ప్రయత్నాలు జరిగినవి. అప్పుడు అసెంబ్లీలో బాగా గొడవ చేశాము. అక్కడ కార్మికులు ధర్నా చేశారు. అప్పుడు కొన్ని యంత్రాలు తరలించ బడ్డాయి. కొన్ని యంత్రాలు వుంచారు. అలా దీనిని బాగుచేసి, ఓపరేట్

చేసి, పాత మెనేజిమెంట్‌ని మార్చి కొత్త వాటిని అమర్చే విషయంలో మేనేజిమెంటు శ్రద్ధ తీసుకోవడం లేదు. ఎన్నో సంవత్సరాలనుంచి కార్మికులు, యూనియన్ దీని కొరకు పోరాడుతున్నాయి. కావాలని ఉద్దేశపూర్వకంగా మేనేజిమెంటు యీ విధంగా చేస్తున్నారు. రెండవది-బోధన్ నుంచి నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీని మొత్తానికే ఎత్తి వెయ్యాలనే ప్లాన్ లో వున్నారు ఆ దృష్ట్యా దీనికి కావలసిన సరుకు సరంజామా సమకూర్చి పెడుతున్నారు. ఇంకొక విషయం, యిక్కడ ఖండసారి షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ చాలా తక్కువ సంఖ్యలో పెరిగినవి. ప్రైవేట్ మేనేజిమెంట్ తో కుమ్మక్కయి యీ కుట్రి జరుగుతున్నది అనే అనుమానం కార్మికులకు, యూనియన్ నాయకులకు కలుగ తున్నది. రైతులు యీ చక్కెర ఫ్యాక్టరీని ఆధారం చేసుకుని చెరుకు పండించడానికి పూనుతున్నారు, అక్కడ వ్యవసాయమంతా చెరుకే. ఇప్పుడు ఇక్కడ నుంచి అది పోతే వారికింక బ్రతుకు తెరువు లేదు. ఖండసారి వలన తక్కువ ధర వస్తుంది కాబట్టి రైతులకు నష్టం వుంటుంది. అందుకని, ఇప్పటికయినా ఫ్యాక్టరీని ఓవరాల్ చేయించడంగాని, పాత యంత్రాలను మార్చి, ఆధునికరణ చేసి, అక్కడనుంచి ఫ్యాక్టరీని కదల్చు కుండా, దాని భాగాలు యి కొక ప్రాంతానికి తరలించకుండా తీవ్రమైన చర్యలు వెంటనే తీసుకోవాలి.

రెండవది-కార్మికుల కోర్కెలు చాలా సమంజసంగా ఉన్నాయి. ఇంత వరకు కొంతమందిపై నోటీసులు యిచ్చారు, వారి రిట్రైంచ్ మెంట్ కు సంబంధించి, సస్పెండ్ చేసే విషయం గురించి. ఆ నోటీసులు వుపసంహరించుకోమన్నారు. ఈ ఫ్యాక్టరీని జిహారాబాద్ కో మరొకచోటికో తరలించే ప్రయత్నాన్ని సాగనివ్వ కుండా వుండేందుకు వారు చేసిన ఆందోళన సందర్భంగా జారీ చేయబడిన నోటీసులు యివి. కాబట్టి వాటిని వుపసంహరించుకోవడం న్యాయం. ఇదిగాక వారి వేతనాలు, బోనస్లు ఎస్.ఎం.ఆర్.ను పర్మనెంట్ చేసే విషయం యిటువంటి చాలాన్యాయమైన కోర్కెలు వున్నాయి. వీటిని వెంటనే పరిష్కరించడానికి పూను కోవడం అవసరం. ఈపరిస్థితి మరింత విషమించకుండా చూడాలి. ఇదివరకు మేనేజి మెంట్ అసెంబ్లీలో యిచ్చిన హామీలకు భిన్నంగా కన్ ఫెక్షనరీ యూనియన్ ప్రైవేట్ మేనేజిమెంటుకు అమ్మేశారు. అక్కడ కుట్రిలు జరుగుతున్నవి. వాటి విషయంలో శీర్ష తీసుకోవాలి. ఎప్పటికీ యీ సమస్య పరిష్కారం చేస్తారు? అక్కడ నుంచి ఫ్యాక్టరీ లేవకుండా ఏమి జాగ్రత్తలు తీసుకుంటారో నిర్దిష్టంగా హామీలు, సమాధానాలు యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

10-10 a. m.

శ్రీ సంతోష్ రెడ్డి(ఆర్కూరు) :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు నిజాం చక్కెర ఫ్యాక్టరీ కార్మికుల సరాహార దీక్ష గురించి నెంటిమెంటల్ డిమాండు అన్నట్లు చెప్పారు అది వాస్తవం కాదు. 40 స వత్సరాల క్రితం ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ ఫ్యాక్టరీ, పురాతనమైపోయింది, నష్టం వస్తున్నది కనుక ఎత్తివేస్తాం అనడం చాలా విద్వారంగా ఉంది. 40 సంవత్సరముల క్రితం ఇది ఒకే ఒక ఫ్యాక్టరీ. రెండవ ఫ్యాక్టరీకి మిర్జాపూరు ఫ్యాక్టరీకి జహీరాబాదు ఫ్యాక్టరీని అన్నింటికిమూలమైనది ఇదే. ఇంత కాలంగా ఈ ఫ్యాక్టరీని ఆధునికీకరణ చేయకుండా నిర్లక్ష్యం చేసి ఇప్పుడు చెడిపోయినట్లు చెబుతున్నారు. ఎన్ని రూపాయిలు ఖర్చు ఐనప్పటికీ దీనిని ఆధునికీకరణ చేయవలసిందే కాని తరలించడం మంచిది కాదు. ఒక వేళ రెండవ ఫ్యాక్టరీ బోధన్ లో కాక బాన్స్ వాడలో పెట్టించి ఉంచే దీనిని తీయడానికి వీలుండేదా, ఈ విధంగా చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకునేదా; ఈ ఫ్యాక్టరీని తీసివేయడంవల్ల 600 మంది ఉద్యోగాలు కోల్పోతారు. ఇతర వోల్టేజీ కు ట్రాన్స్ ఫర్ చేస్తాం అంటున్నారు కాని వారికి రిట్రెయిన్ మెంట్ నోటీసులు ఇచ్చామని మరొక ప్రకటన చెబుతున్నారు. ఇది ఏవిధంగా న్యాయం? ఇది పారిశ్రామిక అశాంతికి దారితీస్తుంది. ఉద్యోగ వశులు ఎక్కువ చేస్తాం అని చెబుతూ ఈ రకంగా చేయడం న్యాయమేనా? నిజాంసాగరులో నీరులేదు కనుక అక్కడ చెరుకు పంట పండించడానికి కూడా అవకాశం లేదు అంటున్నారు. రెండవ సారి ఫ్యాక్టరీ కెపాసిటీ పెంచుతాం అంటున్నారు. మొదటి ఫ్యాక్టరీ కెపాసిటీ 1500 టన్నులు, రెండవ ఫ్యాక్టరీ కెపాసిటీ 2500 టన్నులు— మొత్తం 4200 టన్నులు కెపాసిటీ. నిజాంసాగరులో నీరు 14 ఘ.అ నుంచి 18 వరకు పెరిగింది. సింగూరు ప్రాజెక్టు రాబోతుంది. ఈ ఫ్యాక్టరీని అక్కడే ఉంచితే రైతాంగానికి కార్మికులకు న్యాయం చేసినవారం అవుతాము కనుక దీనిని ఎట్టి పరిస్థితులలోను తీయడానికి వీలులేదని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. బాలయ్య (కామారెడ్డి) :—అధ్యక్షా, బోధన్ లో ఉండే నిజాం చక్కెర ఫ్యాక్టరీ 40 సంవత్సరాల క్రితం ఏర్పడింది. ఆసియాలోకెల్లా పెద్దదైన ఫ్యాక్టరీగా పేరుపొందిన ఫ్యాక్టరీ. అక్కడ ఆ ఫ్యాక్టరీ ఉండడంవల్ల నిజాంసాగరు క్రింద కొన్నివేల ఎకరాలు చెరుకు పంట వేస్తున్నారు. ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించిన మెషినరీ చెడిపోయింది కనుక బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ అక్కడ నుంచి తొలగించాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారని సెలవిచ్చారు. మన దేశంలో అనేక ఫ్యాక్టరీలున్నాయి. వందల సంవత్సరాల క్రితం పెట్టినవి ఉన్నాయి, వాటిలో ఏదైనా పార్ట్స్ చెడిపోయినా, మెషినరీ చెడిపోయినా, క్రొత్త పార్ట్స్ తెచ్చివేస్తారు, క్రొత్త

మెషినరీ తెప్పిస్తారుకాని మొత్తం ఫ్యాక్టరీని పూర్తిగా ఆలగించడం జరుగు. నిజాం చెక్కెర ఫ్యాక్టరీ వైదరాబాదు ప్రభుత్వ కాలంలో ఏర్పడింది అనేక పంది రైతులు చెరుకు పండించి లాభం పొందుతున్నారు. మెషినరీ ఒక వేళ చెడిపోయినా, క్రొత్త మెషినరీ ఏర్పాటుచేయూతి కాని ఫ్యాక్టరీ ఆలగించడానికి వీలులేకుండా చేయాలని ముఖ్య మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఆ ఫ్యాక్టరీ అక్కడనే ఉంటే చెరుకు పండించే రైతులకు కార్మికులకు సౌకర్యంగా ఉంటుంది కనుక ఈ విషయమై శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. వె కటస్వామి :— గృహ, చాలా సంతోషం ఓంకార్ గారు, సంతోష రెడ్డిగారు, బాలయ్యగారు నిజామాబాదు ఫ్యాక్టరీ విషయంలో ఇప్పుడే కాదు, పోయినసారి శాసనసభ సమావేశంలో కూడా, ఈ ప్రకారం మాట్లాడుతూ వచ్చారు. అక్కడ రెండు ఫ్యాక్టరీలున్నాయి. నెంబరు 1, 40 సంవత్సరాల క్రితం కట్టినది. అక్కడ ఉండే మెషినరీ చెడిపోయి ఉత్పత్తి రావడంలేదు రెండు సంవత్సరాలకు పు ర్వమే దీనిని ముగించేసారు కూడా. మరల శాసన సభలో మెంబర్లు కోరితే ఓపెన్ చేసారు. పోయిన సంవత్సరం నడచింది. 160 లక్షలు నష్టం వచ్చింది. ఈ సంవత్సరం చక్కెర పరిశ్రమ పరిస్థితి తమకు తెలుసుకు. మేనేజిమెంటు ఏమి చేయాలి? ఈ సంవత్సరం కూడా అట్లాగే నడిపితే మొత్తం క్లోజుకు వచ్చే పరిస్థితులు వస్తాయి. ఇండియాలో కెల్లా పెద్ద కన్సల్టెంట్స్ ముఖర్జీ అండ్ కంపెనీ వారిలో కన్సల్టే చేస్తే, ఇది ఎకనమిక్స్ కావడానికి ఏ దారి చూపిస్తారని అంటే ఒక ఫ్యాక్టరీని మూసివేసి రెండవ దానిని నడిపితే 160 లక్షల నష్టం పోయి 40 లక్షల లాభం వస్తుందని చెప్పారు. దాని ప్రకారం కంపెనీని రీమోడలింగ్ చేస్తున్నారు. 40 సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్న కార్మికులకు అక్కడ నుంచి పోవాలంటే బాధగానే ఉంటుంది. 500 మందికి రిట్రైండ్ మెంటు హోటీసులు ఇచ్చారు అనగానే నేను విలిపించాను. మీటింగులో ఎవరిని రిట్రైండ్ చేయము అని స్పష్టంగా చెప్పారు. ఈ ఫ్యాక్టరీని రీమోడలింగు చేయడానికి నడవడానికి వీలులేదని కూడా చెప్పారు. కార్మిక నాయకులను కన్వీన్స్ చేసే ప్రయత్నం చేసాను. రైతులకు నష్టం కలుగుతుందంటే ఆ రిపోర్టులు కూడా తెప్పించాను. ఇప్పుడు మొత్తం ఎంత చెరుకు కన్సూమింగ్ చేస్తున్నారో అంత క్వంటిటీ చెరుకును ఒక ఫ్యాక్టరీలోనే కన్సూమింగ్ చేస్తామని కన్సల్టెంట్లు, మేనేజి మెంటు వారు చెప్పారు. రైతులు సాటిస్ ఫై ఆయనారు. కార్మికులవల్ల కొంత అలజడి ఉంది. ఎవరిని రిట్రైండ్ చేయము, ట్రాన్స్ ఫర్ మాక్రం

Calling Attention to Matters of Urgent
Public Importance ;
re: Strike by the Workers of Nizam Sugar
Factory at Bodhan.

చేసామని మేనేజిమెంటు చెప్పారు. దానిని లేబరు లీడర్లకు ఇచ్చాము. ఇంతలో క్రొత్త డిఫికల్టీ ఒకటి వచ్చింది. మేనేజిమెంటు వారు వాలంటరీ రిటైర్మెంటు అని ఒకటి తెచ్చారు. అక్కడ నుంచి మెట్ పల్లి ఫ్యాక్టరీకి ఎవరైనా వెడితే వెళ్ళవచ్చును అన్నారు.

The total strength of factory workers	.. 532
Permanent workers about	.. 200

Number of workers came for voluntary retirement:—

Permanent	.. 50
Resigned	.. 47

Number of workers opted for re-adjustment:—

Permanent	.. 132
Seasonal	.. 1
Others	.. 0

No. of workers came for voluntary retirement:—

Permanent	.. 60
Seasonal	.. 37

వంద మంది ఉన్నారు. కార్మిక నాయకులు చెబితే వారు కూడా వెళ్ళడానికి సిద్ధపడతారు. నష్టంలో ఉన్న ఫ్యాక్టరీని లాభం వచ్చేట్లు చేయడానికి ఆ ఫ్యాక్టరీని బాగుపరచడానికి అందరూ సహకారం ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఇదివరకు ఒక దృష్టాంతం ఉంది. అక్కడ ఒక కన్ ఫెక్షనరీ యూనిటు ఉండేది. అది చాలా లాభసాటిగా ఉండేది. ప్రముఖేటు మేనేజిమెంటుకు ఆమ్లాల్నే ఉద్దేశ్యంతో నష్టం వచ్చినట్లు చూపి ప్రవేటు మేనేజిమెంటుకు అమ్మాము. ఆ విధంగా ఎప్పటికీ అమ్మము ఆని వాగ్దానాలు చేసి అందుకు భిన్నంగా అమ్మిపేసారు. ఇందులో చాలా గూడుపురాణి ఉంది. నష్టంతో వడపాలని ఎవరు అంటాము? లాభం రావలసిన దానిలో నష్టం ఎందుకు

వచ్చింది? కార్మికులు అనేక ఆధారాలతో అనేక మైన ఆరోపణలు చేసారు.
లోకుపాకులకు వెళ్ళి మొదటి యూనిటు రీమోడల్ చేసి సక్రమంగా పనిచేసేట్లు
చర్య తీసుకోండి. కావాలంటే పై తీసుకోండి.

10-20 a.m. شری غلام صمدانی (بودهن) جناب اسپیکر صاحب :- ابھی چند ممبروں نے
نظام شوگر فیکٹری کے متعلق چند باتیں بیان کیں۔ ہم کو جس اہم چیز پر غور
کرنا ہے وہ یہ ہے کہ نظام شوگر فیکٹری کو وہاں سے ہٹانے کے معاملہ میں
حکومت تھیوریٹیکل (Theoretically) یعنی نظریاتی طور پر غور کر رہی
ہے۔ لیکن عملی طور پر پریکٹیکل (practically) اس کی وجہ سے کیا کیا
مشکلات پیش آئیں گی اور اس کی وجہ سے کن کن لوگوں کو نقصان پہنچنے والا
ہے اس پر غور نہیں کیا جا رہا ہے۔ سب سے پہلے تو یہ بات ہے کہ یہ فیکٹری
نظام آباد کی سب سے بڑی انڈسٹری ہے۔ اور جب کبھی وہاں دوسری انڈسٹری
قائم کرنے کیلئے حکومت سے ری پرنٹیشن کہا جاتا تھا تو ہم سے یہ کہا جاتا
تھا کہ آپ کے پاس تو ایشیا کی سب سے بڑی فیکٹری ہے۔ اس لئے وہاں دوسری
فیکٹری قائم کرنے کی بجائے دوسرے اضلاع میں قائم کرنا زیادہ مناسب ہے۔
تو ایسی صورت میں اس مقام سے جہاں وہ بڑی فیکٹری چل رہی ہے اسکو اٹھا کر
دوسری جگہ لے جانا یا اس کو ختم کرنا کوئی اچھی بات نہیں ہے۔ پہلے ایک
فیکٹری وہاں پر قائم کی گئی اور پھر بعد میں دوسری فیکٹری قائم کی گئی۔ لیکن
چالیس پچاس سال سے اس فیکٹری کو درست کرنے یا اس کا سامان بدلنے کی کوئی
کوشش نہیں کی گئی۔ اگر اس وقت یہ کوشش کی جاتی تو بہ نوبت نہ آتی۔
دوسری چیز یہ ہے کہ نظام شوگر فیکٹری کا حویوٹ وہاں سے ہٹایا جا رہا ہے
اس کی وجہ سے تین شعبوں پر اس کے اثرات پڑیں گے۔ ایک تو یہ کہ لیبر
ان امپلائڈ ہو جائیگا۔ دوسرے کین گروورس کو تکالیف ہو جائیں گی کیونکہ اگر
گنا صحیح طور پر کریش نہو تو ری کوری کم ہو جاتی ہے۔ اگر اپریل کے
مہینے میں گنا کریش کیا جائے تو اس کا وہیٹ بھی کم ہو جاتا ہے۔ جسکی
وجہ سے کین گروورس کو تکالیف ہوتی ہے۔ تیسری چیز جو بہت اہم ہے
وہ یہ ہے کہ جو مقامی اکادمی ہے وہ پوری طرح متاثر ہو جائیگی۔
مثال کے طور پر وہاں ایک کالونی قائم ہو چکی ہے۔ وہاں ایک ڈگری کالج ہے
ایک ہائی اسکول لڑکوں اور لڑکیوں کے لئے ہے۔ اور بہت سے لوگ چھوٹے موٹے
کاروبار کر لیتے ہیں۔ جب فیکٹری وہاں سے اٹھا دی جائیگی تو نظام شوگر فیکٹری
والے یہی کہیں گے کہ اب یہاں کسی ڈگری کالج یا اسکول وغیرہ کی ضرورت
نہیں ہے۔ وہاں ایک بہت بڑا بازار قائم ہو گیا تھا اس کی بھی ضرورت باقی نہیں
رہے گی۔ اس لئے میں کہوں گا کہ اس کی وجہ سے وہاں کی اکائی پر جو اثر
پڑیگا اس پر منسٹر صاحب غور فرمائیں۔ میں شوگر منسٹر صاحب سے بھی اس

Calling Attention to Matters of Urgent
Public Importance:
re: Strike by the Workers of Nizam
Sugar Factory at Bodhan.

کے متعلق ریپوزنٹ کیا تھا۔ بحرحال اگر وہاں کی فرسٹ فیکٹری اٹھادی جائے تو یہ بات لیبر کے حق میں ناواجبی ہوگی۔ اور وہاں کی اکائی متاثر ہو جائیگی۔

شری جی۔ وینکٹ سوامی :- آئرنبل ممبر نے یہ جو کہا ہے کہ یہ فیکٹری ایشیا کی سب سے بڑی فیکٹری ہے یہ میں سناؤ ہوں۔ لیکن انہیں یہ بھی یاد دلانا چاہتا ہوں کہ ایشیا کا سب سے بڑا خسارہ بھی اسی نظام شوگر فیکٹری میں ہوا ہے۔ یعنی ایک کروڑ ۶۰ لاکھ روپیہ کا خسارہ ہوا اس کو بھی آپ یاد رکھیں۔ اگر اس فیکٹری کو اس سال بھی چلایا جائے تو یہ خسارہ بڑھ کر ۳ کروڑ ۲۰ لاکھ ہو جائے گا۔ اس لئے حکومت اس نتیجہ پر پہنچی ہے کہ اگر اس فیکٹری کا یہی حال رہا تو خسارہ بڑھ کر ۵ کروڑ روپیہ تک پہنچ جائے گا۔ اس لئے بہتر یہی ہے کہ اس کو بند کر دیا جائے۔ گزشتہ حکومت نے بھی اس فیکٹری کو دو سال بند رکھا تھا۔ اس لئے حکومت ایک اچھا اقدام کر رہی ہے اس کے علاوہ آئی۔ ڈی۔ بی۔ یل اور ریزرو بینک سے ۲ کروڑ ۶۰ لاکھ روپیہ لون بھی منظور ہو چکا ہے۔ اس رقم سے فیکٹری ممبر (۲) کو درست کیا جائے گا جسکی وجہ سے بروڈکشن بڑھ سکے گا۔ اور تقریباً ۴۰ لاکھ روپیہ کا منافع ہو سکے گا۔ ایسی اسکیم ہم لانے کی کوشش کر رہے ہیں۔ میں نہیں سمجھتا ہوں کہ اس کی وجہ سے وہاں کے ورکرس کو کوئی تکلیف ہوگی۔ اگر اس اسکیم پر عمل نہ کرنے سے بروڈکشن بڑھے گا تو آپ ڈیمانڈ کر سکتے ہیں کہ دوسری فیکٹری کو بھی اسی طرح درست کیا جائے۔ اس فیکٹری کی مشینری کے پورے کل پرزے مار کھا گئے ہیں اس کی وجہ سے نقصان ہو رہا ہے اور یہ نقصان بودھن کا ہی نہیں پورے اسٹیٹ کا ہے۔

شری سنتوش ریڈی :- آپ نے خسارہ کا جو ذکر کیا ہے میں بوجھنا چاہتا ہوں کہ کیونسی فیکٹری میں خسارہ نہیں ہو رہا ہے۔ کہا آپ بتا سکتے ہیں؟ نظام شوگر فیکٹری میں اوس وقت خسارہ کی وجہ یہ تھی کہ نظام ساگر میں پانی کم ہو گیا تھا اور وہاں قحط کے حالات پیدا ہو گئے تھے۔ شکر کا بھاؤ کم ہو گیا تھا۔ اس لئے میں یہ کہوں گا کہ خسارہ صرف نظام شوگر فیکٹری میں ہی نہیں ہوا دوسری فیکٹریوں میں بھی ہو رہا ہے۔ کوئی فیکٹری ایسی نہیں جو نقصان میں نہ چل رہی ہو۔ اس لئے نظام شوگر فیکٹری کے اس یونٹ کو وہاں سے ہٹانا مناسب نہیں۔ اس لئے ممبرانی کر کے اس فیکٹری کو وہاں سے ہٹانے کی کوشش نہ کیجئے۔ لیبر کے حالات کے متعلق بھی سوچئے۔

شری جی۔ وینکٹ سوامی :- لیبر کا نقصان نہیں ہوگا۔ وہاں کے (۵۳۲) لوگوں میں سے چار سو نے کہا ہے کہ وہ ریٹائر ہونے کے لئے تیار ہیں اور اگر آپ یہ سلوگنس بند کر دینگے تو وہ سو لوگ بھی ریٹائر ہونے کے لئے تیار ہو جائیں گے

دوسری چیز بہ ہیکہ فیکٹری نمبر (۲) فائدہ میں چلنے والی ہے۔ اور ایکسپریس
کی یہ رائے ہیکہ آئندہ اس سے لاکھوں کا فائدہ ہونے والا ہے۔ اس پر
غور کرنا ہے۔

శ్రీ సంతోష రెడ్డి :—రైతులతో. కార్మికులతో మేముందరం వుండగా
మాట్లాడి వారిని కన్వీన్స్ చేసి ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేయాలని కోరుతు
న్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :- కార్మికులతో ఇప్పటివరకు ఎన్నోసార్లు మాట్లాడి
నాము. సంతోష రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు శాసన సభ్యులను, రైతులను అందరిని
పిలిచి మరల మీటింగ్ చేస్తానని హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ యం వెంకయ్యనాయుడు :—నిన్న మీ దృష్టికి ఒక పాయింట్
ఆఫ్ ఆర్డర్ ని తెచ్చాము. మీరు కాంప్రెహెన్సివ్ గా రూలింగ్ ఇస్తామన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—కొంచెము చదువలసి వుంది. సోమవారంనాడు
చా రూలింగ్ ని ఇస్తాను.

Papers Laid on The Table:

- (1) Amendments to A.P. Record of Rights in Land Rules, 1979.

Sri N. Janardhan Reddy.—Sir, I lay on the Table a copy of the amendment to the Andhra Pradesh Record of Rights in Land Rules, 1978 issued in G.O.Ms. No. 722 Revenue, (F) Department dated 26-5-1979 and published in the Rules Supplement to Part-II Extraordinary of the Andhra Pradesh Gazette dated 1-6-1979, as required under sub-section (3) of Section 18 of the Andhra Pradesh Record of Rights in Land Act, 1971.

- (2) Annual Programme, Budget and Schedule of staff of the A.P. Housing Board for 1979-80.

Sri K. Ranga Rao.—Sir, I lay on the Table a copy of the Annual Programme, the Budget and schedule of the staff of the Andhra Pradesh Housing Board for 1979-80 and the Supplementary Financial Budget for 1978-79 sanctioned by the Government as required under section 26 of the Andhra Pradesh Housing Board Act, 1956.

- (3) Notifications issued under A.P. Motor Vehicles Taxation Act, 1963.

Sri Y. Venkat Rao.—Sir, on behalf of the Minister for Transport and Minor Irrigation I lay on the Table under Sub-Section (2) of Section 9 of the the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 a copy each of the following notifications issued under sub-section (1) of section 9 of the said Act.

S.No.	G.O.Rt.No. & date.	Date of publication in the Andhra Pradesh Gazette.
1.	G.O.Rt. No. 1350 Tr. R & B (Tr. II) Department dt. 29-12-1978.	1-3-1979
2.	G.O. Rt.No. 5 Tr, R & B Dept., dated 2-1-1979.	1-3-1979
3.	G.O.Rt. No. 14 Tr. R & B Dept., dt. 5-1-1979.	5-3-1979
4.	G.O.Rt. No. 200 Tr. R & B Dept., dated 27-2-1979.	8-3-1979

(4) G O, issued under A.P. Motor Vehicles Taxation Act, 1963

Sri Y. Venkat Rao:—Sir, on behalf of the Minister for Transport I lay on the Table under Sub-Section (2) of section 9 of the Andhra Pradesh Motor vehicles Taxation Act, 1963 a copy of the G.O.Ms, No, 413, Tr R & B Dept., dt 30-4-1979 and published in the Andhra Pradesh Extraordinary Gazette dated 1-5-1979 issued under Sub-Section (1) of Section 9 of the said Act.

Mr. Speaker:—Papers laid.

Presentation of The Report of The Committee on Estimates

Sri B. Sitaramaiah:—Sir, I beg to present the Fourth Report of the Committee on Estimates (1978-79) on the action taken by the Government in respect of the recommendations contained in the Sixth Report of the Committee on Estimates 1974-75 on the Nizam Sagar Project.

Mr. Speaker:—Report presented.

Government Bills:

(1) The Criminal Law Amendment (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1979.

Dr. M. Channa Reddy:—Sir, I move that

“Leave be granted to introduce the Criminal Law Amendment (A.P. Extension and Amendment) Bill, 1979.”

Mr. Speaker:—Motion moved.

The question is that:

“Leave be granted to introduce the Criminal Law Amendment (A.P. Extension and Amendment) Bill, 1979.”

The motion was carried and the Bill was introduced.

The Tirumala Tirupathi Devasthanams Bill, 1979.

Dr. M. Channa Reddy:—Sir, on behalf of the Minister for Endowments I move:

“The following amendment made by the Andhra Pradesh Legislative Council in the Tirumala Tirupathi Devasthanams Bill, 1979 be taken into consideration:

Clause 6

In Sub-Clause (2) (iii) of clause 6 for the words ‘Ex-officio Chairman of the Committee’ substitute the words ‘ex-officio Member-Secretary of the Committee.

Dr. M. Channa Reddy:—Sir, this is, as you know, a very simple matter. This has become necessary only because of the print mistake

Sri E. Ayyapu Reddy (Panyam):—This mistake in the Bill, as printed and circulated to the Member was noticed by us. When I discussed this matter with our friends Sri Siddaiah and Sri Jaipal Reddy, they wanted to table an amendment to bring about the necessary correction. Then, I requested them to verify the original Bill as presented to the House at the time of moving the Bill. This mistake was not there. The Bill, as placed on the table of the House at the time when it was moved, is alright. Therefore, we purposefully refrained from tabling any amendment because the Bill as laid on the table of the House is the authentic Bill and not the printed Bill circulated to us. When the original Bill does not contain any mistake, is there any necessity for us again to accept this amendment? This is a matter of some importance. If the Bill, as passed by us, is not communicated properly to the other House, then the mistake is not ours. The Bill as passed by us with regard to this particular clause is alright.

నిస్పర్శ స్పీకర్ :—అక్కడ ఎమెండ్ మెంట్ పాస్ అయిన తరువాత ఇక్కడ 10- a.m. తిరిగి పాస్ కావాలి. ముందు తప్పింది లేకుండా చూసుకోవాలి. కాని వారు ఎమెండ్ మెంట్ పాస్ చేసినప్పుడు మనం కూడా ఇక్కడ పాస్ చేయాలి.

Sri E. Ayyapu Reddy;—I will give you the concrete illustration. The Bill, as passed by us, does not require any amendment. It is in consonance with the amendment carried out by them. Therefore, the question of our reconsidering it does not arise, because the Bill, as passed by us is approved by them now. With the present Amendment we have already passed.

Mr. Speaker:—Anyhow, they have passed this Amendment. Now if we donot carry out this Amendment, it will be an anomaly we will be very careful hereafter.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న:—మనం పాస్ చేసిన బిల్లులో మిస్టేక్ లేదని స్పష్టంగా రికార్డుగా వున్నప్పుడు, ఈ బిల్లును అక్కడ సర్క్యులేట్ చేయడంలో రిప్రెజెంట్

చేయడంలో తప్పు జరగడంవల్ల అక్కడ కౌన్సిల్ లో ఎమెండ్ చేయడం తప్పనిసరి అయింది. ఒరిజినల్ బిల్లులో ఇక్కడ సరిగా వుండి, మరం సక్రమంగా వున్నదానిని పాస్ చేసి పంపిన తరువాత వారు ఎమెండ్ చేసి పంపితే సరిపోతుందా అనేదిమీరు ఆలోచించండి, మనం తప్పు చేయకపోయినా మనం పాస్ చేసిన బిల్లును కౌన్సిల్ ఎమెండ్ చేసి పంపితే మనందానిని పాస్ చేస్తే తప్పు వున్నట్లు మనం ఒప్పుకున్నట్లు అర్థమవుతుందేమో ఆలోచించండి.

Sri E. Ayyapu Reddy:- We must provide for such an eventuality with regard to type mistakes, printers' mistakes in the Rules.

Mr. Speaker:—Yes, we shall provide

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి:—మనం తప్పు చేయలేదని రికార్డు చేసుకొని ప్రింటింగ్ పొరబాటు వల్ల ఇది జరిగిందని to be abundantly cautions we are doing this.

శ్రీ ఎం. టంకార్ :—ఈ బిల్లుపై చర్చ జరుగుతున్నప్పుడు లీగల్ విషయాలలో అనుభవం వున్న అయ్యప్ప రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఇది రేపు కోర్టుకు వెడితే అంబ్లిలో చదువుకున్న వారు లేరా, ఎందుకు అస్థవృత్తంగా చేశారు అని అడుగుతారు అప్పుడు మనకు తలవంపులుగా వుంటుంది కనుక జాగ్రత్తగా ఆలోచించి చేయండి అని సలహా ఇచ్చారు. బిల్లులో కాంవెరెడ్ అనే పదానికి కాంవెన్యేషన్ అని పెట్టారు, తరువాత దిద్దకున్నారు. కనుక జాగ్రత్తగా చూసి చేయాలి, కనీసం ఇకముందు అయినా జాగ్రత్తగా వుండండి.

Mr. Speaker :—The question is that:

“The following amendment made by the Andhra Pradesh Legislative Council in the Tirumala Tirupathi Devasthanams Bill, 1979 be taken into consideration;

Clause 6

In sub-clause (2) (iii) of clause 6 for the words ‘ex-officio Chairman of the Committee’ substitute the words ‘ex-officio Member-Secretary of the Committee

The motion was adopted.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—సభానాయకులు చేసిన సూచన కూడా అవసరమవుతుందేమో, దానిని కూడా చేర్చాలేమో.

డాక్టరు ఎం. చెన్నారెడ్డి : నేను చెప్పింది ఇక్కడ రికార్డ్ అయింది.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—టేబ్ అయింది కాని అచ్చులోకి వెళ్ల దేమోనని.

Dr. M. Channa Reddy :—Sir, I move that

“That Amendment made by the Legislative Council in the Tirumala Tirupathi Devasthanams Bill, 1979 be agreed to.”

(3) The Andhra Pradesh Entertainment Tax (Amendment) Bill, 1979.

Mr. Speaker :—The question is:

“That Amendment made by the Legislative Council in the Tirumala Tirupathi Devasthanams Bill, 1979 be agreed to.”

The Motion was adopted and the amendment was agreed to.

(3) The Andhra Pradesh Entertainment Tax (Amendment) Bill, 1979.

Dr. M. Channo Reddy :—Sir, I move that:

“The Andhra Pradesh Entertainments Tax (Amendment) Bill, 1979 be taken into consideration.”

Mr. Speaker :—Motion moved.

డాక్టరు ఎం. చెన్నారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇది చాలా చిన్న బిల్లు. ఈ యాక్టులో ఎగ్జెమ్యూట్ ఇచ్చే అధికారం ఎక్కడా లేదు. క్లౌజ్ నమయంలో సిరిమా థియేటర్లు నడిచినా నడవకపోయినా డబ్బు వసూలు చేసే పరిస్థితి వుంది. నడిపించని పరిస్థితి వున్నప్పుడు ఎంటర్ టెయిన్ మెంట్ టాక్స్ ఎగ్జెమ్యూట్ ఇవ్వటానికి సెక్షన్ 5 (4) ని క్రింద ఈ ఎమెండ్ మెంట్ అవసరం కనుక దీనిని ప్రతిపాదిస్తున్నాను. దీనిని సభ్యులు ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—Now the question is that:

“The Andhra Pradesh Entertainments Tax (Amendment) Bill' 1979 be taken into consideration”.

The Motion was adopted

Mr. Speaker :—The question is that:

“The Clauses 2, 3, 1, short title and preamble do stand part of the Bill”

Motion was adopted and clauses 2, 3, 1, short title and preamble were added to the Bill.

Dr. M. Channa Reddy :—Sir, I move that :

“The Andhra Pradesh Entertainment Tax (Amendment) Bill, 1979 be passed.”

Mr. Speaker :—Motion moved the question is that:

“The Andhra Pradesh Entertainment Tax (Amendment) Bills 1979 be passed.”

The Motion was adopted and the Bill was passed.

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker:—Now we shall take up discussion on Law and Order situation.

10-40 p.m. శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—చైల్డ్ వెల్ ఫేర్ బిల్లు వున్నది.

Mr. Speaker :—The concerned Minister is held up in the other House. Now we discuss Law and Order situation.

శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం) :—ఇది చరైన సాంప్రదాయం కాదు. ముఖ్యమైన బిల్లు. చిల్డ్రన్స్ యియర్ ఆని ఆమె ప్రతిపాదించారు. ముఖ్యమంత్రిగారి బిల్లుకూడ ముందు తీసుకువచ్చాము. ఇప్పటికీ రాలేదు. ఇప్పుడు లా అండ్ ఆర్డర్ మీద డిస్ కషన్ అంటున్నారు. మాకు అభ్యంతరంలేదు. చర్చిస్తాము అనుకోండి. చిల్డ్రన్స్ బిల్ ఈరోజు రాదు. రేపురాదు సోమవారానికో మంగళవారానికో పోతుంది. చిల్డ్రన్స్ బిల్లు జరుగుతుందని బిజినెస్ అడ్వయజరి కమిటీ మీటింగ్ పెట్టుకున్నాము. ఇప్పుడు లా అండ్ ఆర్డర్ మీద మాట్లాడుతూ ఉంటే త్వరగా యిది పూర్తి కాదు. బిజినెస్ అడ్వయజరి కమిటీ మీటింగ్ ఆటోమాటిక్ గా వాయిదా వేయాలి. ఇటువంటి బిల్స్ తెచ్చినప్పుడు శాసనసభను గౌరవంగా చూడాలి. ఇది మొదటిసారికాదు. ప్రతి పర్యాయము ఎవరి అవసరాలబట్టి వారు చూసుకుంటూ పోతూ ఉన్నారు ముఖ్యమంత్రిగారు తిరుపతి దేవస్థానం బిల్లు యింకొక మంత్రిగారి తరపున తీసుకువచ్చారు. ఇది ఏరకంగా ముఖ్యమంత్రిగారికి భావ్యమో తెలియదు.

డాక్టర్. ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—అయిన కాన్సిల్ లో పని ఉన్నదని చెప్పి పోయినారు. నేను మూవ్ చేశాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—చెప్పకపోయినా వారికి అధికారం వున్నది అనుకోండి. టైంమిగ్స్ యిట్లా వెట్టి ఎప్పుడూ యిదే గొడవ వస్తున్నది.

మిష్టర్ స్పీకర్ :—ఇవ్యాళ ఆమెకు ఆ హాస్ లో టర్న వున్నది.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—అక్కడ ఉన్నప్పుడు యిక్కడ ఎందుకు పెట్టారు ఈ బిల్లు ?

Mr. Speaker:—That is Wrong.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— ఈ రెండు సెషన్స్ ఒకే టైమ్ లో జరుగకూడదు. ఎంత ప్రయత్నం చేసినా కాన్ ఫ్లిక్ట్ వస్తున్నది. వచ్చినప్పుడు ఆ సభలో గోల, ఈ సభలో గోల. ఇది యిద్దరికీ ప్రతిష్టకరమైనది కాదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—లా అండ్ ఆర్డర్ సమస్య తీసుకొని చర్చించండి. కాని మధ్యలో వచ్చి బిల్లు పెడతాము అంటే అవకాశం యివ్వకండి.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— లేదు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— నాకు వ్యవధి లేదు టైమ్ యివ్వమని స్పీకర్ గారికి ముందు యిన్ ఫర్మేషన్ వున్నదా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆహాస్ లో వున్నదని చెబుతున్నారు. ఆమె ఇక్కడకు రాగలను అనుకొని ఉండి ఉంటుంది Probably she is held up there.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— ఏమైనా యిటువంటి సాంప్రదాయం ఎన్ని మారులు అనుకున్నా సాగుతూనే వున్నది.

Mr Speaker :— We shall see such things never happen here again.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— చిల్డ్రెన్స్ బిల్లు అంటే చిన్న పిల్లల బిల్లు కాబట్టి చిన్న పిల్లల కేషుల క్రింద విడిచి పెట్టేస్తే మంచిదేమో ననుకుంటే నేను చెప్పను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— కాదు. ఆమె యిక్కడకు వస్తుంది అనుకున్నారు. అక్కడ బిజినెస్ లెట్ టవర్ ఉన్నదేమో రాలేదు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— రెండు గంటల చర్చ గదా ? బిజినెస్ ఆడ్వయిజరి కమిటీ రేపటికే వాయిదా వేశారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ .— లేదు, 11-30 కు వున్నది

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— లా అండ్ ఆర్డర్ మీద చర్చ చేస్తుంటే సభ్యులు చెప్పేది వినాలి ముఖ్యమంత్రిగారు వినాలి. లా అండ్ ఆర్డర్ కు సంబంధించిన యింకొకరు వినాలి. మనసంతా బిజినెస్ ఆడ్వయిజరి కమిటీలో కూర్చుంటే ఈ చర్చకు అర్థం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— బి. ఎ. సి. రేపు గం. 11-30 లకు కూర్చుందాము

Short Discussion on Law and Order situation in the State.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— అధ్యక్షా, లా అండ్ ఆర్డర్ సిట్యుయేషన్ మీద ప్రవంగించే సుందర, మనయొక్క పోలీసు దళానికి సంబంధించిన సమస్యల మీద పరిస్థితులు విషమించకముందే వారు ఫ్లేట్ మెంట్ చేసినందుకు నేను ముఖ్యమంత్రి గారిని అభినందించవలసి వున్నది. ఇదేవిధంగా ప్రతి సమస్య కూడ మన రాష్ట్రంలో ఉన్న పరిస్థితులు, మన ఫాక్టరీస్ లో గాని, లేకపోతే మన గ్రామాలలో గాని పరిస్థితులు విషమిస్తున్నాయనే సంగతి తెలిసి కూడ విషమించేవరకు మాట్లాడకుండా ఉండే ఆచారాన్ని యికముందు అయినా మానుకుంటారని నేను ఆశిస్తున్నాను. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినంతవరకు లాండ్ అండ్ ఆర్డర్ క్రమశిక్షణలో కట్టుబాటుతో లేదనే సంగతి ముఖ్యమంత్రిగారికి అంగీకరించడానికి కష్టంగా ఉంటుందేమో వాస్తవాన్ని గ్రహించే ఉంటారని నా నమ్మకం. ప్రతి ప్రాంతంలో ప్రతి జిల్లాలో తాలూకాలో కూడ కొట్టుకొనే సందర్భాలు వస్తున్నాయనే రిపోర్టు వచ్చినప్పటికీ ఆ రిపోర్టు చూద్దాము అని అక్కడ స్థానికంగా ఉండే పోలీసు అధికారులు, డివిజనల్ అధికారులు, రాష్ట్రానికి సంబంధించిన వారికి గాని లేకుండా వచ్చినప్పుడు చూసుకుందాము అనే ధోరణి ఉద్యోగస్థులలో ఎక్కువగా ఉన్నదనే సంగతి ముఖ్యమంత్రిగారు గమనించవలసిన అవసరం వున్నది. సమస్య ఉత్పన్నం కాగానే, అది విషమించకముందే వెంటనే చర్య తీసుకొని

సమస్య పరిష్కారానికి మార్గం అన్వేషించినందువల్ల లా అండ్ ఆర్డర్ సక్రమంగా అదుపులో ఉంచడానికి వీలు అవుతుందే తప్ప సమస్య విషమించే విరకు కాల యాపన చేసి గ్రామాలలో రైడింగ్ ల క్రింది తగాదాల క్రింద. కొట్లాటల క్రింద వచ్చిన తరువాత అప్పుడు లా అండ్ ఆర్డర్ వచ్చినదని రికార్డులో చేసే వద్దతి మారనిది దేశంలో లా అండ్ ఆర్డర్ నిలబెట్టే అవకాశం ఉండదని మనవిచేస్తున్నాను. మనకు ఉన్న పరిస్థితులు ఈ సందర్భంలో మనచి చేయాలి. కావాలి కాల్పులు ఎందుకు వచ్చినాయి? ఆ సందర్భాలు ఎందుకు వచ్చినాయని చర్చించినాము. కావాలిలో తుఫాను బాధిత ప్రాంతాల కార్యక్రమాల నిర్వహణలో ఉన్న లోపాల గురించి రైతులు అసంతృప్తి తెలియజేసుకోడానికి బండ్ చేయడం ఆ బండ్ సవ్యంగా సక్రమంగా శాంతియుతంగా పరిస్థితులు ఉంటే అధికారులతోందర పాటువల్ల కాల్పులకు దారి తీయడం, ఆ కాల్పులలో ప్రజలు తొందరపడకుండా, ప్రజలలో ఉద్దోషం లేకుండా ఏ నాయకులు అయితే స్థానికంగా అక్కడ చర్యలు తీసుకున్నారో ఆ నాయకుల మీదే నాకు రాత్రే ఒక తెలిగ్రామ్ వచ్చినది కేసులు బనాయించారు. పోలీసు వారు తమ యొక్క కక్షసాధింపు అనేది దృష్టిలో పెట్టుకున్నారు. గాని లా అండ్ ఆర్డరు ఎట్లా మెయిన్ తెయిన్ చేయడం అనే దృష్టి నాకు మాత్రం కనబడడం లేదు. కొండప నాయుడు అనే ఆయన, అయ్యప్ప రెడ్డి అనే ఆయన స్థానిక నాయకులు వారు. మొదట ముద్దాయిలుగా కొండప నాయుడు గారిమీద, ముఖ్యమంత్రి గారికి వచ్చిన రిపోర్టులో వారికి స్పష్టంగా తెలిసే ఉంటుంది. అనుకుంటాను. కొండప నాయుడు గారికి లాఠీ చార్జిలో వీపుమీద దెబ్బలు తగిలినవి. వారం రోజులవరకు ఆ మచ్చలు అట్లాగే వున్నది. అట్లా వీపులు మీద దెబ్బలు తగిలిన కొండనాయుడు గారు, అయ్యప్ప రెడ్డి గారు ఉద్దోషం కాకుండా ప్రజలను అదుపులో పెట్టినందుకు పోలీసుల మీద డౌబ్ లు చేశారు. పోలీసు అధికారులను ఖూనీ చేయడానికి ప్రయత్నించారు అనే కేసు నిన్న వారి మీద ఫైల్ అయిందని నాకు వచ్చిన రిపోర్ట్. ఇది లా అండ్ ఆర్డర్ ను రక్షించడానికి పనికి వస్తుందా? లా అండ్ ఆర్డర్ ను రెచ్చగొట్టడానికి, ప్రజలను రెచ్చగొట్టడానికి పనికి వస్తుందా అనేది ఆలోచన చేయాలి. అక్కడ జరుగుతున్న విషయాలన్నీ పరిశీలనలో ఉండగా ఈ విధమైన తొందరపాటు చర్య ముఖ్యమంత్రి గారి అనుమతితో తీసుకున్నారని చెబుతారా? ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఈ చర్యలన్నిటినీ సమర్థించగలరా అని అడుగుతున్నాను. ఇది ఒక రకంగా ప్రజలను రెచ్చగొట్టడానికి పనికి వస్తుంది. ప్రజల యొక్క ఆవేదనను అర్థం చేసుకొని వారి న్యాయమైన సమస్యలు పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నించడం ద్వారా లా అండ్ ఆర్డర్ నిలబెట్టే అవకాశం ఉంటుంది. మామూలు లేబర్ పీల్డ్ లో కూడా జరుగుతున్న సమస్యలు సాధ్యమైనంతవరకు ప్రభుత్వం గాని, రాష్ట్రస్థాయిలో ఉన్న అధికారులు గాని ప్రభుత్వాన్ని పరిపాలిస్తున్నటువంటి మతులు గాని దిగువ నుంచిన వచ్చిన రిపోర్ట్లను యధాతథంగా జలవరచి ఆమోదించే దృక్పథంలో మార్పు రావాలి. నిజమా అబద్ధమా అనేది నిష్పాక్షికంగా రిజిస్ట్రే తప్ప వాస్తవాన్ని ప్రభుత్వ స్థాయిలో గుర్తించి ప్రజలకు

స్వాగతం జగ్గడానికి అవకాశం ఉంటుంది, అందువల్ల ఈ దృక్పథం చాలా అవసరం. ఇది ఉంటే తప్ప మరే వ్యవహారాలను పరిష్కారం చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉండదు. ఏ విషయం అయినా సరే పరిస్థితులు ఏదైనా అధికారులు తాజే దార్లు పంపిన రిపోర్టుకే, డివిజన్ అధికారులు సీనియర్ ఆధారం చేసుకోవడం జిల్లా అధికారులు దానిని బలపరచాలి. పోలీసులు అధికారులు బలపరుస్తున్నామని కాబట్టి మంత్రులు దాని ఆమోదించి అని పట్టి, ఆ దృక్పథం మారితే తప్ప వాస్తవాన్ని తెలుసుకోనే అవకాశం ఉండదు.

అందువల్ల ఈ విషయాలు నేను మనవి చేస్తున్నాను. వన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన వాతావరణం చాలా అంతఃకలకంగా ఉన్నాయి. రాష్ట్రంలో ప్రజలకు సంబంధించిన వాతావరణం గ్రామాలలో గ్రామ కక్షలవల్ల, ఇతర కారణాల వల్ల అయిపోయే ప్రాంతాలను బలపరుస్తున్న అత్యాచారాలు కాని, అమానుషమైన మిగిలిన వాటిని అత్యాచారాలు కాని, హరిజనులమీద జరుగుతున్న అత్యాచారాలమీద దాని ఒక గెవ్వాటిక మైదృక్పథం వహించి కట్టుదిట్టమైన కార్యక్రమాలు ప్రభుత్వం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. దానికి తగినట్లు ప్రభుత్వానికి రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్లు కోడ్ ఉంది. వీటిలో ఒక రకమైన మార్పు రావాలి. ఈ మార్పు గురించి ఆలోచించకపోతే బిలులేదు. పోలీసులను బలపరచడం ఒక విషయం చెబుతాను. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో స్పెషల్ టెర్రిటరీ పోలీసుల కేంద్రంలో కిందికి సంవత్సరం ఒక సంఘటన జరిగింది. అక్కడ ఉన్న వంటి ఇన్స్పెక్టరు డివిజన్ కట్టుదిట్టం చేయాలనే ఆత్మతతో అక్కడ జబ్బుతో ఉన్న పోలీసు జవానును ఎంత బలిమాలినా-రెండు రోజులు డ్రిట్టుకు రమ్మని ఆడే వడం, రివోజున డ్రిట్ చేస్తూ ఉంటే రక్తం కక్కుకొని పడి పోవడం, ఆయనను హాస్పిటలుకు తీసుకొని వెళుతూఉంటే చనిపోవడం జరిగింది. అందువల్ల అక్కడ 12 కందిని సస్పెండు చేశారు. వారందరూ ఎస్. పి. గారికి కలెక్టరుగానికి చెప్పకొనడానికి ఆ జవాన్ని కట్టుకొని వెళ్తే, వారు తమ బంగ్లాలో పోపోతే స్టానిక ఎమ్.ఎల్.ఎ. గారి బంగ్లాకు వెళ్ళారు. మీరు స్టానిక ఎమ్.ఎల్.ఎ. గారి దగ్గరకు ఎందుకు వెళ్ళారని వారికి సస్పెన్షన్ అర్దుజారీ చేశారు. దానివల్ల సమస్యలు ఉద్భవించాయి. ఆ సంఘటన ఎందుకు జరిగింది, వారు పడిన ఆవేదనను ఆధారం ఉండా, లేదా అని ఆలోచించకుండా క్రమశిక్షణ అనే పేరుతో నిర్బంధమైన విధానాలు అవలంబించడంవల్ల ఆ పరిస్థితులకు దారితీసింది. ఆ రిజిస్ట్రేషన్ పోలీసుల చర్యలకు కక్షతో ఉన్నారు, వారు అక్కడ ఉంటే స్వాగతం కలిగింది అంటే పోలీసు అధికారులు పట్టదలగా వారిని అక్కడే పెట్టి వారిని కంట్రోలు చేయాలనే ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. కాబట్టి ఇటువంటివి పరిద్దు, కోవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. వాస్తవాన్ని గుర్తించి సమస్య పరిష్కారానికి చర్య తీసుకొనడం ద్వారా లా అండ్ ఆర్డరును పునరుద్ధరించడానికి బిలు అవుతుంది మనవి చేస్తున్నాను. పోలీసు కక్షలు కూడా ఉన్నాయి. ఆ పోలీసు అని ఈ పోలీసు అని నేను చెప్పడం చూకోలేదు. గ్రామాలలో ఉన్న కక్షలు సాధించుకోవడానికి అవసరమైతే దౌర్జన్య వాదులను కూడా చేరదీసి వారిని ప్రోత్సహించి చేయడం జరుగుతున్నది. ఓకార్ మీద జరిగిన సంఘటన గురించి మనం

ఆ రోజున అసెంబ్లీలో చర్చించుకున్నాము. దానిని గురించి నేను ప్రశ్నలతోగా చెప్పవలసిన అవకాశంలేదు. పార్టీ విద్వేషాలను, పార్టీ విభేదాలను కక్షలుగా రూపొందించుకొని అవిసాధించుకొనడానికి హత్యాకాండ చర్యలు సాగిస్తున్నారు. ఆ విషయమిస్తున్న సందర్భాలను ముఖ్యమంత్రిగారు గమనించే ఉండాలి గ్రామాలలో తాలూకాలలో ప్రజాప్రతినిధులతో సలహా సంప్రదింపులు చేయుటకు పీస్ కమిటీలు ఏర్పాటుచేసి ఈలా రావకాన్ని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచనచేసిందా? చేస్తే వాటి వివరాలు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పాలి. మన రాష్ట్రంలో అదుపు తప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్న ఈ లా అండ్ ఆర్డరు పొజిషనును అదుపులోకి తీసుకొని రావడానికి ప్రభుత్వం ఓసుకున్న చర్యలేమిటో తెలియజేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:—ఈ శాంతిభద్రతల విషయంపై ముఖ్యమంత్రిగారు మాకు ఒక నోటు నర్కులేట్ చేశారు. నేను ఈ వివరాలలోకి పోయేముందు ఒక విచారకరమైన విషయం మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొని రాదలచుకున్నాను. మన శాసన సభలో రిసెర్చి సెక్షను ఒకటి ఉంది. నేను జూన్ 18వ తేదీన అక్కడికి వెళ్ళి ఈ లా అండ్ ఆర్డరుకు సంబంధించిన లెక్కలు కావాలని అడిగిన వెంటనే ఈ క్రయిం బ్రాంచివారికి నా ఎదుటే తెలియజేసు చేశారు, డి.ఓ. తెలుగు వ్రాశారు. ఈ వేళ జూన్ 23వ తేదీ ఈ రోజువరకు మాకు సమాచారం అక్కడనుంచి వంపించలేదు. ఎప్పుడు చెప్పినా 1, 2 గంటలలో వంపిస్తామని చెబుతున్నారు. దాదాపుగా రోజుకు 4, 5 సార్లు రిసెర్చి సెక్షను వారు ఫోను చేసినప్పటికీ ఆ ఇన్ఫర్మేషను రాలేదు. ఆ విధంగా రాకపోతే ఇక మేము చేయగలిగిందేమి ఉంది, ఏమీ లేదు. అయినా వీరు మాకు కొన్ని లెక్కలు ఇచ్చారు. గత సంవత్సరాన్ని పోల్చుకుంటూ ఈ సంవత్సరం మన పరిస్థితి బాగానే ఉందని సంతృప్తిని వెలిబుచ్చారు. ఇక్కడ ఒక విషయం గమనించాలి. 1977 వ సంవత్సరం కన్నా 1978వ సంవత్సరంలో చాలా ఎక్కువ స్థాయిలో నేరాల సంఖ్య పెరిగింది అన్నింటలోనూ. డెకాయిటునుంచి మర్దర్సు వరకు, రేపు వరకు అన్నింటలోనూ పెరిగింది. పెరిగినటువంటి సంవత్సరాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని ఈ సంవత్సరపు లెక్కలు ఇస్తూ అప్పటికన్నా ఈ సంవత్సరం తగ్గాయి, ఒక్క మర్దర్సులో తప్ప అని చెప్పారు వారు చెప్పినటువంటి ఈ లెక్కల ప్రకారం చూస్తే ఇది సంతృప్తి సడవలసిందేనా? మన రాష్ట్రంలో నగటున సెలకు 51 డెకాయిటీలు, రాబరీస్ అవుతున్నాయి, మర్దర్సు 103 అవుతున్నాయి. ఇది రాష్ట్రంలోని శాంతిభద్రతల పరిస్థితి. రేప్స్ సంగతి ఇందులో చెప్పలేదు. స్త్రీల మానభంగాలు విస్తారంగా జరుగుతున్నాయి. ఈ లెక్కలు మాత్రం సంపూర్ణంగా ఉన్నాయనడానికి వీలులేదు. నేను చూసిన సంఘటనలే అనేకం ఉన్నాయి. చంపిన శవాలను గుర్తు పట్టడానికి లేదని, వారసులు లేరని పోలీసులు డబ్బు తీసుకొని చేసిన అక్రమాలు కొన్ని ఉన్నాయి. లోతులోకి దిగితే అసలు నేరస్థులు ఎవరో బయట పెడితే ఆ నేరస్థులమీద చర్య తీసుకొనడం అనేది ఇబ్బందికరమవుతుందని గమనించినప్పుడు అన్ ఐడెంటిఫైడ్ అని, నో ఇన్ఫర్మేషన్

అని చేసినటువంటి సంఘటనలు అనేకం ఉన్నాయి. అందుచేత హత్యల సంఖ్య ఇంకా చాలా ఎక్కువగా ఉంది. అదేవిధంగా మిగిలిన నేరాల సంఖ్య చాలా ఎక్కువగా ఉన్నాయని మనకందరికీ తెలుసు. మనం చూస్తున్నాము. ఏ ప్రతీక చూసినా హత్యలు, దోపిడీలు, మానభంగాలు వార్తలే వస్తున్నాయి. ఇది ఎవరు చేస్తున్నారు అనే విషయాన్ని ప్రధానంగా చూడాలి. మాకు ఇచ్చిన సోటులో ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విధంగా చెప్పారు. "The Major challenges to law and order during 1979 came from extremist activity in Telangana and factions violence in Rayalaseema districts" అయితే ఈ సందర్భంలో ఇక్కడ ఇంకొక విషయం చెప్పారు. "A notable feature of extremist activity is the increasing intervention of extremist cadres in local factions on one side or the other, under cloak of ideology."

ఈ రెండింటిని జతచేసి జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే మనకు ఏమి అర్థం అవుతుంది? పాలక వత్తం వారు నక్సలైట్లు తో కలిసి ఇరువురయొక్క సహాయనాకారాలతో పోలీసువారి ప్రత్యేక సహాయంతో, వారి అండండలతో ఈ రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతలు రోజురోజుకు క్షీణించేట్లు చేస్తున్నారు, ఇది జరుగుతున్న పరిస్థితి, ఇప్పుడు ఈ ఎక్స్ప్రీమిస్టులు, కాంగ్రెస్ వారియొక్క కలియక గురించి చెప్పేముందు ఒక జనరల్ సూత్రం ప్రతివారికి తెలిసినటువంటి విషయాన్ని గుర్తు చేసుకొనడం మంచిది ఎక్కడైనా ఒక నేరము జరుగుతుంది అనే విషయం ముందుగానే కనుక పోలీసుకి తెలిస్తే పోలీసులు వెనువెంటనే వెళ్ళి చానిని ఆదుపులో పెట్టడం వారికి ఏమీ కష్టంకాదు, కాని ఈ గుండాయిజం చేసేవారు, హంతకులు, అరాచకవాదులు అందరికీ వాలక వత్తంలోని ఒక ముతా, ప్రత్యేకమైన ఒక పోలింగ్, పోలిస్సాహం ఉండడం మామూలుగానే నిజాయితీ పరులు అయిన పోలీసు ఆఫీసర్లు ఎవరైనా శాంతి భద్రతలు కాపాడాలి అనే ఆసక్తి ఉన్నవారు జోక్యము చేసుకుంటే తెల్లారేసరికి అతని ట్యాన్స్ వరో లేకపోతే ఏదైనా కంప్లయింటు విటిషనో లేకపోతే డిస్ మిసలో వస్తుంది. అందుచేత మాకు ఏమీ వట్టిందిలే ఎవరు ఎటుపోతే అనే రూపములో పోయే స్థితి వస్తుంది. అది కాకపోతే రాయలసీమలో ఇంతగా ఈ ఛాక్స్ ముతాలు ఎందుకు తగ్గాదాలు జరుగుతున్నాయి? గార్లగుట్టదగ్గర వట్టపగలు ఆర్. టి. సి. బస్సు ఆపుతారు. బస్సులో ఉన్న మనుషులను దించుతారు, జాంబులను పోలుస్తారు. తుపాకులను పోలుస్తారు. 7 గురిని చంపుతారు. మరొక ఊరిలో పంట చేలోనుంచి పంటను తీసుకొని బండ్లు వస్తూ ఉంటాయి. పోలీసు వెంబడి ఉంటుంది. ముతా పోతుంది. పోలీసు ముందరనే ఆ బండ్లను లూటీ చేస్తారు. చివరకు పోలీసులను కూడా తీసుకు పోయి చావ కొడతారు, ఆ పని సేసు చేస్తే ఊరుకుంటాడా చెన్నారెడ్డిగారు.? అదే కనుక మా పార్టీవారు ఎవరైనా చేసినట్లయితే బహుశః ఈ పాటికి ఎన్నివందల మంది మా నాయకులను కార్యక్రమలను చావగొట్టేవారో ఎన్నిగొమాలు దహనం చేసేవారో? ఎన్ని వేల మందిని అరెస్టు చేసేవారో. కాని ఇరువజాలు కూడా పాలక వర్గానికి సంబంధించినవారు, అందుకోసము వారు బన్ని నేరాలు చేసినప్పటికీ వారికి దీనిని గురించి ఏమీ ఇబ్బంది లేదు.

11-00 a.m.

సామాన్యంగా రోజువారీగా జరిగే దౌర్జన్యాలు ఎవరిమీ, జరిగే వ్యవసాయ కార్మికులమీద పేద, మీద హరిజనులమీద గిరిజనులమీద, అది చేసేవారు అంతా ఎవరు? సామాన్యులు కారు. భూస్వామిలు, ధనకులు. తన దగ్గర ఉన్న సొకరు ఏదో దొంగతనం చేశాడు కాబట్టి అన్ని టీసుకుపోయి కట్టి చావకొడతారు. అయితే అది చెబుతారే. ఎందుకంటే దొంగ తనము చేశాడు కాబట్టి, దొంగతనము చాల పెద్ద నేరము. అందుకే చంపివేస్తే మరాలేదు. కాని అదే భూస్వామిని అదే పాలేరు కనుక చావగొడితే వ్రో త్వం ఎమి చేస్తుంది? దానిని సీరియస్ గా తీసుకుంటుంది అంటే దొంగతనం పాపాలకు చాల విలువ. హరిజనుల, గిరిజనుల, వ్యవసాయ కార్మికులయొక్క పాపాలకు విలువ లేదు. ఇది ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి వాస్తవ పరిస్థితి అందుకే నక్సలైట్ల విషయం వస్తే ఇదివరకు దొంగరావుగారి ప్రముఖుల ఉన్నటువంటి రోజులలోను, ఆ తరువాత ఇప్పుడు కూడా కొన్ని కొన్ని ప్రాంతాల నూ మామూలుగా హరిజనులు, గిరిజనులు దగ్గరకి వెళ్ళి మీకు నక్సలైట్లకు అప్పును పెడుతున్నారట, మీరు చందాలు ఇస్తున్నారట అని పట్టకొని చావ్చి విచక్షణా రహితంగా కొట్టడం జైలులో పెట్టడం, దొంగకేసులు పెట్టడం వంటివి చేస్తున్నారు, సరే ఈ నక్సలైట్ల పట్టివేసే కనుక గిరిజనులు, యాలి, నిజంగా శాంతిభద్రతలు కాపాడాలి అనే టువటి రృష్టిని కేసులకు ఈ పక్షం చేస్తూ ఉంటే అర్థము చేసుకోవచ్చు, కాని ఇక్కడ దొంగతనం జరుగుతుంది అదే నక్సలైట్లను కాంగ్రెస్ (బి) నాయకులు తీసుకోవాలి అంటే దొంగతనం జరుగుతుంది అన్నాను వెళ్ళి చందాలు ఇచ్చి మార్కెట్ల పార్టీ నాయకులు మీదకి, జనతా పార్టీ నాయకులమీదకి దాడులు చేయించి హత్యలు చేస్తుంటూ ఉంటే కేసులే ఉండవే. పోలీసులు పట్టుకోవే. బాంబులు బహుశా సప్లయ అవుతూ ఉంటాయి. కట్టిమేదు ఫిస్టల్సు, వాల్వల్సు బహిరంగంగా సప్లయ అవుతూ ఉంటాయి, లైసెన్సులు లేనటువంటి గన్లు ఈ రోజున వంగల్లు జిల్లాలో కాంగ్రెస్ (బి) వారి ఇళ్ళలో కొన్ని వందలు ఉన్నాయి, కొన్ని వేల బాంబులు ఉన్నాయి. ఇవి అన్ని నక్సలైట్లను వెట్టువే చేయించారు. వాళ్ళు రోజూ ద్వారా సంపాదించుకున్నారు. ఇది అంతా పోలీసులకు తెలుసు అయిపోవటానికి వారు ముట్టుకోరు అన్నమాట కారణం ఏమిటి? ప్రతిపక్షాలను అణచడానికి, ముఖ్యంగా మార్కిస్టు కమ్యూనిస్టులు కానియ్యండి లేకపోతే తమకు వ్యతిరేకంగా ఉన్నటువంటి జనతా పార్టీవారు కానివ్వండి వారు చెబు తిరడానికి ఏ మేరకు మీరు ఉప యోగపడతారో ఆ మేరకు కిరాయి మూకలుగా ఉపయోగించుకోడానికి మీరు సిద్ధముగా ఉన్నారు. పోలీసువారు సహాయం చేయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నారు. అందుచేత మీరికి ఇబ్బంది లేదు. అంటే దీనిని బట్టి ఏమి అర్థము అవుతూ ఉంది? గుండాయిజాన్ని ప్రోత్సహించేది హత్యలను ప్రోత్సహించి ఎవరు? పోలీసు, పూర్తిగా తమ రాజకీయ స్వప్రయోజనాలకు, స్వార్థ ప్రయోజనాలకు ఉపయో గించుకోడానికి సూచుకున్న పాలక పక్షం కాంగ్రెస్ (బి) అని చెప్పవలసి వస్తుంది. వరంగల్లు జిల్లా గురించి నేను ఇదివరకు అనేకసార్లు చెప్పాను. తాజా సమాచారం చెబుతాను. ఇటీవలి ఒక వాస్తవం పది రోజుల సంగతి కొత్త గూడెం,

వెలుపల్లి అని రెండు గ్రామాలు ఉన్నాయి. కర్ణాటకలో జరిగిన వచ్చి
 క్రాంతి వారు క్రొత్తమిస్ట్రీస్ కలిసి ఏ చేస్తున్నారు. మా వర్గం మీద
 నానారకాల దాడులు చేశారు. మా కళ్ళు త్రిప్పించిన దెబ్బలు కళ్ళను
 కొట్టారు. దెబ్బలు తిన్నవారు వచ్చి పోలీసులతో ఏమిటా పాతారు?
 మేము క్రాంగ్రెస్ కార్యక్రమం మామీ మూగిస్తున్నామని పోలీసు
 చేరు అటారు. అంతకుముందు పోలీసువారు పొంతానం వైట్లు, అంతా
 తిసి ఉన్నారు అయ్యూ ఇక్కడ క్రాంగ్రెస్ వారు ఎవరో నక్కలైతే ఎవరో
 తెలుసుకోవడం మాకు కష్టముగా ఉంది అని పోలీసు అధికారులు క్రాంగ్రెస్
 వారివైన మార్క్సిస్టుల దాడులను చెబుతున్నారని ప్రకటించారు. ఈ వైట్లు నుంచి
 మునుపాడు ఒక కరపత్రము వచ్చింది. దెబ్బలు తిన్నవారు అంతా మా నక్క
 లైట్లు కార్యక్రమం. ఈ నక్కలైట్లు కార్యక్రమం వైట్లైన మార్క్సిస్టుల వారు
 దాడి చేశారు అంటున్నారు. కరపత్రాలు ఉన్నాయి, మీకు మా కథలు.
 ఇదివరకే మీకు ఇచ్చారు. ఆ జాబితా వెడతాం ఈ విధానం ఇక్కడ కూడా
 జరుగుతూ ఉంది సూర్యాపేట తాలూకాలో ఇది వరకు జరిగిన దాడులంద
 ర్థంలో చివకు నవ్ ఇన్స్ పెక్టురు మీద కూడా దాడులు పెరుడం అని వెంబ
 డనే జాతా పార్టీ కార్యకర్త చెయ్యి గిరికోవడం బాంబు దెబ్బలు తిని. ఆ
 బాంబులు తయారు చేస్తుంది ఏ కాంగ్రెస్ నాగుతుడు, అక్కడ లో ఏ
 కాంగ్రెస్ నాయకుడు దాడికి బాధ్యుడు అని పోలీసుల నానావాళ్ళు పోయి
 పటి తిసుకువచ్చి బాంబులు కూడా ఉంటారు ఈ రోజు వరకు హరిమీద
 కేసులు శేవు బారంజా కాంగ్రెస్ (ఎ) నాయకులు కాబట్టి ఎవరిమీ కేసు లేదు.
 అంతేకాదు తనసరి వన బడ్జెట్ సమావేశం జరుగుతున్న సమయంలో బారంజా
 పేట పట్టణంలో ఒక కాంగ్రెస్ (ఎ) కార్యకర్తకు సంబంధించిన ఒక గాబు
 దుకాణంలో బాంబులు ప్రేలతాయి. అక్కడ బాంబులు పన్నే అయిన కాలు
 పోయింది. ఎందుకని వచ్చిందండి కాంగ్రెస్ (బి, అతని దుకాణం నికి ఆ
 బాంబు? ఆ నక్కలైట్లు కార్యకర్త ఇక్కడికి ఎందుకు వచ్చాడు? ఇది అన్ని
 కనుక కాస్త జాగ్రత్తగా చూస్తే మనకు చాల అర్థము అవుతుంది అదే రకంగా
 అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మనకు చాల స్పష్టంగా తెలుసు. ఇదివరకు అనేక సందర్భాలలో
 ఒక్కొక్క ఘటన తీసుకుని చెప్పాము వక్కలైట్లలో అనేక గ్రూపులు
 ఉన్నాయి. అందులో చంద్ర పుల్లారెడ్డి గ్రూపు, కొండవల్లి సీతారామయ్య
 ఒక గ్రూపు, అందులో ప్రోలింపియా ఒక గ్రూపు. ఇంకా రకరకాల గ్రూపులు
 ఉన్నాయి. ఈ ఘోషాములు ఎక్కడ వారికి ఏ గ్రూపు అవసరమైతే ఆ
 గ్రూపును ఉపయోగించుకుంటున్నారు. చివరకు అయ్యవారి జంబాలు అయ్య
 వారికే ముప్పు తెస్తున్నాయి అని ఈ విషయం కూడా గమనించండి కాంగ్రెస్
 (బి) వారు. మిరియాల గూడెంలో అదే నక్కలైట్లను ఉపయోగించుకొని
 ఒకరిని ఒకరు చంపించుకున్నారు అది కూడా మరచిపోకండి. అందుకని ఈ రోజున
 మా మీద దాడులు, చివరికి వారికి వ్యతిరేకంగా ఉండేవాని చంపించడంకోసం

ఇది సర్వ సాధారణం అయిపోయింది. అందుకని ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చినటువంటి నోటులో విషయాలు— A notable feature of extremist activity is the increasing intervention of extremist cadres in local factions on one side or the other.

(Mr Deputy Speaker in the Chair)

అనే దానికన్నా కాంగ్రెస్ (ఐ) వారు ఏ గ్రూపు వీలు అయితే ఆ గ్రూపును చేతబట్టుకొని ప్రతిపక్షాలను అణచడం కోసం మాత్రమే వాళ్ళు ఈ పని చేస్తున్నారు. ఎక్స్‌టింజిమిస్టుల ఉపయోగించుకుంటున్నారు అని చెబితే అది నిజాయితిగా ఉంటుంది సోబరుగా ఉంటుంది ఈ సమయంలో ఈ ప్రభుత్వానికి ఈ లా అండ్ అర్డరు మెంటెన్ చేయడం అనేది ప్రధానంకాదు. తమ గ్రూపును బలపరుచుకోవడం ప్రధానం అవుతున్నది. ఈ రోజున నల్లగొండ జిల్లాలోను, ఖమ్మం జిల్లాలోనూ అదే ఒరుగుతోంది. తాజా ఉదాహరణ మీకు నల్గొండ జిల్లా నుంచి ఇవ్వాలి అంటే అన్యత, మిరియాల గూడెం తాలూకాలో అక్కడ ఖిషనాయకి అనే మా కార్యకర్తను మర్దరు చేశారు. మర్దరు చేసినవారు ఎవరు? కాంగ్రెస్ (ఐ) నాయకులు. మర్దరు చేసిన తరువాత అక్కడ ఉన్న సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరు సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరు కూడా వాస్తవాన్ని ఆధారముగా చేసుకొని కేసులు విచారణకు పూనుకున్నారు. మూడవ రోజున వారిద్దరిని అక్కడి నుంచి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసిపారేశారు ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయడమే కాకుండా అక్కడ ఉన్నటువంటి ఆ కేసును ఎవరైతే హంతకులని ఆరోపించబడుతున్నారో ఆ హంతకుల యొక్క కోరిక మీద ప్రభుత్వం ఏమి చేసింది? క్రయము బ్రాంచివారికి వచ్చిపెప్పింది. ఈ క్రయము బ్రాంచివారు చేస్తున్నది. ఏమిటి? ఈ కేసును ఊపిరిలేకుండా చేసిపారేశారు. వారి యొక్క సహాయ సహకారాలతోటి ఈ రోజున ఆ నేరస్థులు అంతా బయటికి వచ్చారు. అంతేకాదు మరొక సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరును తీసుకువచ్చారు. మాధవరావుగారిని, మరొక క్రొత్త సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరుని ఒక ఆరవ ఆయనను తీసుకువచ్చి అక్కడ పదిేశారు. వారు చేస్తున్న పని ఏమిటి అంటే ప్రతిరోజు ఈ గుండాలను ప్రోత్సహించడం, వీరి మద్దతులో ఈ గుండాలను గ్రామాల మీద దాడులు చేయడం కార్యకర్తలమీద దాడులు చేయడం కొట్టడం, కాళ్ళు విరగ కొట్టడమే కాకుండా బాంబులు ప్రయోగిస్తున్నారు. తుపాకులు ప్రయోగిస్తున్నారు. యీ రోజున మిరియాలగూడెం తాలూకాలో అనేకమందిని గాయపరుస్తున్నారు. కాని దురదృష్టము ఏమిటంటే దీనిమీద ఏ చర్య తీసుకోలేదు. ఇంకొక ముఖ్యవిషయం గమనించవలసి వుంది. మిర్యాలగుడాలో ఒరుగుతున్నటువంటి ఈ దాడుల సందర్భంలో నిజాయితిగా ఉండే పోలీసు అధికార్లను మార్చి వేయడం జరిగింది నిజాయితి అంటే మాకు అనుకూలురుకాదు. కేసును ఉన్నదున్నట్లు రిజిస్టర్ చేసేవారు. ఇప్పుడు క్రొత్త సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరును, సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరును తీసుకువచ్చి, వాళ్ళ ప్రోద్బలంతో గ్రామాల మీద విచ్చలవిడిగా దాడులు ఒరుగుతున్నాయి. ఆ జిల్లాకు సంబంధించిన అనేకమంది శాసనసభ్యులు ఐ.జి. ని ఇతర ఉన్నతాధికారులను కలిసారు. చివరికి ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా ఒక మెమోరెండం ఇచ్చారు. కాని దురదృష్టవశాత్తు

11-10 a.m.

ఫలితం లేకుండాపోయింది. ఎందుకని? పరిస్థితి ఈ విధంగా వున్నప్పుడు శాంతిభద్రతలు కాపాడబడతాయా అని నేను అడుగుతున్నాను. అట్రాగే క్వెస్ట్ జ్యూజ్ వారు నిష్పక్షపాతంగా పని చేస్తారా? ఇందులో కూడా రాజకీయాలు. ఇందులో దూరంగా పోవలసినపనిలేదు. నా మీద బాంబుతో దాడిచేసి హత్యా ప్రయత్నం చేసిన కేసు సంగతే నేను చెబుతున్నాను. నా కేసు సంగతి ముఖ్య మంత్రిగారు కూడా వింటే బాగుంటుంది. మార్చి నెల 5వ తారీఖున నా మీద దాడి జరిగితే. మొన్న జూన్ 13 వ తారీఖున నా దగ్గరకు ఒక పోలీసు ఆఫీసరు వచ్చారు. 14 నుండి మనకు అసెంబ్లీ ప్రారంభం కాబోతున్నది. ఆయన వచ్చి ఏమన్నాడంటే నీ కేసును గురించి, నీ అసెంబ్లీలో మాట్లాడకు. దానివల్ల నీకు న్యాయం జరగదు. ఇప్పుడు నేను ఆ పైలు తీసుకున్నాను. విచారణకు పోతన్నాను. నేను న్యాయం చేస్తాను, అని నా దగ్గరకు వచ్చాడు మార్చి 5వ తేదీన నా మీద దాడి జరిగితే, జూన్ 13 తేదీ నాకు రాత్రినా దగ్గరకు వచ్చి తాను విచారణకు పోతున్నానని చెబుతాడా! దీన్ని ఏమని అర్థం చేసుకోవాలి? పోలీసు డిపార్టుమెంట్ చేత కాకుండా ఊరుకొందా? చేతకాక కాదు. ఉద్యోగపూర్వకంగానే ఊరుకొన్నది. దీనికి బాధ్యులవరు, దీని సంగతి ఏమిటనే విషయం వారికి తెలుసు. వారి గుట్టు బయట పడుతుంది, చివరికి ప్రభుత్వం అప్రతిష్టపాలు అవుతుంది, ప్రభుత్వం రాజీనామా ఇవ్వవలసిన పరిస్థితి వస్తుంది. అలాంటి తీవ్రమైన సమస్య అదులో ఇమిడి వుంది కాబట్టి కావాలని ఆ రకంగా చేస్తున్నారు. అంతేకాదు, మొదటినుంచీకూడా నేను చెబుతూనే వచ్చాను. ఏ జిల్లాకైనా మంత్రి, ఏ నాయకులు వచ్చినా ఆ జిల్లా అభివృద్ధి కోసం, తమ పార్టీని బాగుపరచుకోవడానికి నూమూలు పద్ధతిలో పనిచేస్తే మాకు అభ్యంతరం లేదు. కాని పోలీసు అధికారులను చేతిలో పెట్టుకొని హత్యా రాజకీయాలను ప్రోత్సహిస్తే చాలా ప్రమాదం వుంటుందని మా జిల్లాగురించి చాలాసార్లు చెప్పాను. ఇక పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా సంగతి ఏమిటి? అక్కడ చించినాడు అనే గ్రామంలో మా కార్యకర్తలను మర్డర్ చేస్తారు. ముఖ్య నాయకులమీద దాడి చేస్తారు పోలీసు అధికారులమీద మంత్రిలు ప్రభావం వేస్తారు. మంత్రిగారి ప్రోత్సాహం, పోద్యలం అనేది అక్కడ హంతకులకు వుంటూ వున్నది. నాళ్ళకు బెయిల్ దొరుకుతుంది. మానాళ్ళకు బెయిల్ దొరకదు. వాళ్ళేమో వెళ్ళి కొడుకుల్లాగా తిరుగుతుంటారు, మా వాళ్ళేమో దొంగలా బాధపడవలెనా? వాళ్ళు అందరు స్వేచ్ఛగావుంటారు, మా వాళ్ళేమో అరచేతిలో ప్రాణాలు పెట్టుకొని బిత్తకాల్నా? ఇదంతా ఏమిటి? నేను ఒక విషయం మీకు మనవిచేయదలచుకొన్నాను. ఇదంతా తమ స్వార్థపర రాజకీయాలకోసం, గ్రూపును బలపరచుకోనే నిమిత్తం మాత్రమే. ఈ శాంతిభద్రతలను పరిశీలిస్తే మాత్రం అవి శాంతి భద్రతలు కావు. అవి చివరకు చాలా అనర్ధాలకు దారి తీస్తాయి. చివరిగా నేను మనవిచేయదలచుకున్నది ఏమిటంటే ఈ లెక్కలు మాత్రం చాలా తప్పుదారి పట్టించేవిగా వున్నాయి. ఇంకొక విషయం ఏమిటంటే ఒక్క పరంగల్ లౌస్ లోనే 15-3-79 మరియు 19-4-79 మధ్య వారానికి ఒక హత్యచొప్పున రాజకీయ హత్యలు జరిగాయి. ఇప్పుడు నాకు వచ్చిన ఒక సమాచారం. ఇక పోలీసు పాత్ర

గురించి కొంతగా చెప్పవలసివుంటుంది. నేను పోలీసు అధికారుల విషయంలో రెండు విషయాలు చెప్పదలచుకున్నాను. ఒకటేమిటంటే అందులోకూడా నిజాయితీ పంటలు ఉన్నాయి. వారిమీద ప్రభుత్వం యొక్క ప్రెస్సర్ వుంటుంది. ప్రభుత్వం వాళ్ళను ఎరిగి కని చేయనీయకపోదు. ఆ దేశ పుయంలో మరొక సరగతివుంది. అది పాలక వర్గానికి డివిజం చేయడానికి అలవాటు ఉండే వాడు. వాళ్ళను ఉపయోగించుకొని డివిజన్లు జిల్లాల్లో పరిపాలన చేయదలచుకున్నాడు. దీని ఫలితం ఎక్కడి పోలీస్ డివిజన్లు లాకప్ లోకూడా అనేకమంది చంపబడ్డారు, అనెంట్ లో లోల్లి చేసినప్పటికైనా ఇది అరుగుతుంది. అన్న ఈ మధ్యనే సర్కార్ లాగ్ పోలీస్ స్టేషన్ లో ఒక వ్యక్తిని చావనట్టారు. పోలీసులుకూడా రేప్ చేస్తున్నారు. పోలీసులే ఈ విధంగా రేప్ చేయడాని, చావగొట్టడానికి, లాకప్ లో చిత్రపింసలు పెట్టడానికి పూనుకున్న లాకప్ ఇంక లా అడ్ అర్డర్ ఏముంటుంది కాబట్టి దయచేసి వివిధ ప్రభుత్వ పంటివి జరగకుండా నిష్పక్షపాతంగా లా అడ్ అర్డర్ ను మెయింటెన్ చేయాలని కోరుచున్నాను. చివరికి ఈ రోజున నావోటివాడు స్వేచ్ఛగా జరిగే పరిస్థితి లేదు. రాజకీయ నాయకులకు స్వేచ్ఛ లేదు, ట్రైకు స్వేచ్ఛ లేదు, హరిజనులకు గిరిజనులకూ స్వేచ్ఛ లేదు. ఈ రకమైన దుస్థితి ఏవీ పరిణామాలు దారితీస్తుందిని హెచ్చరిస్తున్నాను.

శ్రీ బి. సత్యయ్య (పరకాల) :—అభ్యుదయ, రాష్ట్ర లో వుండే లా అడ్ అర్డర్ పరిస్థితి గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు సమగ్రమైనటువంటి వరాలను ఇచ్చారు. సమయం ఎక్కువలేక కాబట్టి నేను ముఖ్యమంత్రిగారు యిచ్చిన వివరాలలోకి పోకుండా ఈనాడు రాష్ట్రంలో వున్నటువంటి పరిస్థితి గురించి సమదానగా నేను మనో చేయదలచుకున్నాను. ఈనాడు రాష్ట్రాన్ని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పరిపాలన చేస్తున్నదని, దీనిని అప్రతిష్టపాలు చేయాలని కొన్ని పార్టీలు కక్ష కట్టి కావాలని చేసే పనులను కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం మీద రుద్దడం అనేది ఒక అసహాయితీగా, అలవాటుగా అయిపోయింది. అయితే ఈనాడు మనకు చెప్పేవాటికి, గ్రామాలలో పోయిచూస్తే పరిస్థితి భిన్నంగా వుంది. గ్రామాలలో ప్రజలు చాలా భయంకరంగా, భీతిగా జీవిస్తుంటే మరి ఇక్కడ మనం ఏదో ఒక ప్రజలు మీద మనకు చాలా దయాదాక్షిణ్యాలు వున్నట్లుగా చెప్పినంత మాత్రాన కాదు. ఈనాడు ఒక్క వరంగల్ జిల్లాలో వున్న పరిస్థితిని ఆలోచిస్తే ఇంటిరియర్ అడవి ప్రాంతాలలో వున్నటువంటి గ్రామాలకు వెడితే అక్కడి వాళ్ళు ఏ సాగ్గి అని చెబితే ఏం ముప్పు వస్తుంది అనే యాందోళనలో వున్న పరిస్థితులు ఈనాడు వున్నాయి. ఎందుకంటే వాళ్ళ భక్తి విశ్వాసాలతో ఈనాడు పోలీసులు చేపట్టడంకా లేదు. కేవలం భయానికై నా కూడా వాళ్ళు అందులో చేరి కై అకపోతే వాళ్ళ జీవితాలకి మరో దారిలేదు వాళ్ళ ఆ విధంగా జీవించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది.

వరంగల్ జిల్లాలో ఇప్పుడున్నటువంటి పరిస్థితిని సమీక్షించి చూస్తే, అక్కడ కాట్రవల్లి సర్పంచ్ మీద దాడిచేయడం జరిగింది. దాదాపు 300 మంది

చేయాలనీ కొన్ని పార్టీలు కక్ష కట్టి కావాలని చేసే పనులను కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం మీద గుడ్డం అనేది ఒక అనవాయితీగా, అలవాటుగా అయిపోయింది అయితే ఈనాడు మనకు చెప్పేవాటికి, గ్రామాలలో పోయి చూస్తే పరిస్థితి భిన్నంగావుంది. గ్రామాలలో ప్రజలు చాలా భయంకరంగా, భీతిగా జీవిస్తుంటే మరి ఇక్కడ మనం ఏదో పేద ప్రజల మీద మనకు చాలా దయాదాక్షిణ్యం వున్నట్లుగా చెప్పినంతమాత్రాన కాదు. ఈనాడు ఒక్క వరంగల్ జిల్లాలో వున్న పరిస్థితిని గురించి ఆలోచిస్తే ఇంటిరియర్ అడవి ప్రాంతాలలో వున్నట్లుంటే గ్రామాలకు వెడితే అక్కడి వాళ్లు ఏ పార్టీ అని చెబితే ఏం ముప్పు వస్తుందో అనే భయాందోళనలో వున్న పరిస్థితులు ఈనాడు వున్నాయి. ఎందుకంటే వాళ్లు భక్తి విశ్వాసాలతో ఈనాడు పార్టీలను చేపట్టడం కాలేదు కేవలం భయానికైనా కూడ వాళ్లు అందులో చేరి జై ఆనకపోతే వాళ్ల జీవితాలకి మరో దారి లేక వాళ్లు ఆ విధంగా జీవించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది.

వరంగల్ జిల్లాలో ఇప్పడున్నట్లుంటే పరిస్థితిని సమీక్షించి చూస్తే, అక్కడ కాట్రోలర్ల సర్పంచ్ మీద దాడిచేయడం జరిగింది. దాదాపు 300 మంది దాడిచేస్తే వాళ్లు వుపయోగించిన మారణాయుధాలను పోలీసులు పట్టుకొని వారిమీద కేసుపెట్టడంకూడా జరిగింది. అక్కడికి పోయి చూసినట్లయితే రోజూకూలీ చేసుకునే పేదవాడి కాళ్లు, చేతులు విరిగిపోతున్న పరిస్థితి చూస్తే. ఆ దీనావస్థను చూస్తుంటే మరి ఈ మార్కెట్లుగానీ, నక్కలైట్లుగానీ ఏ సిద్ధాంతాల మీద పనిచేయదలచుకున్నారో ఆ సిద్ధాంతాలు ఏమైపోతున్నాయో అనిపిస్తుంది. కమ్యూనిస్టులలో, నరసంపేటలో ఒక సర్పంచు హత్యచేయబడినప్పుడు అక్కడ వున్నట్లుంటే వరంగల్ జిల్లా మంత్రులు, మేమందరం వెళ్లినప్పుడు అక్కడ ఒక దీనమైన పరిస్థితిని చూడవలసివచ్చింది. రోజూ కూలీ చేసుకునే వారి కాళ్లు, చేతులూ విరిగివుండడం అక్కడ మేము స్వయంగా చూసాం. అతను ధనికుడా భూస్వామీ అంటే రోజూ కూలీ చేసుకుని బ్రతికితేవాడు. అలాంటివాణ్ణి కాళ్లు చేతులూ విరుగుతున్నాయి అంటే ఇందిరా కాంగ్రెస్ కు ఒటు వేయడమే అతడు చేసిన పాపం. అదితప్ప అతడు చేసింది ఏమీలేదు. ఈ పార్టీమీద వున్న సానుభూతికి అతడు ఈనాడు శిక్ష అనుభవించవలసివచ్చింది మొన్న మొన్ననే వరంగల్ జిల్లాలోని ఘనపూర్ బ్లాకులో విద్యాసాగర్ రెడ్డి అనబడే చాలా చురుగ్గా పనిచేసే కార్యకర్తను చంపి అతని బెడ్ క్రింద ఒక ఉత్తరం పెట్టిపోయారు. ఇట్లు మేము చంపాం అని మార్కెట్లు, నక్కలైట్ల పేరుతో వుత్తరం వ్రాసిపెట్టిపోవడం జరిగింది అదేకాకుండా వరంగల్ లోని దేసాయిపేటలో విరకుమరయ్య అనే వ్యక్తిని, ప్రభుత్వంలో డిప్యూటీ సర్వేయర్ ఉద్యోగం చేస్తున్నతనిని బాంబులతో దాడిచేసి చంపారు. ఈ విధమైన పరిస్థితులు వరంగల్ జిల్లాలో వున్నాయి. అంతేకాక వాళ్లకు మెజారిటీ వున్నట్లుంటే గ్రామాలనుంచి వాళ్లకు మెజారిటీ టిలేని గ్రామాలకు లారీలమీద కొంతమందిని తీసుకువచ్చివట్లా గ్రామాలపై దాడిచేసి అక్కడ వుండే వాళ్లను కొట్టి, బెదిరించి వారిని తమపార్టీలో చేర్చించుకోవడానికి ప్రయత్నాలుకూడా జరుగుతున్నాయి. మొన్న మొన్ననే 29.5.79న జాకారంలో శంకర్ రావు అనే సర్పంచు మీద కూడా దాడి చేయడం జరిగింది. అతడు తప్పించుకొనిపోతే అతని ప్రాణాలు దక్కాయి. అదే విలేజిలోపల ఐదుగురు హరిజనులను కూడా కొట్టారు. అన్ టచబుల్స్ అనే మిళ మీద

11.20 am.

వాళ్లను కొట్టారు. ఈ క్వాలిటీ కావాలి, సమానత్వం రావాలి, పేద ప్రజలు పైకి రావాలి వాళ్లను కూడా సమాజంలోని ఇతరులతో సమంగా చూడాలనేది ఎంతవరకు మనం పాటిస్తున్నామా అనిపిస్తుంది. అంతే కాకుండా ములుగు తాలూకాలో సర్వాపూర్, జగన్న పేటలో మామూలు రైతులకు ఉన్న పట్టాబాండ్స్ లో దురాక్రమణ చేసి అందులో యిండ్లు కట్టించడం జరుగుతున్నది. పసరా లోపల సంవత్సరం క్రితం సహదేవరెడ్డి అనే కాంగ్రెస్ కార్యకర్త కాళ్లు చేతులు విరగగొడితే యిప్పటివరకు మంచంమీద నుంచి లేవకుండా ఉన్నాడు. ఈ విధంగా వరంగల్ జిల్లాలో ఏదో పార్టీ అని ప్రజలను బెదిరించి, ఆ పార్టీలో చేర్చుకోవాలనే ప్రయత్నం. వారు చేసిన దురాక్రమణ కాంగ్రెస్ వారు చేస్తున్నారని సేరారోపణ సబబు అయినది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. బాంబుల తయారీ విషయంలో కాంగ్రెస్ వారు తయారు చేస్తున్నారనే కేవలం అభూతకల్పన. కాంగ్రెస్ వారికి యిటువంటి తత్వాల మీద గాని, సిద్ధాంతాల మీద గాని నమ్మకం లేదు. బాంబులు తయారు చేసి ప్రజలను బెదిరించి ఓట్లు సంపాదించి రాజ్యాలు సంపాదించి పరిపాలించాలనే తత్వంగాని, ఆశయం గాని ఈ పార్టీకి లేదని మనవి చేస్తున్నాను. లింఫియా ఆనో మావో పార్టీ అనో, మార్క్సిస్ట్ అనో రకరకాల పార్టీలు ఉండి వారిలో వారికి పడక వారు వారు దాడులు చేసుకుంటూ కాంగ్రెస్ వారు మార్క్సిస్ట్ లు రాడికల్స్ యింకెవరో కమ్మమ్మ అయిపోలినువారితో చెయ్యి కలిపి మా మీద దాడి చేస్తున్నారనేది కేవలం అభూతకల్పన. ఇది నమ్మకకర్మ కానటువంటిది. ఇది సిటీలో ఉండి ఆలోచించడం విషయం కాదు. గ్రామాలలో పోయి స్వయంగా చూస్తే అక్కడ ప్రజలు ఏ పరిస్థితులలో ఉన్నారో తెలుస్తుంది. ఈనాడు వారు అక్కడనే కాట్టకపోతే, ఆ జండా పెట్టకపోతే వారికి రక్షణ లేదు. ఈ పరిస్థితిలో వారు బ్రాహ్మకుతున్నారు. ఏదో పార్టీ పరిపాలన చేస్తున్నది దాని మీద నిందారోపణ చేసి నునపార్చిని అడ్డవృద్ధి చేసుకోదాని కార్యక్రమం చేపడదామనే ఆలోచన దీనికి ప్రజాస్వామ్యంలో స్థానం లేదు. ప్రజలు ఇది ఎంత పెరిగినా కూడా ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజలు తీర్పు యివ్వకమానరు. ప్రజలలో చైతన్యంలేదని అనుకోవడం పొరపాటు ప్రజలు అమాయకులు కాదు, వారు కూడ కొంత ఓపిక పడుతున్నారు. ఆ ఓపిక నశించిన రోజున ఆ ప్రజా హోన్ని ఆవలము. ఈనాడు పోలీసు అఫీషియల్స్ ఈ ప్రభుత్వాన్ని దాసోహం అయి పని చేస్తున్నదనే సేరారోపణ సరైనది కాదు. ఎవరి మీదనే యాక్చన్ తీసుకోవాలని చేస్తున్నారో వారి మీదనే కరపత్రాలు చేసి, వారి మీదనే పెటిషన్స్ పెట్టిన సందర్భాలు ఉన్నాయి, వాటిని గురించి ఏమీ ఆలోచించకుండా ఈనాడు కేవలం పోలీసుల మీద కాంగ్రెస్ మీద నింద వేయడం సరైనది కాదు. ఈనాడు మార్క్సిస్ట్ కార్యాలాపాలు వరంగల్ జిల్లాలో చాల తీవ్రంగా ఉన్నాయి, ఎవరైనా పోలీసు అఫీషియల్స్ చర్య తీసుకుంటే వారు మంచి వారు కాదు తిరిగి పంపించడానికి కూడ ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నది. ఎక్కడైతే వారు పని చేయడం లేదో వారు మంచిపోలీసు అఫీషియల్స్ అని మెచ్చుకోవడం జరుగుతున్నది. రాష్ట్ర ప్రభ త్వం గాని, అలాంటి చర్యలను ఖండించి తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటుంది. ఓకార్ గారు చెప్పినట్లు - కాంగ్రెస్ వారు బాంబులు

చేస్తున్నారు అనే నేరారోపణ, ఏ కాంగ్రెస్ వారు ఎక్కడ తయారు చేస్తున్నారో స్పెసిఫిక్ గా చూసి వారు బైట చెప్పవలసింది గాని మొత్తం కాంగ్రెస్ వారితో చేస్తున్నారు అనడం సరైనది కాదు. పేద వర్గం ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడి ఈ సిద్ధాంతాలకు కట్టుబడి ఉన్నదే గాని, ఏదో దాడులు చేసి, దురాక్రమణ చేసి ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఈ పార్టీ ని నిలబెట్టుకోవాలని లేకపోతే ఈ పార్టీ ని ఆభివృద్ధి చేసుకోవాలనే ఉద్దేశ్యం లేనివి మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో వున్న పరిస్థితులన్ని సమీక్షిస్తూ, వరంగల్ జిల్లాలో వున్న పరిస్థితులు సమీక్షించి, వరంగల్ ప్రాచారాబాద్ తరువాత ముఖ్యపట్టణం వంటిది. అటువంటి పెద్దపట్టణంలో ఏది మొదలు అయినా రాష్ట్రం అంతా వ్యాపించే అలవాటు వున్నది. కాబట్టి అక్కడ ఈనాడు పరిస్థితులు బాగా లేవు. మార్కిస్టి కార్యకలాపాలు, నక్సలైట్ కార్యకలాపాలు ప్రజలను భయాందోళనలో ఉంచుతున్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారిపైన తగిన చర్య తీసుకొని ఈ కార్యకలాపాలను నిలిపివేసి ప్రజలకు ధైర్యాన్ని కలిగించేటట్లుగా చర్య తీసుకోవాలని ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తూ కెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. పాపయ్య రామాన్న పేట :—అధ్యక్షా, ల్యాండ్ ఆర్డరు విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న బందోబస్తు బాగా ఉన్నప్పటికీ ఈ హత్యలు, వీటి పూర్వాపరాల గురించి ఆలోచిస్తున్నప్పుడు రాజకీయమైన గ్రూపుల తగాదాలు, రాజకీయ నాయకుల యొక్క బాక్ గ్రౌండ్ ఉండి ఈ హత్యలు జరుగుతున్నట్లుగా తోస్తున్నది ఈ రాజకీయ హత్యలకు మా నల్లగొండ జిల్లా కూడ ఈ మధ్యన చాల ప్రసిద్ధి అయిపోయింది. ఎక్కువ హత్యలు కడప జిల్లాలో జరుగుతున్నాయి అంటే నల్లగొండ జిల్లాలో కూడ హత్యలు ఈ మధ్యన ఎక్కువగానే జరుగుతున్నాయి. మా జిల్లాలో మార్కిస్ట్ నాయకులు చేస్తున్న ప్రోత్సాహాలు, వారి కార్యకర్తలు చేస్తున్న కార్యకలాపాల గురించి చాలమంది కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలేగాక ఏ పార్టీకి సంబంధించినటువంటి కార్యకర్తలు కూడ చెప్పడం జరిగింది. రాజకీయ నాయకులు ఈ రాజకీయ హత్యలకు ప్రోత్సహిస్తున్నారు. చదువు సంస్కారం లేనటువంటి ఆమాయకులైన కార్యకర్తలు .....

శ్రీమతి ఎమ్. స్వరాజ్యం :—హత్యలు అనే చెప్పడం కాదు. హత్యలు ఎవరు చేశారు? చేయబడ్డవారు ఎవరు?

శ్రీ కె. పాపయ్య :—మాకు అదిన సమాచారాన్ని బట్టి చెప్పవలసి వస్తున్నది. కాని ఊరికెనే ఆరోపణ మాత్రం చేయడం లేదు. చాలమంది వచ్చి అతిదీనంగా మేము ఎదుర్కోలేకుండా పోతున్నామని చెబుతున్నారు. ప్రతి ఒక్క మర్డర్ వెనుక ఒక ప్లాన్ ఉన్నది. ప్లాన్ ప్రకారంగా యివి జరుగుతున్నాయి. మేము దీనిని ఎట్లా ఎదుర్కోవాలి? ముఖ్యమంత్రిగారిని కలవాలి, లా ఆండ్ ఆర్డర్ సిట్టయేషన్ పటిష్టంగా చేయాలని వారు చెప్పినప్పుడు మేము చెప్పవలసి వచ్చినది. మీరు ముఖ్యమంత్రిగారిని, స్వయంగా కలవండి. మమ్ములను కలిస్తే ప్రయోజనం లేదు. అని చెప్పవలసి వచ్చినది. మీరియాలగూడెం తాలూకాలో వంగాల మాధవరెడ్డిని హత్య చేసిన విషయం అందరికీ విదితమే. సుర్యగూడెంలో ఒక హత్య, ఆలేరులో కొన్ని హత్యలు జరిగినాయి. ఈ హత్యలన్నిటి గురించి ఆలోచించినప్పుడు ఒక ప్లాన్ ప్రకారంగానే జరుగుతున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను.

క్రైమ్ జాంచ్, ఎస్.పి.జాంచ్ వారు ఈ హత్యలు ఎక్కడ జరుగుతున్నాయి వీటి పూర్వాలూ తెలుసుకొని లా అండ్ ఆర్డరు బందోబస్తు చేయకుండా పోయినట్లయితే ఈ హత్యలు యింకా ఎక్కువగా జరుగుతాయి. కాబట్టి లా అండ్ ఆర్డరు యింకా ఎక్కువ పట్టణం చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతూ కలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎమ్, వెంకయ్యనాయుడు :—అవ్యజ్ఞా. ఈ రాష్ట్రంలో చెన్నారెడ్డి గారి ప్రభుత్వం వచ్చినప్పటి నుండి యిప్పటివరకు-గతసారి బడ్జెట్ సమావేశాల్లో హోమ్ శాఖ వైన, లా అండ్ ఆర్డరు వైన చర్చిస్తున్నప్పుడు మనకు కొన్ని లెక్కలు యిచ్చారు. ఇప్పుడు యివ్వాల తా అండ్ ఆర్డరు గురించి డిస్ కవ్ చేస్తాము అంటే మరల ఒక నోట్ విక్ క్యుట్ చేశారు. ఇది జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ డిపార్ట్ మెంట్ నుంచి వచ్చిన నివేదికలోగా చెపుతున్నప్పటికీ యిది పోలిసు వారు తయారు చేసి పంపించిన నివేదికలాగా వున్నది తప్పితే మరేమీ కాదు. చిన్న లెక్కలు చూపించి 5 రేప్స్ తగ్గినాయి, 11 దొంగతనాలు తగ్గినాయి, ఫలానివి 18 తగ్గినాయి అని ఏదో ఒక రకంగా ఈ డిస్ కవన్స్ లో యింతకు ముందు కన్న యిప్పుడు తగ్గిందని చూపించడం కోరచేసిన లెక్కలు తప్పితే రాష్ట్రంలో జరుగు తున్న వాస్తవ పరిస్థితులు ఈనాడు యిక్కడ పెట్టిన నోట్ కు భిన్నంగా ఉన్నవనే విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు గుర్తించాలి. ఈ రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న హింసా కాండకు, అశాంతికి, రాష్ట్రంలో నెలకొన్న అసాధారణ పరిస్థితులకు ఎవరు కారణం అనే విషయాన్ని కూడ రాష్ట్రప్రభుత్వం ఆలోచించాల్సిన అవసరం వున్నది. ఈ అవవాదును తీవ్రవాదుల పైకి నెట్టివేసినంత మాత్రాన లేకపోతే మరొక రాజకీయ పార్టీ మీద పులిమివేసినంత మాత్రాన, యింకో రాజకీయ పార్టీయే దీనికి కారణంఅని చెప్పినంత మాత్రాన ప్రభుత్వ భాద్యత మాత్రం దీనిలో లొంగిపోదు అనే విషయాన్ని అధికార పక్ష మితులు గుర్తించుకోవడం చాల అవసరం అని మంచి చేస్తున్నాను. ఏది ఏమైనప్పటికీ ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం కొత్తగా అధికారంలో వచ్చినప్పటికీ హత్యలు, మాన భంగాలు, దొంగతనాలు, దోపిడీలు, గామీల వైన సామూహికంగా దొంగల ముఠాలు వెళ్లి దోపిడీలు చేయడం ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయనే విషయాన్ని ఎవరూ కాదనడానికి వీలు లేని సత్యం. ఏ బలహీన వర్గాలపేరుతో, ఏ మహిళలపేరుతో ఏ పేద వర్గాల ఓట్లతో కాంగ్రెస్ ఐ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చినదో ఆ పేదవర్గాల, హరిజన గిరిజన సామాన్య ప్రజానీకం వైన ఈ ప్రభుత్వం యొక్క హయాలలో అనేకసార్లు రాడి ఉదంతాన్ని అనేకసార్లు ఈ శాసనసభలోనే కాకుండా పత్రికా ముఖంగా కూడ మనం చూస్తూనే ఉన్నాము.

11-30 a.m

అధ్యక్షా, జరిగిన సంఘటనలు పేపర్లులోకి రావటం ఎంత కష్టమో మీకు తెలుసు. ఇంక పేపర్లులో వాచ్చే సంఘటనలే యిన్ని వుంటే. రాష్ట్ర శాసనసభ దృష్టికి ఇన్ని సంఘటనలు వస్తూవుంటే, ఆన్ రిపోర్ట్ గా, లేక ఎవరూ వట్టించుకోని విధంగా ఎన్ని సంఘటనలు జరిగిపోతున్నాయో మనం పూహించుకో వచ్చు. మంతులు చెబుతున్నారు. మేము పేదవర్గం యొక్క వోట్లు వేయించు కుని వచ్చామని, ఏ పేదవర్గం యొక్క ఓట్లతో మీరు అధికారంలోకి వచ్చారో ఆ పేద వర్గాలపై, ఆ హరిజనులపై, ఆ గిరిజనులపై గామీలలో జరిగే దౌర్జన్యా లను అరికట్టడంలో యీనాడు రాష్ట్రంలో వున్న మీయొక్క వ్యవస్థ పూర్తిగా

విఫలమైందని నేను ఆరోపిస్తున్నాను. మేము మొన్న నోటిసు ఇవ్వడం కూడా జరిగింది. కరీంనగర్ జిల్లాలో ఒక గామీమంలో ఒక హరిజన పోదరున్ని చంపడం అదే విధంగా ఒక హరిజనస్త్రీని—శాసనసభలో చెప్పడానికి వీలు లేని విధంగా—వాడు చిత్రహింసలు చేసి, నానా విధాలుగా ఆమెను ఇబ్బంది పెట్టిన విషయం కూడా వెలుగులోకి వచ్చింది. చేపేళ్ల పోలీసు స్టేషన్ లిమిట్స్ లో పోలీసు కాన్ స్టేబుల్ ఒకస్త్రీని మానభంగం చేసిన సంఘటన గురించి మనం చర్చించాము; సేలలోడు ప్రభుత్వ వసతి గృహంలో, వసతి గృహం సూపరిండెంట్ యొక్క భర్త వారిపై అత్యాచారం చెయ్యడం, మనం యిక్కడ చూశాం; శ్రీకాకుళం హాస్టల్ వార్డెన్ హరిజన విద్యార్థికి తలగొరిగించి బీధుల్లో వూరేగించడం కూడా యీ శాసనసభలోని మనం చర్చించిన సంగతి మిశ్రులంతా మర్చిపోలేదని నేనుకుంటున్నాను. ఈ విధంగా పేదవర్గాలపై, హరిజనులపై, స్త్రీలపై జరుగుతున్న సంఘటనలు ఒకటి కాదు, ఒక వూరు కాదు. ముకుందాపురంలో మంచినీటి వసతి కల్పించకుండా, మంచినీటిలో విషం కలిపి, వారిని నీటికి రానివ్వకుండా, దౌర్జన్యంగా అడ్డగించిన సంఘటన కూడా మనం యీ శాసనసభలోనే చర్చించడం జరిగింది. ఈ విధంగా హరిజనులపై, గిరిజనులపై, స్త్రీలపై, మామూలు పేద వ్రజానీకంపై దౌర్జన్యం జరుగుతూవుంటే, ఎం. ఎల్. ఏస్ క్వార్టర్సులో కూడ ఎం. ఎల్. ఏస్ కు కూడా రక్షణ లేకుండాపోతే, బాంబులతో దాడులు జరుగుతూ వుంటే, ఎం.ఎల్.ఏస్ క్వార్టర్సులో హత్యాప్రయత్నాలు జరుగుతూ వుంటే, స్వపక్షం, విపక్షం అనే భేదం లేకుండా రాష్ట్ర కాంగ్రెస్-బలో తలెత్తిన ముతా రాజకీయాలు కూడా యీనాడు రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలు ఖీణించడానికి కారణం కాదా? సంజయ్ గాంధీని ఏవరో దూషించారనే నేరంపైన, ఎం.ఎల్.ఏస్ క్వార్టర్సులో, యూత్ కాంగ్రెస్ లో వున్న ఒక వర్గంపైన రాజకీయంగా దాడి జరిగింది కాంగ్రెస్-బ కాదా? అని నేను అడుగుతున్నాను. రాజమల్లు యీ కాంగ్రెస్-బ రాష్ట్ర నాయకత్వానికి అడుగులకు మడుగులొత్త లేదనే కారణం చేత, రాజమల్లు ఇంటిపై దాడి చేసిన విషయం మనం మరచిపోయామా? ఒకసారి గుర్తు చేసుకోవలసిందిగా నేను అడుగుతున్నాను. కాంగ్రెస్-బ నాయకత్వాన్ని, ఆ పార్టీ శాసనసభ్యులను గుర్తు చేసుకోవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను. ఈ విధంగా రాజకీయ స్వార్థ ప్రయోజనాల కోసం ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని వుపయోగించుకుంటున్నారా, లేదా? అని నేను అడుగుతున్నాను. రాజకీయ స్వార్థప్రయోజనాలను, కక్షలను దృష్టిలో పెట్టుకుని యీ విధంగా లా అండ్ ఆర్డర్ సిట్యుయేషన్ క్రియేట్ చేస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో జరిగే యీ సంఘటనలను అదుపు చేయలేకపోయి యీ ప్రభుత్వం. అయితే ఒక ఫాషన్ అయిపోయింది - అక్కడ ఎట్లావుంది; ఇక్కడ ఎట్లా వుంది? బీహారులో ఎట్లా వుంది? ఢిల్లీలో ఎట్లా వుంది? అక్కడ ఎట్లా లేదా, ఇక్కడ ఎట్లా లేదా, కలకత్తాలో ఎట్లా లేదా? అని అడుగుతుంటారు. నేను ఒక విషయం మనవిజేస్తాను. ఈ రాష్ట్ర శాసన సభ్యులం మనం. ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి మీరు. ఈ రాష్ట్ర ప్రతిపక్ష సభ్యులం మేము యీ రాష్ట్రంలో జరిగే విషయాలను కూలంకశంగా చర్చించి, మీరు తప్పులు చేస్తే తప్పులను తప్పులుగా ఎత్తిచూపడానికి, మీరు చేసే తప్పులను ధైర్యంగా ఎత్తిచూపడానికి, విమర్శించడానికి మేము ఇక్కడ వున్నాం. మిగతా రాష్ట్రాలలో శాసనసభలు లేనా; మిగతా రాష్ట్రాలలో ప్రతిపక్షాలు లేనా; మిగతా

రాజకీయ పక్షాలు లేవా ; కేవలం వాటి సాదృశ్యం చూపించి తమ బాధ్యతలు తగ్గిపోయాయని అనుకుంటే మాత్రం, దానివలన రాబోయే పరిణామాలకు వాచే బాధ్యులవుతారని, మరొకరు కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ఇకపోతే, రాష్ట్రంలో యిటువంటి సంఘటనలకు, టెన్నన్ పెరగడానికి ముఖ్య కారణం రాజకీయనాయకుల జోక్యం. అధికారపక్షం సభ్యుల జోక్యం. నిమిష నిమిషానికి ప్రతి విషయంలోనూ మీ జోక్యం వుండడంవలన అక్కడ పోలీసువారు సిర్పిర్చులై పోతున్నారు. ఏమీ చెయ్యలేని పరిస్థితులలో పడిపోతున్నారు. ఈ క్రైమ్ రేట్ పెరగడానికి ఒక కారణంగా సెక్సువల్ జెలసీ అని చెప్పారు. సెక్సువల్ జెలసీ కొత్తగా వచ్చిందా? అంతకుముందు లేదా? ఇప్పుడే, యీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాతనే సెక్సు ఇంక్రీజ్ అయిందా? ఈ ప్రభుత్వం రాకముందు సెక్సువల్ జెలసీ లేదా? అసలు లోపం ఎక్కడ వుంది? ఇప్పుడు దానిని పట్టిపీటికి ఎందుకు వాడుకుంటున్నారు? ఈ సమస్యలు పరిష్కారంలో యీ ప్రభుత్వం పూర్తిగా విఫలమైందని నేను ఆరోపిస్తున్నాను. ఒక చిన్న ఉదాహరణ. పోయినసారి నేను యీ ప్రభుత్వంపై ఛార్జిజ్ చేశాను. అమాయకమైన బాలికలపై నెల్లూరు జిల్లా గూడూరు తాలూకా నేలటూరు హాస్టల్లో ఒక వ్యక్తి దౌర్జన్యం చేస్తే, యీ విషయంలో నేను యాకస్ తీసుకుంటాను అని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన తరువాత, ఆ నేలటూరు రేప్ కేసులో ముద్దాయి అయిన ప్రశాంతరెడ్డిని పట్టుకొని వదిలి వేసిన తరువాత, పోలీసు వారుతిరిగి యీనాడు పట్టకోవడంలో విఫలమైనారు అంటే యీడిపార్టుమెంటు పని చేస్తున్నదని అనుకోవాలా, లేక లా అండ్ ఆర్డర్స్ వారికి వదిలి వేసి వచ్చే మంత్రులకు, ముఖ్యమంత్రికి ముందు వెనుక మంచి మార్పులం సమకూర్చడంతో తమ ప్రాణ రక్షణ కార్యక్రమం అయిపోయిందని అనుకుంటున్నారనుకోవాలా? జగత్వన్ రామ్ గారు సభస్సు భగ్నం చేయడం వాచ్ మేన్ కారుపై రాళ్లువెయ్యడం యీ విధంగా దౌర్జన్యం చేయడం జరిగింది. ఇక్కడ యమ్. ఎల్. ఏస్ కు హరి జనులకు రక్షణ లేదు. శ్రీల మానభంగాలు పోలీస్ స్టేషన్సు లోనే జరిగి పోతున్నాయి. దానికి మరొక కేసు భవాయించబడి పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకోబడిన వ్యక్తి తిరిగి ప్రాణాలతో బయటకురాడు అమరావతి స్టేషనులో జరిగిన దాని గురించి ముఖ్య మంత్రిగారు యిక్కడనే ఒప్పుకున్నారు. జానకి రామాచారి అనే అతను పోలీసుస్టేషన్ లో పడి పోయారు. తాండూరు పోలీసు స్టేషనులో మలిగన్న చ ని పోయాడు. సరూర్ నగర్ పోలీసు స్టేషన్ లో ఏమి జరిగిందోమీకు తెలుసు కర్నూలు జిల్లాలో కయిక రెడ్డి అనే వ్యక్తిని పోలీసు స్టేషన్ కు తీసుకు పోయిన తరువాత అక్కడ ఏమి జరిగిందో మనం ఇక్కడ చూడడం జరిగింది. రమేణాబి ఉదయం, ఆమె భర్త దుర్భిక్షి మనం చూశాము. పోలీసు స్టేషన్ లోనే మానభంగాలు జరుగుతున్నాయి. పోలీసు స్టేషన్ కు తీసుకు వెళ్ళిన మనుషులు తిరిగి ప్రాణాలతో రారు. ఇంక, రక్షణ ఎక్కడ వుందని నేను అడుగు తున్నాను. ప్రజలు యీ ప్రభుత్వం తమ రక్షణ కొరకు సినియర్ గా పని చేస్తున్నదని ఎట్లా నమ్మాలని నేను అడుగు తున్నాను. శ్రీ కాకుళం జిల్లా నర్సంపేట పోలీసుస్టేషన్ లో యస్.బిగా వున్న వ్యక్తిపై లోకల్ గా వున్న బ్లాక్ మార్కెటింగ్ దొంగ వ్యాపారస్తులపై చర్య తీసుకున్నా

రనే పుచ్చేకంటో, అతనిపై వారంతా తప్పుడు పిటిషన్ పెట్టి ట్రాన్స్ ఫర్ చేయిస్తే, శాసన సభ్యులు వెళ్ళి ఐ.జి గారికి చెప్పుకొని దీనిపై బహిరంగ విరణ జరపండి అని, యిది అన్యాయని చెప్పుకుంటే దానిపై విచారణ జరుగ లేదు సరికదా, ఆయన ట్రాన్స్ ఫర్ ఆవుదల చేసినప్పటికీ మరల వెంటనే ట్రాన్స్ ఫర్ చేసాను మంచిగా చేసిన వారికి వెంటనే ట్రాన్స్ ఫర్ కారణం అడ్మినిస్ట్రేటివ్ గ్రాండ్స్ పనికి రాని వారికి ఎక్స్ ట్రెన్సువై ఎక్స్ ట్రెన్సువై పొలిటికల్ ఇంటర్ ఫియరెన్స్ పున్నందు వలన యీ విధంగా వారు నిర్విర్యు లయ్యే ప్రమాదాన్ని యీ ప్రభుత్వం క్రియేట్ చేస్తున్నది. దెటు దె ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ లో యీ ప్రభుత్వంలోని వాలకపతనం వారు జో క్యం కల్పించుకుంటున్నందువలన యీ పరిస్థితులు కలుగుతున్నాయని నేను చెబుతున్నాను. డి.ఐ.జి గారి ఇంట్లో దాడి, దొంగతనం. ఇంక రక్షణ ఎక్కడ? ఒక రెంజ్ కి ఆఫీసరుగా పున్న డి. ఐ. జీ. ఇంట్లో దొంగతనం. చేసే పనులు ఎత్తుకుపోతే, సామాన్య జనం తమకు రక్షణ వుంటుందని, శాంతిభద్రతల పరిస్థితి చాలా చక్కగా ఉన్నదని మమ్మల్ని నమ్మమంటారా? మీరు రాష్ట్రమంతా సుఖిక్ంగా ఉందని చెబుతుంటే యీ చెవులతో వినమంటారా, యీ కళ్ళతో చూడమంటారా? ఆలోచించమని మనవి చేస్తున్నాను.

మేము శాంతి భద్రతల రక్షిస్తామంటున్నారు. ఇందిరాగాంధీ గారి ఆరెట్టు సందర్భంలోలా అండే ఆర్డర్ గాలికి వదిలేసి, ఒకవం దెలాగా పోలీసుడిపార్టు మెంటుకి యిచ్చివేసి, ఆనాడు సాగిన ఆరాచక, కిరాతక, వైశాచిక చమన కాండ అంతా కూడా చూస్తే అలిండియా రేడియో స్టేషన్ పై దాడి చెయ్యడం, పోస్టాఫీసులపైన ఫెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసులపైన, సెంట్రల్ గవర్న మెంటు పోస్టల్ పై రేడి మూకలు విచక్షణా రహితంగా దాడులు జరుపుతూ వుంటే, యీ ప్రభుత్వం ఒక నైలెంట్ స్పెయిలర్ గా, లేక ఒక నిస్సహాయపు వక్తిగా చూస్తూ నిలబడిపోయిన విషయం ఎవరు కాదంటారు? జనతా పార్టీ, కమ్యూనిస్టుపార్టీ మార్కిస్టు పార్టీ, కాంగ్రెసు పార్టీ నలుగురూ కలిసి, ప్రతిపక్షం సంయుక్తంగా నెల్లూరులో ఊరేగింపు ఆర్గనైజ్ చేసి కావలిలో బంద్ జరిపిస్తే, ఆర్. డి. బి. ఆఫీసును మూసివేయమంటే, ఉదయం 7.30 గంటలకు ఆఫీసులో రావలసిన వ్యక్తులు 10.30కు వెడితే, వారిని వెళ్ళడానికి వీలేదు బయటకు రమ్మంటే, అక్కడ పున్న మాజి ఎం. ఎల్. ఎ కొందరి నాయకుణ్ణి కొట్టడం, శాసనమండలి సభ్యుడు మాధవరావు పై దాడి చెయ్యడం, సమితి మాజీ అధ్యక్షుడు ఆయ్యపురెడ్డిని కొట్టడం వారినే నా నా విధాలుగా దాడి, వారి కై యీనాడు నాకు శావలినుంచి ఫెలిగ్రాం వచ్చింది. వారిపై 147, 148, 149, 436, 427, 332, 307 సెక్షన్స్ పట్టి అదాప్టు టు మర్డర్ అని, వారు ఎవరినో మర్డర్ చెయ్యడానికి పోయినారని, యీ విధంగా తప్పుడు కేసులు బనాయించడానికి యీ ప్రభుత్వం కుట్రలు పన్నుతుంటే, యీ ప్రభుత్వం యింక ఏ విధంగా పరిపాలన చేస్తున్న దానిని బట్టి అర్థమవుతుంది. వారు పోస్టాఫీసులపై దాడిచేస్తే కేసు లేదు. అలిండియా రేడియో స్టేషన్ పై దాడి, లోపలికి బలవంతంగా చొరబడితే, ప్రభుత్వ ఆస్తులకు నష్టం కలిగిస్తుంటే వారిని బతిమిలాడి బయటకు తీసుకువస్తారు. ఆర్. డి. బి. ఆఫీసును ముయ్యడయా అని సాంతియుతంగా సత్కార్యక్రమం చేస్తే 307 మర్డర్ కేసు పెడతారా? ఇది రాజకీయంగా కక్షసాధించుకోవడంగాక మరేమిటని నేను నడుగుతున్నాను, మీరు

రాజకీయంగా ప్రతిపక్ష పార్టీలను బలహీనపరచడానికి కుట్ర చేస్తున్నారు. ఇంతకుంటే యింకేమి నాదృశ్యం కావాలని నేనడుగుతున్నాను. ఈ పద్ధతులు మార్చుకోండి. ఇది మీకు మంచిదికాదు పోలీసు డిపార్టుమెంటు మీ చేతిలో వున్నదని మీరివిధంగా మీ రాజకీయ స్వార్థ ప్రయోజనాలకు నానిని వుపయోగించుకుంటే ది డె నిల్ కమ్ తప్పకుండా అదే పద్ధతిలో మీరు పాత చేప్పే రోజులు దగ్గరలో వున్నవని నేను మనవి చేస్తున్నాను. వీది కూడ కాళ్ళవం కాదు. అధికారం కూడా కాళ్ళవం కాదు. మొన్న ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఒప్పుకున్నారు. చాలా సంతోషం ఆ విషయం వారికి గుర్తువుండుకు, ఈ విధంగా డిపార్టుమెంటును స్వార్థ ప్రయోజనాలకు ఉపయోగించుకుంటే లాభం లేదు. మా సభ్యులు వెంకటేశ్వర శర్మ గారిపై హత్యా ప్రయత్నం జరిగితే రిపోర్టు ఇస్తే ఇంతవరకు ఇంకైవరిలేదు. వట్టింతుకున్న వారు లేరు, ఎస్.పి. కి, డిఎస్.పి కి ఇచ్చినప్పటికీ కూడా ఏమీ లేదు. ప్రతిపక్షం అంటే ప్రభుత్వం ఇచ్చే ట్రోటిమెంటు ఈ విధంగా ఉంది రాబోయే రోజులలో కాంటి భద్రోపల యెడల పరిరక్షణ చేయాలని ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరతూ అటువంటిది ప్రయత్నం వారినుండి రావాలని డిమాండు చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

11-40 a. m.

శ్రీ పి. శ్రీరామ మూర్తి :-అధికార, రాష్ట్రంలో కాంటి భద్రోపలను గురించి మనం చర్చించుకుంటున్నాము, ముఖ్యమంత్రి గారిచిన్న స్టేటుమెంటు దృష్ట్యా హత్యలు, మిగతా నేరాలు తగ్గినప్పటికీ, నక్సలైట్ల వ్యవహారం ముఖ్యంగా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో వుధృతంగానే ఉందని తెలియచేసారు. మొన్న ఎన్నికలు జరిగిన తరువాత లెక్కలి పోలీసు స్టేషను లిమిటులో నక్సలైట్లు ప్రజా కోర్టు ప్రారంభించారు. కుమర్ ర్తాండ అనే గ్రామంలో ఎప్పుడో పూర్వం ఇల్లినీట్ కాంటాక్ట్ ఉందని దానికి సాక్ష్యం తీసుకువచ్చి ఆ స్త్రీని ఆ ముద్దాయిని తెచ్చి ఐదు వేల రూపాయలు కాంపాండ్ చేసారు. వైను ప్రజా కోర్టుకు కట్టాలని ఆ స్త్రీని ఏలుకోవాలని బలవంతం చేసారు. గ్రామస్థులందరు ఐక్యంగా ఉండి నక్సలైట్ల ఎటర్ కాగానే వారిని చుట్టుముట్టి పోలీసు స్టేషనుకు అప్పగించారు. వారిపై ఛార్జి సీటు పెట్టారు. కేసు నడుస్తున్నది. మర్డర్ రూపంలో కాకపోయినా వారి కార్యక్రమాలను మార్చి ఉద్యమం నడుపుకునే ఉన్నారు. దీనిని సాధారణమైన సమస్యగా తీసుకోవద్దని ప్రజలకు ప్రభుత్వానికి శ్రేయస్సు కాదని మనవి చేస్తున్నాను. గవర్నర్ల సమావేశం జరిగినప్పుడు ఒకచెస్ స్టేటుమెంటు ఇచ్చారు

'The two day Conference of Governors concluded today with a call from the Prime Minister, Mr. Morarji Desai to the participants to set an example in making administration services Oriented besides effecting economy and improving efficiency by reducing the staff. The problem of student unrest and activities of extremists in certain States were high lighted during the discussion. It was pointed out by the Governors that not only students but also teachers and non-teachers and non-teaching staff of Universities and Educational institutions had taken to the path of direct action. They felt that firm steps were necessary to curb this evil and that it should be tackled at the national level. they also called for a close watch over the growth of activities of extremists in Andhra Pradesh, West Bengal and Bihar.'

had taken to the path of direct action. They felt that firm steps were necessary to curb this evil and that it should be tackled at the national level. They also called for a close watch over the growth of activities of extremists in Andhra Pradesh, West Bengal and Bihar."

ఎక్కడో ఒక రాష్ట్రంలో ఒరుగుతున్న విషయంకాదు. మొత్తం భారత దేశంలో చాలా రాష్ట్రాలలో పరితంగా ఉన్న సమస్య ఇది కాంగ్రెస్ పార్టీ పరిపాలిస్తున్న రాష్ట్రాలలో కాని జనతా పార్టీ పరిపాలిస్తున్న రాష్ట్రాలలో మూస్సెట్ల పార్టీ పరిపాలిస్తున్న రాష్ట్రాలలో కాని ప్రతిచోట ఈ మూల్య మనకు నిసిస్తున్నది. జక్కంగా దేశాన్ని ముందుకు తీసుకు పోవాలని క్రియత్నం అందరూ, అన్ని పార్టీల వారు, చేసిన నాడే దేశంలో శాంతి నిలబడతుంది, అప్పుడే ఏ కార్యక్రమాలైనా మనం ఆలోచించ గలిగేది. ఒక ప్రక్క శాంతి కావాలని చెబుతూ ద్వేషాన్ని రెచ్చగొట్టే పరిస్థితి ఉండడానికి వీలులేదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రధాన మంత్రి మొరార్జీ దేశాయి గారు ధౌర్యం చేసే ప్రజలపై పోలీసులు బలప్రయోగం జరుపక తప్పదు అన్నారు ధౌర్యం అంటే ఏమిటో నిర్వచనం కావాలి. మనం చెప్పే మాటల వల్ల చేసే పనుల వల్ల బాడ్ ఎలిమెంటుకు ప్రోత్సాహం కలుగుతున్నదా లేదా అనేది చూడాలి రమీజాబీ సంఘటన చెప్పారు. ఎంతవరకు చేయగలిగాము? మనం శాసన సభలో చెప్పినప్పటికీ బైట చెప్పినప్పటికీ బాడ్ ఎలిమెంటును ఎంకరేజి చేసి రెచ్చగొట్టిన నాడు ఏమి అవుతుందనేది చూడాలి. కొద్దిమంది పోలీసు కానిస్టేబుల్స్ కంట్రోలు చేయగలుగుతారంటే అది సాధ్యం కాదు. మనం బాధ్యతా రహితంగా మాట్లాడితే అది పెన్సిలో వస్తుంది. మన గౌరవం పెరుగవచ్చు కాని ప్రజలలో ఏమి అవుతుందనేది చూడాలి మత కలహాల గురించి చెప్పారు. ఈ మధ్యనే కేపరులో చూచాను. ఢిల్లీ నుంచి వచ్చిన స్టేటుమెంటు ప్రకారం 78 మత కలహాలలో 110 మంది మృతి చెందారు అన్నారు. అట్లా పోలీసవ్వుడు మనం ఏ దశలో ఉన్నాం? మొరార్జీ దేశాయి గారి పద్ద మీటింగు జరిగిన తరువాత పార్లమెంటులో రిప్లయి ఇచ్చారు. మిగతా దేశాలలో కంటే భారత దేశంలోనే నేరాలు తక్కువగా ఉన్నాయి అన్నారు. మిగతా రాష్ట్రాలతో మనం పోల్చుకోవద్దని వెంకయ్య నాయుడు గారు చెప్పారు. అట్లామిగతా దేశాలలో కంటే మన పరిస్థితి మేలు అనుకుంటే, మనం భయపడ వలసిన పని లేదా అంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం వారే భారత దేశంలో సంతృప్తికరంగా పరిస్థితులు లేవని అంగీకరించారు. ఈ పరిస్థితులలో మిగతా రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూస్తే మన రాష్ట్రంలో పరిస్థితులు మెరుగు అని చెప్పక తప్పదు. ప్రతిపక్షంలో ఉన్న సర్దారు లచ్చన్న గారు చిన్న నాయకుడు కాను. రాష్ట్ర స్థాయి నాయకుడు. అట్లాగే సుందరయ్య గారు. రాజేశ్వరరావుగారు కూడా వారు ముఖ్య మంత్రి గారితో మాట్లాడి రాష్ట్రంలో ఎటువంటి పరిస్థితి కావాలో చర్చించి దానిని జరిపించాలంటే ముఖ్య మంత్రి గారు కాదంటారా? ప్రజా స్వామ్యంలో జరగనిది ఏమి ఉంది? అట్లా కాక లేనివి సృష్టించి శాసన సభలో మాట్లాడితే ప్రెస్సులో వస్తుంది అనుకుంటే—"That may give popularity for a person, but that is bad for the Nation." అనేది గుర్తించాలని కోరు తున్నాను. పోలీసు సేవలలో జనాభా బేసిస్ మీద స్ట్రెయిట్ లేదు. ఈ మధ్యనే

ముఖ్య మంత్రి గారు మిగతా రాష్ట్రాలతో నిమిత్తం లేకుండా ఐదు కోట్ల రూపాయల ఖర్చుతో పోలీసు వారికి జీతాలు పెంచారు. చాలా సంతోషించవలసిన విషయం. పోలీసు స్టేషన్లలో జనాభా బేసిన్ మీద కాంతి భద్రతలు మెయింటెన్ చేయడానికి సిబ్బంది లేదు. కేసు ఐన తరువాత ఒక రోజు తరువాత ఇన్స్పెక్టివేషన్ పార్సరంభిస్తే ఏట్ మాస్ట్రయర్ అంతా మారిపోతుంది. పోలీసులు కొన్ని సందర్భాలలో హరాష్ చేయడం లేదని కేసు చెప్పడం తెదు. నా మీద ఇష్టం లేకపోతే డి.ఎస్.పి, కాని ఇన్స్పెక్టరు కాని ఎవో నాలుగు సెక్టర్ల క్రింద ముద్దాయిని చేసి పాస్సిక్యూట్ చేయడానికి ఇప్పుడు అవకాశం ఉంది. అందుకే డైరెక్టర్ ఆఫ్ పాస్సిక్యూషన్స్ కావాలి. ఇది వరకు కూడా చెప్పడం జరిగింది. అసలు ఫాక్టు ఏమిటి, మెటీరియల్ ఉండా, కేసు పైలు చేయవచ్చునా అనేది చూసి పాస్సిక్యూషన్స్ నిర్ణయం చేసే డైరెక్టరేట్ ఉంటే వారికి అధికారం ఇచ్చినాడు పోలీసుల హరాష్ మెంటు ఉండదని మనవి చేస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు చెబుతున్నాను.

11-50 a.m.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (چارسینار) :- جناب اسپیکر صاحب - امن و
قانون کی صورتحال بر اس وقت اسمبلی میں جو بحث ہو رہی ہے میں اس تعاقب سے
یہ کہہنا چاہتا ہوں کہ آج بوری ہندوستان کی امن و قانون کی صورتحال پر غور کریں تو
معلوم ہوگا کہ یہ صورت حال انتہائی خراب ہو چکی ہے۔ علی گڑھ، جمشید پور
اور بنگل کے ناکبیا علاقہ میں جو فسادات ہوئے ان کو بڑھنے کے بعد ایسا معلوم
ہوتا ہے کہ ہندوستان کے عوام تعلیم یافتہ اور کلچرڈ نہیں ہیں کہ جہاں انسان
انسانوں کو قتل کر رہے ہیں۔ علی گڑھ میں فسادات کا جو سلسلہ ہے اس کو
دیکھنے سے ایسا معلوم ہوتا ہے کہ جس طرح ہمارے پاس جاگیردار جانور کا شکار
کیا کرتے تھے اسی طرح علی گڑھ اور جمشید پور میں انسانوں کو ہلاک کیا
جارہا ہے۔ ایک طرف سی آر پی بغاوت کر رہی ہے اور اس کو روکنے کے لئے
فوج بلائی جا رہی ہے۔ آخر ہمارا ملک کدھر جا رہا ہے معلوم نہیں۔ دونوں ایک
دوسرے بر فائرنگ کر رہے ہیں۔ اگر یہ معاملہ بڑھتا ہی رہا تو معلوم نہیں یہ
کہاں پر رکے گا۔ آج فوج نے سی آر پی کے ہتیار چھین کر ان پر گولی چلائی کل
ممکن ہو اس کا الٹا حال ہو جائے۔ معلوم نہیں کہ ملک کا کیا حال ہونیوالا
ہے۔ خدا کا شکر ہے کہ جنوب میں حالت اتنی خراب نہیں ہوئی۔ یہاں پر حالات
اچھے خراب نہیں ہوئے لیکن ہمیں ہر حال میں غفلت نہیں کرنی چاہئے۔ اور
صورت حال بر گہری نظر اور مضبوط گرفت رکھنا چاہئے۔ یہ بڑے افسوس کی
بات ہے کہ اس وقت جبکہ ایوان میں امن و قانون کی صورت حال پر بحث ہو رہی
ہے ہوم منسٹر صاحب ہی یہاں موجود نہیں ہیں۔ چیف منسٹر صاحب موجود
ہیں لیکن ہوم منسٹر کو بھی موجود رہنا چاہئے۔ آخر وہ بھی تو ذمہ دار منسٹر
ہیں۔ مگر ہم کیا کہہ سکتے ہیں۔ میں جب باہر سے آ رہا تھا نو گئے کا یہ
ریکارڈ لگ رہا تھا۔

”چپ ہوں تو کلیجہ جلتا ہے بولوں تو تیری رسوائی ہے“

ہوم منسٹر صاحب کی غیر موجودگی کے تعلق سے اتنا ہی کہنا کافی ہے۔ لیکن میں یہ چاہوں گا کہ موجودہ صورتحال پر ہم کو سخت گرفت رکھنے کی ضرورت ہے۔ خصوصاً شہر حیدرآباد میں مضبوط گرفت اور گہری نظر رکھنے کی ضرورت ہے۔ اس کے علاوہ میں یہ بھی کہوں گا کہ سبزی منڈی کا علاقہ ایک ایسا علاقہ ہے جہاں فسادات ہوا کرتے ہیں اس لئے ضرورت اس بات کی ہے کہ وہاں اچھے پولیس کے عہدہ داروں کو رکھنا چاہئے۔ بعض آفیسر نادان دوستوں کی طرح کام کرتے ہیں جسکی وجہ سے حالات بگڑ جاتے ہیں۔ اس لئے ایسے مقامات پر ایسے اچھے عہدہ داروں کو رکھنا چاہئے جنکی کارکردگی سے عوام خوش ہوں۔ تب ہی صورتحال قابو میں رہ سکتی ہے۔ حال ہی میں سبزی منڈی میں ایک واقعہ ہوا ایک ضعیف آدمی احمد حسین جو وہاں کی مسجد کے موذن تھے اور مسجد میں پڑے رہتے تھے اور جنکی عمر تقریباً ۷۰ سال کی تھی انہیں چہرا مار کر قتل کر دیا گیا۔ اس بے چارے ضعیف آدمی سے بھلا کیا غلطی سرزد ہو سکتی تھی جسے قتل کر دیا گیا۔ اسی طرح لودھے واڑی میں موسی باؤلی میں بھی زنا بالجبر کا کیس کیا گیا۔ ہم کو چاہئے ان واقعات کرنے والوں پر سخت گرفت رکھیں۔ تھوڑے دن پہلے تعلقہ بھونگیر ضلع نلگنڈہ کے ایک علاقہ میں کچھ سیاسی جھگڑا تھا۔ ایک مکان میں ایک عورت کے چار نوجوان بیٹے رہتے تھے ان میں سے دو کو تو مار ڈالا گیا اور دو کو پولیس کی جانب سے پکڑ لیا گیا کہ یہ نکسلائٹ ہیں۔ آپ غور فرما سکتے ہیں کہ اس عورت کا کیا حال ہوا ہوگا جس کے دو بیٹوں کو تو مار ڈالا اور دو بیٹوں کو نکسلائٹ ہے کہہ کر پکڑ کر لے جایا گیا۔ ایسی صورتحال پر ہم کو واقعی غور کرنا چاہئے۔ حیدرآباد میں کچھ دنوں پہلے (مجھے صحیح تاریخ تو یاد نہیں) ایک عجیب غریب صورت حال پیدا ہو گئی تھی۔ شہر کے قریب آر۔ ایس۔ ایس کا کیمپ قائم کیا گیا تھا جسکی وجہ سے ایک بڑا ہنگامہ رونما ہوتے ہوتے رہ گیا۔ آخر لائٹی اور تلوار لیکر پھرنے کی کیوں اجازت دی گئی میں چاہوں گا کہ ان چیزوں پر امتناع عائد کیا جائے۔ ورنہ اس کے رد عمل کے طور پر دوسری طرف سے بھی لائٹی اور تلوار لیکر پھرنے کی کوشش کی جاسکتی اور جائیگی اور پھر ایک بڑا ہنگامہ ہو جائیگا۔ میں چاہوں گا کہ ان تمام چیزوں پر امتناع عائد کیا جائے۔ اس کے ساتھ ساتھ میں ایک اور چیز آپ کے سامنے رکھوں گا کہ کچھ عرصہ پہلے سعید بن علی پہلوان کا قتل ہوا اس کے تعلق سے اب تک کیا کارروائی کی گئی معلوم نہیں۔ اس تعلق سے تمام چیزیں ہمارے سامنے آنی چاہئے۔

اسکے بعد ایک دو چیزیں اور آپ کے سامنے رکھنا چاہتا ہوں۔ میں ان لوگوں کے تعلق سے کچھ کہنا نہیں چاہتا جو یہاں پر موجود نہیں لیکن یہ کہہ سکتا ہوں کہ بعض ایم ایل ایز اس امر سے واقف ہیں۔ شمس آباد میں گنجہ پکڑا جاتا ہے لیکن حاطیوں کو چھڑالیا جاتا ہے حالانکہ متعلقہ عہدہ دار چھوڑنے سے انکار کرتا ہے لیکن کسی نہ کسی طرح حاطیوں کو چھڑا لیا جاتا ہے۔ میں چاہوں گا کہ اس عہدہ دار کو یا تو معطل کیا جائے یا اسکا تبادلہ دوسرے مقام پر کر دیا جائے۔ ایسے واقعات تو نظام کے دور میں بھی نہیں ہوئے۔ گنجہ پکڑا جاتا ہے۔ صندل کی لکڑی پکڑی جاتی ہے لیکن ان لوگوں کو چھڑا لیا جاتا ہے۔ سوال یہ ہے کہ ایسے عہدہ داروں کو کیوں رکھا جاتا ہے۔ میں چاہوں گا ان واقعات کی تحقیقات کرائی جائے۔

میں آپ کا مشکور ہوں کہ آپ نے مجھے وقت دیا۔

শ্রী য়স. যথিরাচারাপু (চেন্নায়র):—অধ্যক্ষ, ক্রান্তিপ্রতল গুরিচি মনুগুমুত্রিগারু চেসিন প্রতাপাদন, দানিপৈন ঙংকার্ গারু চেসিন অধিধামন চানিন তরুবাথ সেনুকাড কৌন্নি বিময়ালু মীদ্যারা প্রধুশ্যাদি নিকি তৈয়চৈয়ালনকৌন্টুস্বানু. কমুয়ানিস্ট মার্ক্সিস্টপার্টী, সি.পি.য়ং. য়ল্. পদৈনানরৈ বীরন্তা ঙকৈ বদন্তিলৌ ঙকৈ বিধানংগা বরংগল্লু জ্বলৌ অথ রৈল্ চৈয়ডং ঙরুগুতৌন্দি. অংগাহি মিলুচু তিসুকৌচৈ দানি প্রৈসিডেণ্টু ঙনশাপার্টীকি চেদিনবারু. ঙনরল্ সেক্রটরী সি.পি.য়ং.কি চেদিনবারু. ব্রৈন্ প্রৈসিডেণ্টু সি.পি.য়ং. ঙকৌক শ্রৈক্ৰটরী সি.পি.য়ং.য়ল্.কি চেদিনবারু. বীরু মনুগুরা কান্গ্রেস (ঙ)কি ব্রুতীকৈংগা পৌট্রাডি অমিলু য়ানিয়ন্সিনি স্যাদিনং চৈমুকুস্বানু. ঙনৌ সনধুটনল. নরসংপেটলৌ ক্রান্তিপ্রতলু বুনুবা অনৈদ্বীক্ক হান্ কমিটীনি সি বিচারণ চৈয়ন্দি. ঙালৈজি চৈস্তুস্বানু. দর্যাপ্তু চৈয়ంచন্দি. ঙক্কড পমি ঙরুগুতনুদৌ তৈলস্তুন্দি. ঙংকার্ গারু চেস্পিণ্ডি রাঙ্গুং. চেস্নারৈডিগারি প্রধুত্বুং ঙক্কড রাঙ্গুমু চৈয়ডং লৈদু. ঙংকার্ গারি রাঙ্গুং ঙরুগুতৌন্দি. লারীললৌ মনুশ্যুণলনু বৈমুকৌনি বারিকি ব্রুতীকৈংগা বুনু ঙৈক্কমীদ দংডয়াত্র চৈমুকৌন্টু মা মূাট বিণ্টারা লৈদা বারিবেণ্ডবদ্ডং ঙরুগুতৌন্দি. ট্রাক্টর্, লারীল নংব্রল্লু চেপ্প দানিকি সীদমুগা বুনুস্বানু. চৈতুলু নরিকি, কাক্কু নরিকি নরুণ্চৈমু হাত্ত্ব চৈবারু. অয়িনা কান্গ্রেসু প্রধুত্বমু ঙৈরুকৌন্সদনি মনবিচৈস্তুস্বানু.

(শ্রী এং. ঙংকার্ — ঙংটরপ্পন্)

12-00 noon

ধাংবলু মৈমু তয়ারুচৈস্তুস্বানু মনি চেপ্পারু. হান্ কমিটী বৈয়ন্দি. বরংগল্ললৌ ঙরিকন হাত্ত্বলু, অ মট্টুপ্রক্কল ঙরিকন হাত্ত্বলু বৈ পৌলিশু অধি কারুলু চার্লি বেডশামনি অংচৈ ঙংকার্ গারু বৈশ্বি ঙ্গাক্ মৈয়িল্ চৈস্তুস্বানু. সৈমু ঙসংব্রিলৌ কাল্ ঙত্শেপ্পন্ নৌটীসু ঙসাননি বারিনি বৈদিস্তুস্বানু. বরংগল্লু সিব্. পি. গারিনি ঙিল্লা রেপ্পা কমিটীকি.—

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—16 హత్యలు జరిగినా ఎస్. పి. సి ఎందుకు ట్రాన్స్ ఫర్ చేయలేదు.

శ్రీ ఎస్. యతిరాజారావు :—బాంబులు తయారుచేసింది మేనూ? మద్దినాల బ్యాంకును దోపిడి చేసినవారు ఎవరు? కాంగ్రెసువారు బాంబులు తయారు చేస్తే వారి పేర్లు చెప్పండి. చెన్నారెడ్డిగారి హయాంలో ఏదైనా కొద్దిగా జరిగినా గొప్పగా చెప్పతున్నారు. అక్కడ జ్యోతిబసుకారు పి. డి. యాక్టు సరైనది కాదని అంటున్నారు. అంద్రప్రదేశ్ లో శాంతి భద్రతలు సక్రమంగా వున్నాయని మనవిచేస్తున్నాను.

(శ్రీ ఓంకార్—ఇంటర్వ్యూ)

ఓంకార్ గారూ, మీరు మాట్లాడినప్పుడు నేను మెదలకుండా కూర్చున్నాను. నేను మాట్లాడుతున్నప్పుడు మీరు మధ్యలో మాట్లాడకండి. నరసంపేటలో, ములుగులో షార్ చేస్తున్నారంటే ఎవరు చేస్తున్నారు? మార్క్సిస్టులు చేయవచ్చుకాని కాంగ్రెసు ఐ వారు మాత్రం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. నరసంపేటలో జరుగుతున్న దౌర్జన్యాలను ముఖ్యమంత్రిగారు అణచటానికి చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ మధ్య వరంగలు శాసనసభ్యుల సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పాం. బేదరాజువల్లిలో భానుచంద్రుడు అనే ఒక లంబాడిని చంపారు. అతనికి ప్రభుత్వము ఇచ్చిన రెండేకరాల పొలం వుంది. అతను భూస్వామి కాదు. సి.పి.ఎం., సి.పి.యం. (ఎల్) వారే ఇవన్నీ చేస్తున్నారు. వారే బాంబులు తయారు చేస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు వాటిని అకట్టాలి.

(శ్రీ ఎం. ఓంకార్—ఇంటర్వ్యూ)

ఓంకార్ గారూ, మీరు మంత్రిని తిట్టారు, ప్రభుత్వాన్ని తిట్టారు. ఎంతో మందిని తిట్టారు. మీరు ఏమి చెప్పినా మేము ఊరుకొన్నాము. అధ్యక్షా, వరంగల్లలో వారు చేస్తున్న అరాచకాలను, దౌర్జన్యాలను ముఖ్యమంత్రిగారు అణచటానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ నెలచు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల):— అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలోని శాంతి భద్రతల పరిస్థితిపై ఇవ్వబడిన సమాచారంకాని, దానిపై కొనసాగే చర్యలుకాని. చర్యలలో మనం అనుసరించవలసిన వైఖరికాని తిరిగి ఈ రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతలు కాపాడ బడటానికి, శాంతిని ప్రోత్సహించటానికి, శాంతిభద్రతలను భగ్నంచేసే శక్తులను బలహీన పర్చటానికి, నిరుత్సాహపరచటానికి ఉపయోగ పడుతుందని ఆశించటం సహజం. కాని శాంతి భద్రతలపై ముఖ్యమంత్రి గారు ఇచ్చిన నోటు పూర్తి ఆశాభంగాన్ని కలిగిస్తున్నది. శాంతిభద్రతలకు సంబంధించి ఆరు మాసాలకు ఒకసారి, సంవత్సరానికి ఒకసారి రిపోర్టు తయారుచేసేటప్పుడు రాష్ట్రంలో ఎన్ని మర్దల్లు జరిగాయో, ఎన్ని రేప్ కేసులు జరిగాయో ఆ అంకెలు ఇస్తారు. ఆ అంకెలపై ఆధారపడి క్రితం సంవత్సరము కంటే ఈ సంవత్సరము తక్కువగా జరిగాయని చిన్న బెరా మీటర్ తో కొలిచి నిర్ణయానికి రావటం న్యాయంకాదు. చెన్నారెడ్డి

గారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాతనే ఈ రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలు దెబ్బతినటం ప్రారంభమైనదని నేను అనటంలేదు. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుండి ఈ సంఘంలో వివిధ వర్గాలమధ్య వస్తున్న టెన్షన్, రాజకీయ కక్షలు ప్రోత్సహించటానికి ప్రకోపింపచేసే శక్తులు మన దేశములో వున్నాయి. వాటిని పోషించటం, కాపాడటం జరుగుతున్నది. వాటిని ఆగించటానికి, బలహీనపరచటానికి, ప్రజలలో సమైక్యత కొరకు, ప్రజాస్వామ్యం కొరకు, సంఘ వ్యతిరేక శక్తులకు వ్యతిరేకముగా ప్రజలను సమీకరించే ప్రయత్నం మొదటిగా రాజకీయపార్టీలు చేయాలి. అందులో అన్నిటికన్నా ఎక్కువ బాధ్యత అధికార పార్టీపై వుంటుంది. మార్క్సిస్టు పార్టీపైన కూడా వుందని చెప్పటానికి నేను వెనుకంజవేయను. అధికార పార్టీ ఆ శక్తులను అణచటానికి చర్యలు తీసుకోవటం లేదు. ముఖ్యమంత్రి గారి రిపోర్టు చూస్తే ఎక్స్‌ప్రెస్సుపై ఒక చార్జర్, కమ్యూనిస్ట్ ఫోర్సెస్ పై ఒక చార్జర్, స్టూడెంట్స్ పై ఒక చార్జర్, ఇండస్ట్రీయల్ రిలేషన్స్ పై ఒక చార్జర్ ఇలా వుంది కాని నిర్బాణాత్మకంగా లేదు భూసంస్కరణ చట్టాన్ని అమలు జరపకపోవటం వల్ల, 20, 30 సంవత్సరాల నుండి ఇండ్ల స్థలాలు రాకపోవటము వల్ల హరిజనులు ఐక్యంగా కలసి భూములను ఆక్రమించుకొంటువుంటే పెత్తందార్లు, భూస్వాములు వానిని అణచివేస్తుంటే పోలీసులు ఎవరికి హాయ పడుతున్నారు? భూస్వాములకే, పెత్తందార్లకే సహాయపడుతున్నారు. హరిజనులకు వ్యతిరేకంగా నిలబడుతున్నారు. ఇదీ ఇవాళ సాగుతున్న వ్యవహారం. ప్రభుత్వం చేపట్టవలసిన అనేక కార్యక్రమాలు చేపట్టకపోవటం వల్ల సంఘంలోని బలహీన వర్గాలు, దళిత వర్గాలు, హరిజనులు వీరంతా ఐక్యముగా పోరాడుతుంటే ఏమి జరుగుతున్నది నెల్లూరులో

12-10 p. m.

ఏమి జరిగింది? భూసమస్య మీద కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆఫ్ యిండియా, మార్క్సిస్ట్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ పోరాడితే ఛెరింగు జరిగింది వచ్చే మాసములో పోరాటం జరిగితే ముఖ్యమంత్రిగారి లెక్కలలో అంకెలు పెరుగుతాయి. పెరుగుతున్నట్టువంటి టెన్షన్ ను తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకున్నది? గ్రామీణ ప్రాంతములో ప్రజాస్వామ్యాన్ని వునాదులచేసిన నిలబెట్టడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుందా? కేవలం నామమాత్రమైన పంచాయతీ రాజ్, లో పంచాయతీలకు, జిల్లాపరిషత్తులకు, స్థానిక పరిపాలనా యంత్రాంగంగా వుండే మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లలో ప్రజలు తమకు యిష్టం వచ్చినవారిని ఎన్నుకోడానికి గత పది సంవత్సరాలనుండి అవకాశం లేదు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చినతరువాత తొందరగా చేస్తామని వాగ్దానం చేసి పోస్ట్ పోస్ట్ చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా స్వార్థాన్ని సంకుచిత్యాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రజాస్వామ్యతాపావారణాన్ని రాటుండా చేస్తున్నంతకాలం శాంతిభద్రతలకు ప్రమాదం అనే వార్నింగు వుందని మనవి చేస్తున్నాను. కమ్యూనిస్ట్ ఫోర్సెస్ ను తగ్గించాము. ఎక్కువ టెన్షన్ లేవు. కాని కమ్యూనిస్ట్ టెన్షన్ కు కారకులైనటువంటి శక్తులు హిందువులలో గాని ముస్లిములలో గాని లేవా? ఆ శక్తులు పని చేయడం లేదా? వాటికి సర్వ స్వాతంత్ర్యం సంపూర్ణమైన అధికారం మీరు యివ్వడం లేదా?

ముస్లిములలోగాని హిందువులలో గాని మర ఛాందసాన్ని ప్రచారం చేసి పరస్పర మతాలు వ్యతిరేకమని, ఒకరికొకరు విరోధులు అని యీ దేశములో యీ రాష్ట్రములో ఒకరిని ఒకరు సర్వనాశనం చేసుకుంటేనే సంపూర్ణమైన హిందూ ధర్మం వస్తుందనో లేక ముస్లిం రాజ్యం వస్తుందనో చెప్పుకునే పద్ధతులవైన ఏ విధంగా అదుపులు పెట్టారు? నిర్మాణాత్మకంగా చట్టరీత్యా ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? అట్లా తీసుకోవడం లో యీ ప్రభుత్వం విఫలం అయింది. అయితే హిందువులలో వున్న బుద్ధి జ్ఞానం కల్ల ముస్లిముల సాంస్కృతిక దాయ సిద్ధమైన ఐక్యత, ప్రేమవల్ల సమస్యలు రాకపోతే చెన్నారెడ్డిగారు సంఘోపపడడం న్యాయం కాదు. సమస్యలు రావడానికి అరకాశాలు వున్నవి. అందుకని చైతన్యముతమైన పీఏఎంపీవ్ చర్యలు అవసరమైతే కఠినమైనటువంటి చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక రాజకీయ పార్టీల గురించి ప్రస్తావిస్తూ సి. పి. యం. ఎం. ఎల్ కు సంబంధించిన అనేక గ్రూపుల గురించి ప్రస్తావించారు, నిజమే ఈ సందర్భంగా ఒక విషయం స్పష్టం చేయదలచుకున్నాను. ఈ దేశములో, యీ రాష్ట్రంలో ఏ రాజకీయ పార్టీ అయినా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ అని చెప్పుకునే ఏ పార్టీ అయినా, దేశాన్ని పరిపాలిస్తున్న పెట్టుబడిదారీ విధానానికి వ్యతిరేకంగా భూస్వాములయొక్క పార్టీలలాంటి వ్యతిరేకంగా సాంఘిక న్యాయాన్ని చేకూర్చి సుస్థిరమైనటువంటి సమగ్రమైనటువంటి ప్రయోజనాన్వితమైనటువంటి భూసంస్కరణలు వచ్చి వారికి యిండ్ల స్థలాలు వచ్చి యీ సాంఘిక దురాచారాలు పోనంతవరకు తప్పనిసరిగా యీ బీద ప్రజల తరపున నిలబడి పోరాటాలు సాగించక తప్పదు. రంగంలో నిలబడి పేద ప్రజలను పోరాటంలోకి దించక తప్పదు. పోరాటాలు వచ్చినప్పుడు, వందల వేల మంది పూరేగింపులో వచ్చినప్పుడు ధర్నాలు, మేరావ్ లు చేసినప్పుడు ప్రభుత్వం తీసుకునే వైఖరి ఏమిటి? ఇగవరకు ఒకసారి మనవి చేశాను, ముస్లిం మనవి చేస్తాను. ఈ దేశంలో, యీ రాష్ట్రంలో వున్న పోలీసు సిబ్బంది పరిస్థితి ఏమిటి? దుర్భ్రష్టవశాత్తు పోలీసు మంత్రిగారు లేరు, ముఖ్యమంత్రిగారు వున్నారు. అన్ని బాధ్యతలు చూస్తారు. పోలీసు డిపార్టుమెంటులో యీనాటికి మనం చెప్పకోదగిన విజిబుల్ ఫేజ్ ఏ మాత్రం లేదు. వారి ఎఫ్ ఓలో మార్పు రాలేదు. ఏజా సమస్యలలో తగాదాలు వచ్చి పోలీసు వారికి కేసు పోయిందంటే మొట్టమొదట ఎస్. ఐ. పద్ద మొదలు అవుతుంది. ఎస్.ఐ పద్దకు వెళ్ళి చెప్పుకునే ధనవంతుడు, బలవంతుడు భూస్వామి, వాడు చెప్పిందే న్యాయమని అంగీకరించే పద్ధతి పోలీసు డిపార్టుమెంటులో నూటికి 99 వంతులు వుంది. దానిని ఎవరైనా కాదటారా? కాకపోతే ముఖ్యమంత్రిగారు మారువేషం వేసుకొని తమ నియోజక వర్గములోని పోలీసు స్టేషనుకు వెడితే అక్కడ వారి ప్రజలు పడుతన్న బాధలు తెలుస్తాయి, ఇది అందిరి శాసనసభ్యుల అనుభవం. పోలీసు వారికి చెబుతున్నాము. కాలం మారింది, రోజులు మారాయి, భూస్వామి, బలవంతుడు, ధనవంతుడు చెప్పగానే చాటుగా వచ్చి కలుసుకొని చెప్పడముతోనే ఎస్. ఐ. లొంగిపోతున్నాడని చెప్పాము. ప్రజలను అణచి, ప్రజలను దోపిడి చేసేవారిని భూస్వామి అంటున్నాం. భూమి ఉన్న

వాడల్లా భూస్వామి అని చెప్పడం లేదు అటువంటి శక్తులు వచ్చినప్పుడు వాటికి ధారాదత్తం అయిపోయి వారు చెప్పినటువంటి కార్యక్రమాలు చేపట్టి ఎవరిని తన్నమంటే వారిని తన్ని ఎవరిని అరెస్టు చేయమంటే వారిని అరెస్టు చేస్తారు. ఈ రాష్ట్రంలో, దేశంలో కూడ బహిరంగంగా లా అండ్ ఆర్డరును బ్రేక్ చేసి యీ సంఘములో బలమైనటువంటి సమస్యలను సృష్టించడానికి ఏదైనా ఒక ఆర్గనైజ్డ్ ఫోర్స్ వుదా అంటే అది వైను డి క్రిందివరకు స్టి మేటిక్ గా పని చేస్తుందా అంటే అది పోలీసు డిపార్టుమెంటు తప్ప యింకోకటి కాదు. అ తరువాత వస్తున్నాయి మీరు అనుకునే పార్టీల వారు ఎవరైనా వుంటే. ఇది కాదండి అని సర్కిల్ యిన స్పెక్టరుకు చెబితే డి. ఎస్. పి. కి చెబితే మొట్టమొదట ఎస్. బి. చెప్పించే నిజం, వేరే మేము నమ్మం అంటారు. 8, 10 మాసాలు పిటిషన్లు యిచ్చి తిరిగితే కూడ అంగీకరించేది లేదు. ఆయనకు తీరిక వుండదు. ఈ వుడెన్ హెడెడ్ నెస్ వద్దతి-చెక్కతో చేయబడిన మెదడు-యీ మడిల్ హెడెడ్ నెస్ యీ దేశంలో తరతరాల నుండి యీ పోలీసు డిపార్టుమెంటులో బ్యూరో క్రాట్ లో చొచ్చుకొని పోయింది. అది బయటకు రావడం లేదు. దానిని తొలగించకపోతే ప్రజాస్వామ్యం నడవదు. ప్రజాస్వామ్యం ఎన్నికలు అంటూ వీదో గెలుస్తున్నాం, ఒడుతున్నాం, అది ప్రజాస్వామ్యం కాదు. ప్రజాస్వామ్యం అంటే అది ఒక వే ఆఫ్ లైఫ్, మానవుడికి సహకరించే విధానం, తోటి జాతికార.లతో మాట్లాడే వద్దతి, సమస్యలు పరిష్కరించే లక్ష్యం, యివి అన్ని కలిపి వుంటే ప్రజాస్వామ్యం వస్తుంది. మన దేశములో ప్రజాస్వామ్యం రాలేదు, ప్రజల మధ్య సభ్యత, స్నేహం వుండి పరస్పర సహకారముతో అభివృద్ధి జరిగి నిజమైనటువంటి ప్రజాస్వామ్య వునాదులు వేయడానికి యింకా వీలు లేకుండా వుంది. దానికి ప్రతిబంధకంగా వున్న సోషల్ స్ట్రక్చర్ మారడం లేదు మార్చడానికి సిద్ధంగా లేదు. చట్టాలు చేసినా అమలు పంచడం లేదు. ధైర్యం లేదు. రాజకీయ చిత్తశుద్ధి లేదు. పోలీసు యంత్రాంగం యీనాడు ధనవంతులకు, బలవంతులకు పెట్టుబడిదారులకు దాసోహం చేసే ఒక యంత్రాంగం పని చేస్తున్నది. ఎంతవరకు అయితే మౌలిక మార్పులు రావో అంతవరకు అనుకున్నది సాధించడం కష్టం. మీ కాలములో ఆ మార్పులు వస్తాయని మాకు నమ్మకం లేదు. అయితే నాకు సంపూర్ణ విశ్వాసం వుంది. ఆ లక్ష్యం వుంటే. ఆ ప్రయత్నం వుంటే తప్పనిసరిగా యీ పరిమితులలో పోలీసు డిపార్టుమెంటులో మౌలికమైన మార్పులు తీసుకురావచ్చు. దానివల్ల శాంతి భద్రతలు బాగుపడవచ్చు. ఈనాడున్న వరిస్థితులలో వుదావారణలు చెప్పాలంటే నక్సలైటు వేరేట, మార్క్సిస్టు వేరేట, కమ్యూనిస్టు వేరేట ఎన్ని సంఘ ఓనలు చెప్పినా సామాన్యంగా వుండేవి మామూలు కారణాలు. ఎక్కడి నుండి స్టారు అవుతాయి? ఒక మంచివీటి బావి వద్ద ప్రారంభం అవుతుంది, భూమి దున్నుకునే గట్టు వద్ద ప్రారంభం అవుతుంది. రైతు తహసీల్దారు వద్దకు వెళ్ళినా గట్టునాకు చూపించండి అంటాడు తహసీల్దారు మొట్టమొదట సర్వేయర్లను పంపిస్తాడు. నా అనుభవములో చెబుతున్నాను. 100కి 98 మంది సర్వేయర్లు ఏమి చేస్తారు? అక్కడికి వెళ్ళి వాడి రాయి వీడికి వీడి గట్టు వాడికి చూపించి

వస్తాడు. తరువాత వాడు వీడు దున్నుకుంటారు. కాని యీ సర్వేయరు పెట్టిన మెలికవల్ల వాడి భూమి వీడు, వీడి భూమి వాడు దున్నుతాడు. పోలీసువాడు వాలుతాడు. సమర్థ ఎక్కడ తీరుతుంది? భూ సమస్య మీద గృహ సమస్య మీద తలకాయలు పగలగొట్టుకుంటారు. ఇలా తలకాయలు పగులకొట్టుకోడానికి గృహదహనాలు, మానభంగాలు, సాంఘిక దురాచారాలు జరగడానికి వెనకాలి వున్నటువంటి సాంఘిక సమస్యలు ఏమిటి? వాటిని పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి? ఆ చర్యల్లో మేము సహకరించకపోతే చెప్పండి. మార్క్సిస్టు గాని కమ్యూనిస్టులుగాని సహకరించకపోతే చెప్పండి. కేవలం రక్తం పైననే విశ్వాసం వుంది. తలకాయలు తీయడమే మా సిద్ధాంతము అనే పార్టీలను బహిరంగంగా ఖండించి ప్రజాస్వామ్య బలంతో వారిని ఓడించడానికి మేము వెనుదీయడం లేదు. కాని చికిత్స చేయవలసిన డాక్టరుకు రోగిని పరీక్ష చేసే శక్తి లేకపోతే కష్టం. పాపం చెన్నారెడ్డిగారు మెడికల్ డాక్టరు. పొలిటికల్ డాక్టరుగా రోగి పరీక్షింపి తెలియడం లేదు. నిజంగా రోగి పరీక్ష చేస్తే యీనాడు నోటులో చెప్పిన స్వల్పమైనటువంటి వైచైన వున్న పరిస్థితులు లేవు. మీ పైన గురుతరమైనటువంటి బాధ్యత వుంది. మీరు ప్రతిపక్ష పార్టీలను యింకా ఎక్కువ విశ్వాసముతో, బాహ్యతతో సత్యకార్యక్రమంలో సహకారము తీసుకొని ముందుకు పోవలసిన శక్తి సామర్థ్యము, ధైర్యము ఉండాలి. మీ పోలీసు డిపార్టుమెంటు సహకరించాలి దానికి సహకరించే శక్తి లేదు. వారిలో ఫుడెన్ హెడెడ్ నెస్, మిడిల్ హెడెడ్ నెస్ వుంది. దానిని మీరు ప్రోత్సహిస్తున్నారు. దానిని తొలగించకపోవడంవల్ల కాపాడడంవల్ల యీవిధానం సాగతూ వుంది మన సమస్యలు పరిష్కారం కావు ఆఖరుకు మళ్ళీ ఒకసారి ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను ఈ రాష్ట్రములో లా అండ్ ఆర్డరు సమస్యలు పరిష్కారం కావాలంటే జిల్లా తాలూకా, స్టాంపులో ఎక్కడైతే ప్రధానమైనటువంటి హింసకు సంబంధించిన, ఆర్థిక పరిస్థితులకు సంబంధించిన, సాంఘిక దురాచారాలకు సంబంధించిన సమస్యలు వున్నప్పుడు అపుతాయే అక్కడ అన్ని పార్టీలను విశ్వాసముతోకి తీసుకొని కలెక్టరు అవసరమైన చోట్ల మంత్రులు యింకా అవసరమైతే ముఖ్యమంత్రిగారు చొరవ తీసుకొని, అఖిలపక్ష సమావేశాలు వేసి కారణాలు చర్చించి పరిశీలించి నేరం చేసినవారిపైన కఠిన చర్య తీసుకొవడానికి ముందుకుపోతే అప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిజంగా ధైర్యంగా సహాయంతో ఒక మౌలిక మార్పు తీసుకువచ్చిందని చెప్పగలుగుతాముగాని పైపైన సహాయముచేస్తున్నట్లు చెబితే లాభం లేదు ఈనాడు ఎవరైతే శాంతిభద్రతలు భగ్నం చేయడానికి కారకులు అని చర్చ వస్తే యీ చర్చ యింకా శాంతిభద్రతల భగ్నం కొరకు వుపయోగపడుతుంది తప్ప శాంతిభద్రతల పరిరక్షణకు వుపయోగపడే వద్దతిలో రిపోర్టు లేదని చర్చ కూడ సాగడం కష్టమని మనవి చేస్తూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. హయగోపాలాచారి :—అదృశ్య, సుమారు 4 మాసాల క్రితం సరసంపేట లోపల నరిసిరెడ్డి అనే ఒక సర్పాని చంపినప్పుడు అచ్చటి ప్రజలు, మా కాంగ్రెసు కార్యకర్తలు ఒక సామభూతి సభను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అప్పుడు మేమంతా వెళ్ళడం జరిగింది. ఆ విషయాన్ని శ్రీ సమ్మయ్య గారు ప్రస్తావించారు.

12-20 p m

Sri S. Jaipal Reddy :—Point of order. Being a Minister, is he entitled to speak ?

Sri T. Hayagrivachari :—I am also a Member. I am participating in the debate.

Mr. Deputy Speaker :—Why not. No point of order is involved here.

Sri S. Jaipal Reddy :—He is a part of the Government and he represents the whole Government though he is an individual Minister.

Mr Deputy Speaker :—Do you think he is not entitled to speak as a Minister.

శ్రీ టి హయగ్రీవాచారి :—నేనుడిబేట్ లో పార్టిసిపేట్ చేస్తున్నాను. అయితే ఆ సమావేశంలో అతనిని ఏ విధంగా చంపింది చెప్పారు. అతన్ని చాలా ఘోరంగా చంపారు. అక్కడున్న ఒక బీదవాడిని కూడా చేతులు, కాళ్లు విరగగొట్టారని మార్క్సిస్టు పార్టీవారు ఓకార్ గారి సలహా సంవదింపులతో చేసారని అక్కడ చెప్పారు అది ఓకారుగారు చేశారో లేదో నేను చెప్పడలచుకోలేదు. అది పోలీసువారు చూసుకుంటారు. మార్క్సిస్టువారు అతనిని చంపడమే కాకుండా నా కాళ్ళు చేతులు విరగగొట్టారు, నేను బౌద్ధతాలని అనుకున్నప్పుడు, మేము చాలా మంది గ్రామాలలోకిపోలేకపోతున్నామని చెప్పినప్పుడు మేము ఏమిచేయాల్సి. అయ్యా, మీరు ఇక్కడ ఉండాలి, మేము ఇక్కడే ఉండిపోతామని వా అన్నారు అప్పుడు నేను ఏమిచెప్పాల్సి? మీరు ధైర్యంగా ఉండాలి, మీరు ఆత్మరక్షణ చేసుకోవాలి, మీరు మీ గ్రామాలకు వెళ్లి మీ ఆత్మరక్షణ చేసుకోవడం చెప్పడం తప్పా? బహుశా ఎవరూ కాదని అంటారనుకుంటాను. నరసాపేట ప్రాంతంలో 8, 4 సంవత్సరాలవరకు ఎవరూ తిరగకుండా ఓకార్ గారు విచ్చలవిడిగా విహారం చేశారు అక్కడ దౌర్జన్యం జరిగిపోతూ ఉంటే అడవులు కొట్టుకొనిపోతూ ఉంటే ఎవరూ చూసే దిక్కలేకపోతే ఆ పాఠానికి వెళ్లి అక్కడ ఆత్మరక్షణ చేసుకోమని చెబితే, ప్రభుత్వం ఆస్తిని కాపాడమని చెబితే తప్పేమీ లేదని అనుకుంటున్నాను. తరువాత నేను, రామస్వామిగారు, డి.ఐ.డి నారాయణరావు గారు ఓకారుగారిని చంపుటకు కుట్రపన్నతున్నామని కరవత్తాలు పంచడం, స్టేట్ మెంటు చేయడం చాలా విచారకరం. అనుభవంగల ఒక శాసన సభ్యుడు ఇంత నిరాధారంగా, బాధ్యతారహితంగా స్టేట్ మెంటు చేస్తూ ఉంటే చూస్తూ ఉండకోవడం చాలా? ఏమి చర్యలు తీసుకోవాలి చెప్పండి. ట్రాక్టరుమీద వరంగల్ తాలూకా లోని దివికగూడెం గ్రామమునకు మనుషులను తీసుకొనిపోయి అక్కడ దౌర్జన్యం చేయడం జరిగింది. అక్కడ తాడిచెట్లు కొట్టివేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :— అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. ఇప్పుడు మంత్రిగారు ప్రభుత్వములో అతర్భాగం. ఆయన గవర్నమెంటు రిజింటు చేస్తున్నారు అటువంటి వ్యక్తి ఒక కభ్యుడు ఇలాగ లారి లో ప్రజలను తీసుకొని వెళ్లి దౌర్జన్యం చేశాడని చెప్పడం ఎంతవరకు భావ్యం. దానికి పోసు ఉపాధ్యమెంటు లోను, కోర్టులోను డాక్యుమెంటరీ ఎవిడెన్సు లేకుండా మంత్రిగారు ఆ విధంగా చెప్పడం ఎంతవరకు భావ్యం.

Mr Deputy Speaker: No point of order is involved here.

Sri S Jaipal Reddy: He is a part of the Government and he represents the whole Government though he is an individual Minister

Mr. Deputy Speaker— Do you think he is not entitled to speak as a minister.

Sri S. Jaipal Reddy :-No minister who represents the Government can make an allegation without reference to some documentary evidence.

Mr Deputy Speaker :-Mr Omkar perhaps has not made allegations against him as a Minister. As Mr Hayagrivachari he has every right to clarify. There are so many instances wherein even in Parliament..

Sri S. Jaipal Reddy :-No. If the Minister confines himself to clarifications he is certainly entitled to do so. But in the process of offering clarifications, he was also launching a fresh offensive on Mr. Omkar. Unless..

Mr. Deputy Speaker There is no offensive

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి — ఓంకార్ గారు ఆ ప్రాంతములో విచ్చలవిడిగా స్వేచ్ఛ విహారం చేస్తున్నారు. లారీలలో ప్రజలను తీసుకొని వెళ్ళి గుండాలు జం చేయించారని పోలీసుల దగ్గర, కోర్టులలో డాక్యుమెంటు విడిచిపెట్టి తేనెపప్పుడు ఒక మంత్రిగారు అనడం భావ్యమా?

Mr. Deputy Speaker:— Here there is no such

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—తరువాత నేను దానిని క్లారిఫై చేయుటకు అవకాశం ఇవ్వాలి.

Sri S. Alwar Das:— A point of order should relate to the interpretation of the Rules of this House or the provisions of the Constitution relating to this House. Under what rule he has raised the point of order except to disturb the gentleman who speaks. You should rule it out of order and should not allow anybody to disturb.

Mr. Deputy Speaker:— I have already given my ruling that there is no point of order

Sri S. Jaipal Reddy:— Cabinet in a Parliamentary system is governed by the principle of collective responsibility. He is a part of the Government and a spokesman of the Government making reference to things which are not founded in any record.

Sri M. Venkaia Naidu :—Either he must be launching the offensive or expressing his inability.

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి:—ఇవన్నీ నేను చెప్పవలసిన అవసరము లేదు. నేను పార్ట్ అండ్ పార్సీల్ ఆఫ్ ది గవర్నమెంటు ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు, వారు చెబుతారు. కాని మాటిమాటికి ఎలి గేషన్లు చేస్తూ కరవతాళు పంపి పెడుతూ, స్టేట్ మెంట్లు చేస్తూ ఉంటే—మేము జరిగినది హాసులో చెప్పకపోతే—విజంగా మార్కిస్టు పార్టీవారి వైన అన్యాయము జరుగుతున్నదని ప్రతిపక్షాల వారు అనుకోవచ్చు. నేను జరిగిన విషయాలు కొన్ని అయినా హాసుకు చెప్పాలని మనవిచేస్తున్నాను. మేము చర్యలు తీసుకోలేమని కాదు, మాకు

శక్తి లేదని కాదు. నేను మా శక్తిని రుజువు చేసుకొనడం. పోలీసు బలగాన్ని ఉపయోగించడం అనే సమస్య కాదు. ఇక్కడ చర్చ వచ్చినప్పుడు ఆ చర్చలో యధార్థమైన విషయాలు కప్పిపుచ్చి కొన్ని అబద్ధాలు చెబుతున్నారు. అందులో నామీద ఎలిగేషన్లు చేస్తున్నారు. నాపేరు ఇక్కడ నాలుగుసార్లు తీసుకొని వచ్చారు. అందువల్ల నేను చెప్పవలసి వచ్చింది. నాకు అచ్చటి ప్రజలను ఆత్మ రక్షణ చేసుకోమని చెప్పడము తప్పకాదని మనవిచేస్తున్నాను. నరసంపేట ప్రాంతములో ఎంతో శీఘ్రతనం జరిగింది. అటువంటిచోట మేము నాలుగుసార్లు సమావేశము చేసుకొనడం జరిగింది. అప్పటినుంచి వారికి భయం తగింది. ఇప్పటి ఓంకార్ గ రి మీద బాంబులు వడ్డాయని కల్పించి ఆత్మరక్షణ కావాలని అన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రజాస్వామ్యవాది కనుక ఆయనకు ఒక గన్ మాన్ ను ఇచ్చారు. ఈనాడు నేను మంత్రిని గనుక నాకు గన్ మాన్ ను ఇచ్చారు. లేకపోతే ఒక గన్ మాన్ ను పట్టుకొని పోవలసిన దుర్గతి మాకు లేదు. మేము ప్రజాస్వామ్య పోరాటాలలో పాల్గొన్నాము మేము గన్ మాన్ ను వెట్టుకొని పోయే పిరికి వాళ్ళం కాము. ఎవరికయితే ఆయుధాలమీద విశ్వాసం ఉందో వారికి ఆయుధాలు లేకపోతే కష్టం అవుతుంది. మేము ప్రజాస్వామ్యవాదులం, గాంధేయ వాదులం. ముఖ్యమంత్రిగారు గాంధేయవాది కనుక ప్రతివారికీ రక్షణ ఇవ్వాలని ఓంకార్ గారికి ఒక గన్ మాన్ ను ఇచ్చారు. నిన్న రాత్రి అజంజాహి మిల్లులో ఒక వర్కరు : దుకొని ఉంటే మార్క్సిస్టు కార్యకర్తలు అతనిని చంపారని అంటున్నారు. ఎంక్వయిరీ జరుగుతున్నది. నేను ఎలిగేషన్లు పెట్టడం కాదు, జరిగిన మాట వాస్తవం. అదే విధంగా ఎన్నో మర్డర్లు జరుగుతున్నాయి. పోలీసువారి దగ్గరకు మార్క్సిస్టు పార్టీ వారు పోయి బెదిరించడం, బ్లాక్ వెయిల్ చేయడం జరుగుతున్నది. వారికి బెదిరించి పని చేయించుకొనడం అలవాటు అయిపోయింది. పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు దగ్గరకు పోయి, నీవు మొన్న లంచం తీసుకున్నావు కనుక నిన్ను ఆరెస్టు చేయిస్తాము, లేకపోతే అసెంబ్లీలో నీ గురించి మాట్లాడతాను అనిచెప్పి వారిని భయపెడుతున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలకన్నా ఇక్కడ లా అండ్ ఆర్డరు పరిస్థితి బాగుందని చెప్పడం గొప్పకాదు, యధార్థమైన విషయం. లా అండ్ ఆర్డరును మెయిన్ తెయిన్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. మేము గొప్పజనం చెప్పడం కాదు, మేము ప్రభుత్వ పజాన ఇంటర్ ఫియర్ కావడం, కాషి తప్పుడు పనులు చెప్పడం కాని చేయడం లేదు. అదీ తీయించాలి అంటే. ఈవేళ బయటపెట్టి - వీరిదగ్గరకు పోయి లంచాలు, కూజా ఇస్తున్నవారు ఉన్నారు. నన్నెట్లు మార్క్సిస్టుల దగ్గరికి పోయి లంచాలు కూడా ఇచ్చి వారి కార్యక్రమాలు, వారి పనులు తీసుకొని వారిచేసే ఎలిగేషన్లు పెట్టడం జరుగుతున్నది. మన రాష్ట్రంలో ఈ రోజు అరాచక కార్యక్రమాల చేస్తున్నారు. రెచ్చగొట్టడం, అరాచకం ప్రబలింపజేయడం చేస్తున్నారు. అన్ని మార్గాలలో అరాచకం కలిగించాలి అంటే అది రావడం లేదు. అక్కడక్కడ మేము సరి అయిన జాగ్రత్తలు తీసుకొని మా కార్యకర్తలు పనిచేస్తున్నాము. మా పార్టీ కార్యకర్త దగ్గరకు పోయి చెప్పుకుంటే తప్పి పిరికి కావకదా. సుందరయ్యగారికి ఈ వేళ మూడు చిట్టలు ఇచ్చారు. ఇస్తే నేను, సుందరయ్యగారిని ప్రతిమలాడుకుంటున్నాము అని అంటావాళ్ళే

12-30 p.m.

బాగుంటుందా? మా పార్టీవారు కనుక మేము చెప్పకున్నాయి. అదే విధంగా నాలుగు చిట్టలు ఇస్తే బ్రతిమలాడు కుంటున్నారు అంటే ఎట్లా? ఓంకార్ కారు ఇట్లా ముట్లాడితే బాగాలేదు. అనుభవం గలవాడు, చాల పెద్దవాడిని అనుకుంటాడు. లీడరు తనము అంతా పొగొట్టుకొని దగజారిపోయి ముట్లాడడం సరి అయినది కాదు ఈ వేళ నేను ముఖ్యమంత్రి గారికి చెబుతున్నాను. కాంగ్రెసు(ఐ) వారు కనుకనిజంగా చేస్తే తప్పకుండా శిక్షి చాలి. కాంగ్రెసు(ఐ) వారిని కాపాడాలని దౌర్జన్యం పెరగాలని అనుకోవడం లేదు. ఎవరైనా తప్పకుండా శిక్షించాలి. ప్రజాస్వామ్యవాది కనుక ఎదుటి పార్టీవారు వినాలని కొంచెం మ్రొక్కు చూపుతున్నారని చెప్పి కార్యకర్తలు అనుకుంటారు. అదే విధంగా చెన్నారెడ్డిగారు దౌర్జన్యం చేయిస్తున్నారు. పోలీసులు చేయిస్తున్నారు అంటున్నారు. అది ఏమీ కాదు. అందుకొరకు గౌరవ సభ్యులతో ముఖ్యంగా మార్క్సిస్టు నాయకులను హెచ్చరిస్తున్నాను. చాల జాగ్రత్తగా వారు కూడా ఒక ప్రజాస్వామ్యవాదిగా ఉండి దౌర్జన్యం మానుకోవాలని మనవి చేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ డి.మునుస్వామి (కోడుమూరు):—అధ్యక్షా, ఈ రోజులా అండ్ ఆర్డరు సిట్టయేషన్ గురించి మనం చర్చించకుంటున్నాము. మన నాయకులు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు అన్ని విషయాలను మన ముందు పెట్టారు. మరి ప్రత్యేకంగా ఈ రాష్ట్రంలో హరిజనుల పట్ల జరిగినటువంటి ఆత్మాచారాలను గురించి ఈ ఇచ్చినటువంటి పత్రములో స్పష్టంగా ఎక్కడా చెప్పలేదు. ప్రతి రోజు మీరు పేషంట్లో చూస్తున్నారు. హరిజనులపై జరిగిన అత్యాచారాలు. ఈ మధ్యను నేను స్పీకరు గారికి ఈ అట్రాసిటీస్ గురించి కాలి ఎటన్షన్ నోటీసు కూడా ఇచ్చాను కాని వారు డిస్ ఎలా చేసి ఈ లా అండ్ ఆర్డరు క్రింద ముట్లాడేప్పుడు మీరు పాల్గొనండి అని రిప్లయి వింటున్నారు.

10-6-1979వ తేదీన మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో తల్లపల్లి అనే గ్రామంలో హరిజన బాలయ్యను ఆగ్రామానికి చెందిన ఒకతను తన భార్య చనిపోవడానికి శ్రీ బాలయ్యే కారణం అని ఆయనను ఇంటికి పిలిపించి కంజానికి కట్టివేసి పట్ల ఉడబెరికాడు. కాని పోలీసు వారు ఎంకవయిరీ జరిపిన తరువాత బాలయ్య సేరస్తుడు కాదు. ఇతడు విచ్క్రూప్తు చేయలేదు అనేటటువంటి విషయం స్పష్టంగా తేలింది. అతని భార్య చనిపోవడానికి కారణం స్నేక్ బైట్ అనే విషయం వారు స్పష్టంగా చెప్పారు. ఇంత దారుణం అయిన సంఘటన జరిగితే ఆక్కడ ఎవరిని శిక్షించారు, ఎవరిని ఏమి చేశారు అనేటటువంటి విషయం ఎక్కడా తెల్పలేదు. అంతేకాదు బాలయ్య మదర్ ను కూడా ఈ విధంగానే శిక్షించారు. అక్కడ. మరి మనమేమో చెప్పకుంటున్నాము. హరిజనులకు అది చేస్తాము, ఇది చేస్తాము రక్షిస్తాము, పోషిస్తాము అని. మరి ఇప్పుడు ఇటువంటి సంఘటనలు యావస్తు రాష్ట్రంలో జరుగుతూ ఉంటే మనము ఏమి చేస్తున్నామో ఒకసారి మీరు ఆలోచించుకోండి నేను గత కాసన సభలో శ్రీ కామేశ్వరము-జిల్లా హరిజన హాస్టలులో ఉన్నటువంటి ఒక హరిజన అబ్బాయి పట్ల ఆ హరిజన హాస్టలు మేనేజరు, వారెన్ అయినటువంటి ఒక లెక్కర్లరు పట్ల కూడా ఒక విషయాన్ని కాసన సభలో నేను తీసుకువచ్చినాను. గౌరవ మంత్రులు సోషల్ వెల్ఫేరు మంత్రిగారు

ఎడ్యుకేషన్ మంత్రిగారు నాకు హామీ ఇచ్చి వారిని వెంటనే నస్సిండు చేస్తామని చెప్పారు. మరి ఈ రోజు వ కు నస్సిండు చేయలేదే. చేయరు. దీ'పట్ల మరి ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఏమి అనుకోవాలి? కాకపోతే మీరు సోషల్ వెల్ఫేరు మినిష్టరు గారిని ఎడ్యుకేషన్ మినిష్టరుగారిని అడగండి ఏమి జరిగిందో? మీరు ఇటువంటి చిన్న విషయాలతోనే షకను తీసుకో. పోతే ఇంకా పెద్ద విషయాలలో ఏమి తీసుకుంటారు? వారికి మీ మీద నమ్మకాన్ని క్రియేట్ చేయండి. ఏకు అధికారం ఉంది. ఇక్కడ సంఘటన గురించి మీకు నన్ని తుడ్డాంగా తెలిశాము. శిక్షించవల న వారిని శిక్షించకూడా ఉమిస్తే సరిపోతు ది ఎనుంటున్నారు. ప్రతి రోజు విపరీతంగా జరుగుతాయి. మరి రం - రెడ్డి జిల్లాలో చావలి అనే పోలీసు స్టేషనులో ఒక హరిజన అమ్మాయిని పోలీసువారే రేపు చేశారు. రేపు చేసినందుకు వారికి ఏమి ఇచ్చారు? వెయ్యి రూపాయలు ఇచ్చారు. అది బహుమానమో ఏమో మరి నాకు ఏమీ అర్థము కావడం లేదు. అటువంటి సంఘటనలు జరుగ తుంటే ఎందుకు శిక్షించరు? ఇటువంటి న ఘటనలు జరగ కూడదు అనేటటువంటి విషయం గత ఎసంబ్లిలో కూడా చెప్పాము. దీనికి కారణం ఏమిటి? లేకపోతే ఈ పోలీసు అధికారులను ఒక కంటిగా వేసి ఇటువంటి విషయాలను ఇక మీరు జుగ్గండా చూడాలని మేము కోరాము. మరి ఈ రోజుకు కూడా అట్లా జరుగుతూ ఉంటే ఇక లా అండ్ ఆర్డర్ సిట్టువేషను ఈ రాష్ట్రంలో పెరిగిండా అంటే దానికి జవాబు ఏమి చెప్పాలో మీరే చెప్పండి. పెద్దలు గౌరవ మంత్రి వర్మలు హయగ్రీవాచారి గారు అన్నారు. మొత్తం భారత దేశంలో లా అండ్ ఆర్డర్ సిట్టువేషన్ ఆంధ్ర దేశంలోనే చాల బాగుంది అ. కాని ఆక్రెడిట్ మాత్రం ప్రభుత్వానికి పోతుంది అని అనుకోకండి. అది ప్రాలకు పోతుంది. ప్రజలు చాల మంచివారు. ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రజలు మంచినారు కనుకనే మిమ్మల్ని ఈ రోజు అధికారంలో పెట్టారు ఈ విషయాన్ని గురించి మీరు వచ్చే ఎలక్షన్లులో జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి. ఇప్పుడు కూడా ఇతర రాష్ట్రాలలో పోల్సుకోవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? లా అండ్ ఆర్డరు సిట్టువేషను మన రాష్ట్రంలో బాగా జరుగుతున్నది అని మీరు చెప్పినట్లయితే హరించవచ్చు. క్లిప్ ఎడ్మినిస్ట్రేషనుకి హానెస్టీ చాలా అవసరం. హానెస్టీ ఉంటే లా అండ్ ఆర్డర్ సిట్టువేషన్ బాగుంటుంది గాని హానెస్టీ లేకూడా ఈ ఎడ్మినిస్ట్రేషను జరిగితే ఇంకా లా అండ్ ఆర్డరు సిట్టువేషను వరప్టు అయిపోతుంది. వరప్టు కావడానికి కారణాలు విపరీతంగా ఇప్పుడే చాలమంది గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. కాబట్టి ఈ రోజు పోలీసు డిపార్టుమెంటును కాస్త రెక్టిఫై చేయడానికి మీరు ప్రయత్నం చేయండి. మిత్రులు ఒకానీ ఇప్పుడు మాట్లాడేప్పుడు చెప్పారు ఇక్కడ హోమ్ మినిష్టరుగారు లేరు, అందరము మాట్లాడుతున్నాము, ఆ పోలీసువారు చక్కగా పనిచేయడం లేదు అని చెప్పతున్నామే అని. నిజమే. కన్సరవేడ్ మినిష్టరు ఇక్కడ లేరు. ముఖ్యమంత్రిగారు లా అండ్ ఆర్డరుకి సంబంధించిన వారుకావచ్చు. కాని దీనికి సంబంధించినవారు హోం మినిష్టరు. నిన్న వారిని ఒక ప్రశ్న వేసి నప్పుడు రాష్ట్రంలో ఎన్ని పోలీసు స్టేషనులు ఉన్నాయి ఎన్ని మీరు తనిఖీ చేశారు అంటే ఒక అంకె చెప్పాడు. మిగతా విషయాన్ని అంతా ఏదో ఒకటి ఉన్నదని

చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు హోం మినిష్టరుగారు ఈ రాష్ట్రంలో పర్యటించి ఎన్ని పోలీసు స్టేషనులు చూసినాడు? ఏ జిల్లాకు పోయి పోలీసు అధికారుల మీటింగు పెట్టి ఎక్కడై నా చెప్పారా? మీ జిల్లాలో ఎందుకు కటువంటి సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి దానికి కారణాలు ఏమిటి అని తెలుసుకొని రెక్టిఫై చేయడానికి ఏమైనా తీర్పు ఇచ్చారా వారు? మరి అటువంటప్పుడు లా అండ్ ఆర్డర్ ఎట్లా బాగుంటుంది? మరి మా జిల్లాలో విపరీతంగా ఖూనీలు జరుగుతున్నాయి రాం లసీమలో జనరల్ గా తీసుకుంటే బస్సులో పోసుంటే కూడా క్రిందకు దింపి కలకాయ నరికివేస్తున్నారు. అందువల్ల మీరు పోలీసు అధికారిలతోనే వేయండి. ఒక కమిటీ వేయండి. ఇటువంటి సిట్యుయేషన్ రాకండా చూడండి. ఇప్పుడు మీరు హరిజన సెల్ అని చెప్పారు. హరిజన సెల్ కి ఎన్ని కేసులు వచ్చాయి? ఎన్ని కేసులలో మీరు ఎంకౌంటర్ లు జరిగారు. లేకపోతే ఎన్ని కేసులలో నేరస్థులు అయినారు అనే విషయాలు కూడా మీరు ఇచ్చిన పత్రంలో లేవు ఏదో చెప్పారు, ఇన్ని కేసులు అయినాయి. ఇన్ని డికార్డు టీస్ అయినాయి 1978 లో కంటే 1979 లో మెరుగు అని మాత్రమే ఒక డిటెయిల్ ఉంది గాని మరి ఈ హరిజన ఎక్స్ ప్రెజెంట్ గురించి మీరు స్పష్టంగా శ్రద్ధ తీసుకొని చెప్పలేదు అని మీరు తప్పకుండా ఈ హరిజన ఎక్స్ ప్రెజెంట్ జరగకుండా చూడాలని నేను పత్తేగంగా చెబుతూ శలవు సీనుకుంటున్నాను

శ్రీ సి.పావ్ శ్యామలరావు (చీపురుపల్లి) :— అధ్యక్షా, ఈ రోజున రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి లా అండ్ ఆర్డరు సిట్యుయేషన్ మీద చాల మంది అటు ప్రతిపక్ష పక్షాలు ఇటు ప్రభుత్వ పక్ష సభ్యులు మాట్లాడారు. మరి ఈ సందర్భంలో నేను ఒక విషయం మీ దృష్టికి తీసుకురావాలి అనుకుంటున్నాను. సాధారణంగా బాగా వేకాట అలవాటు ఉన్నవారిని అంటే జూదరిని 1,2,3,4 అని వరుసగా లెక్క పెట్టమంటే 3,4,5,6,7,8,9,10 జాకీ, రాణి, రాజు, అను అని లెక్కపెడతాడు అని 1,2,3,4 అని అనడు. అలాగే ఈ రోజున రాజకీయం కూడా ఒక జూడమే. మరి మా ప్రతిపక్ష జూదరు కేవలం దేశంలో ఉన్న పరిస్థితులు వదలి సీ విమ్మ అన్నదే దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ నేక ఏదో అక్కడ కొంపలు మునిగిపోతున్నట్టు అశాంతి ఏర్పడి పోయినట్టు అలక్కలోలం తాండవిస్తున్నట్టు—

శ్రీ ఎం. ఓ. ర్ :— మేము జూదము అనుకొని రాజకీయాలకు రాలేదు

శ్రీ సి.పావ్. శ్యామల రావు :— ప్రతి ఒక్కరినీ కూడా విమర్శనే దృష్టిలో పెట్టుకొని గంభీరగోళ సృష్టిస్తున్నారే ప్రస్తుతం ఈ రోజు మనకు ఇక్కడ ఇంత గొంతు చించుకొని అరచకునేంత ధానిక పరిస్థితులు మన రాష్ట్రంలో ఏమి ఉన్నాయి అని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజున మా వెంకయ్యనాయుడుగారు, మిమ్మల్ని మీరు నమ్మించుకుంటున్నారు. దానితో మీ బాధ్యత తీరిపోయింది అని మీరు అనుకుంటున్నారు అని అన్నారు. ఆయన ఇంకా ఏదో కొత్త

పాయింట్లు చెబుతారేమీ అనుకుంటే వచ్చి పాత కథలే చెబుతున్నారు. పాట మాని పాతది, పల్లవి కొత్తది నేను విమర్శిస్తున్నాను అని కాదు. వాస్తవాన్ని అం రం అంగీకరిద్దాం మితా రాష్ట్రాలలో పరిస్థితి చూడండి. ఈ రోజు హరిజనులవైగాని, ఇతర బలహీన వర్గాల వ్యతిరేకంగాని జరుగుతున్న అత్యాచారాలు లెక్కకు మించిపోయిన పరిస్థితులు ఒక ప్రకృతుండగా, చివరికి కంచే

చేసు మేస్తే కాపు పవు ఏమిచేస్తాడన్న పరిస్థితులలో ఈ రోజున నైన్యం సి.ఆర్.పి. కూడా ఓరుగుటాటుచేసే హస్తాంతి దేశానికి వస్తే దానిని గురించి ప్రతి చోటా ప్రతి ఒక్కరూ చర్చించవలసిందిపోయి, ప్రశాంతంగా వున్న రాష్ట్రంలో అశాంతి చెలరేగిపోతోందని విమర్శించడం భావ్యమా అని ప్రతిపక్షాలవారిని అడుగుతున్నాను. దేశం ఏమోతోంది. దేశం ఎటు వెడుతోంది? మన ప్రజా స్వామ్యం నిలుస్తుందా, లేదా అన్న పరిస్థితులలో ఈ రోజున దేశాన్ని కాపాడ వలసిన నైన్యం, దేశాన్ని కాపాడవలసిన భద్రతా దళాలే ఘర్షణకు దిగుతుంటే, ప్రజలు హత్యలై పోతుంటే ఈ దేశానికి ఈనాడు రక్షణేమిటిని అడుగుతున్నాను. ఈ విషయం గురించి ఎదుకు పల్లెత్తు మాట్లాడడం లేదని ప్రతిపక్షాల వారిని అడుగు తున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో ప్రశాంత పరిస్థితి వుండన్న విషయం దేశమే అంగీక రించింది. ఆ విషయాన్ని వదిలివేసి ఏదో కేవలం విమర్శ కోసమే విమర్శ చేద్దామన్న సాకుతో ఉన్నచిన్న సాకులు చూపించి, తోడేలు గొట్టేపిల్ల కథలాగా ఆడలేక మరైల ఓటు అన్నట్టు ఈ రోజున ప్రతిపక్షాల వారు మమ్ములను విమర్శిస్తున్నారేగాని, గతంలోకి ఒక్కసారి తిరిగి చూడండి. దేశంలో వున్న పరిస్థితి సరిదిద్దడాని అందరికలిసి ప్రయత్నం చేద్దామనేది లేదు. ఈరోజు ఏం చేయాలనే పరిస్థితి దేశంలోవుంది. ఈరోజు ప్రధానమంత్రిగారు మళ్ళీ దేశంలో పీవెంటివ్ డిటెన్షన్ చట్టాన్ని తీసుకువచ్చి తీరాలి అనే పరిస్థితి వస్తే దాని గురించి ఏం చేయాలి, ఆ పరిస్థితిని ఏ రకంగా ఎదుర్కోవాలి అన్న సమస్యను వదిలివేసి ఇక్కడ ఏమీలేకుండానే ప్రశాంత పరిస్థితి వున్నప్పుడు, ఏదో కల్లెల్లొల్లి కబుర్లు చెప్పి, చిన్న చిన్న సంఘటనలను ఏదో నెల్లూరు సంఘటనా, మరొక చిన్న సంఘటనా చూపి లా అడ్ ఆర్ ఓ తలక్రిందులై పోయినట్లు విమర్శించడం సిగ్గుచేయైన విషయమని నేను చెబు తున్నాను. నెల్లూరులో జరిగినటువంటి సంఘటనకు కారణం ఏమిటి? అది మీ కందరికీ తెలుసు. తుఫాను రాకముందే అక్కడ సత్యర చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఇట్లపోతే నిర్మించుకోవచ్చు, ఆస్తులుపోతే మళ్ళీ సంపాదించుకోవచ్చు, కాని ప్రాణాలుపోతే మళ్ళీ సంపాదించుకోగలమా? ఈ ప్రభుత్వం సకాలంలో సత్యర చర్యలు తీసుకోకపోయివుంటే 70 వేల మంది ప్రాణాలు పోయివుండేవని యావత్ ప్రపంచం మనను అభినందించింది. ప్రధానమంత్రి అభినందించాడు, ప్రెసిడెంట్ గారు అభినంది చారే! బర్మాలాగారు కూడా అభినందించారు. అటు వంటి పరిస్థితులలో అక్కడ సత్యర చర్యలు తీసుకోలేదనీ, సరైన పంపిణీ కార్య క్రమం జరగలేదనీ ఒక ఉద్యమం తీసుకోవాలని ప్రయత్నం చేసారే తప్ప అక్కడి ప్రజల్లో వచ్చిందా, ఈరోజున ఒక్కసారి మీరు ప్రజాభిప్రాయాన్ని నేకరించి చూడండి. అక్కడ ఈ ప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి చర్యలను ఈ ప్రతిపక్షాల వారు భావనా సమాజం చేసి ఏదో ఒక ఆందోళన తీసుకవచ్చి, ఏదో ఒకటి చేయాలనే ఉద్దేశంతో 10 మందిని వెనక వేసుకవచ్చి, దానిలో కాల్పులు జరిగితే ఎవరో చచ్చిపోయారని ఆందోళన చేశారు. ఎవరా చనిపోయింది? ఈ ఉద్యమాన్ని నిర్వహించి నాయకులు చనిపోయారా? వీళ్లు త్యాగచేయడానికి ముందుకు వచ్చారా? ఏదో పదిమందిని రెచ్చగొట్టి ఆ అమాయక ప్రాణాలను జరిగొంటూ అరాచక పరిస్థితులను సృష్టిస్తున్నది ఈ ప్రతిపక్షాలే కాని, ఈ ప్రతిపక్షాలవారు

గాని, ఈ ఉద్యమాన్ని నడిపించిన ఎం.ఎల్.ఏ. గారు కాని ముందు నిలిచి గుండె యిచ్చా? సాధాలు అర్పించారా అని అడుగుతున్నాను. వారి పార్టీ ప్రయోజనాలకోసం అమాయకులను రెచ్చగొట్టి, లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రాబ్లమ్ సృష్టించే, దాన్ని సరిదిద్ది అక్కడ ప్రశాంత పరిస్థితులను ఏర్పాటు చేయకుండా ప్రభుత్వం వారిని ముద్దు పెట్టుకుంటుందా? శాస్త్రీయ కలిగిన ప్రభుత్వమైనా సరే ఇలాంటి అరాచక చర్యలను ఎదుర్కోవడానికి సిగ్గుగా వుంటుంది; అందులో ఈ ప్రభుత్వం మరీ కృత్రిమంగా వుండడానికి ఈరోజున మన రాష్ట్రంలో వున్నటువంటి ప్రశాంత పరిస్థితులే తార్కాణం. అయితే ఈరోజున మిగతా రాష్ట్రాల్లో పోల్చిచూస్తే ఈ రాష్ట్రంలో పరిస్థితులు శాస్త్రీయంగా కారణం ప్రభుత్వం కాదు, ప్రజలు అంటున్నారు. అంటే దేశంలోని మిగతా రాష్ట్రాలలో వున్నటువంటి ప్రజలందరూ చెడ్డవారు, మన రాష్ట్రంలోని ప్రజలు మంచివారు, మిగతా రాష్ట్రాలలోని ప్రజలు చెడ్డవారు కాబట్టి జనశాస్త్ర ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నుకున్నారు, ఇక్కడ వున్నటువంటి ప్రజలు మంచివారు కాబట్టి కాంగ్రెస్-ఐ ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నుకున్నారని మేం అనుకోవాలా? ఈ ప్రభుత్వం ఈరోజు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపట్టింది గనుకే ప్రశాంత పరిస్థితులు వున్నాయి. ఈ ప్రభుత్వం అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను అలక్ష్యం చేసివుంటే, తుఫాను సహాయక 2.40 p.m. కార్యక్రమం లాంటివాటిని అలక్ష్యం చేస్తే ఈరోజు ప్రతిపక్షాలవారు చెప్పవచ్చులేదు. ప్రజల్లోనే అలజడి వచ్చింది. ఉద్యమాలు వచ్చేవి, అశాంతి పరిస్థితులు వచ్చేవి. లా అండ్ ఆర్డర్ తలక్రిందులయ్యేది. కాని ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన 14 నూనాల్లో, ఇంతకు ముందుగాని, ఇకముందుగాని ప్రభుత్వమూ చేయలేని సాహసోపేతమైన, నిర్మాణాత్మకమైన, ప్రయోగాత్మకమైన కార్యక్రమాలను చేపట్టింది. ఈ దేశంలో ఈనాడున్నటువంటి పరిస్థితులను అర్థంచేసుకోండి. జరుగుతున్నటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో చేయూతనిస్తుండి. ఈ ప్రభుత్వం చేసే అభివృద్ధి కార్యక్రమాల పట్ల ప్రజలు ఆసక్తి చూపుతున్నారు కాబట్టే ప్రశాంతంగా వున్నారు. ఇప్పుడు ప్రశాంతంగా లేకపోతే అలజడివచ్చిందా? ఇక ల్యాండ్ సీలింగ్ గురించి ప్రతిపక్షాలవారు తీవ్రంగా విమర్శిస్తున్నారు భూమి కోసం పోరాటం అంటున్నారు. ఆ చట్టం చేసి, సంవత్సరాల తరబడి అక్షయతరాలు తెలవడానికి అవకాశం ఇచ్చినప్పుడు ఆ భూములున్నటువంటి భూస్వాముల తాలూకు రహస్యాలను బట్టబయలు చేసి ఎందుకు ఈరోజు మీరు ముందుకు రాకారు? ఈ ప్రతిపక్షాలవారు కేవలం భూమి పోరాటం అని అశాంతిని కలుగజేయడానికే గాని ఇది నిజమైన ప్రజా తేజస్కోసం గాని, భూ సంస్కరణలపట్ల వాళ్లకు వున్నటువంటి అభిమానం మాత్రం కాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఏదో కొంతమంది అమాయకులను, అసంస్కృత వరులను పెనక వేసుకువచ్చి భూమికోసం ఉద్యమం, భూమికోసం పోరాటం అన్నంత మాత్రంలో జరిగిందిలేదు. ఈ భూ సంస్కరణలను మొత్తం భారత దేశంలో ప్రప్రథమంగా ఆమలు జరిపినటువంటి, చిత్త శుద్ధితో ఆమలు జరపడానికి పూనుకున్నటువంటి భారతీయ ప్రభుత్వానికి దక్కింది. భూమి పోరాటాన్ని వీధుల్లోకి తీసుకొని పోకుండా ఏదైనా అటువంటి అన్యాయాలు జరిగితే, పొరపాట్లు జరిగితే పరిదిద్దడానికి ప్రభుత్వం సిగ్గుగా వుండని చెబుతున్నాకూడా దీనిని విడిచిపెట్టి

పోరాటాన్ని వీధుల్లోకి తీసుకుపోయి ఈ ప్రభుత్వాన్ని అప్రతిష్టపాలు చేయాలనీ, వారి పార్టీని రక్షించుకోవాలని చేస్తున్న పోరాటమే తప్పిస్తే ఈ రోజున జరుగుతున్నది ఏమీలేదు. వారు చెప్పేదంతా తోడేలు, గొర్రెపిల్లకథ. క్రింద సీక్రు తెరాగు తుంటే తోడేలేమొ నీ ఎంగిలి నాకు వస్తుందన్నట్లు, అశాంతితో, అరాచకంతో, అశ్రితపక్షపాతంతో దేశం ఈ రోజున మండిపోతుంటే దేశాన్ని రక్షించడానికి జనతా ప్రభుత్వంవారికి సలహా ఇద్దాం రండి, అదేశాన్ని రక్షించుకుంటేనే మనందరం ఈ రోజు రక్షింపబడతాం. ఏవో నెల్లూరులోనో, మరొక చోటో జరిగిన చిన్న చిన్న సంఘటనలు కాదు దేశంలో ఈ రోజు ప్రజలైన పరిస్థితి అందరం కలిసి ఈరోజు ఎదుర్కోకపోతే ఆ ప్రమాదం, ఆ అగ్ని. ఆ విషజ్వాల ఆంధ్రప్రదేశ్ కు కూడా వస్తుంది. ఆ ప్రమాదం రాకుండా నివారించడాం ఆ ప్రమాదాన్ని ఎలా ఎదుర్కోవాలని ఈ రోజున మనందరం అలోచిద్దాం అంతేకాని, ప్రశాంతంగా వున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఏవో అల్లకల్లోలం అయినట్లు చెప్పడం చాలా పొరపాటు. కాబట్టి గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులు అలోచించాలి. నేనొక విషయం మనవి చేయవలచుకున్నాను. శ్రీ కాకుళం నక్కల్ బరీ ఉద్యమం మీకు తెలుసు. భారత వియత్నాంగా పేరుపొందిన విషయం మీకు తెలుసు. అటువంటిది ఈ రోజున ఆ నక్సలైట్ ఉద్యమాన్ని ఏ విధంగా ప్రశాంతతకు తీసుకువచ్చాం. మొన్న వీఫ్ వి నిర్బర్ గారు శ్రీ కాకుళంలో పర్యటిస్తున్న సందర్భంలో అక్కడ ప్రశాంత పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి కాబట్టే కల్లోలత ప్రాంతాలను కూడా ఎత్తివేయడం జరిగింది. ఈనాడు శాంతిభద్రతలకు అంతకంటే నిద్రగృహం ఏమిటి? ఉదాహరణలు ఏమిటని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ రోజున ఎక్కడైనా అశాంతి వున్నదంటే అది గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులగారి ఇంటిలోనే వుంది. ఈరోజున పార్టీ కార్యకర్తలు, కాంగ్రెస్-బి వారే ఇవన్నీ చేస్తున్నారని చెబుతున్నారు. కాని సోపేట నియోజక వర్గంలో ఒక సభా కమిటీని వేయండి. XXX

(ఇంటరప్షన్)

ప్రతిచోటా ఆ రోజు కాంగ్రెస్-బి కి ఓటు వేసినటువంటి వారి తాలూకు కొబ్బరిచెట్లను నరికించివేస్తున్నారు. ఇంట్లో వుండకుండా దోపిడీలు చేస్తున్నారు. ప్రాణాలకు కూడా ముప్పువచ్చే పరిస్థితులు ఈ రోజున కల్పిస్తున్నారు. అంటే శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో ప్రశాంత పరిస్థితులుండగా XXX కాబట్టి ఈ రోజున మీరు కమిటీ వేస్తే వాటిని నియంపించడానికి కూడా నేను సిద్ధంగా వున్నాను. ఈరోజు అక్కడ కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలకు రక్షణలేదు.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. ఆయన ఓక బాధ్యత కలిగిన గౌరవ శాసన సభ్యుడు, మరొక శాసన సభ్యుణ్ణి గురించి, ప్రతిపక్షాన్ని గురించి జనరల్ సేచర్ చెప్పే దానికంటే స్పష్టంగా గుండా చర్చలు ఎవరు, ఏ సందర్భంలో, ఎక్కడ ఏ ఊర్లో చేశారు. ఆ విషయాలు చెప్పడం సబబు.

శ్రీ సిహెచ్. శ్యామలరావు :— అధ్యక్షా, నేను చెప్పదలచుకున్నాను. దీనికి one hour ఆలోచనపై ఫ్యాక్టుల అండ్ ఫిగర్స్ తో సహా నేను నిరూపించడానికి సిద్ధంగా వున్నానని మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— XXX గుండా చర్యలు అనేకం జరుగుతున్నాయి. 12.50 p.m. అవిఘటనలు చేస్తాము అని ఆయన చెప్పాడు. ఆ గుండా చర్యలు ఏవో స్పెసిఫిక్ గా చెప్పవచ్చా ?

శ్రీ సిహెచ్. శ్యామలరావు :— అనేక ప్రతికలలో వచ్చినాయి. లోకల్ ప్రతికలలో. దానిని గురించి మీరు అవకాశం యిస్తే..

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు :— ఇంతకు ముందు ఒకసారి వివరాలు ఆరోపణలు ఈ సభలో ఉన్న మరొక సభ్యులపై చేయడానికి ప్రయత్నం చేసినప్పుడు ఆలోచించి ఆరోపణలు, డిఫమేటరీ నేచర్ గా వున్నవి చేసే ముందు మీ అనుమతి తీసుకోవలసి ఉంటుందని రూలింగ్ యివ్వడం జరిగింది. అధికార పక్ష సభ్యులు గౌరవనీయ శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ లేవనెత్తి మమ్మల్ని మాట్లాడకుండా చేశారు. x x x Has he obtained your permission. It must be expunged from records,

(Interruptions)

(Mr. Speaker in the Chair)

శ్రీ సిహెచ్. శ్యామలరావు :— తమరు రూలింగ్ యిచ్చారు. నిరాధారమైన ఆరోపణలు చేసినప్పుడు దానికి నిదర్శనాలు ఉండాలి అని, ఈ రోజున మాట్లాడిన ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఓంకార్ గారు చేసినదానికి ఆధారాలు ఉన్నాయా? ఆరోపణలు చేయడానికి వారు రూల్ వయలేట్ చేస్తే మీరు మమ్మల్ని ఆదేశించడకి ధర్మమా? ప్రతి ఒక్కరు నిరాధారమైన ఆరోపణలు చేస్తూ ఆ రూల్ ను ఎవరు అబ్జర్వ్ చేస్తున్నారు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఎవరో నిరాధారమైన ఆరోపణలు చేసినారని మీరు చేయాలిసిన అవసరంలేదు.

శ్రీ సిహెచ్. శ్యామలరావు :— కాని నేను చేస్తున్నది మాత్రం నిరాధారమైన ఆరోపణ కాదు. నేను స్థూలంగా చెప్పాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— స్పెసిఫిక్ గా XXX గుండా చర్యలు జరుగుతున్నాయని అంటే Unless there is evidence you should not tell.

శ్రీ సిహెచ్. శ్యామలరావు :— XXX కాన్ స్టిట్యూయన్స్ అని అర్థం. మీరు మాస్ కమిటీ వేస్తే అక్కడ జరుగుతున్న అత్యాచారాల గురించి నేను నిరూపించడానికి సిద్ధంగా వున్నాను. నాకు అవకాశం యివ్వండి.

Mr. Speaker—You must bring it to my notice.

శ్రీ సిపాచ్. శ్యామలరావు :—ఈ రోజు అనేక మైన కేసులు ఉన్నాయి. ఎన్ని కేసులు ఉన్నాయో మీ దృష్టికి తీసుకువచ్చుంటే తెస్తాను. స్థూలంగా కాన్స్టిట్యూయన్స్ లో, ఎటువంటి అత్యాచారాలు జరుగుతున్నాయనేది ఉదహరణగా చెబుతున్నాను. నిదర్శనాలతో చెప్పమంటే. . .

Mr. Speaker :—When you are making allegations against the Leader of the Opposition, such a serious allegation XXX అధారం చూపించకుండా మాట్లాడితే ఎలా ?

శ్రీ సిపాచ్. శ్యామలరావు :—చెబుతున్నాను గదా ?

Mr. Speaker :—You must pass on that information to me.

శ్రీ సిపాచ్. శ్యామలరావు :—ఎంతమంది కొబ్బరి చెట్లు సరికినారో, ఎంతమందిని హింసలు పెట్టినారో. . . .

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎంతమంది అని కాదు.

శ్రీ సిపాచ్. శ్యామలరావు :—నేను తప్పకుండా వ్రాసి యిస్తాను. (యింటర్వ్యూ) తప్పనిసరిగా నిదర్శనాలతో వ్రాసి యిస్తాను.

శ్రీ సిపాచ్. శ్యామలరావు :—ఒక గ్రామంలో గాని, ఒక స్ట్రాక్ వట్లగాని జరిగిందని స్పెసిఫిక్ గా ఆరోపణ చేయడం లేదా. (యింటర్వ్యూ) ఉన్నమాట అంటే ఉలుకు ఎందుకు ? నిరూపించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను గదా ?

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి :—స్పెసిఫిక్ యాలిగేషన్స్ అనివారే ఒప్పుకుంటున్నారు.

శ్రీ సిపాచ్. శ్యామలరావు :—నిరూపించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నానని చెబుతున్నాను గదా ?

శ్రీ సి. పి. శేషారెడ్డి (సర్వేపల్లి) :—గతంలో మీరు రూలింగ్ యిచ్చిన తరువాత అనేక షరాయములు వ్యక్తుల మీద మంత్రులవై ఆరోపణలు చేసి ఉన్నారు.

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ గొళ్ల లచ్చన్న :—ఆరోపణలు చేసే అధికారం ఎవరికి లేదని రెయిట్ చేయలేదు. దయచేసి అది గమనించాలి. ప్రతి సభ్యుడికి ఏదైనా ఆరాచకం అన్యాయం దుర్మార్గం ఎక్కడైనా జరిగివుంటే చెప్పే హక్కు వున్నది. స్పెసిఫిక్ గా చేయండి అని అడుగుతున్నాను. x x x

Mr. Speaker :—I will give you the concrete rule, “No allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a member against any person unless the member has given intimation to the Speaker and also to the Minister concerned; provided that the Speaker may at any time prohibit any member from making such allegation is derogatory to the dignity of the House or that no public interest is served by making such allegation.”

డాక్టర్. ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—మీరు చదివిన రూలు చాల సబబు అయినది. వారు మొదలు XXX అన్నది నిజమే. వారు క్లారిఫై చేస్తూ XXX కాన్స్టిట్యూయన్స్ లో అనే ధోరణిలో చెప్పాను అని వారు స్పష్ట పరిచారు. దానిపైన మనం మరీ ముందుకు పోవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—ముఖ్య మంత్రి గారి XXX అంటే ముఖ్యమంత్రిగారు నియోజకవర్గం అనే అర్థం సస్తుందా ?

డాక్టర్. ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—దాని అర్థం అది ఆని నేను అనడం లేదు. వారు స్పష్టపరిచారు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—స్పష్టపరచడం అనేది తప్ప అవుతుందా కాదా ?

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—XXX ఏది మెరుగు, ఏది చెడ్డ అనేది నాకు తెలియదు. అది సర్దుకొన్నట్లు ఎలా అవుతుంది ?

Mr. Speaker :—I am expunging that particular statement of Mr. Shyamal Rao.

శ్రీ సిహెచ్. శ్యామలరావు :—వాస్తవాన్ని వారు భరించలేకుండా పోతూ ఉంటే ఏమి చేయాలో నాకు అర్థం కావడం లేదు.

Mr. Speaker :—No further comments Mr. Shyamal Rao. You proceed with your speech.

శ్రీ సిహెచ్. శ్యామలరావు :—దేశం ఒక ఇల్లు అనుకుంటాము. ఆ ఉద్దేశ్యముతో అన్నాము. ఇప్పటికీ నేను స్పెసిఫిక్ గా చెబుతున్నాను. ఈ రోజున లా అండ్ ఆర్డర్ పార్లెమెంట్ వర్సకు వచ్చినది కాబట్టి అభూత కల్పనలు చేసి గోరంతలు కొండంతగా చిత్రించడం పరికాదు. ఖైరోజుల అఖిల భారత ప్రాంతాల అందుకొని అభ్యుదయ పథంలో పురోగమిస్తూ ఆసేకమైన అభ్యుదయ కార్యక్రమాలు తీసుకొని బలహీన వర్గాల వారి సంక్షేమం కోసం, బడుగువర్గాల వారి సంక్షేమం కోసం, హరిజన, గిరిజన క్షేమం కోసం వెనుకబడిన తరగతుల క్షేమం కోసం మేము తలపెట్టిన బృహత్తర కార్యక్రమానికి చేయూత నివ్వండి. లక్షలాది ఏకజలు యిట్లు కోల్పోయిన నిరాశ్రయులు ఉన్నారు. వాటిని ఎదుర్కొనే దానిలో సహకరించండి. అంతేగాని ఈ విధమైన లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రాబ్లెమ్ లేనటువంటి దానిని చిత్రించి అనవసరమైన రాజకీయ తుఫాను లేవనెత్తుకుండా ఈ రాష్ట్రంలో ఏర్పడిన జాతీయ విపత్తుకు సంబంధించిన తుఫాను కార్యక్రమాలను

Mr. Speaker —I will give you the concrete rule. "No allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a member against any person unless the member has given intimation to the Speaker and also to the Minister concerned; provided that the Speaker may at any time prohibit any member from making such allegation is derogatory to the dignity of the House or that no public interest is served by making such allegation."

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—మీరు చదివిన రూలు చాల సబబు అయినది. వారు మొదలు xxx అన్నది నిజమే. వారు క్లారిఫై చేస్తూ xxx కాన్స్టిట్యూయన్స్ లో అనే ధోరణిలో చెప్పాను అని వారు స్పష్ట పరిచారు. దానిపైన మనం మరి ముందుకు పోవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—ముఖ్యమంత్రి గారి xxx అంటే ముఖ్యమంత్రిగారు నియోజకవర్గం అనే అర్థం వస్తుందా ?

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—దాని అర్థం అది అని నేను అనడం లేదు. వారు స్పష్టపరిచారు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :— స్పష్టపరచడం అనేది తప్ప అవుతుందా కాదా ?

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— XXX ఏది మెరుగు, ఏది చెడ్డ అనేది నాకు తెలియదు. అది వర్షకొన్నట్లు ఎలా అవుతుంది ?

Mr. Speaker :—I am expunging that particular statement of Mr. Shyamal Rao.

శ్రీ సిహెచ్. శ్యామలరావు :—వాస్తవాన్ని వారు భరించలేకుండా పోతూ ఉంటే ఏమి చేయాలో నాకు అర్థం కావడం లేదు.

Mr. Speaker :—No further comments Mr Shyamal Rao. You proceed with your speech.

శ్రీ సిహెచ్ శ్యామలరావు :—దేశం ఒక ఇల్లు అనుకుంటాము. ఆ ఉద్దేశ్యముతో అన్నాము. ఇప్పటికి నేను స్పెసిఫిక్ గా చెబుతున్నాను. ఈ రోజున లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రాబ్లెమ్ చర్చకు వచ్చినది కాబట్టి అభూత కల్పనలు చేసి గోరంతలు కొండంతగా చిత్రించడం పరికాదు. ధో రోజుల అఖల భారత ప్రాంతాలు అందుకొని అభ్యుదయ పథంలో పురోగమిస్తూ అనేకమైన అభ్యుదయ కార్యక్రమాలు తీసుకొని బలహీన వర్గాల వారి సంక్షేమం కోసం, బడుగువర్గాల వారి సంక్షేమం కోసం, హరిజన, గిరిజన క్షేమంకోసం వెనుకబడిన తరగతుల క్షేమం కోసం మేము తలపెట్టిన బృహత్తర కార్యక్రమానికి చేయూత నివ్వండి. లక్షలాది ప్రజలు యిళ్లు కోల్పోయిన నిరాశ్రయులు వున్నారు. వాటిని ఎదుర్కొనే దానిలో సహకరించండి. అంతేగాని ఈ విధమైన లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రాబ్లెమ్ లేనటువంటి దానిని చిత్రించి అనవసరమైన రాజకీయ తుఫాన్లు లేవనెత్తకుండా ఈ రాష్ట్రంలో ఏర్పడిన జాతీయ విపత్తుకు సంబంధించిన తుఫాను కార్యక్రమాలను

ముందుకు తీసుకుపోయేదానికి, ఆ పజిందరి వున్నారావాసం త్రించా. ని అనే దానికి అలోచన చేద్దాము. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తలపెట్టిన ఆనేక కార్యక్రమాలకు చేయూతనిచ్చివున్నప్పుడును, ఎవంటి పశాంతతను మరింత ప్రశాంతతకు తీసుకుపోయి రాష్ట్ర అభివృద్ధికి తోడ్పడవలసిందిగా అందరికీ హృదయపూర్వకంగా ముని చేస్తూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

1.00p.m.

శ్రీమతి టి. లక్ష్మీకాంతమ్మ :—అధ్యక్షా, మీరు టైమును పెంచండి. లా అండ్ ఆర్డరు చాలా ముఖ్యమైన విషయం. పత్రికలలో స్త్రీలను రేప్ చేస్తున్న వార్తలు తరచుగా వస్తున్నాయి. దీనిపై స్త్రీసభ్యులు కూడా మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సమయం ఎక్కువ లేదు. గత రెండు గంటలుగా దీనిపై చర్చిస్తున్నాం.

శ్రీ బి. మళ్ళీందరరావు :—సిటీ సభ్యులు కూడా మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సమయం ఎక్కువ లేదు.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు :—శాంతి భద్రతలపై చెప్పవలసిన విషయాలు చాలా వున్నాయి. సమయం పొడిగించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇంకా సుందరయ్యగారు మాట్లాడాలి, ముఖ్యమంత్రి గారు సమాధానం చెప్పాలి. సమయం చాలా తక్కువగా వుంది.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—మేము 7-8 పేర్లు ఇస్తే ఇద్దరినే పిలిచి మిగతా వారికి లేదంటే ఎట్లా ?

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు (కొల్లాపూర్) :—మా పార్టీకి అవకాశం ఇవ్వాలి.

శ్రీ కె. వి. కృష్ణారెడ్డి (నర్సారావుపేట) :—నా పేరు నాలుగవది.

శ్రీమతి టి. లక్ష్మీకాంతమ్మ (హిమయత్ నగర్) :—మా పార్టీ సమస్య కాదు. స్త్రీల సమస్య-ఇస్తారా, ఇవ్వరా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—దయ ఉంచి అందరూ కూర్చోండి.

(అధ్యక్షులు గంట మ్రోగించిరి)

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి (ముషీరాబాద్) :—ఒక సబ్ మిషన్ ఫర్—సుందరయ్యగారు తనటైం లోనుంచి వదిలి నిముషాలు లక్ష్మీకాంతమ్మ గారికి ఇస్తాం అన్నారు. మిగిలిన సభ్యుల విషయం ఏమిటి ? మా నియోజకవర్గంలో మాకు

భద్రత లేని పరిస్థితి ఉంది. ఇక్కడ చెప్పకునే స్వేచ్ఛ కూడా లేకపోతే ఎట్లా ? నిరంకుశ ప్రభుత్వ విధానానికి నిరశనగా వాకౌట్ చేస్తున్నాను.

(Sri N. Narasimha Reddy then staged a walk out)

శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎన్. రెడ్డి :— ఒక సభమిషను—

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీరు కూడా వెడతారా ?

శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎన్. రెడ్డి :— మీరు ఆ రకంగా భయపెట్టడం బాగా లేదు; నేను వెళ్ళవలసిన అవసరం లేదు. సభ్యుల అభిప్రాయం మీరు విన్నారు కదా. ఎంత ఆందోళన చెందుతున్నారో చూసారు కదా. మరొక గంట పొడిగించి అందరికీ అవకాశం సువాసన కోరుతున్నాను. అక్కడ జిల్లాలలో రక్షణ లేదు కానన సభ్యులకే అవకాశం లేకపోతే ఎవరికీ చెప్పకోవాలి. మరొక రెండు గంటలు 1-10 p. m అవకాశం ఇస్తే సభ్యులు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీమతి టి లక్ష్మీకాంతమ్మ :— అధ్యక్షా. ఈ రాష్ట్ర లో స్త్రీలకు కాని హరిజనులకు కాని వెనుకబడిన తరగతుల వారికి కాని రక్షణ లేదనే విషయం సుస్పష్టం అవుతుంది. కానన సభ ప్రారంభమే కర్ పూర్వితో ప్రారంభమైంది. ఎందుకు వచ్చిందో తమకు తెలుసు, స్త్రీలు సీమాకు పోవాలన్నా తమ కార్యక్రమాల నిర్వహణకు బజారుకు పోవాలన్నా రక్షణ లేని పరిస్థితి ఉంది. వెంకయ్య నాయుడుగారు విఫలంగా చెప్పారు. ఈ సభలో ఎన్నో సాగు చేర్చించి నాను. ఎక్కువగా మాట్లాడితే నమయం చాలదు కనుక మీకే నదులుతాను. ఈ వేళ ఉదయం చేపరులో విజయవాడలో 78 మంది మహిళలకు కరాటా శిక్షణ ఇచ్చారని దానికి ప్రభుత్వం 12 వేల రూపాయలు సబ్సిడైజ్ చేసారని రంగారావు గారు చెప్పారని. స్త్రీలు తమ ఆత్మ విశ్వాసం పెంపొందించుకోడానికి కరాటా శిక్షణ ఉపయోగపడుతుంది కనుక గ్రామ గ్రామాన ఎవరైనా ముందుకు వస్తే నడిపిస్తామని కాక ప్రభుత్వమే శిక్షణ శిబిరాలను పెట్టి స్త్రీలు తమను తాము రక్షించుకునే విద్య నేర్పించడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలి. బాలికల పాఠశాలల్లో కంప్యూటర్ గా దీనిని నేర్పాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. కటివల ఒక దుస్సంఘటన జరిగినట్లు నాకు తెలిసినది, నాగపూరు నుంచి జనతా పార్టీ నేషనల్ ఎగ్జిక్యూటివ్ మెంబర్లైన సుమతి మణిలూర్ నాకు ఉత్తరం వ్యాసారు. నాగపూరు లోని సె ట్రిల్ ఎమెన్యూరోడ్ లోని ట్యాన్స్ పోర్టు కంపెనీ మేనేజింగ్ డైరెక్టరు మిస్టర్ శంకర మిసన్—వారి ట్రిక్కు జగిత్యాల దగ్గరలో వెలగపూర్ వద్ద మరొక ట్రిక్కుతో యాక్సిడెంటు జనది. ఆ ట్రిక్ బిర్రాలకు చెందిన ట్రిక్. ఆ వర్తమానం అందగానే మేనేజరు ట్రిక్ ఇన్ సూయర్ అయి ఉన్నందున పరిశీలించడానికి వచ్చాడ. అతనిని బిర్రాకు చెందిన వారు బెదిరించి మాపై ఇ తవకు ఎవరూ రిపోర్టు ఇవ్వలేదు, కావాలంటే సగం డబ్బు ఇస్తాం అంటే మాకు ఇన్ సూయరెన్స్ కివర్ ఉందంటే మమ్మల్ని ఎదిరించి ఎట్లా బ్రతుకుతావు అనే వద్దతిలో వ్యవహరించారు. తరువాత జరిగిన సంఘటనలు హృదయవిచారకంగా

ఘోరంగా ఉన్నాయి. నా వద్దకు వస్తే నేను ఐ. జి. పి. కి పరిచయం చేసి జరిగినది చెప్పాను. తిరిగి పోవడానికి నీనం బమ్మనూ కూడా దొరకని పరిస్థితి కలుగజేసారు. మంచి నీకు కూడా ఇవ్వని పరిస్థితి. ఎట్లాగో వెహికల్ తీసుకుని నిర్మూల్ పోలీసు స్టేషనులో కంప్లయింట్ లాడ్జ్ చేద్దాం అని వెడితే అతడు వాగ్వివాదు వినండి:

“He is not aware as to what for he was lodged in the police station. While sitting on the floor, one constable approached him and without any provocation slapped ఎవరిని ? “He is the Manager of a big Company in Nagapur. మన గౌరవం ఇతర రాష్ట్రాలలో ఎంత ఉందో చూడండి ? “The complaint was incapable to express anything in the legal nature and his efforts to explain the case made more violence. The police started abusing the complainant and started beating him with lathis. In the mean time the Sub-Inspector also came and without enquiring anything from the complainant slapped him. He was beaten upon mercilessly by lathis on face.” అంతే కాకుండా చేతులు కిట్టి సంకెళ్లు తగిలించి చిత్ర హింసలు పెట్టినటు ఆయన చెప్పారు. నాగపూర్ లైమ్స్, హితవాద మొదలైన వాగ్వివాదు వక్రకలలో ఈ విషయం తుజ్జంగా వచ్చింది. తరువాత ముఖ్య మంత్రిగారికి ఐ. జి. పి. గారికి కంప్లయింట్స్ పంపారు. ఇంతవరకు చర్యతీసుకోలేదు. నిన్న తీసుకు వెళ్లి చెబితే పరిశీలిస్తాం అన్నారు. ఎవరు దీనికి బాధ్యులు ? నిర్మూల్ పోలీసు స్టేషనులో చిత్ర హింసలకు గురి చేసింది ఎవరు ? వారుగు రాష్ట్రానికి చెందిన పౌరునికి ఒక ట్రాన్స్పోర్టు కంపెనీ మేనేజరును విచక్షణ లేకుండా చిత్ర హింసలకు గురి చేసి బాధించిన సంఘటన మన రాష్ట్రానికి మన పరిపాలనా వ్యవస్థకు సిగ్గు చేటు. దీనిపై వెంటనే విచారణ జరిపి చి దీనికి బాధ్యులైన వారిని వెంటనే సస్పెండ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఒకవారీ గారు చెప్పారు. సయ్యద్ బీన్ పహల్వాన్ అడుగు గూడానో మంచివాడో ఆ విషయంలోనికి నేను వెళ్లను. దేనికైనా దేశంలో ఒక లా ఉంది, పోలీసులు ఉంది. నేరంచేసిన వారిని ఎవరైనా ఆ పద్ధతిలో శిక్షించవచ్చు. అట్లాకాకుండా ఇల్లు తెరిచి పోలీసులు కాలిస్తే ఏమి అనుకోవాలి ? It is a clear case of political murder instigated, and who is responsible for it ? పోలిటికల్ మర్డర్స్ ఈ రాష్ట్రములో అవుతున్నాయి. ఆ రాష్ట్రంలో అవుతున్నాయి అంటున్నాము. ఈ దేశంలో అవుతున్నాయి, ఆ దేశంలో అవుతున్నాయి అంటున్నాం. ఒక వ్యక్తి ప్రాణం అంత చులకన ఐనదా ? దీనికి బాగాగోండ్ ఏమిటి ? తేలింగానే ఉద్యమం మనకు తెలియనిది కాదు. గోడలమీద భయంకరంగా ఆంధ్రుల ఆడవారిపైన బూతులు వాగ్విస్తే ఆంధ్రులకు ఎంత ప్రేమ కారిపోతున్నదో దానిని మరచిపోయారు సయ్యద్ బీన్ పహల్వాన్ అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారికి సపోర్టు యస్తూ ఇంటిగ్రేవన్స్ పోర్టు చేశారు. వారు ఏమైనా కావచ్చు. కేసును బట్టి పనిష్ చేయాలి. దానిని కడుపులో పెట్టుకుని వారింటికి పోయి ఆర్ధరాత్రి

ఇంటి తలుపులు తెరిపించి ఆయనను కాల్చారు దానిపైన ఎంకౌంటర్ జరిపించాలి
It is a clear case of political murder instigated and who is responsible for it?

Mr. Speaker; Please wind up.

శ్రీమతి టి. కృష్ణకాంతమ్మ — (నీలు మఠాడిన స్పీడు తమరు కొంచెం ఉదారంగా వుండాలి. ఇందిరా గాంధీని కరిగించే నపడు గవర్నమెంటు పూరి మదతు ఇచ్చినది పొలిసు ఆక్టు చేయలేదు ఎ. ఆర్. ఇన్ స్ట్రుక్షన్స్ ని ఎటాక్ చేస్తే లా అండ్ ఆర్డర్ వుదా అ అడల్టర్ నాన్. ప్రక్క రాష్ట్రములో అనెంజీ నడవలేదు. అంశే వయస్సులో ప్రజ్వమే పార్టీసి పేక్ చేయమన్నమాట ఇంక అంశే సెక్షన్లు వినయం లేదు, ఎలక్షన్స్ సందర్భనలో రక్షిమూర్ అతనిని మరల్ చేస్తే అంశే యేవనినుంచి డెయిన్ డిక్లరేషన్ కూడా తీసుకొనలేదు. డెయిన్ డిక్లరేషన్ ఎవరినుంచైనా తీసుకొంటారు. నక్సలైట్స్ నక్సలైట్స్ గా ఎదుకు అవుతున్నారు కడుపు కాలినపుడు అవుతున్నారు ఇన్ని సీదా తాలు, రాంణాలు చెబుతున్నాం. ఈ సిద్ధాంతాలను అమలుకరచినచో, ఖాంస రక్షణకు అమలుకరచినచో నక్సలైట్లకు స్థానం లేకుండా చేయాలి. భూస్వామిలను వెనవేసుకొని వచ్చినంత కాలా తయారవుతారు. "ఇది బూజుట్టిర గో" అన్నప్పుడు వడితే అప్పుడు వడిపోతుంది" అని లెనిన్ అన్నమాటను మనవిచేస్తున్నాను. భూస్వామిలను వెనవేసుకొని వచ్చినతకాము నక్సలైట్స్ అణగిపోరు. ఎంతమందిని చంపినా అణగిపోయిందా? టడైనా రోము వచ్చినప్పుడు దానికి తగినమందు వాడాలి అట్లాగే తగిన రక్షణ తీసుకొనేలా లా అండ్ ఆర్డరును మెయింట్ చేయాలి కాని అంశి వింగా చేస్తున్న రక్షించలేరని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ గౌతుల చచ్చన్న: — ఎండాక గౌరవ సభ్యులు మున్.యస్.యస్. రెడ్డి గారు క్లిట్ చేయకముందు ఎవరు కడనా నోన్ చేస్తారా అని అడిగినదాని పోపోయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్: — మామాగూ న్న మామ అది.

శ్రీ గౌతుల చచ్చన్న అయితే అటిని తుడిపా చేయండి. 1-20 p. m.

سرری ناقر آغا (ناموب پوره) :- جناب اسپیکر صاحب سے ملنے سے آپ کی توجہ اس جانب مبذول کروانا چاہتا ہوں کہ لا اینڈ آرڈر کا مسئلہ ہم اہم مسئلہ ہے اس برس کے ایم ایل اور اپوزیشن کے ممبروں کو سب کر کے موقع دیا جانا چاہئے۔ مص ممبروں کو سب۔ م۔ م۔ سٹڈنر حالتے ہیں او ہم کو صرف دو سٹڈنر ہی اپنی حیالات طاہر کر کے لئے کہا جانا ہے۔ سب سے پہلے میں یہ عرض کرونگا کہ وسیرہ کی کیس کے سلسلے میں چمب مسس صاحب نے انکے تحقیقاتی کمیشن بھیجا تھا اسکی سفارشات کا کدما ہوا معلوم نہیں اس پر راز

کا پردہ پڑا ہوا ہے۔ لای اینڈ آرڈر کا جو سچویشن ہے اس سے پرانا شہر سب سے زیادہ متاثر ہے۔ مجھے تو ایسا معلوم ہوتا ہے کہ جتنی برائیاں ہیں ان کو پرانے شہر کی طرف منتقل کیا جا رہا ہے۔ مثلاً گڑسبہ کے اڈے پرانے شہر میں ہیں۔ مہندی پرانے شہر میں ہے۔ ریسیس کی لعنت بھی پرانے شہر میں ہے۔ غرض یہ کہ کئی برائیوں کو پرانے شہر میں منتقل کیا جا رہا ہے۔ کیوں نہیں آپ ان چیزوں کے لئے کوئی اچھا مقام ڈھونڈ لیتے۔ جہاں سنسٹرس وغیرہ رہتے ہیں وہاں پر ان چیزوں کو منتقل کیا جائے تاکہ دوسروں کو بھی فائدہ پہنچ سکے۔ ایک اور چیز کی طرف میں آپ کی توجہ مبذول کرواؤنگا۔ بورنگ ٹاکنز کے سامنے لکشمی کاب نامی ایک جوئے خانہ ہے۔ وہاں بردھاوا ہوتا لیکن فون آتا اور اس فون کی بنا بردھاوا بنا کر دیا جاتا ہے۔ معلوم ہے کہ اس جوئے خانہ کو بالارام نامی ایک شخص جلانا ہے۔ اس طرح کچھ عرصہ پہلے ملے بلی میں زمین کے تنازعہ کے سلسلے میں نعمت اللہ نامی ایک نوجوان کا قتل کر دیا جانا ہے۔ اور دوسرا نوجوان دواخانے میں زیر علاج ہے۔ پولس خاٹیوں کو بکڑے میں ناکام ہو چکی ہے وہ لوگ کھلے بندوں بھر رہے ہیں۔ جن لوگوں نے اس کو بانڈھ کر قتل کیا ان لوگوں کو گرفتار نہیں کیا جا رہا ہے۔ اس کے علاوہ میرا مطالبہ ہے کہ ریسیس پر استعاف عائد کیا جائے۔ سعید بن علی بھلوان کے تعلق سے میں عرض کرونگا کہ چیف سنسٹرس صاحب اس سلسلہ میں معلومات دیں۔

శ్రీ పి సుందరయ్య : అధ్యక్షా, ఈ సంఘటనలలో కొన్ని - మన్యలు, కొన్ని విమర్శలు వచ్చినవి. శాస్త్రమలరావుగారు మాట్లాడుతూ దేశమంతా సిఆర్ పి పోలీసు తిరుగుబాటు చేసే స్థితికి వస్తే వాటిని గురించి మాట్లాడకుండా ఇక్కడ శాంతిభద్రతల గురించి మాట్లాడడం ఏమీ బబు అన్నారు. పోలీసు పరిస్థితి అదే రకంగా సి ఆర్ పి పరిస్థితి, ఇంజనీరింగ్ - ల్ నెక్యూరిటీ ఫోర్స్ దేశములో ఎక్కడ తిరుగుబాటు జరిగినా దానికి కారణం ఏమిటి అటువంటివి వన రాష్ట్రములో యింకా పెద్ద రూపములో రాకముందే తీసుకొనవలసిన చర్యల గూర్చి మొన్న ముఖ్యమంత్రి గారిచ్చిన స్టేటు మెంటు చైన చర్చ కావాలని కోరితే ఆనాడు అంగీకరించలేదు. బి.ఎ.సి అండ్ రిస్కే తప్పకుండా దీనిని చర్చిద్దామన్నారు దేశములో ఎక్కడా కూడ కాంతి : ద్రతలు లేవు, సి.ఎల్.పి తిరుగుబాటు చేసే స్థితికి వచ్చింది ఆరకంగా మన రాష్ట్రములో లేదు అని, యితర రాష్ట్రాలలో పోల్సుకొని ఇక్కడన్న - కక్కడ అధ్యాసంగా వుంది. కాబట్టి యిక్కడ పట్టించుకోము అనే వాదన ఆర్థము లేనిది. ఇల్లు కాలిపోతూ వుంటే అప్పుడు చర్చించవలసిన వనరం లేదు. అందుచేత ఆ విషయం గురించి అచ్చే లోతుకు పోసు. నక్సలైట్స్ గురించి, ప్రజా సమస్యల గురించి ముఖ్యమంత్రి చెన్నా రెడ్డి గారిచ్చిన స్టేటు మెంటులో వుంది. నక్సలైట్స్ చాల ఉపద్రవముగా పరిణమిస్తున్నారు. కరీనగర్ జిల్లా జగిత్యాల, సిరిసిల్ల ప్రాంతాలను కల్లోలవ ప్రాంతాలుగా డిక్లార్ చేస్తే పరిస్థితి అదుపులోకి వచ్చింది అన్నారు. నక్సలైట్స్

రాజకీయాలకు వారి ఎత్తుగడలకు బాధ్యత వహిస్తారు. చాల చోట్లలో ఖూనీ చేస్తున్నారు. ఆ సంగతి కాదనడం లేదు. కాని నక్సలైట్స్ విప్లవం చడానికి కారణం వాని రెచ్చకొట్టినారే ప్రజలంతా వారివెను పోతున్నారని అనుకోవడం పొరపాటు. భూస్వాములు, పెత్తందారులు చేసే అన్యాయాలను అరికట్టకుండా నక్సలైట్లను అణచడం ఎవరి తరము కాదు. అదేవిధంగా యతిరాజారావుగారు, హయగ్రీవాచారిగారు, చాలామందికి మార్క్సిస్టులమీద పుట్టిన విద్య అది.

మార్క్సిస్టులకు అంత బలము వుంటే తెంగాడా పోరాటం వారు తెచ్చా. 1.30. p m. రనుకోవటం పొరపాటు ఈ రోజు ఏది జరిగినా నక్సలైట్లు మార్క్సిస్టులు చేస్తున్నారనుకోవటం పొరపాటు భూస్వాములు పెత్తందారులు చేస్తున్న అన్యాయాలను అరికట్టి సామాన్య ప్రజలకు కావలసిన కనీస సౌకర్యాల కోసం, పౌర హక్కుల కోసం పోరాడుతుంటే వాటిని నిర్బంధ విధానాలతో అణగారాము, పోలీసు ను ఉపయోగిస్తాము అంటే దానితో ఆ సమస్య పరిష్కారం కాదు. పోలీసులు ఎల్ల కాలం అధికార పార్టీలో వుంటారనుకోవటంలో అర్థంలేదని ముఖ్యమంత్రి గారికి తెలుసు. మనందరికీ తెలుసు దేశానికి తక్కువగా తెలుసు. పోలీసులకు న్యాయం కలుగచేస్తాం, సి.ఆర్.పి.ల విషయంలో ఖచ్చితంగా వ్యవహరిస్తామని మొరార్జీగారు ప్రధాన మంత్రిగా వుండి చెప్పినా ఆ మాటల్లో అర్థంలేదు. ప్రజలలో అసంతృప్తితో ఆందోళన చేస్తే పి.డి. తెస్తాం, వైన్యం తెస్తాం అని మొరార్జీ చెప్పినా, ఇందిరా గాంధీ చెప్పినా, చెన్నరెడ్డిగారు చెప్పినా ప్రజలు లొంగు తారనేది కల్ల హత్యలు. రేప్స్ అంకలు ప్రధానం కాదు గత సంవత్సరం కంటే ఎక్కువే వుంటాయి కాని తక్కువగా వుంటాయని ఎవరూ అనుకోవటంలేదు. కార్మికులలో, రైతులలో వచ్చిన సంతృప్తి ఆదుపుతో పెట్టకలిగామని అంటున్నాడు వారి గండెలు భగ్గున మండేవరకూ మీరు నిద్రపోతున్నారు. సి.ఆర్.పి.లో ఏమి జరిగిందో తెలియద' చెప్పి మొరార్జీగారు నిద్రపోవచ్చు. గత సంవత్సరం 93 మర్డర్స్ జరిగితే ఈ సంవత్సరం 108 రిగాయని, ఒక శాతం పెరిగిందని, లేదా రెండు శాతం తగ్గిందని తెక్కలు చెప్పవచ్చు హరిజనులమీద అత్యాచారాలు జరుగుతున్నాయో లేదా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఎన్ని జరుగుతున్నాయని కాదు. అసలు జరుగకుండా ఎందుకు ఆపలేరు? ముస్లింల మీద అత్యాచారాలు జరగకుండా ఎందుకు ఆపలేరు? పోలీసులు అన్నీ ఆపగలరా? అంటే ఆపలేరు దానికి కావలసిన సాంఘిక, ఆర్థిక పరిస్థితులను భాగువరచాలి. పోలీసులు నిజాయితీగా వున్నా, ఏ అధికారి అయినా నిజాయితీతో ప్రవర్తిస్తుంటే రూలింగ్ పార్టీ జోకర్లం చేసుకొంటున్నదా లేదా అన్నది నా ప్రశ్న మొరార్జీ దేశాయ్ కావచ్చు. ఇందిరా గాంధీ కాదు, ఇక్కడ అధికారంలో వున్న మంత్రులు కావచ్చు. పోలీసులు చట్ట ప్రకారము-ఆ చట్టము ధనవంతులకు అనుకూలంగా వున్నారే-ప్రవర్తించటానికి పూనుకొంటే అలా చేయవద్దు అని అధికారంలో వున్న పార్టీ ఆపు చేస్తున్నదా, లేదా? ఈ రోజు జరుగుతున్న వ్యవహారం ఇది, వున్న చట్టాన్ని అమలు జరపటానికి పోలీసులు కట్టుదిట్టంగా

వని చేస్తుంటే అలా వనిచేసే నియమం ఉంది అనుకుంటే అనుకుంటే ఉపయోగపడే ట్టుగా అధికార పార్టీ ద్వారా ఇచ్చే బిల్లు వదులుస్తుంది యితర జారావుగారు బ్రహ్మాండంగా ఉపయోగపడే చోట పాపగ్రహిణులుగా మారిపోతారు మంత్రిగా వున్నప్పుడు ఆ గణన చేయవలసిన 'ని ఏమిటి' వారు వచ్చి మమిన్ని కాపాడుకున్నారని చెప్పినప్పుడు ఎప్పుడూ పోలీసులు వచ్చి టి.ఎస్.ఆర్., మీరే ఎదుర్కోకూడదా అని ఆ మాటల కాకపోయినా ఇదే అర్థం వచ్చేట్లుగా చెప్పారు. మంత్రిగారు అలా చెప్పిన తరువాత సాంఘిక ద్రవలు కాపాడటం ఎలా సాధ్యం? మంత్రులుగా వున్న వారు లా రెంటు డాల్లా ప్రవరిస్తుంటే సజాస్వామ్యం అంగీకరించదు. హార్మిస్టు పాలు రపత్రాలు నేటి బెదిరించి పోలీసు వారికి అడ్డుపడుతూ వచ్చినా చె.జి.ఎ. చెప్పేది నమ్మేటట్లు వుండాలి అధికారంలో పార్టీ పోలీసులను బెదిరిస్తున్నట్లు చెప్పవచ్చు. ఇక్కడ మా పార్టీ వారం వున్నది 9 మంది జుర్రా వారితో కలిపితే ప్రతిపక్ష లో వున్నది 70 మంది. వీరు పోలీసులను బెదిరిస్తున్నారని చెబితే నమ్మేటట్లు వుంటే అలా బెదిరించే అవకాశం అధికార పార్టీ వారికి, మంత్రులకు వుంటుంది కాని మాకు వుండదు. మీరియాలగూడతో అధికార పార్టీకి వ్యతిరేకంగా వున్నారూ కాబట్టి మమ్మల్ని చంపారు. మాకున రడ్డిగా మా పార్టీ మనీషి కదు. ఆయన కాంగ్రెసు పార్టీ వాడే, ఆయనను చంపింది కాంగ్రెసు పార్టీలో లింకో గ్రూపు మనిషి ఎవరి గ్రూపు అనే నా అనవసరం. ఒక కాంగ్రెసు వ్యక్తిని యింకో వ్యక్తి చంపారు. అక్కడ నిపుడు పాతంగా విచారణ జరగటానికి పోలీసులను ఎందుకు సంపరు? సూర్యవేట తాలూకాలో గోపాలరెడ్డి అనే మా కార్యకర్త పై దాడి చేశారు. పోలీసులు క్యాప్ చెట్టారు, ఇండ్లలోకి జొరబడి కొడుతుంటే పోలీసులు చేయవలసిన పని ఏమిటి? గోపాలరెడ్డి భూస్వామి, కాంగ్రెస్ (ఐ) ఏమిటి సభ్యుడు ఆయనను ఏమైనా చేస్తే ఏమి వస్తుందో ఆయనతో పోలీసులు వూరుకున్నారని అనుకుంటే తప్ప ఏమిటి? అడ్డం పోయిన స్వరూపి గాని గోపాలరెడ్డి పోలీసుల ముందే నానా బూతులు తిడుతూవుంటే ఆ ఎస్.ఐ ఏమీ చేయలేదు. అటువంటి సంఘటనలు ఎన్నో వున్నవి. చించినా సున్నే గ్రామములో 40 ఏళ్ల నుండి పని చేస్తున్న తనని ఆ గ్రామములో వున్న కొంత మంది భూస్వాములు అణచడానికి ప్రయత్నం చేశారు. ఆ సయోజన వర్గం నుండి వచ్చిన మంత్రిగారు ఒకప్పుడు మా పార్టీలో వుండవచ్చు, యీ రోజు కాంగ్రెస్ (ఐ) మంత్రి. పోలీసులు మాకు చెప్పారా అనేది అక్కడ లేదు మాట్లాడుదాం, రాజీ చేసుకుంటాము, యీ రకంగా మంత్రిగా వుండి మీ సయోజన వర్గములో యీ విధంగా జరిగితే మంచిది కాదు, ప్రత్యేకంగా మీ మీద శాధ్యత వుంది, మంత్రిగారి సయోజన వర్గములో అన్యాయాలు జరిగితే బాగుండదు, మీ మీద అభాండాలు రాకుండా మీరు ప్రతిపక్షాలకు గాని ప్రజలకు గాని వచ్చి చెప్పాలి, ఆ శాధ్యత మీ మీద వుంది అని చెబితే వారు ఏమీ చేయలే పోయారు ప్రజలు ఏమీ అనుకుంటున్నారు? తప్పకుండా ఫలానా ఆయన చేయిస్తున్నాడు అంటారు, యింకొక చోట యింకొక మంత్రి చేయిస్తున్నాడు. హయగ్రీవాచారిగారు వరంగల్ లో చేయిస్తున్నారు. విజ

1-40 p. m.

నాయక్ అనే ఒక ల చాడీ ప్రగ్న స్థ మ లో వున, యి డ్ల స్థలం ఆక్రమించు కొని గుడిసెలు వేసు న్నాడు. లననిని చంపడం జరిగింది. దానిమీద పోలీసు విచారణ జరిగే సమయ లో ఎస్ ఐ నిః ఐ ని నూపుడం జరిగింది. ఇది ప్రభుత్వ జోక్యం కాగా? వారు డి.బి.యూ కు వచ్చు. విచారణ తప్ప కావచ్చు, కాని విచారణ పుస్తకం ఎస్. ఐ. సి ఐ ని మాన్య కొత్త వారిని వేస్తే ఎంతవరకు ప్రకటనగా జరుగుతుంది? అధికార పార్టీ జోక్యం కలిగించుకున్నది అనేది వుందా లేదా? వరంట్ లో ప్రభుత్వం యిచ్చిన లెక్క 5 ఖాసీలు నేను చెప్పనవసరం లేదు. మార్కిస్టు పార్టీ వాయుత్సేకు సంబంధించే, వారికి అది తప్పితే మార్గం లేదు వారిని చంపుమని ప్రఖ్యం పోలీసులకు ఆర్డరు వేయ వచ్చు. నక్సలైట్సుతో కలిపి అని చెప్పి ప్రఖ్యం చేయచ్చు కాని లక్ష్యం రెడ్డి కొప్పాల్ గ్రామం, జరతాపార్టీ ర్యకల్, జితేంద్రసింక్, వరంగల్ సీటీలో జనతా పార్టీ కలకర, కొరయ్య, దేవాయ్ వే వ గత వార్డులో వున్నతను అయనను చంపింది ఎవ పోలీసు రికార్డు వుంది, ఎఫ్. ఐ. ఆర్. వుంది. వెంటయ్య అనే కా గెస్ వ్యక్తి. చ పారని నేను రుజువు చేయడం లేదు. విద్యాసాగర్ రెడ్డి సింగినగూడెం, మొన్న చంపారు. డి.బి. అన్నిటిలో నక్సలైట్సు యిరుక్కొని వున్నారు అంటే పోలీసి మార్కిస్టు పార్టీ వారికి చంపారంటే వారి రాజకీయాలకు వ్యతిరేకం, వారు విప్లవానికి అడ్డం వస్తున్నారని కక్షతో చంపచ్చు జనతాపార్టీ ఏ విప్లవం తెచ్చిందని వారిని చంపుతున్నారు. కాంగ్రెస్ (ఐ) తో చేర ఆ తగాదాలలో ఖాసీ చేశారు. అదే వ్రాశారు, నక్సలైట్సు ఇవాళ డబ్బు తీసుకొని ఏదో మురాకు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వానికి వ్రాసినప్పుడు ప్రభుత్వ బాధ్యత లేదా? ఏ మురా గగ్గెర్ తీసుకుని ఏమి చేస్తున్నారు? విచారణ చేశారా? కేసులు పెట్టారా? పోలీసుకు తెలియదా? తెలుసని మా అభిప్రాయం. కాని అధికారపార్టీకి మనుకూల గా చేస్తున్నారు గాబట్టి జోక్యం ఆక్కరలేదు. అనేక ఘటనలు యివ్వగలను. అధికారపార్టీ ఆలోచించుకోవాలి లా అండ్ ఆర్డరు గత పర్యాయంకంటే తక్కువ ఎక్కువ చేశామనేది కాదు అరలు పోలీసు డిపార్టుమెంటులో మీ జోక్యం వుంటుందా లేదా అనేది. ఏ ప్రభుత్వం అయినా ఆఖరుకు పోలీసు సహాయముతో, నైన్యం సహాయంతో పరిపాలన చేయాల్సిందే, ప్రజలలో అసంతృప్తి కలిగితే అదుపులో పెట్టవలసింది పోలీసు. పోలీసులకు చేతకాకపోతే సి. ఆర్. పి దానికి చేతకాక పోతే నైన్యం. అది అందరికీ తెలిసిన వాస్తవమే. మీరు వారి వ్యవహారాల్లో జోక్యం కలిగించుకొని ప్రతిపక్షాలకు వ్యతిరేకంగా చేస్తున్నారా లేదా అనేది గీటురాయి. చేస్తున్నారనేది మా చార్జి. అనేక ఘటనలు యిచ్చాము, ముందు ముందు యివ్వాలం. ఏ ఏ గ్రామాల్లో ఏ ఏ కాంగ్రెస్ నాయకులు ఎవరెవరిని చంపించి నక్సలైట్సుతో కలిసి జనత పార్టీని, మార్కిస్టు పార్టీని కాంగ్రెస్ (ఐ) లోని వ్యతిరేక గ్రూప్ వారిని చంపించిన సంఘటనలు ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియకపోవచ్చు. పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు తెలియదా? తెలుసు, అయినా చూచి చూడనట్లుగా వూరుకొని అది పాలసీగా పెట్టుకొని చేస్తే శాంతిభద్రతలు

1.0. p.m.

ఎక్కడ వుంటాయి? నేను అడుగుతున్నాను. జోకల్వం కలుగజేసుకుంటున్నారా లేదా విచారణ చేయండి. మైనార్టీ పార్టీస్ గా వున్న మార్కెట్టు, జనతా, కాంగ్రెస్ పార్టీల కార్యకర్తలను మీ ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఫలకం గాంచి మీ పోలీసు దళాలను పువయోగించి నానా హింసలు పెట్టి నక్సలైట్లు చేశారని వారి మీద త్రోసివేయవచ్చు. నూ వారు కాదు మీ వాళ్ళే ఆ హేషం ధరిస్తున్నారు. మీరు నక్సలైట్లుకు డబ్బు యిచ్చి కొనేదానికి చంపేదానికి పువయోగించి దేశాన్ని ఎక్కడకు తీసుకుపోతున్నారు? అధికారంలో వున్నవారు మైనార్టీస్ గా వున్న మమ్ము ను పోలీసుల హేయముతో ఖానీ చేయవచ్చు. జైలులో పెట్టవచ్చు, చిత్రహింసలు చేయవచ్చు. కాని కొన్ని పార్టీలను కొంత మంది వ్యక్తులను ఆ విధంగా చేసినంత చూత్రాన ప్రజల సమస్యలు పరిష్కారం కావు. అధికారములో వున్న మీరు - మీరు అంటే చెన్నారెడ్డి కాకపోవచ్చు - మీ లాఠిము కొరకు చేయవచ్చు మీ ముగ్ధులకు లాభం వస్తుందా లేదా భవిష్యత్తులో చూచుకోవచ్చు కాని అధికారములో వున్నవారు ఒలుకుబడి గల కొట్టికర్లుల లాభం కొరకు పని చేస్తే దేశాన్ని ఎక్కడికి తీసు పోతున్నారు? మైనార్టీస్ ను ప్రజా తంత్రంగా బ్రతుకనిస్తారా లేదా? లేకపోతే వారిని పిచ్చిపిచ్చిలాగా కాల్చి పారవేస్తామంటే వారికి కేసు చెప్పవలసింది ఏమంటే కొంత మందికి కాల్చి వేసినా మా అందిరిని జైల్లో పెట్టినా అడవులకు కొట్టినా ప్రజల సమస్యలు పరిష్కారం చేయనంతవరకు మమ్ములను ప్రజలనుండి వేరు చేయలేరు. దేశాన్ని మాత్రం మీరు భగ్గున మండిస్తున్నారు లా అండ్ ఆర్డరు విషయములో ముఖ్య మంత్రిగారిని ఆలోచించుకోవాలని చెబుతున్నాను. ప్రత్యక్షంగా పోలీసువారు అనుకుంటున్నారు. మీరు చెప్పనిదే ఏ ఆఫీసరును మార్చడానికి లేదు. మీ పోలీసు వుద్యోగులు చేస్తున్న పారపాటుకు మీకు బాధ్యత వుంది. ఒక కోర్టులో న్యాయం వుంది అంటారు నిజం చెప్పాలంటే కోర్టుల మీద విశ్వాసం లేదు. ఒకే కేసులో కాంగ్రెస్ (ఐ) కి చెందిన భూస్వామికి యూ.టి.సి.పేటర్ జేల్ లిబిస్తుంది. దురదృష్టవశాత్తు జేల్ యిచ్చిన జడ్జి మారిపోతాడు, యింకొక జడ్జి మారిపోతాడు, యింకొక జడ్జి వస్తాడు. ఖానీ కేసు అంటే యిద్దరిమీదా పెడుతారుగదా, దెబ్బలు తిన్నది మా వారు అయినా మాకు జేల్ దొరకడు అదే కేసులో వారికి యిచ్చారు, మాకు యివ్వలేదు. వారికి అదృష్టం వుంది. మాకు అదృష్టం లేదు. జడ్జి తిబరల్ గా వుంటే వాడు అదృష్టవంతుడు అదేమిటయ్యా ఒకే కేసులో అట్లా జరిగిందంటే రూట్లు ప్రకారంగా చట్టం ప్రకారంగా వచ్చింది జడ్జి మెంటు అంటారు అదేమి జడ్జి మెంటో అర్థం కావడం లేదు. ఒకే కేసులో ఒకరి తరపున వుండేవారికి యూ.టి.సి.పేటర్ జేల్ రెండవ వారికి లేదు. చట్టం అట్లా వుంది అంటారు. చట్టం వుందా? కోర్టు వుందా? నేను ముఖ్యమంత్రి గారికి చెబుతున్నాను. ఆ రకంగా మైనార్టీ పార్టీలను అణచివేయడం పరిష్కార మార్గం కాదు. ఈ ఘటనలు అన్ని చూచిన తరువాత ఏమి తెలుస్తుంది? ఎన్నో దాడులు నక్సలైట్లు అనండి. కాంగ్రెస్ (ఐ) తో కలిసిన నక్సలైట్లు అనండి ప్రతిపక్షాలమీద దాడులు చేశాయి ఎంత మంది కాంగ్రెస్ (ఐ) వారి మీద

కేసులు పెట్టారు. ఎంత మంది జనతాపార్టీ మార్క్సిస్టు పార్టీలవారి మీద కేసులు పెట్టారనేది చూస్తే ప్రభుత్వ యంత్రాంగం పక్షపాతంలో వ్యవహరిస్తున్నది. దెబ్బలు ఎక్కువగా తిన్నవారికి కైలలో పెట్టించి కేసుల్లో యిరికించి తక్కువ దెబ్బలు తిన్నవారిని అసలు దెబ్బలు తిన్నవారిని అసలు దెబ్బలు తిన్నవారిని వదలిపెట్టి ప్రభుత్వం చేస్తూ వుంటే పక్షపాతం వుందా లేదా అనేది చూడాలి. ఆఖరుకు ఒక మా చెబుతాను. పోలీసు కమిషనరుగారి రిపోర్టు పత్రికలలో కూడా వచ్చింది. పోలీసు సెమినారు ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ పబ్లిక్ అడ్మినిస్ట్రేషను డిపార్టుమెంటువారు చేస్తే నన్ను ఆహ్వానిస్తే నేను వెళ్ళాను. కొత్తగా వచ్చినవారు, అనుభవం వన్న అభివృద్ధి అంతా యీ రోజు మేన్ గా పోలీసులను అధికారములో వున్న పార్టీ రాజకీయం కు ప్రవయోగించుకు టున్నది. దానిని ప్రవేయ చేయ పోతే లా అండ్ ఆర్డరు రక్షించడం మాతరం కాదు అన్నారు పొలిట్ లీ ఇ టర్ ఫియరెన్సు చేసి అధికారంలో ఉన్న పార్టీ పోలీసులను ఉపయోగించుకొంటున్నారు. పంజాబులో అల్లర్లు ఎందుకు జరిగాయి? అధికారంలో ఉన్న ఆకాలీదళ్ సభ్యుడు పోలీసును కొడికి అతకుముందు ఉన్న అసంతృప్తి బయటకు వచ్చింది. రాష్ట్రంలో అధికారంలో ఉన్న పార్టీ జోక్యం చేసుకొంటున్నదా, లేదా అనే విషయం గురించి లోపించాలి. మీరు లేద టారు, మేము ఉందని అంటాము దీనిని ఆపుచేయ పోతే అడ్మినిస్ట్రేషను బాగుపడదు. నక్సలైట్సుతో కలిసి కాంగ్రెస్ లో ఒక ముఖ్య ఇదంతా చేస్తున్నదా లేక ఇంకొక పార్టీలోని ముఖ్య చేస్తున్నదా అనే విషయం గురించి ఆలోచించాలి. మేము ఘటనలు ఇస్తాము. చట్టం ప్రకారం పోలీసు అడ్మినిస్ట్రేషనును నిష్పక్షపాతంగా ఎవరు చేప్పినాసరే నడుపమని మీరు - గిం మీద ఆర్రు వేయండి ఆ విధంగా చేస్తామని మీరు హామీ ఇవ్వండి. లలాగ చేస్తే మీరు చిక్కెమీ లేదు ఇంచాక యతిరాజారావు గారు, శ్యామలరావు గారు చెప్పారు. శాసనసభలో విమర్శించడం కాదు. మా ఇళ్ల మీద పడితే గోము ఏమి చేస్తాము? చస్తే చేస్తాము, బ్రతికితే బ్రతుకు శాము, తప్పండా అత్యరక్షణ చేసుకు టాము మీరు ఈ విధంగా మా కార్యకర్తలను సరిమితమి కొడుతూ ఉంటే మేము శాసనసభలో ఉపన్యాసాలు చేసేవానికంటే వారిని రక్షించుకొనడానికి మేము రంగంలో ఉంటాము మేము ముసలివాళ్లం ఎవడంవల్ల ఇదివర టిలాగ చేయలేకపోయినా వాళ్లం రక్షించుకొనడానికి అవసరమైనతే రంగంలోకి దిగుతాము కాబట్టి మీరు ఈ రకంగా చేయకుండా పరిపాలన జాగ్రత్తగా చేస్తే పోలీసులు న్యాయంగా పరిపాలన చేయడానికి వీలౌతుంది. మెనారిటీలను నిర్బంధంగా అణచిపార వేస్తామనే రకంగా చేయూడదని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను

డాక్టరు ఎమ్. చెన్నారెడ్డి:—అధ్యక్షా, మర రాష్ట్రంలోని లా అండ్ ఆర్డరు పరిస్థితిపైన చాలా దీర్ఘమైన చర్చ జరిగింది. ఈ రాష్ట్రంలో ఇప్పుడున్నటువంటి పరిస్థితి ఇదివరటికన్నా మెరుగు అయిందని నోటు అంకెలు చూపిస్తే కొందరు కోపానికి వచ్చారు. ఇది మీవల్ల కాదు. ప్రజలు మరచివారు కనుక వచ్చిందని అన్నారు. ఏది ఏమైనా మేము అంకెలు = ము మీ మెచ్చుని మెడలు

ఇవ్వాలని కాదు మనం దేశం అంతటా ఉన్న పరిస్థితికి మన రాష్ట్రంలో ఉన్న పరిస్థితిని పోల్చుకోవాలి దేశానికి మనం కూడా ఒక భాగం. దేశ పరిస్థితులు మనమీద పడితాయి అంతకు ఎప్పుడె నా ఇటువంటి విషయాలు చూసినప్పుడు తాలూకా వా గా, జిల్లా వారీగా చూసాలి. రాష్ట్రాల వారీగా చూసుకుంటాము. కొన్ని సందర్భాలలో ఇంకా దేశంలో కూడా గుర్తున్నది చూస్తూ ఉంటాము. నిజానికి లా అండ్ ఆర్డర్ పరిస్థితులు భూమి అవస్థలూ కాకుండా ఒక మంచి పరిస్థితి ఏనాడైనా ఏర్పడాలని కోరుకుంటే అందినాకు తెలిసినంతవరకు చరిత్రలో ఎక్కడా ఏమీ జరిగిందా అన్న పరిస్థితి లేదు. మన తృప్తి పడుతున్నాము అందు కాని వీలైనంతవరకు పరిస్థితులు మెరుగుపరచడానికి చేసే వ్యయం చేస్తున్నప్పుడు ఏమీ అయింది, ముందు ఏమీ జరుగకుండానే ఆలోచన చేయడం చాలా అవసరం. కొంతమంది గౌరవసభ్యులు ఆసక్తివగా గా రావాని అన్నారు. చెప్పినవారిలో ఒకరిద్దరు చిన్న వయసుగలవారు. కుర్రవాళ్లు. వారు పెరిగి పెద్దవారు అయి చీఫ్ మినిస్టరులు, హోం మినిస్టరు వ్యవహారం చేసినప్పుడు మీరు, నేను ఉంటామో లేదో అధ్యక్షా, పరిస్థితులు బాగు పడితే మన ఆత్మలైనా సంతోషిస్తాయి ఇది అవినాభావ సంబంధంతో కలసి ఉంటుంటే వ్యవహారం సమాజంలో అదరికీ సమానావకాశాలు లేకుండా ఉంటే బాధ కలిగి హింసకు దిగడంతో పరిస్థితులు మనం చూస్తున్నాము అయితే కేవలం ఒక్కటే అవుతుందని అనుకుంటే పొరపాటు. ఆర్థికంగా మెరుగుపడి స్థిరంగా ఉన్నటువంటి ప్రజాస్వామ్య దేశాలు కొన్ని. ప్రజాస్వామికం కానటువంటి దేశాలు కొన్ని ఉన్నాయి అక్కడైనా ఈ లా అండ్ ఆర్డర్ సమస్యలు లేకుండా పోయాయని లేదు. అయితే ఈ పోలీసువా, చాలా కష్టపడి పని చేయాలి. ఇప్పుడు ఈ వ్యవహారంలో ఎక్కడెమీ జరిగిందని చెప్పినప్పుడు, ఏ పార్టీలు ఏ పార్టీ వహించాయని చెప్పినప్పుడు ఆ ప్రకృమంచి, ఈ ప్రకృమంచి, సభ్యులు ఆక ఉదాహరణలు చెప్పారు. ఉదాహరణగా కావలిలో ఫైరింగు జరిగింది. గౌరవసభ్యులు చెప్పింది నేను సరిగా అర్థం చేసుకున్నాను. ఒక వేళ పొరపాటు అయితే సర్దుకుంటాను మీరు ఎల్.డి.బి. ఆఫీసు మూయించి లోపలకు పోయినవారిని తైలుకు సంపించడనే నినాదం బంధుకు మంచిది కాదు మాకు కూడా బంధులతో చాలా అనుభవాలు ఉన్నాయి ఇప్పుడున్నటువంటి అనుభవం కన్నా ఎక్కువ ఉన్నాయని చెప్పుకుంటే నాకు భయం లేదు. హింసా విధానానికి దా తిస్తే అది సరైనా పద్ధతి అని నా అనిపిస్తున్నది. నేను పొరపాటు అయితే రిద్దుకుంటాను.

శ్రీ గౌతు లచ్చన :—ఆఫీసులోకి వచ్చినవారు ఆఫీసులో ఉండి మిగిలిన వారు టైటు ఉండి వెకిటింగు వరండాలో చేసుకోవచ్చునని ఆర్.డి.బి. గారు ఒప్పు తొనడం జరిగిందని ముఖ్యమంత్రిగారి రిపోర్టులోకి వచ్చినా, లేదా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి — అధ్యక్షా, నేను ఈ సందర్భంలో ఒకటే మంచి చేస్తున్నాను. లా అండ్ ఆర్డర్ పరిస్థితులను గురించి మనం ఆలోచన చేసినప్పుడు శాంతి ప్రతిపాదన చాలా సన్నిహితమైన సంబంధం ఉంది ప్రజాస్వామికంలో మన లండన్ విశ్వాసం ఉండే ప్రజలు ముందుకు పోయి ఎన్నికలలో నిలబడి గెలిచేటట్లు ఉండే విధంగా మనం ఈ హావుసులో చేరుకొని మనం ఈ ప్రభుత్వాన్ని కూడా